

מדינת ישראל
משרד הממשלה

משרד משפטים וזכויות אדם

תיק מס. _____

② מועצה ארצית
פירוט וקובעים

של מועצה ארצית
על כנין ולמניה 1995.

N - 3/1995
זכ - 6/1995

מחלקה כלכלית
הוצאת ע"ש

תיק מס. 181/2

שם: תכנון ורישוי פיזי - מועצה ארצית

מזהה פיזי: 50361 / 2 - גל

מזהה לוגי: 139.0/81 - 2

כתובת: 02-109-04-13-08

מס פריט: 1116541

01/01/2014

משרד האנרגיה והתשתיות
אגף תשתית ורישוי
27-4-1995
דואר נכנס

מדינת ישראל
משרד הפנים
המועצה הארצית לתכנון ולבניה

כד' בניסן התשנ"ה
24 באפריל 1995

לכבוד

אגף רישוי תשתית

ג.א.נ.

הנדון: נושא נוסף לסדר היום של המועצה הארצית

לפי בקשת חבר מועצה, החליט היו"ר להוסיף לסדר היום של הישיבה שתקיים
ב-2 במאי 1995 בבית בלגיה נושא נוסף: דו"ח ועדת קדמון - פעילות
יצרנית נוספת במשק המשפחתי.

... מצ"ב הדו"ח.

בכבוד רב,

חיים אלישיב
מזכיר המועצה

ת.ד. 6158, ירושלים 91061 טל: 02-701535, מס' פקס: 02-701633

240495

מדינת ישראל
משרד הפנים
המועצה הארצית לתכנון ולבניה

פרוטוקול החלטות משיבה מס' 337 שהתקיימה באולם הישיבות
של בית בלגיה, באוניברסיטה העברית, גבעת רם, ירושלים,
ביום שלישי, ב' באייר התשנ"ה, 2 במאי 1995

---

1. אישור פרוטוקולים

הוחלט לאשר פרוטוקול 335 ופרוטוקול החלטות 336.

2. תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16א' - אתר דודאים

בהמשך להחלטות המועצה הארצית 59-94 משיבה מס' 323 (24.5.94) ו-71-94 משיבה מס' 326 (5.7.94) ליעד את אתר דודאים כאתר סילוק מרכזי ולהגדיל את שיטחו. לאחר שהונחה לפני תכנית מיתאר ארצית חלקית עם הוראות של תכנית מפורטת לאתר סילוק פסולת מרכזי "דודאים" בליווי תסקיר השפעה על הסביבה וחוות דעת המשרד לאיכות הסביבה על התסקיר, המועצה מחליטה:

הוחלט: 1. להעביר את התכנית לוועדות המחוזיות למתן הערות תוך 90 ימים.

2. להנחות את הוועדות המחוזיות לשתף בדיוניהן את הרשויות המקומיות והוועדות המקומיות הנוגעות בדבר.

3. בפרק זמן זה לבקש התייחסות צוות תכנון מטרופולין באר שבע.

4. לפרסם ברשומות, בעיתונות היומית ובמקומון הודעה על הכנת תכנית המיתאר הארצית החלקית הכוללת הוראות של תכנית מפורטת לאתר סילוק פסולת מרכזי "דודאים" בציון גושים וחלקות ולהזמין את הציבור לעיין בתכנית ולהגיש את הערותיו והשגותיו למועצה או לוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, בתוך 60 יום מפרסום ההודעה.

5. להסמיך את ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות לתכנית מיתאר מחוזית מחוז הדרום לדון בהערות הוועדות המחוזיות, ההערות שנשמעו בדיון היום והערות הציבור, ולהגיש את המלצותיה למליאת המועצה.

6. להעביר את התכנית לאישור הולק"ח בבקשה לשינוי היעוד מקרקע חקלאית לאתר לסילוק פסולת.

7. הערות מע"צ ומינהל התעופה האזרחית יכללו בהוראות התכנית.

8. לבקש מעורכי התכנית להביא בפני המועצה הארצית בהקדם דיווח והצעת החלטה לעניין קידום התכניות לאתרים ב"כלנית", "אורון", "סביון" ו"טליה".

3. תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14א' - מסילת הברזל לאילת - הפקדת תיקון לתשריט

- הוחלט:
1. להפקיד את התשריט המתוקן של תוואי הרכבת מעין יהב ועד למבואות אילת.
  2. לבטל את ההפקדה של אותם קטעים בתממ/4/14.
  3. להסמיך את ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות לתכנית מיתאר מחוזית - מחוז הדרום לשמוע את ההתנגדויות להחליט בהן ולהחליט בשינוי לתכנית.
  4. המועצה מטילה על מינהל התכנון להעביר לבדיקה מחודשת את קטע הר צין - עין יהב ולהציג בפני המועצה את תוצאות הבדיקה תוך חצי שנה.

4. שינוי לתכנית מיתאר מחוזית, מחוז הצפון תממ/2 - הקמת ישוב חדש "דמיידה"

- הוחלט:
1. לאשר את הבקשה ולהחליט על הפקדת התכנית כשינוי לתכנית המיתאר המחוזית מחוז הצפון תממ/2.
  2. להסמיך את ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות לתממ/2 לדון בהתנגדויות, להחליט בהן ולהחליט בתכנית.
  3. להסב את תשומת לב הועדה המחוזית לתחום ההשפעה של מחצבה בחלקה הדרומי של התכנית.

5. דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

- הוחלט:
1. להכין תכנית מנחה לתכנון המרחב לאורך כביש מס' 6 במלוא אורכו.
  2. המועצה מבקשת כי בישיבה הבאה של המועצה תוצג בפניה תכנית המיתאר המחוזית למחוז המרכז, השינוי הכולל מס' 21 - תממ/3/21 על חלופותיה.
  3. תוגש הצעה להרכב ועדת היגוי ליווי הכנת התכנית המנחה.

6. תכנית מיתאר ארצית לבתי סוהר תמא/24 - החלפת שלביות הביצוע בין אתר "שורק" לבין אתר "תל-גודד" ושינוי סוג המוסד באתר "שורק"

- הוחלט:
1. להעביר את הבקשה להערות הוועדות המחוזיות הנוגעות בדבר ולקבל הערותיהן במסגרת ההתייעצות על פי התמ"א תוך חודש.
  2. להסמיך את ועדת המשנה לנושאים תכנוניים עקרוניים לדון בהערות ולהביא את המלצתה בפני המועצה.

7. דו"ח ועדת קדמון - פעילות יצרנית נוספת במשק המשפחתי

- הוחלט:
1. לברך את הועדה על עבודתה.
  2. לקבל עקרונית את דו"ח הוועדה.
  3. למנות צוות שיכין הצעה לישום עקרונות הדו"ח, כהנחייה לתוכניות המיתאר תוך התייחסות לתנאים המיוחדים בכל מחוז, להערות מינהל התכנון ולהערות שנשמעו בדיון.

4. המסמך שיוכן ע"י הצוות יובא בפני המועצה הארצית בהקדם.
5. הרכב הצוות: מינהל התכנון, משרד האוצר, מינהל מקרקעי ישראל, המשרד לאיכות הסביבה, משרד הבריאות, משרד החקלאות, נציגי המועצות האזוריות, מתכנני המחוזות.

8. תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר תנאיו ואגרות) (תיקון)
התשנ"ה - 1995 - (מעלית נושאת אלונקה -סעיף 704.00 לתוספת השניה)

הוחלט: להמליץ בפני שר הפנים להתקין את התיקון לתקנה האמורה.

עורכי תכנית המתאר לתחנות כח ורשת החשמל
ת/מ/א-10

ג' באייר תשנ"ה
3 במאי 1995

לכבוד
מר עמרם קלעג'י
יושב ראש
המועצה הארצית לתכנון ובניה
משרד הפנים
ירושלים 91081

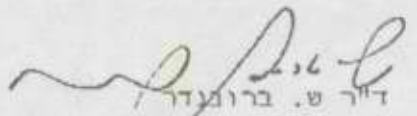
נכבדי,

הנדון: תכנית מתאר ארצית (חלקית) לתחנות כח ורשת חשמל ת/מ/א-10 -
אתר(ים) יבשתי(ים) לסילוק אפר פחם

הריני מתכבד לבקשך בזאת להציב בסדר יומה של ישיבתה הקרובה של המועצה הארצית את הצעתנו למתן הוראה ע"י המועצה לעריכתה של תכנית מתאר ארצית (חלקית) לתחנות כח ורשת חשמל ת/מ/א-10 - אתר(ים) יבשתי(ים) לסילוק אפר פחם.

נוסח מוצע של ההוראה ודברי הסבר מצ"ב.

בכבוד רב,

ד"ר ש. ברומבר
מנהל מינהל החשמל
יו"ר עורכי התכנית

העתק: מר ח. אלישיב - מזכיר המועצה
אדרי' ד. רצ'בסקי - מנהלת מינהל החשמל
מר א. זהר - משרד הפנים
מר ז. לביא - חח"י
מר א. שלאין - המשרד לאיכות הסביבה

המועצה הארצית לתכנון ולבניה

פרוטוקול הישיבה מס' 337 שהתקיימה

באוניברסיטה העברית, גבעת רם, בבית בלגיה,

ירושלים ביום שלישי, ב' באייר התשנ"ה, 2 במאי 1995

נכחו: חברי המועצה: מר ע' קלעג'י - יו"ר

סא"ל צ' קדמן

מר א' עלוני

מר מ' כהן (קדמון)

עו"ד ד' דרור

גב' א' להמן

מר י' בנטוב

גב' י' פלאוט

ד"ר י' פלג

מר ג' בן דרור

מר א' ניסן

גב' ד' רצ'בסקי

מר ב' קריגר

מר ד' פרי

מר יוסף שגיא

אדר' א' מזור

פרופ' י' צמיר

ד"ר ע' גונן

מר יואב שגיא

מר ח' אלישיב

מר ד' פיורקו

מר י' בר גרא

עו"ד ש' דנה

עו"ד י' מירון

גב' ע' ליבנה

גב' צ' ליטבק

גב' א' ליבזון

גב' ק' קטקו

גב' ו' רונן

גב' אור-לי ציוני

מר מ' ארסלן

גב' נ' נחום

גב' ר' מזר

גב' א' פלג

מזכיר המועצה:

יועצים מקצועיים:

משרד הפנים -

משרד הפנים -

משרד הפנים -

משרד הפנים -

משרד הפנים -

משרד הפנים -

משרד הפנים -

משרד הפנים -

משרד הפנים -

משרד הפנים -

משרד הפנים -

משרד הפנים -

גב' מ' לשם	-	משרד הפנים
גב' א' קויתי	-	משרד הפנים
מר ע' גרידינגר	-	משרד הפנים-מחוז מרכז
מר ט' פודים	-	משרד הפנים-מחוז דרום
מר ע' פורטי	-	משרד הפנים-מחוז דרום
מר ע' לבצור	-	מ.מ.מ. מפעלי
עו"ד א' שמואלי	-	מטמנות מאוחדים
מר ש' כץ	-	
גב' א' לאוב	-	משרד התכנון
מר י' גולדשמיד	-	חב' לתכנון והנדסה
גב' ו' ברכיה	-	המשרד לאיכות הסביבה
מר י' ענבר	-	המשרד לאיכות הסביבה
מר א' ניסים	-	המשרד לאיכות הסביבה
מר נ' חלמיש	-	המשרד לאיכות הסביבה
מר ת' שרת	-	המשרד לאיכות הסביבה
עו"ד ב' בראון	-	המשרד לאיכות הסביבה
גב' ג' גולדברג	-	המשרד לאיכות הסביבה
מר א' גונן	-	המשרד לאיכות הסביבה
גב' א' לוי	-	המשרד לאיכות הסביבה
ד"ר צ' פרנקל	-	עיריית באר שבע
גב' מ' טירקל	-	עיריית באר שבע
גב' ג' מויסא	-	עיריית באר שבע
מר ד' סתו	-	מינהל מקרקעי ישראל
מר י' עזרא	-	מוא"ז מרחבים
מר ס' פרדקין	-	מינהלת פל"ח
מר ג' הכהן	-	משרד האוצר
מר א' ויסמן	-	משרד האוצר
גב' ר' שפיר	-	מינהל התעופה
גב' ב' גבעון	-	החברה להגנת הטבע
גב' ה' הלמן	-	החברה להגנת הטבע
מר ד' אלדר	-	החברה להגנת הטבע
מר ר' לרמן	-	לרמן אדריכלים
מר א' ויס	-	ד.א.ל. פיתוח והנדסה
מר פ' בן שאול	-	רשות הנמלים והרכבות
מר א' רז	-	מוא"ז משגב
מר ר' לבאון	-	חוצה ישראל
עו"ד מ' אלטמן	-	שב"ס
מר א' שינפלד	-	שב"ס
ד"ר ע' פייטלסון	-	אונ' עברית

נעדרו: חברי המועצה מר נ' כנרת	- במקומו בא סא"ל צ' קדמן
מר ר' הלפרין	- במקומו בא מר א' עלוני
מר ח' קלוגמן	- במקומו באה עו"ד ד' דרור
מר א' לנגר	- במקומו באה גב' א' להמן
גב' ס' אלדור	
מר א' אייגס	- במקומו בא מר א' ניסן
מר ב' סלמן	- במקומו בא מר ב' קריגר
הרב אורי לופוליאנסקי	
מר ד' דרין	
מר י' יהב	
מר ב' שרעבי	
מר מ' לוי	
מר ה' עלי	
מר י' שיבובסקי	
מר ח' סוויד	
מר ש' כלפה	
גב' ג' חיות	
מר ע' ברכה	

על סדר היום:

1. הודעות היו"ר
2. אישור פרוטוקול 335 ופרוטוקול החלטות 336.
3. תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים. הצגת התכנית הארצית ותסקיר ההשפעה על הסביבה.
4. תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14 - מסילת הברזל לאילת - הפקדת תיקון לתשריט.
5. שינוי לתכנית מיתאר מחוזית, מחוז הצפון תממ/2 - הקמת ישוב חדש "דמיידה".
6. דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6.
7. תכנית מיתאר ארצית לבתי סוהר תמא/24 - החלפת שלביות הביצוע בין אתר "שורק" לבין אתר "תל גודד", שינוי סוג המוסד באתר "שורק".
8. תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר תנאיו ואגרות) (תיקון) התשנ"ה-1995 בידוד תרמי בבניינים ומעלית נושאת אלונקה.
9. שונות.

1. הודעות יושב ראש

חכים אלישיב: לסדר היום אנחנו מוסיפים את דו"ח ועדת קדמון
ובסעיף 8, הנושא הקשור לבידוד תרמי ידחה לישיבה הבאה.

2. אישור פרוטוקולים

הופצו לחברי המועצה פרוטוקול 335 ופרוטוקול החלטות 336, לא
נתקבלו הערות בכתב, אנו מציעים לאשר אותם.
95-41 הוחלט: לאשר פרוטוקול 335 ופרוטוקול החלטות 336.

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

3. תכנית מתאר ארצית לסילוק אשפה תמא /16 - אתר דודאים

חיים אלישיב: הנושא השלישי תוכנית מתאר לסילוק אשפה - אתר דודאים. שופט בית המשפט המחוזי ביקש מאיתנו להפיץ, את פסק הדין שלו לחברי המועצה.

החלטת כבוד השופט צבי סגל בבית המשפט המחוזי בבאר שבע בבקשת עיריית באר שבע למנוע את הדיון בתוכנית דודאים בישיבת המועצה הארצית ב-2.5.95, שזה היום. - בהמלצת בית המשפט הגענו לכלל הסכמה לפיה בתאריך 2.5.95 תתכנס המועצה הארצית לתכנון ולבניה כאשר עיקר דיוניה בנושא אתר דודאים, נושא שלישי בסדר היום יסוב אך ורק לענין הנחת תוכנית מתאר ארצית חלקית עם הוראות של תוכנית מפורטת. כמו כן יונח על שולחן המועצה תסקיר השפעה על הסביבה על השלמותיו וכן חוות הדעת של המשרד לאיכות הסביבה. כמו כן תוצג התוכנית לידיעה כללית ובא כוח המשיבה מצהיר שלא יתקיים שום דיון לאישור התוכנית. כלומר לא יתקיים שום דיון ליתן לתוכנית מעמד סטוטורי, תותר האפשרות להעלות שאלות והבהרות בהקשר לתוכנית, תינתנה במידת האפשר תשובות לאותן שאלות, אך לא יתקיים כל דיון הקשור לאישור התוכנית. באותו מעמד יקבע על ידי המועצה הארצית אם יוחלט להמשיך בהליכים, ועדת משנה אשר תפקידה יהיה לדון בהשגות שתוגשנה והיא תוכל אם תמצא לנכון למנות לצורך כך חוקר או חוקרים מטעמה. לאחר מכן יקבע לוח זמנים להגשת ההשגות הנ"ל שלא יפחת משישים יום. בא כוח המבקשות יוכל באותה ישיבה לבקש הארכת מועד סבירה להגשת אותן השגות, לאחר הגשת ההשגות יתקיים דיון באותן ההשגות. במהלך אותה ישיבה לאחר שתגיע המועצה למסקנה כי הונחה לפני תוכנית תעביר המועצה הארצית את אותה תוכנית בצרוף תסקירי השפעה על הסביבה לשם קבלת הערות מאת הועדות המחוזיות. במהלך אותה הישיבה תורה המועצה על הודעה לציבור על התוכנית כדי לקבל מכל גוף שיחפוץ בכך ויש לו ענין בכך להגיש השגות. עם פתיחת הישיבה הנ"ל יניח מזכיר המועצה מר אלישיב חיים את העתק ההחלטה הנוכחית לכל חבר וחבר שישתתף בישיבה והחלטה זו תהווה חלק מפרוטוקול הדיון באותה ישיבה. המועצה הארצית תהיה רשאית אם תמצא לנכון לדרוש ביוזמתה השלמות נוספות או שינויים מעורכי התוכנית.

החלטה - אני נותן תוקף של החלטה לכל האמור לעיל, ניתן והוצא היום 26.4.95 במעמד הצדדים. חתום צבי סגל, שופט.

דינה רצ'בסקי: אני אזכיר למועצה הארצית בסקירה קצרה איפה בעצם אנחנו מגיעים בדיון לגבי תוכנית מתאר ארצית ברמה הכוללת

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

הוראות של תוכנית מפורטת לגבי אתר דודאים, אתר מרכזי לסילוק אשפה.

בישיבת המועצה שהתקיימה ב-9 נובמבר 93 הוחלט בקשר לאתר דודאים ליעדו לאתר לסילוק מרכזי ולהגדיל את שטחו ולכן להורות ליועץ הסביבתי להכין הנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה.

בעקבות ההחלטה הזאת הנושא נדון בוועדת המשנה לנושאים תכנוניים עקרוניים, וחזר למועצה הארצית ב-24.5.94 והמועצה הארצית אישרה את היעוד של האתר כאתר סילוק מרכזי כולל הגדלת שטחו. בישיבה ב-23 לאוגוסט 94 היא גם אישרה את קובץ ההנחיות שהגיש היועץ הסביבתי לגבי כיצד יוכן תסקיר ההשפעה על הסביבה.

אני אזכיר לחברים שאת התוכנית עם התסקיר הפצנו לקראת הישיבה הקודמת, ולישיבה הנוכחית הופצה חוות הדעת של המשרד לאיכות הסביבה לתסקיר עצמו.

אני רק עוד אזכיר שני דברים, יש בפנינו תוכנית שעורכי התוכנית, יושב ראש ועדת העורכים מר אורי אלוני ממשרד הבריאות, המשרד לאיכות הסביבה ומינהל התכנון במשרד הפנים, ובישיבה האחרונה שהתקיימה בנושא התעוררה שאלה משפטית לגבי האפשרות למתן הוראות לגבי תוכנית כאשר עוד בפני המועצה היה אתר שגודלו בערך כגודל ראש סיכה ולכן התבקשו לתת חוות דעת משפטית באם אכן ניתן לתת את אותן הוראות, והיועצת המשפטית של המשרד לאיכות הסביבה אכן נתנה חוות דעת משפטית בקשר לאפשרות להגיש אותם,

חוות הדעת המשפטית חוץ מאשר התוכנית והתסקיר וחוות הדעת של המשרד לאיכות הסביבה על התסקיר, מן הראוי שהיא גם כן תבוא בפני המועצה הארצית בהצגת הנושא בפני המועצה. אני אבקש מאורי עלוני כיושב ראש ועדת העורכים לפתוח בהצגת הנושא.

עו"ד פרנקל: אני נציג עיריית באר שבע, לפני שממשיכים אני רוצה להביא לידיעת המועצה עוד כמה עובדות שלא נזכרו פה.

יו"ר עמרם קלעג'י: אני רוצה לשמוע את ועדת העורכים ואחר כך ניתן לך לומר דבריו.

אורי עלוני: אני כתבתי בשם הוועדה ב-12 לאפריל מכתב ליושב ראש המועצה מר קלעג'י, לדינה רצבסקי ולחיים אלישיב, גם ביקשנו שזה יופץ בין חברי המועצה למרבה הצער זה לא הופץ. מסמך בן שני עמודים שאני לא מתכוון לקרוא אותו, אבל המסמך יש לו חשיבות בכך שהוא מתמצת את כל שלבי הטיפול ומתאר את ההתיחסות של אתר דודאים בהקשר הכולל של כל האתרים הגדולים בהקשר גם להחלטת הממשלה לאתרי אשפה מה-6.6.93, מוזכרים יתר

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

האתרים המרכזיים, מותרים גם מספר הקטן של האתרים המקומיים הקטנים שממילא בשנים הקרובות אחרי שתמלא הם בהדרגה יסגרו. יש גם ניספח של המשרד לאיכות הסביבה שמראה דוגמא של שטח שנדרש להפעלת אתר בכלל, במקרה זה ההתייחסות לאתר פטולת מרכזי בכלל, לאו דוקא בהקשר לדודאים.

בעקרון הפעלת אתר מרכזי במקרה הנדון לפנינו אתר דודאים אישורו השלמתו ותחילת פעילותו מתבקשת, אולי אנחנו בפיגור מסוים, אני רוצה להזכיר ישנה החלטת של ועדת הערר של המועצה הארצית שהתנהלה בראשותו של מנכ"ל משרד המשפטים, ערר של רשות שדות התעופה ומינהל התעופה האזרחית, על סיכונים לתעופה האזרחית מאתר חיריה ואנחנו גם היינו כולם מודעים למה שקרה לפני כמה שבועות בתקשורת, ארוע חמור של סיכון תחבורה ציבורית. אם לצטט מזכרון חופשי את דבריו של יו"ר ועדת ערר מנכ"ל משרד המשפטים, הוא אמר שעד שלא יקרה אסון ויפול מטוס ויקימו ועדת חקירה שום דבר לא יזוז, בהחלטת ועדת הערר נקבע שדצמבר 95 הוא התאריך שאתר חיריה חייב להסגר. הנושא הזה גם אומץ בהחלטת הממשלה מ-6.6.93 הקביעה הקטגורית שאתר חיריה חייב להסגר בדצמבר 1995. אנחנו נשמע גם בהמשך שלדאבוננו גם בלוח זמנים אופטימלי לא בטוח אם אפשר יהיה לסגור את חיריה ולפתוח את אתר דודאים אם וכאשר יאושר בינואר 96 לקליטת אשפה, צפוי ככל הנראה פיגור של מספר חודשים, אני רוצה לקוות קטן מאוד. אז אולי זה יהיה נסבל אבל אני מבקש מחברי המועצה שברקע לכל הדיון יזכרו שאנחנו חייבים, אין מנוס, אלא מלסגור את אתר חיריה ויפה שעה אחת קודם.

ועדת העורכים תביא בהמשך בחודשים או בשנה הקרובה תוכניות לאתרי סילוק מרכזיים נוספים. אתר דודאים הוא הראשון ביניהם, ונראה לנו חיוני. על התסקיר תשמעו בהרחבה מפני אנשי המשרד לאיכות הסביבה ובראשם המנכ"ל.

אני בנקודה זאת אפסיק ובמידה יהיו השלמות בהמשך אני אמשיך. עו"ד פרנקל: בסקירה ההסטורית נשמט חלק חשוב מאוד והוא פסק הדין של בית המשפט המחוזי מ-28 באוגוסט 94 שאומנם ב-27 באפריל כתבתי למזכיר המועצה כשראיתי שזה לא מופיע בחומר שחולק, וביקשתי במכתב דחוף לצרף גם את פסק הדין לכל חברי המועצה שיהיה בפניהם בשעת הדיון, מתברר כנראה שהמכתב לא הגיע, יש כנראה תקלה בדואר למועצה.

על כל פנים רצוי שאני אקרא את הקטעים החשובים מתוך ההחלטה כדי להבהיר את העניין.

קודם כל פסק הדין דן בכמה דברים, החלק הראשון למה צריך

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

התסקיר להתייחס, התסקיר התייחס גם לשאלות הבאות: א. כל החלופות האפשריות, מבחינה ארצית לא במקום. ב. תאור הסביבה וההשפעה עליה, מפות רקע הידרולוגיה, שימושי קרקע, איכות אוויר ועוד דברים נוספים. ג. סיבות לעדיפות המקום המוצע לרבות חלופות להרחבת האתר (בסעיף 4.8 להנחיות תסקיר האשפה של הסביבה שאושרו על ידי המועצה הארצית), מבלי שתפגע האפשרות לפיתוח צפון הנגב והפיכתה של באר שבע למטרופולין. זה חלק מהדברים שהתסקיר צריך לכלול. אני כבר אומר שבחומר שקיבלתי אין כל התייחסות לענין של פיתוח צפון הנגב והפיכתה של באר שבע למטרופולין. נוסף לזה קובע פסק הדין עוד כמה דברים, שהתסקיר יוגש לעיון המבקשות, זאת אומרת באר שבע ועוד רשויות מקומיות בסביבה, לאחר אישורו אם אכן יאושר על ידי המשרד לאיכות הסביבה, ויודיע המשרד לאיכות הסביבה כך לבא כוח המבקשים, זאת אומרת אלי, בד בבד עם הגשתו למועצה הארצית. למועצה הארצית זה הוגש לפני שזה בא אלי, זאת על מנת ליתן למבקשות לעיין וללמוד אותו עוד בטרם יחל הדיון שיתקיים בענין זה המועצה הארצית.

נוסף לזה קובע פסק הדין - המועצה הארצית לא תאשר את תוכנית המתאר הארצית חלקית ברמה של תוכנית מפורטת, לא תעבירנה לאישור ממשלת ישראל אם קיים צורך בכך, כל עוד לא יוגש ולא יאושר תסקיר ההשפעה על הסביבה וכל עוד לא הוחלט בהשגות שתוגשנה אם תוגשנה.

נוסף לזה יש עוד דברים נוספים, מה שהשופט אומר שהכנת תסקיר אשפה לאחריו יתקיים דיון תוך מתן אפשרות, כל הדברים הם תנאי ראשון.

אני חושב שהדברים האלה חייבים להיות בידיעת חברי המועצה לפני שממשיכים, ההחלטות שנתנו על ידי המועצה הנכבדה לפני 28 באוגוסט והסותרות את החלטת בית המשפט שניתנה בהסכמת נציג המועצה הארצית ונציג ממשלת ישראל ונציגי משרדי הממשלה השונים, והרשויות המקומיות המעוניינות בדבר, היא המחייבת היום, פסק דין שינתן בהסכמה ולכן צריכים לדון משלב זה ואילך וגם לבדוק אם התוכנית שהוגשה לכם כאן אכן עומדת בדרישות שקבע בית המשפט מה התסקיר צריך להכיל. אם התסקיר איננו מכיל את הדברים האלה, עם כל הכבוד, אומר בית המשפט בהחלטתו לפני כמה ימים, המועצה הארצית תהיה רשאית אם תמצא לנכון לדרוש ביוזמתה השלמות נוספות ושינויים מעורכי התוכנית. ומכיוון שהנקודה הזאת אני לא מצאתי, אולי אחרים כן ימצאו אותה, בדו"ח של המשרד לאיכות הסביבה אין למעשה התייחסות לסעיף סעיף שנמצא גם בפסק הדין, היה רצוי לדעתי

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

להחזיר את זה למשרד לאיכות הסביבה כדי שיבחן גם את הנקודה הזאת באיזה מידה ישנה התיחסות ושהמועצה הנכבדה גם תקבל את חוות דעתו בנקודה זאת לפני המשך הדיונים, זה בשלב זה.

יו"ר עמרם קלעג'י: היועצים המשפטיים יבדקו את הנושאים המשפטיים, אני מבקש מעו"ד בינה בראון התיחסות לחלק המשפטי.

בינה בראון: מאחר וד"ר פלג יתייחס לטענות שבפסק הדין אני רוצה לענות לדינה רצבסקי בענין תסקיר ההשפעה על הסביבה, היא שאלה לגבי סדר הגודל של התוכנית, האם ניתן בו תסקיר השפעה על הסביבה לתוכנית בסדר גודל כזה.

ד"ר ישראל פלג: אני אתן את התשובה כי היא כלולה ממילא בדברים שרציתי לאמר.

אני רוצה להבהיר שפסק הדין של בית המשפט לא עושה שום דבר אחר מאשר אומר לנו לעשות מה שאנחנו התכוונו לעשות ולכן זה נעשה כמו שאמר עו"ד פרנקל בהסכמה, ואנחנו לא עושים אלא מה שהמועצה הארצית והחוק מחייב אותנו לעשות ולכן גם בזה אין חידוש, זאת אומרת כתוב מה שצריך להיות בתסקיר וכל מה שנאמר יש בתסקיר.

זה התייחסות לצד המשפטי ולהחלטות בית המשפט, לא רק שבא כוח המבקשות קיבלו העתקים של התסקיר, אלא כל המבקשות אחת לאחת, כל רשות מקומית וכל מי שבא בשמם קיבל באופן ישיר את התסקיר וחוות דעת עליו, אלא שהיה להם זמן ארוך מאוד מאז המשפט ואילך לבוא למשרד לאיכות הסביבה ו/או למתכננים ולראות את זה, אמרנו שהכל פתוח וניתן לבוא ולהעיר. לא התייצב אפילו איש אחד בכל התהליך, השופט ביקש שתהיה הדברות עד לשלב של המועצה ואת זה עו"ד פרנקל משום מה שכח, ההדברות התקיימה באופן שוטף ורצוף. אילן ניסים, נמרוד, ויוסי ענבר ואני והשר וכל המשרד היה בבאר שבע, הזמנו את באר שבע הנה ופה בחדר הזה התקיים דיון, לא רק עם באר שבע, עם כל הנציגים, עם באי הכוח. המועצה הארצית היום זה סוף התהליך, לא התחלת התהליך מבחינתנו, אבל מכיוון שישנה החלטה נוספת של בית המשפט שקרא אותה חיים אלישיב מקודם, ואנחנו כמובן נעמוד גם בזה, כי גם החלטה זאת אם מסתכלים עליה היטב היא בעצם החלטה שנאמנה באחד לאחד עם מה שהמועצה צריכה להחליט היום ואני מקווה שזה נתן תשובה מדויקת ומפורטת להערות של עו"ד פרנקל. אני לאתחיל בסקירה של הנושא כי הוא אולי יותר חשוב מהפרוצדורה, כי חצי מבארות המים של מדינת ישראל הולכות ונסגרות כש-400 מזבלות מאיימות עליהן.

יו"ר עמרם קלעג'י: בדברי השופט סגל נאמר שהמועצה הארצית תפנה את התוכניות לועדות המחוזיות ולועדה המחוזית בדרום. 2. ועדת

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

המשנה תשמע את ההתנגדויות.

השאלה, האם ננקוט בהליך הזה, אין בעיה מבחינה חוקית.

בינה בראון: ההחלטה של כבוד השופט סגל בפרוש מאפשרת למועצה הארצית להחליט להעביר את התכנית להערות הועדות המחוזיות, להקים ועדת משנה, לפרסם את דבר התכנית לציבור לשמיעת השגות, למנות חוקר, כמובן זה סמכות שבשיקול דעת אין חובה למועצה. נראה שההסכם נוסח כך שאפשר יהיה להתקדם בינתיים בהליכים, לא להגיע לאישור סופי אבל להתקדם בתהליכים כפי שהחוק מאפשר.

עו"ד פרנקל: לצורך הפרוטוקול, מכיון שנאמרו כאן דברים שפגעו בי אני חייב לציין את זה.

יו"ר עמרם קלעג'ני: אני שואל אותך אם דעתך כדעת היועצים המשפטיים, המשרד לאיכות הסביבה יציג את מה שהוא צריך להציג לגבי הסקר, וכן שניתן להעביר את התכנית למתן הערות של הועדות המחוזיות, וניתן להסמיך ועדת משנה שתדון בהשגות ובהערות.

עו"ד פרנקל: להיפך, כתוב שחובה, את זה אני מקבל, נוסף לתסקיר ההשפעה על הסביבה שנתקבל לאחר כל מיני הערות נמסר בעיריית באר שבע רק ב-25 באפריל אחרי הצהריים, זה לא נמסר חודשים קודם, אלא רק לאחר שהוגשה כבר הבקשה לבית המשפט, כך שלאמר שהיה זמן לבוא להתכונן, לדבר, לחזות, זה לא מדויק, זה הכל.

ישראל פלג: בית המשפט נתן את דעתו לשאלה הזאת.

יו"ר עמרם קלעג'ני: השאלה היא כזאת, למרות השאלה של לוח זמנים, אם אני מעביר את זה בסופו של דבר לועדות המשנה והייתי רוצה שיעיינו בזה ושבוועדת המשנה יתנו את דעתם, אז יהיה זמן די ארוך ללימוד.

ישראל פלג: אולי אני אגיד משהו לגבי סדר הדיון, אני רוצה לפתוח במספר הערות מה שנקרא מה שהביא אותנו עד הלום, ד"ר עינבר ישיב על השאלה הספציפית שהעלה עו"ד פרנקל לגבי זמינות האתר. ד"ר יהודה גולדשמידט יתייחס להשלכות הסביבתיות או לבחינה של השלכות סביבתיות על התסקיר וגליה גולדברג מהאגף לתכנון באיכות הסביבה תתן הבהרות לגבי חוות הדעת של המשרד לאיכות הסביבה.

לי יש ארבע הערות ואחת היא לרקע שאני מיד אפתח, התייחסות קצרה לנושא התסקיר, עוד מילה על הרקע המשפטי, כי הוא באמת משמעותי כאן, ואיזה שהיא תזכורת שהיא חזרה על מה שאמרה דינה רצבסקי ואנחנו סוגרים בחלק הזה את החלק הראשון של המהלך ונכנסים לשני.

לענין הרקע, בישראל פעלו 400 מזבלות פראיות שאפשר לראות

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

אותם בסימנים האדומים ברחבי הארץ כולה, המזבלות האלה היו אחד המפגעים הסביבתיים היותר חמורים כי הרשויות המקומיות עסקו בכל מיני דברים, אבל בנושא הטיפול בפסולת מוצקה הם פעלו באופן חמור ביותר. המצב הגיע להגדרה של מצב חירום בנושא המזבלות בישראל זה הגדרה מינימליסטית, זה אולי תיקון אחד ויחיד לדברי מר עלוני בתור יושב ראש ועדת עורכי תמא/16. כאשר תסגר חיריה ב-31.12.95 ואנחנו מחויבים בסגירתה ב-31.12.95 היא לא תהיה הראשונה, אנחנו כבר סגרנו כ-150 מזבלות מתוך ה-400 בתהליך שנבע מהחלטת הממשלה שהתקבלה ב-6 ביוני.

400 המזבלות האלה אמרתי שמסכנות במיוחד את מי התהום של ישראל, והשקף הזה מראה כמעט זהות בין האתרים ואקויפר החוף שהולך ומזדהם עד למצב שאם לא נטפל בזה, ובלוח הזמנים שקבענו, אני לא אשא באחריות בזה שבעוד כמה שנים לא יהיו מי שתיה למדינת ישראל מהאקויפר הזה אלא אם כן הנושא הזה יטופל.

זה רק חלק מהמפגע, ישנה סדרה של מפגעים, יש לנו שקף על סדרת המפגעים האחרים שנוגעים לאתרי סילוק הפסולת, זיהום מקורות מים כבר אמרנו, הנושא של זיהום אויר, ריחות ועשן זה ברמה המקומית, ברמה העולמית זה משפיע על אפקט החממה שכולם מודעים לו. התרבות הציפורים אני אתייחס אליה בשקף נוסף כדי שנדע שהסכנה לכלי הטיס או לתעבורה האווירית היא לא ענין פילוסופי היא ענין מאוד משמעותי, יש פגיעות של מכרסמים ופגיעה של ירידת ערך הקרקע שאנשי האוצר מינהל מקרקעי ישראל והאחרים בוודאי יוכלו להרחיב אם תשאלנה שאלות.

הנה השקף שמדבר על ענין טיסות אל-על, להזכירכם לא צריך שיהיה יותר מאשר מטוס אחד חס וחלילה וחלילה וחס שיפול כדי שכל מי שבמועצה יקח את האחריות לעיכוב כלשהו של התהליך שבאותו לילה וארבע לילות אחרי זה ישאל את עצמו איך ישן.

יש את הנושא של צו הסגירה של חיריה לדצמבר 95. מילה נוספת שאורי עלוני התייחס אליה ואני ברשותכם רוצה להרחיב מעט את הדיבור. מאז 74 ועד 89 כאשר עורכי תמא 16 עבדו ושקדו על הכנת התוכנית במשך 15 שנה, הם עשו עבודה שחיברה את כל הגורמים שקשורים למערכות האלה התייעצו עם כולם וכשהענין סוכם והוחלט על כעשרים אתרים, 19 אתרים, לא ראיתי מקום אחד בארץ שאתר קם, שום אתר לא הקים את עצמו עד שהממשלה לא החליטה ב-6 ביוני את אותה החלטה חשובה על הקמת מספר אתרים מרכזיים. אנחנו מדברים על שלושה אתרים קבועים דודאים, טליה אורון, אחרי זה המועצה הוסיפה את סביון וכלנית ואנחנו

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

כמובן נכבד את זה, זה חמישה אתרים וישנם אתרי ביניים, בצפון ואשדוד בדרום שבשלב ביניים עד להקמת האתרים המרכזיים יקלטו את הפסולת של אותן רשויות שאתר שלהן נסגר ורק כדי לסבר את האוזן מתוך 400 אתרים סגרנו 150. חדרה נסגרה, והרצליה נסגרה והם מעבירים חלקם לאשדוד וחלקם לאתרים אחרים שהזכרתי.

אנחנו רוצים להיות במצב שעד סוף השנה הזאת, זאת נקודה מכריעה וחשובה, יסגרו אתרים כך ששמונים אחוז מנפח הפסולת של ישראל, יועבר למטמנות של טליה ודודאים, זאת אומרת אולי במספר האתרים לא נגיע לשמונים אחוז, אבל בנפח הפסולת הארצית אנחנו נגיע לסגירה של כשמונים אחוז מהאתרים.

חשוב לציין כי זה חוזר ועולה בכל מיני ניואנסים, בכל מיני מקומות וגם על ידי גורמים מתנגדים, שאנחנו הלכנו לפתרון המשולב מה שנראה פה בטבעת האולימפית הזאת, שכמובן המטמנות נמצאות בטבעת התחתונה כפי שאפשר לראות, ואנחנו כמובן הולכים על צעדים מקבילים ומשלימים של הפחתת כמויות, שימוש חוזר, מיחזור ועידוד אנרגיה מפסולת שעד עכשיו מטעמים מסחריים לא עמד על רגליו.

אני רוצה להבהיר הערה משפטית נוספת, לפני שאני אעבור כדי להניח את דעתם של האדונים שמודאגים מעצם הקמת האתר, נושא הנימבי, נושא ההתנגדות הפסיכולוגית להקמת אתרים, not in my backyard חוזר ועולה זה לא המצאה ישראלית, זה אפילו לא המצאה של באר שבע.

זו תופעה עולמית מוכרת של התנגדות לאתרי סילוק פסולת ולמפגעים אחרים או מה שנראה כמפגעים, הדוגמא הזאת רק בשביל לסבר את העין על מה שהאוזן שמעה ולא רצתה לשמוע.

ההחלטה של הממשלה קבעה שהמשרד לאיכות הסביבה יוציא מכרז ויקבע תנאים, התנאים שדרשנו ממפעילי אתר דודאים היו מחמירים ובסטנדרטים שמדינת ישראל לא ידעה מעולם. עד שיצא המכרז הזה. לא היה מושג בעברית (למיין סטיל) עד שבאתי אני לאקדמיה ללשון עברית והצעתי לקרוא לזה מטמנה, ידעו על מזבלות ולא היתה מילה בעברית, עד כדי כך לא ידעו מה זה. כדי שידעו מה זה מטמנות, גם במהות, הגדרנו הגדרות מדויקת על פי הנסיון העולמי של מה הן המטמנות ומה הדרישות לכך וסימנו אותן בשש נקודות שאני לא אכנס לפרוט אבל אציין אותן. הראשונה והחשובה שבהן זה הנושא של מניעת זיהום מקורות קרקע ומים, היו דרישות מפורטת לאטום תחתית ביריעות פלסטיק, על שכבות ניקוז, צנורות ניקוז, על מערכות מורכבות מאוד לטיפול בתשטיפים, טיפול בנגר העילי שיווצר מחוץ לאתר

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

והסתה שלו מאתר הפסולת וכיוצא באלה דרישות שמבטיחות את מניעת זיהום מקורות הקרקע והמים.

דרישה שניה מחמירה וקפדנית היתה בנושא מניעת זיהום אוויר וריחות, אנחנו דורשים כיסוי של 12 שעות, אין אתר בארץ שפועל בכיסוי כזה, דבר שימנע גם שריפות וגם הפצת ריחות גם העפת פסולת, התרבות מזיקים. הקרקע תהיה מהודקת, שכבת הקרקע תהיה יותר גבוהה, לא יהיו מפגעי ריח ושריפות.

נתנו הנחיות מאוד מדויקות כדי שהאתר יופעל בשלבים ושכל תא שטח מתוך האתר כולו יסגר מיד אחרי שתתיים בו העבודה, וכל שנה הזכייין יצטרך לעמוד בכל התנאים ואנחנו נראה שתא השטח אכן כוסה וטופל, יריעת פלסטיק מלמעלה תחפה עליו ואז עוד שכבת קרקע שתכסה עליו ועליה צמחיה, ויהיה גם שיקום נופי. הדרישה הרביעית היא השתלבות בנוף, בשיפועים הטבעיים בסביבה. בנושא הזה קיבלנו סיוע אפילו מיו"ר ועדת הפנים והסביבה בכנסת שביקר במקום.

כדי להבטיח את כל אלה הקמנו חגורות ועל החגורות שלייקס וחגורות בטחון וכמעט מצנח, כאשר המשרד יפקח והרשויות המקומיות יפקחו ויהיו תנאים קודם כל במכרז ותנאים בחוזה עם הרשויות המקומיות ותנאים להפעלה, וכל הסמכויות שמוקנות לנו ולרשויות מסביב, יוטלו כל אחד באחריותו וכולנו באחריות משותפות.

כדי שהם ידעו גם על מה הם מפקחים, וזה המרכיב השישי, יוקם מערך ניטור קפדני למעקב אחרי דליפות כי אנחנו אומנם מבטיחים מניעה על ידי שכבות איטום, אבל מי יודע אם חלילה וחס לא יקרה משהו, ואז יש מערכות ניטור שמזהות את זה בזמן אמת, מערכות ניטור לקרקע ולמים ברציפות ובצפיפות שאין כמותה בשום מקום ובשום אתר בארץ.

אני תארתי את כל העניין הזה של התנאים ואני אמרתי הם קיבלו את זה לעשר שנים אבל כל שנה זה על תנאי, כדאי להגיד שהתסקיר, אני מגיע לנקודה השניה שלי, התסקיר שאת חוות הדעת עליו השהינו עד שהיינו בטוחים וזאת נקודה חשובה אני מבקש לחזור ולהגיד, עד שהיינו בטוחים בטחון מלא ושלם וסמוכים ובטוחים שהתסקיר כולל הכל, בכל מכל, שלא חסר בו שום דבר, לא פריט ולא שמינית של פריט, החזרנו אותו והמועצה קיבלה בעמוד 2 של מסמכה של גליה גולדברג שעוד מעט תדבר, אפשר לראות את הלוח של מסירת הדרישות להשלמות לתסקיר עד שקיבלנו השלמות סופיות וגמורות שאותן העברנו כמובן יחד עם ההזמנה לישיבה הזאת, שנמסרה לכולם.

ההערה שאמרתי כבר מקודם ואני רוצה לחזור, התוכנית היתה

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

פתוחה עוד לפני שהוכן התסקיר הזה, בפני כל מי שהיה מעוניין, לא רק שהיתה פתוחה, אנחנו קראנו וחזרנו וקראנו והזמנו את כל מי שהיה, כדי שיוכל להאיר את עיננו עוד בתהליך, שיסתכל על התוכניות ויעיר ואיש לא בא. זה לצד התסקיר אני אבקש מגליה להרחיב.

לענין הרקע המשפטי, כמובן שכל ההמלצות שכבר סיכמנו, אתה אדוני יו"ר המועצה, סיכמת בהתיחסות לחוות הדעת של היועץ המשפטי, מקובלות עלינו, אבל אני רוצה להזכיר עוד דבר אחד שלא הודגש וזה הענין של הפניה לציבור כדי שיהיה לא רק התיחסות נכונה לדרישות השופט, אלא שגם הצדק יראה. אני רציתי להדגיש שהשופט אמר גם שזה יתפרסם, אם מישהו יבקש להתנגד להצעה, אני בעד שהחלטה תתפרסם בעתונות המקומית וגם בבאר שבע, אם מישהו לא ירצה לפרסם בעתונות אני אעמוד על זה שיהיה פרסום בעתונות הארצית והמקומית, ונשלח את זה לכל מי שראוי שידע לשמיעת ההתנגדויות באותו לוח זמנים שקבע השופט בתוך אותם שישים יום וכמובן שהתהליך כדי לייעל אותו, אני בטוח שאף אחד לא יתנגד, שאם יש מישהו שיגיש התנגדות כעבור שבוע שישמעו אותו כבר כעבור שבוע לא צריך לחכות.

לבסוף אני רוצה לחזור כמו שאמרתי רק להערה, החלטת המועצה הארצית כוללת את כולנו ואנחנו ממשיכים בתהליך עד להצעת החלטה שאני מניח שתובא בסוף הדיון בהתאם להערות שנשמעו.

יו"ר עמרם קלעג'י: לפני שאתם ממשיכים אני אגיד לכם מה בדיוק אני רוצה לשמוע, מה הנושאים שאני רוצה לשמוע או המועצה צריכה לשמוע, אני רוצה לשמוע על ממצאי התסקיר, חוות הדעת של איכות הסביבה על התסקיר, על התוכנית עצמה למה היא צריכה להיות בגודל כזה, ועל החלופות, תקנון התוכנית שהצגתם.

ישראל פלג: אל האתר והחלופות יתייחס ד"ר ענבר, אחר כך תוצג התוכנית, התסקיר וחוות הדעת.

ד"ר ענבר: בחינת החלופות של אתרי פסולת נבחנה במשך 15 שנה על ידי ועדת עורכי תמא 16 והתחילו ממאות אתרים והתכנסו לאותם שהתכנסו כי האתרים האלה היו היחידים שזמינים. ניסינו לראות איפה אפשר להקים אתר פסולת במדינת ישראל, הכנסו לתוכנת GIS את הכל, וכל השטחים הלבנים אנחנו רואים איפה לא.

התכנסנו לחמישה אתרים, טליה, סביון, כלנית, דודאים ואורון, כי אין מקום אחר, וכל תזוזה ימינה ושמאלה וחלק מכם וודאי שמעו את השר, היא בלתי אפשרית אפילו נקודתית.

גם באורון אם ננסה לזוז ימינה או שמאלה לא נצליח, אותו דבר בעין השופט. לבסוף התכנסנו לאותם 20 אתרים שהמנכ"ל הזכיר, המרכזיים הם טליה, סביון, כלנית, דודאים ואורון, ועוד

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

אתרים אזוריים שחלקם כבר מיצה את קיבולתם, תאנים, עברון, אלה אתרים שאם לא יעמדו בסטנדרטים יסגרו, שדות מיכה כנראה יסגרו כל השאר אתרים רחוקים וקטנים מאוד, אי אפשר שם להקים שם אתר מרכזי.

לכן אנחנו יצאנו במכרז לשני אתרים, לדודאים וטליה. בתהליך המכרז בחנו קודם לפני שהסתכלנו על המחיר שורה של פרמטרים שרק חלקם הוצגו. מערכת האיטום והניקוז, מניעת הנגר העילי, התייחסות לנוף, התכנון הפנימי והחיצוני, היכולת הפיננסית והכושר של היזם לבצע, לא בחרנו משום מה את ההצעות הזולות, בחרנו את ההצעות שהיו כמעט הגבוהות ביותר, כי קודם בחנו את טיב ההצעה ולאחר מכן על המחיר.

אני רוצה בקצרה לאמר איפה אנחנו נמצאים בכל אתר, אתר טליה, הצפוני, פורסם מכרז, נקבע זוכה, אנחנו נמצאים כאן בבית משפט עם שני יזמים שלא זכו במכרז, הוא לא יכול להוות אתר חילופי לאתר דודאים, הוא נמצא בצפון,

יו"ר עמרם קלעג'ני: השאלה היא איזה חלופה מועדפת?

ד"ר ענבר: אני מסביר למה החלופות האחרות לא רלבנטיות עכשיו לדיון.

אתר סביון, אתר צפוני באזור עין השופט, אושר בועדה להשלמת תוכניות, נמצא לפני הוצאת היתרי בניה, יש בעיה מי בעל הבית על הקרקע, אם המינהל, המשק, אנחנו מקווים שהאתר הזה יצא לפועל, הוא לא חילופי לאתר דודאים, הוא אמור לשרת את הצפון, טליה נמצא מדרום לאגן ההיקוות של הכנרת, ליד מנחמיה. כלנית באזור בית גוברין, דודאים ואורון בדרום. מדרום לאורון יש רשימה ארוכה של אתרים, נעצוץ וגרופית, ערד ומצפה רמון, ואחרים.

כל האתרים מטופלים במקביל, כאשר חלק מקודמים יותר מהר וחלק יותר מכורח המציאות.

כלנית, נמשכה מהועדה המחוזית למועצה הארצית הועברה לטיפול ועדת עורכי תמא/16, נמצאת בשלבי השלמת תוכניות, תוכנית מתאר ארצית חלקית ברמה של תוכנית מפורטת, אנחנו כרגע בבעיה עם המתכנן אבל הנושא מקודם.

יו"ר עמרם קלעג'ני: אני רוצה שתשכנע את הציבור למה האתר הזה אין בלתו, למה אי אפשר לשים במקום אחר.

ד"ר ענבר: שתי חלופות שהן לא חלופות אלא משלימות לאתר דודאים הן אתר כלנית ואתר אורון, אלה שני האתרים היחידים כרגע שנמצאים בשלבי תכנון ועשויים להיות חלופה לאתר דודאים.

אתר כלנית כרגע לדעתנו עדיין לא זמין. אתר אורון עדיין לא זמין, יש בעיה עם בעלויות על הקרקע, יש בעיות עם דרכי גישה ולכן אתר דודאים שהוא אתר קיים אני רוצה לציין, יש שם אתר

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

מקומי קיים, זה לא שבאנו למקום שאין בו כלום, יש אתר קיים עובד, הוא אתר הזמין ביותר. בדקנו את נושא התחבורה כפי שיציגו פה בהמשך עורכי התסקיר, נושא ההשפעה על מי התהום, אין בעיה של מי תהום, אין בעיה של תחבורה, כל הנושאים התכנוניים סגורים, ולכן אנחנו חושבים שהוא האתר הזמין ביותר, אין שום אתר מבחינת סדר קדימויות שהוא זמין יותר מאשר אתר דודאים. אנחנו לא אומרים שאתר אורון ואתר כלנית לא יקומו, להיפך אנחנו מזה שנה ויותר מאז החלטת הממשלה עובדים על אתר אורון, כעובדה, מינהל מקרקעי ישראל פינה לנו בתחום הזכיון משבצת קרקע לנושא, אבל עדיין יש הרבה בעיות בדרך.

אני רוצה להתייחס לשטח הנדרש, נשאלה פה שאלה, אני רוצה לעשות הנחות, לא משנה איפה האתר ממוקם כרגע, מדובר במדינת ישראל בסדר גודל של 10,000 טון ליום אשפה, האתר המרכזי יקלוט כ-3000 טון ליום, 300 ימי עבודה, גובה ממוצע 15 מטר, דרוש חומר כיסוי של 10% מהנפח, משקל הפסולת הוא 0.8 טון לקוב, שטח המתקנים צריך לתפוס 25% מהאתר, ונאמר שאורך חיי האתר 20 שנה, לאתר הזה דרושים מעל 2000 דונם. איך שאנחנו לא נעשה חישוב, דרוש לנו יותר מ-2000 דונם על מנת לעמוד בתנאים של 3000 טון ליום, 15 מטר גובה, אורך חיי אתר כעשרים שנה. אי אפשר ואסור לנו להתפשר כרגע על פחות.

לסיכום, מכל הבדיקות שעשינו ואיך שאנחנו לא מסתכלים האתר הזמין ביותר למרכז ודרום הארץ בגלל שעת החירום שאנחנו נמצאים בה מבחינת הטיפול בפסולת, בגלל הזמינות, בגלל שעובד שם אתר ובגלל הקשיים בכלנית ואורון, האתרים המקבילים, חייב להיות מקודם ראשון, לאחריהם ובמקביל מיד שני האתרים האחרים.

אורי עלוני: בנושא של החלופות יש ערבוב תחומים ואי בהירות, אני רוצה להדגיש, חמשת האתרים המרכזיים שהזכיר יוסי אלה אתרים מרכזיים, הם לא מהווים חלופה אחד לשני. אני רוצה להזכיר שכל האתרים המרכזיים בזמנו אושרו במועצה הארצית לאחר שלגבי כל אחד ואחד מהם, אם זה סביון, נבחנו עשר ועשרים חלופות לגבי אותו אתר ספציפי בפריפריה הגאוגרפית שלו. לא מדובר שאתר עין השופט חלופי לדודאים, זה פרדוקס, במובן הזה כל אחד מהאתרים המרכזיים המועצה הארצית אשרה בשעתו, האתרים מאושרים בתוכנית הארצית, לכל אתר ואתר לכשעצמו נבחנו חלופות והוא נבחר בתהליך מיון, הוא החלופה המועדפת והנבחרת שאושרה על ידי המועצה הארצית ומכאן גם על ידי ממשלת ישראל, הדבר הזה צריך להיות ברור.

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

אריקה לאוב: אני ארצה להציג את התוכנית, זו תוכנית מתאר ארצית עם הוראות ברמה של תוכנית מפורטת. אתר דודאים, נמצא צפונית לבאר שבע, כאשר בתשריט המוצג לפניכם רואים את הסביבה הקרובה בטווח של עד עשרה ק"מ. מרחק באר שבע מהקטע הדרומי של דודאים 5 ק"מ, שאר הישובים שנמצאים בסביבה אשל הנשיא 3.5 ק"מ, רהט משמר הנגב 4.5 ק"מ, להבים 9 ק"מ, זו פחות או יותר הסביבה המיושבת הקרובה לאתר.

נוסף לזה נמצאים מסביב לאתר מספר מפגעים שלא מופיעים במפות אבל אנחנו בכל זאת נציין אותם. חוות הדלק שגובלת בדרום האתר דודאים, ובסיס התחמושת שנמצא ממש בצפונה של באר שבע. אנחנו נתייחס לנקודות אלה בהמשך. בתממ/4 המאושרת היום, יש הגדרה של שימושי הקרקע, אנחנו רואים שהאזור הזה מוקף בשטח שהיעוד שלו היום חקלאי, בחלקו יעור, אני אתייחס לתוכניות שקיימות באזור ונמצאות בשלב זה או אחר של אישור. אני אתייחס לתוכנית 14 של תממ 4 אנחנו רואים את באר שבע עם הגבול העתידי המתוכנן, שהוא כביש באר שבע אופקים, ובסיס התחמושת נבלע בתוך באר שבע, אני מקווה שבאר שבע תגיע לגבולות האלה, ה-wishfull thinking זה לשים כאן טבעת ירק ואני מקווה שבעתיד דודאים ישתלב בטבעת הירק הזאת ולכשבאר שבע תגיע לאזור הזה יחכה לה פארק.

ישראל פלג: אני רוצה להבהיר שזאת התשובה לשאלה על ההתקרבות לאתר דודאים לבאר שבע, אני גם לא יודע אם בתמא 22 ליעור יש שם יער, מה שאני יכול להבטיח שיהיה שם פארק על האתר.

אריקה לאוב: בהמשך לאותו נושא תמא 22 מציעה באזור הקרוב, מתקשר לתיקון 14, טבעת ירק - מוצעים שטחי ייעור כאשר אנחנו רואים שבחלקו הדרומי האתר שלנו מעט חופף לאזורים האלה, אבל בתיאום עם עורכי התוכנית ועל פי סעיף שנמצא בהוראות תמא 22 אנחנו לא עוברים את האחוז המותר לשינוי יעוד ביערות מבלי שזה יהווה שינוי לתוכנית עצמה, מותאם לעשרה אחוז ואנחנו עומדים בהרבה פחות מזה וגם אז בטווח זמן שלמעלה מ-15 שנה. עכשיו לתוכנית עצמה, קודם כל התוכנית כפי שאתם רואים בתצ"א היא שינוי יעוד.

השטח הקיים אנחנו רואים אותו כאן, הוא 470 דונם, השטח המוצע הכללי הוא כפי שנאמר כאן הגבלנו את עצמנו לצרכים ההכרחיים בשטח 2100 דונם.

השטח תוכנן בידי הזכייין והוראות התוכנית מתייחסות למעשה למספר דברים, קודם כל חלוקה לאזורי תכנון: יש לנו את האתר הישן שבשלב הזה לא תוכנן כמטמנה, יש לנו את האתר המרכזי שתוכנן בשלושה שלבים. התכנון המפורט שהוא חלק מנספחי

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

התוכנית הוא לגבי שלב א', ושאר המתחמים שהם מתחם שרותים מצומצם בכניסה לאתר, ומתחם רזרבי לתכנון בעתיד.

ההוראות מתייחסות לכל מתחם ומתחם כזה בנפרד, כאשר כמובן יש פה מגבלות לבניה ולהיתרי בניה וכן מגבלות לשיטת התפעול והחלוקה לגבי שטח שאולי אחר כך יורחב הדיבור.

הוראות התוכנית מורות, אנחנו בתוכנית מאפשרים את פעולת האתר הקיים עד שההכנות לאתר החדש יושלמו, ולכן הכניסה הנוכחית שבדרום האתר הוסטה לחלקו הצפוני כך שהאתר הזה יוכל להמשיך לפעול ללא הפרעה.

גם בתוך האתר הוצבה דרך היקפית שמקיפה כביש טבעת שנבנה בשלבים עם התקדמות התוכנית, אין לנו צורך בהשלמת הדרך כולה בשלבי ההפעלה הראשונים, אני אחזור שוב על השלבים, שלב א' עשר שנים, שלב ב' חמש שנים, אלה השלבים שמתוכננים, התכנון הוא לעשר שנות הפעלה בשלב זה, לפי 2500 טון ליום לכמות ממוצעת, כמובן שהדברים האלה גמישים וניתנים לשינוי במידה וכמויות האשפה ישתנו.

יש הוראות בתוכנית הנובעות מתסקיר ההשפעה על הסביבה שנוגעות בעיקר להפעלת האתר, ומר גולדשמידט יתייחס אליהן בהמשך, יש הוראות הנוגעות להסדרת היחסים בין המפעיל, היזם, השר לאיכות הסביבה והרשות המטפלת בהוצאת היתרי הבניה.

ההליך הזה הוסדר על ידי הגדרה של נספחי ביצוע לתוכנית, נספחי הביצוע לתוכנית יוגשו על ידי הזכייין המפעיל, במקרה זה מממ למשך עשר השנים הקרובות, יוגשו למשרד לאיכות הסביבה לצוות מקצועי שיבחן אותם ואישור התוכניות מהווה תנאי להוצאות היתרי בניה בידי מועצה אזורית שמעונים מתוך הנחה שהם לא מסוגלים לפקח על הנושא המקצועי של האתר.

הוראות התוכנית כמובן מתייחסות לנושא הזה, מגדירות את נספחי הביצוע ואת יחסי הגומלין בין כל הועדות האלה. יש הוראות נוספות שנוגעות לשיקום האתר, שיקום האתר למעשה מתחיל מתום השנה הראשונה.

אני חוזרת לנושא של תאי השטח, התכנון של שלב א' כמעט גמור, מתייחס להפעלה בתאי שטח, מתחילים מהשטח הקרוב ביותר לאזור השרות והכניסה, התאים האחרונים, הכיוון שלהם והחלוקה שלהם נובעים מראייה ארוכת טווח גם לצורת השיקום, כדי לאפשר שיקום נאות כך שלא יפגע בתצורת הנוף הנוכחית שקיימת באזור. זה השלב שמתוכנן, עשר שנים, הלאה לא קיים תכנון מפורט. שיקום האתר הסופי הוא גם כן נספח לתוכנית ומחייב. הנספחים מתייחסים בעיקר לשיקום טופוגרפי, אני לא רוצה להכנס לדבריו של מר גולדשמידט בנוגע לטיפול הספציפי בשטח ולפרטי האיטום

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

מתחת לאזור המטמנה ומעל, יש גם הגבלה מפורשת לגבי הצמחיה המותרת באזור וגם זה מהווה חלק בלתי נפרד מהתוכנית. אנחנו אולי לסיכום נראה את ההמחשה, ונראה שהאתר הזה לא יורגש, מי שהיום נוסע והיום אני רוצה להזכיר שוב ושוב שהאתר עובד וקיים והוא לא עובד ברמה הזאת והוא לא מתופעל ברמה הזאת, מי שעובר בכבישים האלה לא יודע שקיימת שם מטמנה לא מבחינת ריחות, מראה, ואנחנו מתכוונים לעלות על זה בהרבה ולהפעיל מטמנה מודרנית. אני מקווה שאם באר שבע תגיע לאזור הזה בשנת 2020 יצפה להם פארק.

מר גולדשמיט: קיבלתם את התסקיר, התסקיר מכיל הרבה מאוד חישובים ודברים שלא הייתי רוצה להכנס אליהם במסגרת שבע הדקות שניתנו לי. מה שאני אנסה לעשות זה שני דברים, אנסה להרחיב את דבריו של ד"ר פלג בזה שמדובר במטמנה שבמדינת ישראל לא קיימת כמוה, המטמנה הזו תענה לכל הדרישות של המשרד לאיכות הסביבה ותענה לחוקים ותקנות הקיימים בעולם הגדול ביחס להטמנת אשפה.

קודם כל אנחנו מטמינים את האשפה בתאים שנתיים, לא מדובר על כרייה של כמה מאות דונמים, מדובר שכל שנה יהיה תא עבודה שגודלו כשלושים עד שישים דונם, גודל התא מוכתב על ידי שני דברים, שני פרמטרים, האורך שלו מוכתב על ידי אורך הצנור שאני יכול לנקות, והרוחב שלו מוכתב על ידי העובדה שהמשרד לאיכות הסביבה תבע שמשאית תצא משם תוך שעה, כלומר חייבים לתת מקום עבודה למספר משאיות. שני הדברים האלה מכתיבים לנו את שטח התא. תזכרו שהתאים ארוכים וצרים כפי שראיתם קודם.

השלב השני, כל האשפה שתכנס תהודק ותכוסה באותו יום, אין זה משנה אם האשפה תגיע במשאיות כאשפה בתפזורת, דחוסה או אם תגיע בבלות, בשני המקרים ההידוק והכיסוי הוא יומיומי.

קרקעית המטמנה בנוייה משכבות אטומות המטמנה תוכננה במטרה למנוע כל אפשרות של זיהום מי תהום, השכבה התחתונה היא שכבת אדמה מהודקת בתוכה יוכנסו צנורות שיאפשרו דיגום גזים, מעליה יריעת פוליאטילן, שני הדברים האלה במידה ותקרה תקלה, על ידי יניקת הגזים אני יודע מיד שיש לי תקלה ואני יכול מיד לתקן את זה, מעל לשכבת האיטום יש שכבת ניקוז, כלומר יש לי שכבה שבתוכה מונחים צנורות, הצנורות האלה מאפשרים לאסוף את כל מי התשטיפים, המים האלה מתרכזים בבור נשאבים משם למערך טיהור שפכים שבנוי משני חלקים, ברכה אנארובית ולאחריה בריכה ארובית. לאור נסיון המתכנן, חברת וורן אנקו מארצות הברית, לאור הנסיון שלהם בנוי מכסיקו, הדעה שלהם שאם יהיו תשטיפים יהיו מעט מאוד תשטיפים, בכל אופן המערכת

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

מתוכננת על מכסימום תשטיפים, התשטיפים האלה לאחר שיטוהרו במידה ויהיו עודף, יקחו אותם להרטבת השטחים שבהם מכסים את העפר כדי למנוע אבק. בכל המטמנה יונחו צנורות מיועדים לאיסוף הגזים, שוב לאור הנסיון בארצות הברית כתשעים אחוז מהגז הנוצר במטמנה, והגז נוצר כתוצאה מפירוק החומרים האורגנים הנמצאים באשפה, כתשעים אחוז מהגז נאסף על ידי מערכת צנורות ומפוח, מועברים ללפיד ונשרפים בלפיד.

כאשר גומרים תא סוגרים אותו מלמעלה ביריעת פלסטיק, בסופו של תהליך כל האשפה תהיה עטופה ביריעת פלסטיק מלמעלה ומלמטה. מעל ליריעת הפלסטיק יונח חצי מטר אדמה וזו הסיבה מדוע אנחנו מגבילים את הצמחים לצמחים שהשורש שלהם אינו עמוק מחצי מטר. מיד משקמים וכל פעם משקמים את התא שנגמר ושמילאו אותו, בצורה כזו אנחנו הולכים ובונים את המטמנה, בסופו של דבר כשיגמרו את השיקום האזור יהפך לפארק אזורי.

המטמנה בנויה כך שלא יכנסו לתוכה מי נגר עילי, כל מי הגשמים יתנקזו על ידי תעלות ניקוז מסביב למטמנה ויועברו לנחל פטיש כפי שהם עוברים עכשיו. כל המים שיוורדים על המטמנה בסופו של דבר מגיעים לתשטיפים ואנחנו חוזרים חזרה למה שדיברנו קודם לצורת הטיפול בתשטיפים. מסביב למטמנה תבנה סוללה בגובה של כשלושה מטר, מעל הסוללה עוד גדר בגובה של שני מטר, כלומר בסך הכל חמישה מטר. לסוללה שני תפקידים, התפקיד האחד למנוע שהעבודה במטמנה תראה, אם יהיו אנשים שילכו בסביבה הקרובה הם לא יראו את זה, מעבר לכך במידה ויתעופפו נירות וכדומה הם יעצרו בזה ויאטפו כל יום, התפעול במטמנה אחראי לאסוף את הפסולת שנוצרה. כדי למנוע את זה נוקטים בעוד צעד אחד והוא הצבת גדרות באזור הטמנת האשפה.

יש נוהלים ברורים לתפעול מסודר של קבלת והטמנת האשפה, פרושו של דבר כל משאית נבדקת, המטמנה לא תקבל חומרים שאסור לסלק אותם למטמנה, כלומר חומרים מסוכנים, הביקורת נעשית בשלוש צורות, פעם אחת יש ביקורת בנקודת הקבלה של האשפה, הביקורת השניה היא בזמן שפיכת האשפה על ידי המפעילים, והביקורת השלישית כל יום תלקחנה כשבע משאיות באקראי, תועברנה לאזור נפרד ותשפוכנה את האשפה, האשפה הזו תבדק באופן יותר הדוק כדי לוודא שחומרים שאסור להכניס אותם למטמנה לא יכנסו.

כדי להבטיח שכל המערכת הזו עובדת, אנחנו מוסיפים את השלייקס, מסביב יש מערך ניקוז סביבתי שבנוי על שלושה דברים, יש לנו קידוחים אחד במעלה הזרם ואחד במורד הזרם ועוד מספר מסביב מהם יקחו באופן מסודר דוגמאות מים, אלה

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

תבדקנה במעבדה כדי לוודא שאין עלייה באחוז המזהמים במי התהום. מעבר לכך יש שתי נקודות דיגום של מים עיליים, ולבסוף יש לנו מערכת דיגום לגזים וריחות, כאשר במפורש אחד מהנוהלים שקובע שמדי יום מפעילי המטמנה שאומנו והודרכו במיוחד לכך, יוודאו שאין מטרדי ריח, מה שהמטמנה תעשה במידה ויהיו מטרדי ריח, להגביר את השאיבה של הגזים ולטפל באותו אזור ממנו יהיו מטרדי ריח, אפשר לטפל בזה מיד.

הנוהלים חייבים להבטיח מענה מהיר לתקלות, כל תקלה שלא תהיה המטמנה מתחייב לטפל בו במהירות האפשרית, כדי להבטיח שכל המערך הזה עובד מעל זה מוצב פיקוח הדוק של המשרד לאיכות הסביבה. אנחנו מדברים על מטמנה שלא קיימת כמוה בארץ, שעונה על כל הדרישות שהמשרד לאיכות הסביבה הציב ושמקובלות גם בארצות הברית וגם בארצות אחרות.

מה היו התוצאות של הבדיקה הסביבתית? התוצאות של הבדיקה הסביבתית הן כדלקמן, מי תהום בעבודה רגילה ובעת תקלה הריכוזים הצפויים של המזהמים בקידוח הניטור לא יהיו שונים מהריכוזים הנמדדים בדרך כלל, פה אני חייב להסביר לכם דבר אחד, כאדם שעסק הרבה במים, בדרך כלל אתה לא מקבל אותן תוצאות משתי דוגמאות עוקבות אחת אחרי השניה, לכן אנחנו מעריכים התוצאות יבלעו ברעש.

מים העיליים, היחס בין אגני ההקות הוא כאלה שהזיהום לא יורגש בנחל פטיש. זיהום אויר, ריכוזי אבק לא יחרגו מהמקובל בעיבוד חקלאי, תרומת הגזים הנפלטים מהלפיד לריכוז מזהמי אוויר היא מזערית, שבעה עד עשרה מיקרוגרם למטר מעוקב, מיהול הגזים הנפלטים מן המטמנה ואינם נשאבים הוא בסדר גודל של אחד לעשרת אלפים עד אחד למליון, כלומר אם יפלט חומרי ריח הם ימהלו בצורה כזו שלא יורגש שום דבר.

רעש, לא צפויים מטרדי רעש מהפעילות במטמנה ומתנועת המשאיות, ובסוף חזות, צורת העבודה במטמנה גורמת לכך שאנחנו מקבלים בור צר וארוך מכיוון צפון לדרום לכן הפעילות במטמנה תראה רק מזוית צרה ורק כאשר מטמינים אשפה ברום העולה על גובה קריטי, הסוללה והגדר מסתירים את הפעילות מאנשים הנמצאים בקרבה, הגובה המכסימלי המתוכנן הוא 270, ברום זה הפעילות תראה מכל מקום, פחות מכיוון חלק המטמנה המשוקם, אני רוצה פה להראות את ההדמייה הממוחשבת של כיצד תראה המטמנה לאחר תום עבודות, אנחנו רואים פה מבט לכיוון צפון כאשר הכביש מתאר את הגובה הנוכחי של האזור.

אורי עלוני: לפי בקשת היושב ראש אני רוצה להבהיר, האתר המקורי של דודאים שהיה בתחילתו בתמא 16 גודלו היה 470 דונם, בשלב

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

מאוחר יותר הגישה המועצה האזורית בני שמעון לוועדה המחוזית בקשה להגדיל את שטח האתר עד לשטח כולל של 1400 דונם, הבקשה הזאת לא הספיקה להידון בוועדה המחוזית מכיון שאז החליטה המועצה הארצית ולאחר מכן אושר בממשלה להפוך את האתר המקומי למרכזי ולהגדיל את שטחו, לכן היום מדובר בתוכנית הזאת על שטח של 2100 דונם, כאשר לפי התוכנית מדובר על שלבים א' ב' ג', כשהשלב הראשון הוא כ-850 דונם. עוד משפט אחד אולי, כי שמעתי הערת אגב שלא היה ברור מי תומך או מי לא תומך בתוכנית, כיושב ראש ועדת העורכים, עצם הבאת התוכנית לדיון כאן מעידה שהתוכנית אושרה בוועדת עורכי התוכנית, לאחר שבדקנו הן את הוראות התוכנית והן נבדק התסקיר השפעה על הסביבה ואנחנו משוכנעים מקצועית שהתוכנית בשלה לקראת דיון ואישור במוסדות התכנון.

מכיון שעלה נושא השטחים אני רוצה להבהיר, המעבר מ-478 ל-2100 חשוב במסגרת הכנת תוכניות, אבל לצורך ההפעלה השוטפת היום שטח פעיל באתר כחמישים שישים דונם, לא מסודר, כבר נאמר פה כמה פעמים, השטח הפעיל לפי השיטה שאנחנו מדברים עליה זה 25-50 דונם פעילים, בסטנדרטים אחרים לגמרי ובלי שום השוואה.

גליה גולדברג: תסקיר ההשפעה הראשון שלמעשה הגיע למשרד לאיכות הסביבה זה לא התסקיר שאתם קיבלתם פה, התסקיר שהתקבל אצלנו היה חסר מאוד, הגשנו שלושה מסמכים של בקשה להשלמות לאחר מכן קיבלנו את התסקיר החדש, שאתם קיבלתם. גם בבדיקה של התסקיר הזה התסקיר עדיין לא היה שלם והגשנו ליזם עוד מסמך השלמות, מה שאתם קיבלתם בסופו של דבר זה תסקיר ההשפעה המתוקן, פלוס תוספת בנושא של בדיקת החלופות ובחינת החלופה של האתר כאתר מרכזי.

כיום אנחנו יכולים לאמר שהתסקיר יחד עם תוספות והשלמות הוא שלם, עונה על כל דרישות המשרד לאיכות הסביבה וצפוי שאם ינקטו כל האמצעים הסביבתיים שנדרשו בתסקיר בתוספות ובחוות הדעת שלנו שאנחנו הוספנו עוד כמה דברים, לא צפויות כל בעיות סביבתיות לאתר עצמו.

יו"ר עמרם קלעג'י: האם לחברי המועצה יש שאלות,

עו"ד פרנקל: היכן מופיע בכל התסקיר ובחוות הדעת של המשרד לאיכות הסביבה התיחסות לארכאולוגיה והסטוריה כפי שנקבע בפסק הדין, איפה יש התיחסות לריכוזי צפורים ועופות בהתיחס לשדה התעופה הסמוך, בתסקיר ובחוות הדעת, איפה יש בתסקיר ובהתיחסות אפשרות לפיתוח צפון הנגב והפיכתה של באר שבע למטרופולין, אני לא מדבר על העיר באר שבע, על פיתוח צפון הנגב והפיכתה

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

של באר שבע למטרופולין, בהתאם להחלטת הממשלה לגבי תמא 31. היכן ההתייחסות לאפשרות הפיתוח שדה תימן לשדה תעופה ולא רק למנחת לפי ההצעה בתממ 4 ודבר אחרון במסגרת השאלות, ראיתי את המסמך של ועדת העורכים, מתברר שבכלל אין בו כל התייחסות, כנראה גם לא היה בפניהם פסק הדין שקבע מה צריך להיות בתסקיר ההשפעה.

במכתב של ועדת העורכים שלא הגיע מ-12 באפריל ועכשיו ראיתי אותו יש סקירה של ההסטוריה והתמצית, אין כל התייחסות לכך שב-28 לאוגוסט קבע בית המשפט צורך להתייחס למספר דברים ולכן גם אין התייחסות לכך.

אורנה להמן: נמצאת פה נציגת מינהל התעופה האזרחית ויש לה שתי שאלות בנושא התסקיר בנושא תעופה, והערה מסוימת למה שנאמר פה, שדה תימן הוא לא מנחת הוא שדה תעופה שמופיע בתמא 15 ועל זה תרחיב הגברת רות שפיר. אם צריך ואם אפשר להתייחס לנושא התעופה.

אורי עלוני: אני רוצה לאמר ביחס לדבריו של עו"ד פרנקל, אולי לא ידוע לא אבל ועדת עורכי התוכנית לא שופטת את התסקיר ולא בודקת אותו, זה תפקיד בלעדי של המשרד לאיכות הסביבה ואני יודע שיש תשובות ומיד יפורטו לגבי ארכאולוגיה צפורים וכו', תמהני האם רוצים לתכנן מטרופולין באר שבע ואת מערך שדות התעופה של מדינת ישראל באותה הזדמנות חגיגית שעושים אתר אשפה מרכזי, זה מה שמשמע מהדברים ואני מנצל את זכותי כחבר מועצה ארצית להביע תמיהה גדולה. האם רוצים לתכנן את מטרופולין באר שבע ומערך שדות התעופה בישראל בהזדמנות חגיגית שעושים אתר אשפה מרכזי בישראל.

גולדשמיט: חוקי ארכאולוגיה, נספח 4 ואילך.

אריקה לאוב: אני מתייחסת בקצרה משפט אחד בלבד, אנחנו ציינו שמה שמפריע למטרופולין באר שבע הרבה לפני דודאים זה בסיס התחמושת וחות מיכלי הדלק שהם מחסום הרבה יותר ברור כבד ומסובך מדודאים שנמצא צפונה. עמוד 8 בתוספת מתייחס לנקודה הזאת.

גולדשמיט: הבעיה היחידה היא בעיית צפורים, אין בעיית צפורים, אין בעיה לדעתנו בשדה תימן.

רות שפיר: בהמשך למה שנאמר כרגע אנחנו במינהל התעופה האזרחית תומכים באישור התוכנית, בדקנו את נושא הצפורים, את הבעיות שיכולות להיות, יש לנו שתי הערות לתקנון אם ימצא ותהיה בעית צפורים מה צריך לעשות, את זה שלחנו במכתב, התוכנית מבחינתנו יכולה להמשיך ולהיות מאושרת.

יו"ר עמרם קלעג'י: למשרד איכות הסביבה, לאחר שעברתם על התסקיר

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

וההשלמות אין לכם הערות נוספות? אין, אני מבקש מחברי המועצה להתייחס למה שהוצג פה.

ישראל פלג: נדמה לי שהשופט אמר שלא יתקיים דיון, יו"ר עמרם קלעג'י: אחרי ששמענו מה ששמענו ונשאלו שאלות חברי המועצה הארצית אם יש להם הערות או התיחסות, לנושא שהוצג פה, אני מבקש שיעלו אותם.

דן פרי: אני מבקש שמי שלא חבר מועצה אם הוא רוצה עוד משהו להגיד לדיון יגיב והדיון יתקיים בנוכחות חברי המועצה בלבד בהתאם לתקנון.

יצחק עזרא: אני ממועצה אזורית מרחבים, אנחנו לא יכולים להשתחרר מהרגשה שבחירת דודאים על ידי היזמים והמתכננים נובעת בעיקר מהערכה שהכי קל לכופף אותנו או הכי קל יהיה להתגבר עלינו. אתר דודאים מכל הבחינות הוא אתר ארצי והמסות שיגיעו אלינו מפחידות אותנו מאוד. מועצה אזורית מרחבים היא מועצה שכנה לאתר דודאים, ומרחק קצר מאוד נמצא בית ספר אזורי, בית ספר אשל הנשיא שהוא גם בית ספר לישובי הסביבה כולם, וגם מקום מגורים למורים ולתלמידים.

המרחק מהאתר פחות משלושה קילומטר. ממבני המגורים שלושה וחצי והכיתות פחות. הוצגה כאן שרשרת אולימפית שהמטמנות כחוליה הראשונה בשרשרת באות לפתור מסות עצומות, אם היו מתחילים בחוליות אחרות בשרשרת כמו מיחזור, שריפה, דברים אחרים, אולי המסות לא היו כל כך גדולות, דבר שבלאו הכי יצטרכו לעשות אותו ולא היו מנדבים אותנו למשך דור או שני דורות להוות פח אשפה בסופו של דבר של המדינה כולה, דבר שאנחנו משוכנעים שלבאר שבע כמטרופולין יפריע בהתפתחות ולנו כיושבים כמעט על סף המזבלה יפגע מאוד ואנחנו מתנגדים לכך בכל תוקף.

עו"ד פרנקל: שני דברים, האחד לפי מה שהשופט כאן קבע, שתקבעו את המועד להגשת השגות ובית המשפט קבע ב-28 באוגוסט בפסק הדין שגם לאחר הדיון תהיה מתן אפשרות להגשת התנגדויות ולא רק השגות, התקופה של שישים יום נראית לי קצרה מדי, מאחר שמדובר עכשיו בתקופה של מאי יוני כאשר רוב המומחים, אנשי האוניברסיטה והאקדמיה שנמצאים במהלך סוף שנת הלימודים והכנת הבחינות ולא יהיה זמן להכין התנגדויות בצורה מסודרת אם ועדת המשנה תרצה לשמוע אותם בצורה מסודרת. לכן אני מבקש כפי שבית המשפט אמר שאני אוכל לבקש כאן, מכיון שנציג המדינה אמר שהמקובל הוא שישים יום, לכן השופט גם קבע שאוכל לבקש הארכה, אני מבקש שתקופת ההשגות וההתנגדויות תועמד על ארבעה חודשים ולא חודשיים, כדי לאפשר בתקופת הקיץ להכין את

תכנית מיתאר ארצית לטילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

ההתנגדויות בצורה מסודרת מדעית ונכונה.

מדברים כאן על מרחק של שלושה שלושה וחצי ק"מ, גם בתוך התסקיר וגם בתוך חוות הדעת של המשרד לאיכות הסביבה מתברר שהבניה הצפויה כיום מבאר שבע תהיה במרחק של ק"מ וחצי מאתר דודאים, אתר דודאים בצורה כזאת לא יהיה בצפון באר שבע, אלא בצפון מערב באר שבע, יותר נכון במערב באר שבע, העיר לא תוכל להתפתח עם חגורת הדשא הירוק הזה מסביב, אם מדובר על מטרופולין ואנחנו רואים ציור של העיר בלבד, לא של מטרופולין, העיר תוכל להגיע עד קילומטר קילומטר וחצי מהאתר אבל בזה יסתיים פיתוחו של צפון הנגב והמטרופולין באר שבע. אם מדובר על פיתוח מטרופולין, אי אפשר לעצור את העיר בדודאים ובצורה כזאת להסתיים. בדרום באר שבע ישנו אתר הפסולת הרעילה הידוע של המדינה, מזרח באר שבע אי אפשר להתפתח משום ששם הכפרים הערביים, המקום היחיד שבאר שבע ומטרופולין יכולים להתפתח הם צפון מערב, ושם מקימים את דודאים. כפי שקודם נאמר לא יתכן שבאותה הזדמנות חגיגית שרוצים לדבר על מטרופולין גם לדון בדודאים, צריך לחשוב על הכל ביחד, אם באמת מתכוונים ברצינות לדבר על מטרופולין באר שבע, פיתוחו של צפון נגב, ואתר דודאים עלול למנוע את זה, אז אני חושב שצריך ללכת בסדר הפוך, קודם כל לראות לאן כיוון ההתפתחות של המטרופולין וצפון הנגב ורק לאחר מכן לחשוב על מיקום אתר דודאים, מיקומו כיום למעשה ימנע את כל ההתפתחות הצפויה, הוא למעשה יחנוק את צפון הנגב ואנחנו שוב נהיה לא רק בית הקברות של הרעלים במדינה, ושל כל רמת חובב, כל הדברים שהבטיחו לנו שלא יהיה שום דבר וזה נבנה בצורה הטובה ביותר, ואז מטמנת הרעלים תהיה כזאת שאף אחד לא ירגיש. אני מציע לכם להסתובב בסביבה ולקרוא עתונים, המטמנה של דודאים תהיה יפיפיה כזאת וזה יהיה פארק לאומי, בשביל פארק לאומי גם צריך הרבה מים שאין בנגב, אם פארק לאומי כל כך יפה ראינו את הציור היפה למה לא לעשות את זה בסביבות תל אביב, ראשון, ירושלים, שם יש הרבה פארקים למים, למה בנגב. גם אנחנו שומעים על בית הקברות הארצי בנגב, בית זבל ארצי בנגב, רעל ארצי בנגב, אז אם זה חזון התפתחות הנגב, אז אין לי מה להגיד.

מרים טירקל: אני חברת מועצת עיריית באר שבע ויושבת ראש ועדת המאבק

נגד הקמת האתר.

אנחנו כנראה אנשי באר שבע פרימטיביים ודוחים בתוקף את שינוי מעשה בראשית על ידי הקמת גבעות אשפה בשטחים לידינו. מבחינת והיה המישור לעקוב, אנחנו גם דוחים את הרעיון של

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

הפארק הירוק והנפלא שהוצג לפנינו. הפתרון של מטמנה אינו פתרון אלא טאטוא הבעיה מתחת לשטיח. בכל העולם המערבי מפסיקים את ההטמנה של האשפה גם בדרך היפיפיה שצוינה פה, בגרמניה בצרפת בשנות האלפיים לא תותר הטמנה, בצרפת קיים כיום חוק נגד העברת פסולת לפריפריה בגלל בעיות של דימוי ותדמית שאתם כחברי המועצה הארצית בודאי ערים לנושא, וזו אחת הנקודות שבאר שבע נאבקת בהם.

לא מתקבל על הדעת שהיום יתוכנן אתר הטמנה, המשרד לאיכות הסביבה שעמל על תוכניות עתידיות יבחר בפתרון הפרימטיבי שהוא לדעת כל המומחים פתרון פרימטיבי ולא בפתרון של מבערות, לא שמענו התיחסות לקונספציה, לא רק אתר חילופי, אם זה אורון או כלנית או כל מקום אחר אני שוללת בודאי גם את כלנית.

אנחנו נציג כאמור את כל השגותינו במסגרת הדיונים העתידיים ואנחנו מקווים כמו שאני חוזרת ואומרת שלא יקום אתר הפסולת הארצית בדודאים, זה דבר שבאר שבע, הרשויות המקומיות והמועצות המקומיות כולם שותפים איתנו בתחושה הזאת.

איתן שמואלני: אני נציג הזכיינית מממ, הערה אחת לד"ר פרנקל, בבית המשפט השתמשו במונח השגות בשני הדיונים, המונח התנגדות לא מופיע באף אחד מפסקי הדין. לבקשתו של מר פרנקל אנחנו מתנגדים, התסקיר נמסר לפני חודש וחצי, היה לו זמן להתכונן.

אלכס ויסמן: אני מרכז את הטיפול בצוות איכות הסביבה במשרד האוצר והתקציבים, אני רוצה לציין שני דברים ברמה יותר רחבה. דבר ראשון האתרים הקיימים, האתרים שהתפנו חלקם אתרים שהיו על קרקע בעלת ערך כלכלי, אנחנו עושים מהלך משולב שיאפשר טיפול באותם אתרים, משמעות האטה או עצירת המהלך הזה תהיה אי פינוי אתרים בעלי ערך כלכלי גם לבניה. דבר שני נכנסנו עם המשרד לאיכות הסביבה לטיפול כלכלי כספי בתוספת שנגזרת מהעלות ההובלה לדודאים ולמקומות האחרים. התוספת הזאת תסתכם בסופו של דבר בעוד חמש שנים במאה מליון שקל, אני חושש שמשמעות דחיית הבקשה הזאת ועצירת הטיפול ושיטת הטיפול החדשה פסולת מוצקה תבטל בעצם את התוספות שנדרשות תדרוש בעתיד תוספות חדשות ודרשות חדשות, ובאיזה שהוא מקום אנחנו כרגע נכנסים למצב שאם התוכנית הזאת לא מאושרת אז אותן הסכמות שאליהם הגענו עומדות במבחן שיהיה קשה לממש אותן.

יו"ר עמרם קלעג'י: מבקש מכל האורחים שלא חברי המועצה לצאת.

דן פרי: אני חושב שהנושא הזה כבר עברנו בו כמה גלגולים, מכיוון שהדיון כאן הוא לא דיון לאישור תוכנית אלא בעצם להצגת והעברתה להמשך התייחסות וטיפול, אני מציע שאנחנו נעביר את

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

זה לוועדות מחוזיות, נפרסם את דבר התוכנית ברבים, ונקים ועדת משנה לשמיעת התנגדויות אם תגענה, ובכך נסכם את העניין. אורי עלוני: רציתי לאמר שני משפטים בהתיחסות כללית עקרונית לאנשי באר שבע. אנשי באר שבע גורמים עוול לעצמם ולבאר שבע, הבעיה של אתרי אשפה בסמיכות ליישובים ולערים היא בעיה של תדמית, לכן כל האתרים נותנים להם שמות שלא מזהים אותם טופוגרפית. ככל שהרעש וההתודה יהיו גדולים כך יגרם הנזק, מכיון שאני משוכנע שגם כשהאתר יהיה גדול ויקלוט את אותם אלפי טונות, באר שבע וסביבתה לא יפגעו.

הם באו והתנגדו בכלל לאתר אבל האתר הזה במקומו כאתר מקומי במתכונת הוא פועל היום זה אתר שאומץ על ידי עיריית באר שבע, זה סקר שתהל עשתה עם שמונה או תשע חלופות בשנת 83 או 86 וזאת החלופה שאושרה. מועצה אזורית בני שמעון באה לוועדה המחוזית רצתה להגדיל ל-1400 אבל זה לא הגיע לכלל דיון. אני משוכנע שאין פה בעיה אמיתית הרי גם באר שבע וסביבה זקוקים לאתר אשפה, לא נבהל מכך שמהלכים אימים בכך שבאר שבע היא סל האשפה של המדינה. אפשר לבוא ולאמר חלק מהם דברים שאני מטפל בהם, למשל מפעל המים הלאומי המוביל הארצי מאפשר את החיים בנגב וטוב שכך, הביוב של גוש דן מטוהר במתקן הכי מודרני בעולם, ומאה מליון מטרים מעוקבים של מי ביוב מטוהרים לרמת איכות הגבוהה ביותר האפשרית הם אלה שמשקים את החקלאות בנגב, זה נושא שאנחנו מטפלים בו. אז לא רק את האשפה מביאים מגוש דן, ובאר שבע וכל אחד מתושבי המדינה נהנים מהמטרופולין של גוש דן שמהווה את מרכז המסחר הכלכלה והתרבות של המדינה, ומרכז כזה בדרך הטבע מייצר כמות פר נפש יותר גדולה מאשר יישובים שקצת יותר פריפריאליים.

אני גם שותף למגמה להפוך את באר שבע למטרופולין ואני משוכנע שלא זה הדבר שיפגע במטרופולין, לכל היותר אני חוזר ואומר, יהיה אילוץ מבורך על באר שבע שבעתיד אותם 2000 דונם יהפכו ויחייבו את באר שבע ליצור פארק ואני מקווה שבאר שבע תהיה כל כך גדולה שהפארק הזה יהיה במרכז של באר שבע.

אתר אשפה זה דבר שאף אחד לא רוצה אותו, ואנחנו יודעים שגם אם יהיה מיחזור וגם אם תהיה שריפה, ארבעים עד חמישים אחוז מהמשקל, גם כשעושים מיחזור מלא ושריפה מלאה, ארבעים אחוז מהמשקל חייבים לקבור, הצורך בקבורת אשפה מלווה את כל הטכנולוגיות הידועות בעולם לטיפול באשפה, יש אחוז בנפח ומשקל שחייבים לקבור, גם כשעושים מיחזור מלא יש חלקים שלא ניתנים למיחזור וחייבים לקבור אותם. נכון שאפשר להפחית ודווח לא אחת למועצה הארצית ובדיון הקודם שהשר יוסי שריד

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

פרט את הדבר הזה, אני לא איש איכות הסביבה ולא אפרט, אבל אני יודע שנעשים מאמצים וזה לא כל כך הולך, גם במדינות מתקדמות בעולם.

אני חושב שאנחנו חייבים להתחיל ולקדם את ההליכים המקובלים המתחייבים לאישור התוכנית הזאת ויפה שעה אחת קודם.

קדמון: אני תומך בהצעה של דן.

ירדנה פלאוט: בעבודה עם אנשי באר שבע שהיה לי הכבוד לעבוד איתם

במשרד אחר, התדמית היא מאוד חשובה והתדמית שם מאוד נמוכה, כל הסיפור הזה של אזור מטרופולין של באר שבע ואנחנו רק מקווים שכל העניין הזה יתפתח, הוא קטע שמאוד עוזר היום להתייחס לכל ענייני פיתוח בצורה שונה לגמרי ולנסות להרים את הרמה. גם בית מלון בבאר שבע אין, אני דוקא הייתי בהרצאה של יוסי בהזדמנות אחרת וראיתי את כל השלבים של הקמת האתר הזה ואת כל מה שאתם מכניסים שמה והתפעלתי התפעלות רבה מהמודרניזציה שהולכת להכנס. אני חושבת שאנחנו כמועצה ארצית צריכים לתמוך באתר כזה, האדמה זמינה, אולי לא האתר הנבחר הטוב ביותר אבל הוא זמין ואנחנו לא יכולים להתעלם שאנחנו הולכים גם על עניין של זמינות, אנחנו לא יכולים להכניס את זה למרכז הארץ כי אין לנו קרקע זמינה. אני חושבת שצריכים להביא את כל הנושא הזה בצורה הרבה יותר חיובית וגם להתייחס אליהם בצורה יותר חיובית ולשכנע יותר בכך שכל האתר הזה יוכל להתפנות, בד בבד עם התפתחות העיר ולתכנן את התפתחות העיר ומטרופולין, אני יודעת שמשרד השיכון עושה את זה עכשיו, עם התפתחות העיר להכניס את זה כחלק אינטגרלי בתוך כל התכנון ופשוט להכניס את זה לקטע יותר חיובי ולא התקפה.

אני חושבת שהמועצה הארצית כשתשמע התנגדויות והתייחסות לכל התוכנית והאתר צריכה לגשת לכל הסיפור הזה בצורה הרבה יותר חיובית, בגלל שהקטע הזה שהם המזבלה נמשך לאורך שנים.

עכשיו בקשר למה שאתה אמרת שאתר דודאים נבחר, הרבה דברים משתנים, אתר דודאים נבחר ב-89, מאז בכל מקום שאני היום כנציגת משרד האנרגיה שאנחנו נתקלים, אנחנו מפריעים, מפריעים להתפתחות, איומים, רוצים לגרש אותנו, אני רק מכבה שריפות. מצד אחד אנחנו עושים את העבודה כדי שלא יגרשו אותנו מכל מקום כי גם אנחנו לחוצים בשטח, מצד שני מנסים להסתכל על כל העניין הזה של ההתפתחות של התכנון ויש בבאר שבע התפתחות של תכנון, אז לבוא ולהגיד שמה שהיה ב-87 היום כבר אישרו את זה אז, זה לא מספק.

אדם מזור: אנחנו עומדים לפנות לבקשת התייחסות, אני מציע בין הפניות

האלה לפנות על דעת המועצה הארצית לצוות הכנת תוכנית

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

מטרופולין באר שבע, כדי שאפילו לא יראה שמנסים לעקוף את הנושא הזה, שיתייחסו, התייחסות אני מתאר לעצמי תהיה מקצועית, אני לא ראיתי עוד מטרופולין שלא הוקם בגלל פעולה זו או אחרת, ואחת הראיות לכך, זה למרות המפגע הגדול של חיריה, אז המטרופולין הזה שום דבר לא עצר אותו מלהתפתח, יחד עם זה בהחלט צריך להביא סוג זה של דברים בחשבון עם ההשלכות שלהם ולדעתי במקום לנסות לעקוף לפנות ישירות לצוות ולקבל את התייחסות המקצועית שלהם במסגרת ההערות ביוזמת המועצה הארצית.

יואב שגיא: אם מסתכלים על המצב כפי שהוא היום אז בהחלט אפשר להבין את הדאגה של אנשי באר שבע והגברת שהציגה כאן את העניין בהחלט ייצגה בעיה אמיתית שקיימת. אי אפשר להתעלם מהדאגה הזאת ויצוגה צריך לנסות להפיג אותה, התוכנית כפי שהיא מוצגת היום היא זאת שצריכה ליצור את התקדים, את המפנה בנושא הזה של התייחסות למטמנה או אתר טיפול באשפה, אני חושב שיש לה את כל הנתונים לכך, דבר נוסף יש כאן בהחלט מצב שבו צריך לשים על המאזניים כחברי מועצה את השיקול המקומי שהוא בעיקר הדאגה והחשש מהעניין הזה, מול השיקול הרחב יותר, וברור לגמרי שהפתרון המתבקש כאן הוא לפתור את בעיות המזבלות הרבות ואי אפשר כפי שהוצג לפתור את זה אחרת וצריך להעדיף את הפתרון הזה. אני חושב שמבחינת התייחסות לתוכנית עצמה גם להנחיות, גם למוניטורים, גם למגבלות, וההתייחסות לטיפול המשולב, התוכנית הזאת היא תוכנית מפנה בכל הנושא, ואני מניח שאם זה יטופל נכון, אני גם חושב שצריך להתייחס ברצינות לדאגות אנשי באר שבע, יכול להיות שזה יוכל אם באמת הכל יתממש, להפוך למקור של דוגמא איך לטפל בדברים. אני כמובן תומך בקידום התוכנית הזאת על פי ההנחיות של השופטים למיניהם, בהקדם האפשרי כדי שאפשר יהיה לממש את זה.

עו"ד דלית דרור: אני תומכת בהעברה לועדת המחוזיות ופרסום התוכנית לציבור להגשת השגות, אני חושבת שיש מקום לפנות לצוות של באר שבע כמו שמקבלים השגות מכל אחד אחר אז בודאי מצוות שמתייחס לנושא. אני חושבת שמאוד חשוב לקדם את האתר הזה בצורה נחושה למרות שזה בוודאי יהיה קשה ואולי יהיה פיליבסטר ואולי יהיו קשיים נוספים, ואולי הליכים משפטיים, מכיון שנדמה לי שזה דוגמא אם אנחנו נכשל באתר הזה ונכשל זה אפילו לאשר אותו בתוך שנים במקום בתוך חודשים, אז בוודאי שלא ישפור גורלם של האתרים האחרים, אני חושבת שהאתר הזה מבחן ומבחן חשוב, אנחנו כמועצה ארצית צריכים להסתכל על זה בראייה הכלל ארצית ולא המקומית.

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

יואב שגיא: אני חושב שתוכניות כאלה צריכות להבחן לא רק במבחן התכנון איפה איתרו את האתר אלא במבחן התפעול, כי גם בתל אביב, אתרי השבת מי ביוב הם לא מספיקים ושופכים את הביוב לים ומזהמים אותו, גם האתר הסמוך לבאר שבע, לטיהור פסולת רעילה לא הותקנה שם המשריפה, והאתר הולך ונסתם וגורם זיהומים. לכן גם השאלה הנשאלת האם יותקנו כל אמצעי הזהירות שעולים הרבה מאוד כסף, כדי למנוע את המטרדים שעליהם הם מתריעים.

פרופ' יגאל צמיר: למשמע הדיון שהיה כאן אני הייתי ממליץ למשרד לאיכות הסביבה לגלות יותר אמפטיה כלפי התושבים, למרות חילוקי הדעות. יש לזכור שהתושבים בהרבה מקרים משמשים כמשאב האנרגיה הגדול ביותר לעבודת המשרד לאיכות הסביבה. במקרה הזה היתה מאוד בולטת ההתנגחות וההתנגשות שלפי דעתי איננה מוצדקת, על פניו לפחות כשאתה שומע את הדיון. הדאגות שהשמיעה באר שבע הן רלבנטיות, אמיתיות, ואני חושב שחלק מהן אפילו יכולים להחשב כשיקול תכנוני. לדוגמא, נושא התדמית הוא לא נושא שצריך לזלזל בו, נושא התדמית יכול לגרום לכך שעיר תתפתח או לא תתפתח, על אף התוכניות והתשתיות. אני חושב שבתוך מרכיבי תסקיר סביבתי נושא תדמית הוא בהחלט רלבנטי, כמעט בצורה מקבילה למדדים מדעיים כאלה או אחרים הקשורים לבריאות הציבור, כי התדמית זה בריאות הציבור, תדמית זה תחושה שיכולה להפיל או להקים שכונה או עיר או להביא אוכלוסיה. איך מודדים זאת שאלה לא פשוטה ולא קלה, אני חושב שלא צריך לזלזל באלמנט הזה, בקטע הזה, ואני מצטרף לכל מילה שירדנה אמרה, לעשות באמת פנייה יותר חיובית אמפטית לתושבים לנסות לשכנע אותם ככל שניתן. לגופו של ענין אני מניח שהביטוי של הדאגה הזאת יופיע פעם נוספת בהתיחסות הועדה המחוזית והגורמים הנוספים שנמצאים בשטח ועוד נספיק לדון בזה.

יחיאל בן טוב: אני מסכים עם דברי החברים, אבל יש להתחשב בדאגה העמוקה שבאה לביטוי, של תושבי באר שבע.

רות שפירר: אני רוצה להציג לפני חברי המועצה שהמנחת או מה שנקרא בדברי עורכי התוכנית מנחת הוא שדה תעופה פנים ארצי בתמא 15 ומינהל התעופה כן התייחס בקריאת התוכנית והתסקיר לנושא הזה, רק כשאתה בא לשקול סדר עדיפות ומה בא מול מה, חשוב לנו לסגור את חיריה מהר ככל הניתן, ואם היינו מתנגדים לאתר דודאים היינו שמים רגל לעצמנו, גול עצמי או איך שלא תקראו לזה. לכן אנחנו כאילו הגמשנו את מה שנקרא הגבלות שימושי קרקע בגין מטרד סכנת ציפורים לתעופה ואמרנו שכאן במקרה הזה

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

חשוב לנו נושא חיריה מול נתב"ג לעומת דודאים מול שדה תעופה תימן. במיוחד שקראתי את התסקיר וראיתי מה נעשה כדי למנוע בעלי חיים וצפורים יצאתי מתוך הנחה שכמות הצפורים באתר תהיה לא יותר גדלה ממה שקיים בטבע. לכן אני תומכת במה שקראתי. לעומת זאת אני בכל זאת כתבתי מסמך ובקשה לשתי הערות שיכנסו לתקנון והיה אם ימצא שיש ציפורים יש צורך בנקיטת צעדים כמו שעושים בחיריה, מפני שנתים ההמראה מתימן לכיוון צפון הארץ עובר בדיוק מעל אתר דודאים, נתיב ההמראה או הנחיתה לתימן זה לא דבר שהוא בגובה אחיד אלא זה כמובן מאפס בתימן עד לגובה 2000, זה נשלח למועצה הארצית.

במסגרת ההערות והמשך העבודה אני אעביר את זה לוועדת העורכים, זה דבר שצריך להכנס להוראות והיה אם יהיה, כי כל השאר לדעתנו טופל ולמרות שלא הוזכר במפורש בתזכיר שיש שדה תעופה בתמא 15 זה כל מה שהיה צריך להיות.

אודי ניסן: הנושא של אתר כלנית, שמענו כמה פעמים מהמשרד לאיכות הסביבה שמקדמים אותו במקביל ויש לי איזה שהיא הרגשה שהקידום של אתר כלנית מאיזה שהם גורמים שיקולים שאני לא יודע מה הם, לא מקודם במהירות האפשרית, אני חושב אם אני לא טועה שהמועצה לא קצבה זמן להגשת התוכנית של אתר כלנית, ויש קשר לאישור אתר כלנית לנושא שאנחנו דנים בו. אני מציע יחד עם ההחלטה היום להעביר את זה לוועדות המחוזיות שאני תומך בה, לקבל החלטה לפסוק זמן או לבקש מהמשרד לאיכות הסביבה להגיש את התוכנית של אתר כלנית באיזה שהוא פרק זמן כי יש משמעות לזה.

אורי עלונני: בקשה לנקודה שאודי העלה, אני לא מציע לקשור בין הדברים, יש בעייה עם הנושא של כלנית, בכלנית הותחל התכנון על ידי הועדה המחוזית, שם מי שהזמין את התוכנית המועצה האזורית, המתכנן לא רוצה להשלים את העבודה והיה לנו דיון בתוך מינהל התכנון ואנחנו מחפשים איך לצאת מזה, ואמרנו שנמשיך לטפל בזה הלאה. יכול להיות שצריך לתבוע את המתכנן שקיבל כבר כסף להשלים את העבודה, יש גבול שמתכננים מקבלים כסף ולא מוכנים לגמור את העבודה גם זה קיים.

אודי ניסן: יכול להיות שיש כאן בעיה של כסף, פרוצדורה, בעיה משפטית, בכל מקרה הבעיה הזאת יש לחלק עניין ויש גופים שאין להם עניין, הנושא הזה יכול להמשיך עוד שנה לא להיות מטופל וזה אומר גם עלויות כלכליות גבוהות של הסטת אשפה לדודאים וגם מעבר לעלויות הכלכליות כל מה שעירית באר שבע טענה כאן וזה באמת לא במקום שלאורך זמן כל האשפה של מרכז הארץ תגיע לשם. לכן יש מקום לקדם את הנושא.

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

אם המועצה הארצית יכולה לקצוב זמן להגשת התוכנית של כלנית, בנפרד מההחלטה הזאת כהחלטה אחרת אני מציע שזה מה שיעשו.

בן ציון קריגר: אין לי הערות לגבי המיקום ואני תומך בו, בקשתי היא שהפסולת או הזבל ינוע כמה שפחות זמן על מערכת הכבישים, כמה שיותר מהר ושהעומס יפוזר בצורה כזאת שלא יפריע בשעות העומס, ואני מבין שבקשתי זאת התקבלה.

כמו כן שהתקן ישמר לגבי העומס על הצירים על מנת לא להרוס את מערכת התשתית.

ישראל פלג: אני אולי אתייחס לכמה הערות כדי שנאיר את העניין. קודם כל לשאלתה של דינה, השטח של 2100 דונם נגזר מ470 במדורג, זה לא שיטפלו בכל השטח, בתוך השקף הראו שלושה שלבים, בתוך המעוין הגדול, מדובר על 2100 לעשרים שנה, אבל זה לעשר שנים, אי אפשר לתכנן את זה בלי שמירת האופציה הזאת, יגמר האתר הזה ובינתיים יקום אורון וכלנית ובהזדמנות אני אשיב לך, אנחנו בעד כלנית וסביון וכל ניואנס אפילו, שהמשרד אינו רוצה בעניין זה עורבא פרח יש לנו עניין רב לצערי הרב זה לא מתקדם. היינו יכולים לומר אז לכולם שיפחתו הכמויות, הרי זה היה הדבר הכי קל לי, אבל זה לא מתקדם, אז אין להאשים אותנו שאנחנו לא מצליחים כי כל מיני גורמים אחרים מעכבים את זה. בסביון, ממש כבר לא היתה דרך שלא עשינו. אני אומר פה דבר לא חוקי כמעט, אמרנו להם תתחילו בלעדנו, עד כדי כך, כדי שזה יהיה, כשירצו לעכב אותכם אנחנו נמצא את הסיבות איך לעשות את זה, זה כאילו לא חוקי מה שאני אומר פה, כדי להגיד לך עד כמה שאני רוצה שיהיו עוד אתרים.

לעניין של חמישה אתרים, וכל החמישה הם על ראש שמחתנו, זה הכי מעשי כפי שהוצג עניין הזמינות, אני רוצה להציג פה חד משמעית ובמיוחד לאוזניו של אדם מזור שלא רק שאין לנו שום כוונה או אפילו מחשבה רעה על באר שבע אלא יש לנו הרבה מחשבות טובות על באר שבע, הלוואי והתוכנית של מטרופולין באר שבע תגיע לאתר לפני 2020 ואז היא תמצא שם קטע ירוק, אני חוזר ואומר על פי התוכניות האלה האתר הזה ישוקם, זאת אומרת לא רק שאין מפגע, גם כשזה יתפתח על פי הסנריו של תוכנית 2020 ומטרופולין באר שבע זה לא יפגע.

לעניין האמפטיה, אני אגיד לך משהו לפני שהבנתי מה זה מזבלה ו/או מטמנה, הבנתי ואני בעניין הזה אני מוכן שזה יבדק בתדמיות ובבניית תדמיות. אני חושב שניצלתי את כל כישורי במשך תקופה מאוד ארוכה כדי לבוא ולהסביר וכדי לבוא ולהניח את הדעת וכדי לשכנע, רק לפעמים בגלל סינדרום הנימבי שהוזכר מקודם, זה לא עובד. יש פה בעיה, מכיון שאתה אמרת שזה היה

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

צריך להכנס לתסקיר ואמרת את זה גם בהומור וגם בכוונה אז אני אענה לך גם בהומור וגם בכוונה, האחריות העיקרית על רמת התדמיות של תושבי באר שבע בכל זאת חלה על פרנסי העיר ונבחריה ואם בא ראש עיר ודופק לתושבים בראש שאנחנו פח הזבל של המדינה, הוא הופך לפח הזבל של המדינה אפילו אם הוא לא פח הזבל של המדינה, זה שגור בתדמיות. אם היה ראש עיר קשוב להסברים והולך יחד איתנו, אפילו למועצה הוא לא בא, והולך יחד איתנו לתושביו לא רק ביום הבחירות, ומסביר להם מה הוא שמע והוא משתכנע והוא נותן צ'אנס והוא יעמוד יחד איתנו על זה שבעבור שנה, ואז ההערה שלך היתה נכונה, צריך לבחון את זה במבחן המעשה לא במבחן התוכניות והוא יעמוד יחד עם כל התושבים כעבור שנה לראות אם כל הדרישות האלה שדרשנו ותכננו מתקיימות ואם לא הוא מצהיר פה שהוא יעמוד יום ולילה ולא יזוז משם אלא אם הוא יראה שזה עובד, זה היה המהלך התדמיתי הנכון. אבל אם ראשי העיר כל הזמן עסוקים בהכנות להתססה עתידית זה התוצאה התדמיתית, זה לא אנחנו ותאמין לי, אני עפר לרגליו של יוסי שריד, אתה מניח שהוא מבין משהו בתקשורת? הוא ניסה את כל הדרכים ותאמין לי שהוא מתמצא גם בזה.

יש לנו גם לב טוב והלוואי ובאר שבע תהיה עיר ואם בישראל כפי שמתכננים אותה מתכנניה וגם שיהיה להם תדמית עצמית יותר גבוהה אם פרנסי העיר יעשו לכך. כל ההערות שהושמעו על ידי מע"צ, מינהל התעופה ואחרים או שנכללות או שיכללו, אני רוצה להתייחס להצעות כפי שהציע אותן דן פרי ואחרים בניואנסים אחרים ולהציע חמש נקודות לסכום.

אני מדבר על העקרון הראשון של העברה לועדות המחוזיות היו בקשות להארכה מעבר לשישים יום, כולם קיבלו את זה כבר לפני תשעים יום, אנחנו דנים בזה איתם שנה וחצי וכל הנציגים השמיעו את דברם, אין איש בציבור והעתונות המקומית מלאה כי התדמיות האלה מופרכות בכל דרך, זה לא שצריך זמן המתנה נוסף על ההשגות שכבר הושהו וגם הישיבה הזאת נדחתה בחודש נוסף, ושישים יום כפי שמחייב זה די והותר והוגן וציבורי ונכון, אני לא חושב שהועדות האזוריות צריכות לתת ארכה של דקה מעל שישים יום. אני רוצה להתייחסות לציבור שהערתי מקודם לגבי פרסום הולם לא רק ברשומות, צריך לעשות את זה בעתונות היומית והמקומית וכן הלאה, וגם להזמין את הציבור להגיש הצעות, אני רציתי להציע שתהיה התייחסות של הציבור בתוך שלושים יום, דלית הבהירה לי שחוקית זה בלתי אפשרי, אז הציבור יציג במקביל. מה שבדאי אפשר לעשות במקביל בשלושים

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

יום זה שאם בנוסף להסמכה של ועדת משנה להתנגדויות של המועצה הארצית, למנות חוקר שאם מישהו לא ימתין שישים יום ויגיש את התנגדותו הסתיגויותיו והערותיו כעבור עשרים יום, החוקר או המעין חוקר הזה יכול להתחיל לדאוג לזה כעבור שלושים יום ואת זה להציע בנוסף לכך. כמובן יש מרכיב נוסף שהוא פרוצדורלי וצריך גם אותו לעבור וזה להעביר את התוכנית לועדה לשמירת קרקע חקלאית כדי לקבל אישורה על שינויי יעוד הקרקע, על הקטע של ההרחבה אני מדבר, מקרקע חקלאית לקרקע להטמנת פסולת.

יו"ר עמרם קלעג'י: הדיון תם ונשלם, הצעת החלטה - נעביר התכנית להערות הועדות מחוזיות, ניתן את האפשרות לשמוע ונסמך את ועדת המשנה,

אם הועדה רוצה להשתמש בכעין חוקר סמכותה להשתמש אני לא מחליט שצריך או לא צריך, אני מודיע שאם הועדה תזדקק לאמצעי הזה תוכל להשתמש בו.

הערות שנשמעו על ידי מינהל התעופה האזרחי, על ידי מע"צ אם לא נכללו יכללו במסגרת הוראות התוכנית.

הדבר האחרון שהעלה אותו אודי, אני מבקש מהמשרד לאיכות הסביבה, שאולי בשתי הישיבות הבאות יביא לוח זמנים מה נעשה עם אתר כלנית.

אורי עלוני: יש לנו בעיה אנחנו תקועים עם מתכנן שלא רוצה לעשות עבודה.

יו"ר עמרם קלעג'י: אני מבקש מעורכי התוכנית והמשרד לאיכות הסביבה לעוד שתי ישיבות להביא לוח זמנים להמשך הדרך.

דינה רצבסקי: בהמשך להחלטות המועצה הארצית, ואני לא מונה אותן, לייעד את אתר דודאים כאתר סילוק מרכזי ולהגדיל את שטחו ולאחר שהונחה לפני המועצה הארצית תוכנית המתאר הארצית החלקית עם הוראות של תוכנית מפורטת בליווי תסקיר השפעה על הסביבה וחוות דעת המשרד לאיכות הסביבה על התסקיר, המועצה מחליטה:

להעביר את התוכנית לוועדות המחוזיות לתכנון ולבניה למתן הערות.

פה אני רוצה להציע לנהוג באותה מתכונת שנהגנו לגבי דרך מספר 6, אנחנו בדרך מספר 6 גם היות וזאת היתה תוכנית ארצית בעלת הוראות של תוכנית מפורטת, נתנו שני לוחות זמנים, נתנו לוח זמנים אחד להערות והשגות הציבור של שישים יום ונתנו לוועדות המחוזיות תשעים יום כדי שהם יוכלו בפרק הזמן הנוסף של השלושים יום להתייחס גם לאותן הערות של הציבור ולהביא לנו מוצר מוגמר.

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

אני יודעת שיש לחץ גדול ורצון גדול מאוד לקדם את התוכנית, אבל גם לאור החלטת השופט אני חושבת שעל ידי קביעת לוחות הזמנים האלה אנחנו מראים שהמועצה הארצית מראה גם את עצם הנכונות שלה לשמוע את הערות הציבור לקבל עליהם את התיחסות הועדה המחוזית ולקבל את הכל באחת אליה כבר מעובד עם ההערות.

ישראל פלג: ההערות של הציבור לאן מגיעות?

דינה רצבסקי: ההערות של הציבור מגיעות לפי איך שהן מפרסמים לאן הן תגענה, ואם אנחנו מפרסמים שהציבור מגיש את ההערות שלו למועצה הארצית ולועדה הארצית זה מגיע גם אליהם. את הנוהל הזה קיימנו לגבי דרך מספר 6 והוא הוכיח את עצמו, כי אז בהתיחסות הועדות המחוזיות הם גם כללו את התיחסות לגבי הערות הציבור ואז היה לך בעצם בהחלטת המועצה הארצית התיחסות מירבית לגבי מי שעשוי להפגע.

גם בהחלטת השופט נאמר לא יפחת משישים יום והוא רשאי לבקש- ישראל פלג: כי הם חששו שאנחנו בגלל התהליך המואץ, נבוא למועצה ונבקש קיצור לשלושים יום, אז כדי להבטיח את השישים ביקשו שישים.

דינה רצבסקי: אני חושבת שהדרך שאני מציעה הוכיחה את עצמה במקרים אחרי וכדאי לנו לאמץ אותה, אני מבטיחה את כל הסיוע שברגע שזה יגמר זה יגיע לדיון.

ישראל פלג: יש אחריות מקצועית שהאתר יפעל נכון, יש אחריות ציבורית שהאתר יפעל בזמן, לי יש אחריות שהאתר יפעל בזמן, הסחבות היא כניעה לפיליבסטר של באר שבע ושום דבר אחר.

יו"ר עמרם קלעג'י: אני מקווה שהמשרד לאיכות הסביבה בנושאים אחרים גם תאזנו את עצמכם לא למשוך ולא לסחוב שום דבר, אני מוכן להשאיר שישים יום ואני מבטיח לך שכל יום שאתה מוריד אתה מכפיל אותו בכמה ימים טובים.

דינה רצבסקי: להנחות את הועדות המחוזיות לשתף בדיוניהן את הרשויות המקומיות והועדות המקומיות הנוגעות בדבר. באותו פרק זמן לבקש התיחסות צוות תכנון מטרופולין באר שבע.

לגבי התיחסות הציבור לפרסם ברשומות, בעתונות היומית ובמקומן הודעה על הכנת תוכנית המתאר הארצית, בציון גושים וחלקות, ולהזמין את הציבור לעיין בתוכנית ולהגיש את הערותיו והשגותיו בתוך שישים יום.

להסמיך את ועדת המשנה של המועצה הארצית לדיון בהתנגדויות לתוכניות המחוזיות, לדון בערות הועדות המחוזיות, ההערות שנשמעו היום והערות הציבור ולהגיש המלצותיה למליאת המועצה. ועדת המשנה תוכל להחליט לפי ההיקף של העבודה שכבר תהיה

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

מוכנה לפנייה, אם צריך מעין חוקר או לא.

אורי עלונני: יש החלטה של המועצה הארצית בנושא הזה בפרוטוקול 315 שהיה דיון, היתה החלטה לפרסם ברשומות ובתוכניות מתאר ארציות חלקיות הכוללת הוראות של תוכנית מפורטת מסגרת תמא 16 אשר יוגשו למועצה, ידונו ויטופלו בהליך דומה לתהליך שננקט בתמא 31 א' דרכים ושם היה מעין חוקר וחוקר יכול להתחיל מחר לעבוד,

דינה רצבסקי: החוקר לא יכול להתחיל לעבוד מחר, אלא לפי החומר שיוגש לנו.

יו"ר עמרם קלעג'ני: אני מבין שזה מתקבל פה אחד,

דינה רצבסקי: להעביר את התוכנית לוועדה לשמירת קרקע חקלאית ולבקש מעורכי התוכנית להביא בלי שום קשר לתוכנית הזאת שאנחנו נתנו לה אור ירוק לרוץ הלאה, להביא בפני המועצה הארצית בהקדם דיווח והצעת החלטה לענין קידום התוכנית באתרים כלנית ואורון, נשמע דיווח מה קורה שם ואם צריך לסייע נסייע, נחפש דרכים לסייע.

יו"ר עמרם קלעג'ני: בנושא פתרון האשפה בארץ, אני רוצה דיווח למועצה הארצית מה בוצע מה לא בוצע לגבי כל האתרים האחרים, אני רוצה לנקוט בשם המפורש של האתר שאתה מתנגד לו.

יואב שגיא: אין לי התנגדות שינקוט בשם המפורש הזה עם כל השמות האחרים,

יו"ר עמרם קלעג'ני: רבותי, מה שדינה קראה עד עכשיו, מלבד הסעיף על האתרים, האם יש מישהו שמתנגד? אין, ההחלטה התקבלה פה אחד. לנושא האתרים אני חושב שכל חברי המועצה הארצית מבקשים לדעת מה קורה בנושא הזה של האתרים האחרים. ובמיוחד הנושא של אתר כלנית, אחרי שהכריז מנכ"ל איכות הסביבה שהם מעוניינים בקידומו של האתר הזה, אני רוצה לדעת מה קורה עם האתר הזה והאתרים האחרים.

יואב שגיא: אני חושב שיש בהחלט מקום למסור דיווח על האתרים, אני לא חושב שצריך לציין אתר אחד בשם, ואם רוצים לציין את האתרים בבקשה יציינו את כל האתרים, אני חושב שאורון מבחינת באר שבע הרבה יותר חשוב מאשר כלנית,

הוחלט: 95-42 בהמשך להחלטות המועצה הארצית 59-94 מישיבה מס' 323

(24.5.94) ו-71-94 מישיבה מס' 326 (5.7.94) ליעד את אתר דודאים כאתר סילוק מרכזי ולהגדיל את שיטחו. לאחר שהונחה לפנייה תכנית מיתאר ארצית חלקית עם הוראות של תכנית מפורטת לאתר סילוק פסולת מרכזי "דודאים" בליווי תסקיר השפעה על

תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

הסביבה וחוות דעת המשרד לאיכות הסביבה על התסקיר, המועצה מחליטה:

1. להעביר את התכנית לועדות המחוזיות למתן הערות תוך 90 ימים.
2. להנחות את הועדות המחוזיות לשתף בדיוניהן את הרשויות המקומיות והועדות המקומיות הנוגעות בדבר.
3. בפרק זמן זה לבקש התייחסות צוות תכנון מטרופולין באר שבע.
4. לפרסם ברשומות, בעיתונות היומית ובמקומון הודעה על הכנת תכנית המיתאר הארצית החלקית הכוללת הוראות של תכנית מפורטת לאתר סילוק פסולת מרכזי "דודאים" בציון גושים וחלקות ולהזמין את הציבור לעיין בתכנית ולהגיש את הערותיו והשגותיו למועצה או לוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, בתוך 60 יום מפרסום ההודעה.
5. להסמיך את ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות לתכנית מיתאר מחוזית מחוז הדרום לדון בהערות הועדות המחוזיות, ההערות שנשמעו בדיון היום והערות הציבור, ולהגיש את המלצותיה למליאת המועצה.
6. להעביר את התכנית לאישור הולק"ח בבקשה לשינוי היעוד מקרקע חקלאית לאתר לסילוק פסולת.
7. הערות מע"צ ומינהל התעופה האזרחית יכללו בהוראות התכנית.
8. לבקש מעורכי התכנית להביא בפני המועצה הארצית בהקדם דיווח והצעת החלטה לעניין קידום התכניות לאתרים ב"כלנית", "אורון", "סביון" ו"טליה".

תקנות התכנון והבניה4. תקנות התכנון והבניה מעלית נושאת אלונקהסעיף - 704.00 לתוספת השניה

דלית דרור: הנושא הוא תיקון בתקנות ההיתר בתוספת השניה לגבי מעלית, תיקון שמשמעותו הקטנת עומק האלונקה כל מומחי המעליות ולשכת המהנדסים תמכו בזה, היתה לנו בעיה עם מד"א שבסופו של דבר נתנו להם שהות ושלחנו אותם לבדוק מה קורה בעולם והם חזרו עם תשובה חיובית והסכימו גם הם על הנושא הזה ולפיכך זה בהסכמה של כולם וללא שום התנגדות מובא לפה לאישור בדרך לאישור השר את התקנות.

יו"ר עמרם קלעג'ני: אני מכריז בזה שאנחנו מאשרים את התקנות, את נושא הבידוד התרמי נביא בישיבה אחרת.

95-43 הוחלט: להמליץ בפני שר הפנים להתקין את התיקון לתקנה האמורה.

יו"ר עמרם קלעג'ני: נושא נוסף, יואב שלח שאילתא, אנחנו נהיה ערוכים לישיבה הבאה לתת לו תשובה לשאילתא, מה שאני מבקש מיואב שיקריא את השאילתא שלו למועצה הארצית ובישיבה הבאה נבוא עם תשובה.

יואב שגיא: זה מכתב שנשלח ב-12.4 ליו"ר המועצה הארצית, שאילתא לסדר היום של המועצה הארצית הסדר חובות הקיבוצים.

1. הסדר חובות הקיבוצים שאושר על ידי הממשלה בשבוע שעבר קובע על פי ההודעות בתקשורת כי הקיבוצים יוותרו על זכותם בקרקע בערך של כשמונה מיליארד שקל, ההנחה המשתמעת היא שקרקעות אלה במיוחד במרכז הארץ שיוחזרו למדינה כקרקע חקלאית יעברו שינוי יעוד לבניה ולפיתוח, התשואה הכלכלית שתישא הקרקע תוזרם לקופת המדינה ותשמש להחזיר חובות הקיבוצים.

2. לכיסוי חובות הקיבוצים באמצעות שינויי יעוד של אדמות חקלאיות ישנן השלכות מרחיקות לכת על שימושי קרקע במרכז הארץ, שינויי יעוד אלה שהגורם המכריע בקביעתם איננו תכנוני אלא פוליטי כלכלי, יביאו להמשך מגמות האיכלוס בליבת הארץ, בבנייה פרברית ומפוזרת תוך בזבוב עתודות קרקע ופגיעה בשטחים פתוחים.

3. צוות תמא 31 שבחן את הדרישות ואת העתודות למגורים עד שנת 2005 קבע כי אין צורך בהפשרה מסיבית של קרקעות חקלאיות משטחים פתוחים לבנייה למגורים בעשור הקרוב. מרבית התוכניות להפשרת אדמות חקלאיות נדחו על ידי הצוות, מסקנות הביניים של צוות תוכנית האב לישראל 2020 קובעות במפורש כי על מנת לחסוך במשאבי הקרקע ולשמור על השטחים הפתוחים, יש לרכז את

הפיתוח בישובים קיימים ולקדם בעיקר את פיתוחו של הנגב, מטרופולין באר שבע ומצפון לו.

4. אנו מבקשים ממך להביא בפני המועצה הארצית את מהות ההסכם ולהציג את השלכות האפשריות שלו על מדיניות התכנון ושימושי הקרקע, המועצה הארצית מתבקשת לקבוע את עמדתה בנושא זה שעשויות להיות לו השלכות מרחיקות לכת על מערכת התכנון הלאומית של ייעודי הקרקעות והשטחים הפתוחים.

נו"ר עמרם קלעג'י: אני מקווה שבישיבה הבאה נהיה ערוכים למתן תשובה, אני רוצה להפיץ את המכתב למינהל מקרקעי ישראל, למשרד השיכון, למשרד החקלאות לכל הגופים שנמצאים פה, לקבל את ההתייחסות לשאילתא ואז להביא תשובה או להביא לדיון.

תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14

5. תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14 -

מסילת הברזל לאילת - הפקדת תיקון לתשריט

דינה רצ'בסקי: הסעיף הבא בסדר היום הוא מסילת הברזל לאילת, אזכיר לחברי המועצה, תוכנית המתאר המחוזית העדכון לה, המועצה הארצית החליטה להפקיד ביולי 94. התוכנית הופקדה, הוגשו לה מספר התנגדויות, ההתנגדויות נמצאות כרגע בהליך של הכנתן לקראת דיון בוועדת המשנה של המועצה הארצית והועדה המחוזית גם כן מכינה את חוות דעתה בנושא. בינתיים התקדם במסגרת הטיפול של רשות הנמלים והרכבות התכנון המפורט של תוואי הרכבת לאילת. כאשר ניגשו לבדיקות של התכנון המפורט הסתבר שלמעשה יש במספר מקומות שינויים מההתוויה שנקבעה בשעתו בתמא 23, תוכנית המתאר הארצית למסילות ברזל שאושרה ב-86 ותוכנית המתאר המחוזית כפי שאמרתי המופקדת אימצה את התוואי בכללותו של תמא 23. לכן אנחנו נמצאים היום במצב שאומנם הופקדה תוכנית מתאר מחוזית עם תוואי מסילה, אבל יש לנו מצב שאנחנו יודעים שבעקבות בדיקה של תכנון ברמה יותר מפורטת, בכמה מקומות יש צורך לשנות את ההתוויה והשינויים האלה נובעים מתוך רצון כללי להתאים את ההתוויה לתנאים הטופוגרפיים, לבעיות הניקוז, לשילוב היותר מושכל בין רצועות הדרך ורצועות המסילה ושימושים אחרים.

לכן התוכנית הזאת מובאת בפני המועצה הארצית, בעצם בכדי לשנות את ההתוויה בקטעים מסוימים של מסילת הברזל ולהפקיד את השינוי המוצע. את התכנון של ההתוויה ביוזמת רשות הנמלים והרכבות נמצא כאן פנחס בן שאול האחראי לתחום הזה ונמצא פה אלי וייס שלמעשה ביצע את ההתוויה ורפי לרמן שעשה את הבדיקה התכנותית להתוויה הזאת.

רפי לרמן: יש שני קטעים, הקטע הראשון מהר צין ועד עין יהב הוא קטע שעבורו קיימת תוכנית מפורטת, אנחנו בדקנו את התוואי הזה והמסקנה היתה לא לשנות אותו, לכן השינוי נעשה רק מעין יהב דרומה עד מבואות אילת לא כולל כניסה לתוך העיר אילת. השינויים הם פה מיניאטוריים אם לדבר בהיבט אזורי או ארצי משום שבכל מקרה התוואי עובר לאורך נחל הערבה במקביל לכביש הערבה. השינוי העיקרי הוא בכך שהתוואים שהופיעו קודם, על המפה הזאת ניתן לראות את התוואי בתממ 4 שתקפה, התוואי בתממ 4 המתוקנת זאת שעכשיו מופקדת או הופקדה, והתוואי המתוקן וכאן רואים את שלושת התוואים שהוא הקו המרוסק שהוא הצעה שלנו לשינוי התוואי.

השינוי העיקרי מתבטא בכך שהתוואי הוצמד פחות או יותר לאפיק

תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14

נחל הערבה, ממש מעל לאפיק הזרימה עצמו ולא בצמוד לכביש. לכאורה יש פה בעיה תכנונית של פיצול רצועות שנוטים בדרך כלל לרכז אותם וההסבר הוא הייתי אומר טופוגרפי וגם אקטואלי בהיבט של השלום.

התוואי כשהוא צמוד לכביש הערבה צריך לעלות ולרדת בדומה לכביש, מאחר ומסילה קריטריוני האורך שלה, החתך לאורך הס שונים לחלוטין מזה של כביש, היה נוצר שם מצב של חפירה מילוי במקביל לכביש, שאומנם התנוחה האופקית היא מקבילה, אבל התנוחה האנכית היא שונה בצורה קיצונית מאוד. מהלך מהסוג הזה היה משנה את כל סדרי הניקוז שבין תוואי הכביש ובין נחל הערבה והיה מחייב לפתרונות מאוד מאוד קיצוניים מבחינת הסדרי ניקוז והבטחת זרימה בערוצונים הקטנים שישנם בערבה ומקיימים את צמחיית הערבה.

המסקנה שלנו היתה להצמיד את התוואי לנחל הערבה עצמו באזור שבעצם מניפות הסחף משטתחות והנחל ממצע את הפרשי הגובה המקומיים, יוצר קו פחות או יותר רציף מבחינת השיפוע ועל ידי זה לברוח מכל בעיות הסדרת הניקוז המתחייבות מהצמדת הכביש אל המסילה, לברוח מהבעיות הנופיות שנוצרות מסוללות עפר גבוהות במקביל לכביש שיסתירו את הנוף או מחפירה בתוך מניפות סחף שכדי להגן על החפירה הזאת היה צריך לעשות מתקני הטייה למי שטפונות ובכך להפך שוב פעם את כל המערכת הסביבתית הקיימת שם.

המסקנה מתבטאת בתוואי שהוא פחות או יותר, אני מדגיש את המילה פחות או יותר כי לא בכל מקום הצלחנו להצמיד אותו לכתף של אפיק נחל הערבה, והוא מתבטא בקו המרוסק בתוכנית הזאת, באופן עקרוני התוואי נמצא כולו ממזרח לכביש הערבה ובכך נמנעת גם בעיית חציית התוואי לישובים הנמצאים ממערב לנחל הערבה וכל הבעיה התחבורתית, הגישור על פני דרכי הגישה נמנעת.

בעיות מקומיות, ניתן לראות את התוואי המוצע על רקע מפות שימושי הקרקע של תוכנית המתאר התקפה והמופקדת שהן דומות מאוד אחת לשניה, גם בקטע המרכזי של הנגב ובקטע הדרומי, וניתן לראות כאן את התוואי על רקע שימושי הקרקע הכלליים, שטחי אש, שמורות טבע והישובים שלאורך הערבה, ואם לציין בעיות יחודיות שהתוואי נתקל בהם, בעיה אחת באזור ספיר או עין יהב, התוואי עולה על תמא 15 על תוכנית למנחת מטוסים שהוא על פי תוכנית תמא 15, אבל שם קיים מצב שהמנחת הקיים איננו מונח על פי תמא 15 אלא במקום אחר והתוואי איננו עובר על המנחת הקיים, כלומר צריך לשנות את תמא 15 ולהתאים אותה

תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14

למציאות הקיימת בשטח ולא לחפש הסטה של השדה בעתיד לתוואי אחר.

נקודות אחרות, התוואי שומר על אופציה של מעבר לעקבה לפני אילת והוא מגיע למבואות אילת בהנחה שהכניסה לאילת קשה מאוד ומחייב פתרונות הרבה יותר מורכבים וסביר מאוד שבמידה והרכבת הזאת תוליך מטענים היא תוליך אותם כנראה לנמל עקבה. התוואי דרך אגב תואם עם כל הגורמים בשטח, כולל מע"צ, מע"צ כמעט מיותר מפני שהתוואי איננו חוצה את כביש הערבה אלא בנקודה אחת שהיא מאושרת על יד עין יהב.

דן סתו: רפי ציין שלגבי הקטע מצין לעין יהב יש היום תוואי מאושר וזאת תוכנית שעבר עליה כבר הרבה זמן כתוכנית מאושרת ולהערכתי כפי שאני רואה את זה דווקא בקטע הזה יש מקום לדחות ולשקול שינוי מהותי בתוואי ולא שינויים קלים בתוואי. משום שהתוואי הזה הוא קרוב לוודאי יהיה קשה מאוד למימוש בגלל שטחי אש פעילים לתוכם הוא נכנס, וגם בגלל שדוקא באזור ההוא התוואי נצמד לתוואי קרקע שיש בהם ערכים נופיים, בו בזמן שאפשר להתוות אותו בצמוד לכביש הקיים שם יש חשיבות להצמיד תשתיות.

אז אומנם מה שמונח פה לפנינו זה מעין יהב דרומה, לצורך זה לפחות עלי ההסברים וההצגה מקובלים, אני גם רוצה לאמר שזה יצטרך להבחן בתסקיר השפעה על הסביבה כשזה יתוכנן יותר במפורט, אני חושב שיותר נכון היה לבקש בחינה של התוואי מצין עד עין יהב כי דוקא כאן יש מקום לבדוק שינויים.

ד"ר ענת גונן: רציתי לשאול רפי אם היתה התיחסות בכלל למה שקורה בקטע של ירדן, אצלם למעט הסיפור של נמל עקיבא,

סא"ל צביקה קדמן: כיון שאני אינני זוכר טוב את ההוראות של תמא/23, מהי הסטיה המותרת פה מהתוואי?

דינה רצ'בסקי: אין סטיה מותרת בתמא/23.

קדמן: הייתי רוצה לשאול את רפי איך התוכנית הזאת מתייחסת לתוכניות חדשות לגבי אילת ומחשבות לגבי נמל אילת אם יהיה נמל או לא יהיה, אתה ציינת ככה כדרך אגב זה יוביל לעקבה, איזה סחורות יובילו לעקבה, איזה סחורות יביאו מעקבא, לאן יובילו, יש פה כמה שאלות שלפי דעתי בסיסיות, לא קשורות לתוואי, יכול להיות שהתוואי בסדר, אבל מה יעשו עם התוואי ועם הרכבת זאת השאלה הבסיסית, הייתי רוצה תשובה לנושא,

פנחס בן שאול: את המסילה מתכננים כבר עשרים שנה בערך, אין חודש בלי איזה הצהרה מיניסטריאלית בנושא, והמתכננים או מערכות התכנון, מוסדות התכנון נדרשות לתת לזה גיבוי, באופן קונקרטי המאמץ התכנוני הנוכחי נובע מהחלטת ממשלה.

תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14

לפתח תקוה תכננו, עדיין יש לנו אותן המשוכות שאני מקווה שלא נגיע אליכם אלא נוכל לגמור את זה ברמות תכנון נמוכות יותר, הממשלה מחליטה דברים, לא תמיד מתקצבת את מה שהיא מחליטה, זה מצב הקו לאילת, יש החלטה לבצע, כאשר הממשלה תחליט לממן את זה אז זה ילך לביצוע.

שאלה שניה היתה של סרי לגבי הגדרת הקטע, באופן מפורש הלכנו לאותם קטעים כדי לכסות אפשרות של התוויה בקטעים שחסר תבע, הקטע מצין עד חצבה מכוסה ואומנם בבדיקה שעשינו בדקנו את התוואי הצמוד לכביש שהולך מטרמינל הפוסטלים ועד לחצבה, התוואי אפשרי מבחינה רכבתית הבעיה שלו שהוא מחייב מנהרה באורך די גדול ובהתכתבות די ממושכת שהיתה לנו עם משרד הבטחון נוצר מצב, שבמידה וכאשר תסלל המסילה עדיין יש שטח אש, אזי התוכנית תצטרך להתאים את עצמה למצב. מאחר ואני לא יודע באיזה דור תסלל המסילה, אז חבל היום להכנס לשיקולים מסוג זה, בכל אופן ישנה מחויבות מצידנו כלפי משרד הבטחון, כי המצב הפורמלי הסטטוטורי ששם ישנה תבע מאושרת, לכן לא ראינו צורך להכנס לשינויים כאשר ישנה תבע והדבר היחידי, זה הסיבה למה לא מצאנו לנכון בשלב הזה להכנס לנושא הזה. הפתרון בצמוד לכביש הוא נחות בהרבה מבחינת הרכבת לעומת הפתרון, דרך אגב גם הפתרון שעובר דרך שטח האש הוא משני הצדדים שלו.

השאלה השלישית לגבי שיתוף הפעולה עם הירדנים דוקא נזדמן לנו שבעיתוי הזה נוצר שיתוף פעולה טכני עם אנשי הרכבת הירדנים, פלוס אנשי הממשלה הירדנית על התווית המסילה והנושא מתואם איתם, הוא לא מוסכם כי הם מצידם מתכננים גם מסילה לאורך הערבה בצד שלהם. הראשון שיסלול את המסילה יבורך, וברור לחלוטין שלא יסללו שתי מסילות לאורך הערבה גם ישראל וגם ירדן. בכל אופן נקודות החיבור הן בצפון באזור ספי סדום והן בדרום באזור עקבה אילת, תלויות בתוכנית כך שיש אפשרות אם מדינת ישראל או ממשלת ישראל תחליט לסלול את המסילה בתחום ישראל יש אפשרות להכניס שלוחה לעקבה בדרום ולהכניס שלוחה למפעלי ים המלח הירדנים באזור מסרפי, גם יתכן ההיפך, זאת אומרת התוכנית הזו מאפשרת את שני הדברים. לענין ההתאמה עם הנמל אני מציע שאולי רפי יגיד כמה מלים.

רפי לרמן: בענין הנמל, ביחס לשאלה הכלכלית פנחס נתן פחות או יותר תשובה וזה מתקשר עם הנמל. נמל אילת מוביל כ-1.7 מליון טון מטענים היום, והוא הולך והופך לנמל מתמחה לצוואר יבש וסובארו, אנחנו לא רואים במסגרת ההתפתחות הנמלית סיכוי שנמל אילת יתפוס נתח מטענים יותר גדול ממטענים כללים או

תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14

ממכולות שעוברות לארץ וזה מעמיד בסימן שאלה את הצורך בפיתוח נמלי מסיבי באילת ובעצם מביא למסקנה שנמל המטענים שבאילת משמש כנמל מצומצם שנקרא לזה עתודה לשינוע מטענים דרך ים סוף במידה והיחסים עם ירדן יתפוצצו, במידה ואי אפשר יהיה להשתמש בנמל עקבה ואפילו מהשיקול המסחרי של היחסים המסחריים עם נמל עקבה. נפח המטענים שמיועד לנמל אילת שהולך אליו איננו מצדיק את המאמץ ההנדסי של הכנסת רכבת לעיר אילת על כל המטרד הסביבתי הקשה מאוד שכרוך בכך, הרכבת המתוכננת נעשתה עד מבואות אילת ולא ניסתה להכנס לאילת למרות שבאילת עד לפינה של המפרץ ממש, קיימת תוכנית מפורטת מאושרת לתוואי רכבת. מבחינת פיתוח הנמל ומבחינת הסיכוי לתנועת הנמלים והרציונל לפיתוח רכבת הוא לא נראה כרגע בעין, ולכן התוכנית המוצעת מסתיימת במבואות אילת בנקודה שניתן לחבר אותה לרכבת.

אודי ניסן: הקטע של הר צין עין יהב, אם אני זוכר, בגלגולים הקודמים, התוואי המועדף על ידי המתכננים בעיקר מבחינה כלכלית היה תוואי מרכזי, התוואי שנבחר הוא התוואי של א' ואין פה נימוקים על הבחירה ואני רוצה להבין איך זה נעשה.

אלי וויס: מה שנאמר שמוגשת פה תוכנית בקטע שאין תוכניות מאושרות, הקטע של חלופות א' ב' ג' זה הקטע שבו יש תוואי מאושר ונתן לזה פנחס תשובה ברורה שאמרה, הבעיה בקטע הזה לגבי החלופה שמאושרת שהיא עוברת בתוך שטח האש, זה התוואי המאושר שהולך מהר צין עד עין יהב כשהפרובלמטיות שלו היא בקטע הזה והקטע שנאמר שבו ננצל אפשרות לצאת משטח האש תהיה להצמד לכביש הזה בתוך הרצועה בין שטחי האש, ונתן פנחס תשובה שהיתה התכתבות בין רשות הנמלים והרכבות ובין מערכת הבטחון שאמרה שכשנגיע לרגע שבו תשקל האפשרות לביצוע נראה מה מצב שטח האש ונגיע לפתרון מוטכס. חשוב להבהיר שהתוכנית שעומדת כרגע על הפרק היא תוכנית שנמצאת מהנקודה הזו ודרומה.

אודי ניסן: בכל זאת, נבחן כל התוואי, התוואי המרכזי שמופיע פה כג', תוואי שלהערכת המתכננים הוא הרבה יותר יעיל, בכל זאת אני לא יודע משום מה לא נבחר התוואי הזה אלא נבחר התוואי שמופיע ורשום כא'. אני רוצה להבין, אם כבר ניגשים לכל התוכנית הזאת, למה בעצם לעשות את התוואי המועדף עליכם, איזה סיבות הביאו לזה ומה המשמעות הכלכלית לכך.

אלי וויס: אני חוזר ואומר מה שעומד כרגע על הפרק הוא לא הקטע שאליו אתה מתייחס, אתה מתייחס לקטע שנמצא מחוץ לגבולות התוכנית.

אודי ניסן: אני שואל אם אנחנו באים ודנים בתוכנית, אתם ראיתם שהחלופה העדיפה היא אחרת, הפרויקט הזה הוא בכל מקרה גבולי

תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14

או לא כלכלי וכל קטע שאנחנו לא נעשה אותו יותר כלכלי, אז הפרויקט הזה עוד יותר בסכנה, אתם הצגתם את חלופה ג' כחלופה הכלכלית ביותר, גם מבחינת יעילות טיפול, ושוב אנחנו כאן מקבלים את סעיף 4 שבא ואומר בוא נתעלם מהבעיה הזאת ונשאר עם מה שיש לנו בתוכניות,

עלי פורטי: אנחנו דנים בתוואי שהומלץ בוועדה המחוזית בתיקון, אז אין טעם לחזור עכשיו,

דן פרי: אנחנו שומעים פה בצורה מאוד ברורה שלא מדובר על תוכנית לביצוע מחר בבוקר, למעשה מדובר על תוכנית שסיכויי התממשותה מעורפלים, ודוקא במקביל לה הרעיון של חיבור סדום אל הר צין הרבה יותר ריאלי, זה מתגלגל בקצב שונה מיוזמות שונות, משיקולים של מפעלים של כימיקלים לישראל ולא משיקולים של רכבת לישראל. יש קשר בין קטע א' שלא נמצא כאן לדיון לבין ההמשך לכיוון עין יהב או מאורון לסדום, לכן מה שנראה לי כאן שאנחנו חייבים לחזור ולבחון את קטע א' בהזדמנות חגיגית זו שהנושא עלה על השולחן, למרות שלא ביקשתם, אבל המועצה רשאית כזכור לפי שיקול דעתה להכנס גם למה שלא ביקשתם ולדעתי חייבים לחזור לקטע א' ולבחון אותו גם לאור ההמשך לצפון הערבה, לכיוון ים המלח והמשמעויות שלו ולראות מה שאמר אודי, איך זה מתחבר ואיך זה מקיש אחד על השני. באשר לקטע הדרומי שוב, עבודת התכנון נעשתה לפני תהליך השלום, לפני הסכמי השלום, היא לא התייחסה למצב שנוצר לאחר הסכם השלום, היא התייחסה אולי בדיעבד, תהליך התכנון נעשה לפני הסכם השלום. לא מפריעה הקרבה לגבול מפריעה לי האפשרות לעבור את הגבול לצד שני. לכן אני מציע שאנחנו כאן לא נאשר את השינוי כתוואי לרכבת, אלא אנחנו נתייחס אל זה כאל שמירת אופציה קרקעית, שמירת תוואי בלבד ולא אישור תוואי, שכן היום לאור העובדה שניתן להתחיל לחשוב גם על אפשרות של מעבר ממזרח לנחל ערבה, אין טעם לבוא ולקבוע מסמרות וכבר לאשר כפי שמציעים פה. לכן אני אומר לא צריך לרוץ כאן מדי מהר קדימה, יש בהחלט שהות בדיקה ומחשבה ואפשר לעשות כשטח שמור שאין לעשות פעולות סותרות ואין לעשות דברים שיחנו או ימנעו את יעודו בעתיד למסילה, אבל לא לאשר אותו היום כמסילה.

ולרי ברכיה: שתי נקודות בקיצור, אחת - אנחנו גם תומכים בבדיקה של הקטע צין לעין יהב, שתיים - לגבי המשך ההליך, מדובר על העברת התוכנית להליך של תוכנית מפורטת עם תסקיר השפעה על הסביבה, לפי הבנתנו יתכן ויהיו שינויים כל שהם לאורך התוואי כתוצאה מהבדיקות שיעשו במסגרת התסקיר. מה אם כך ההליך שיצטרכו לעבור, האם זה יחייב החזרת התוכנית לדיון

תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14

נוסף במועצה ארצית או שיש אפשרות לאשר סעיף גמישות שיאפשר מראש אפשרות כזו.

דינה רצ'בסקי: אני רוצה להזכיר שלמעשה זה שינוי לתוכנית מחוזית שעומד להיות מופקד, תמא 23 מאפשרת לשנות אותה בשתי דרכים יש דרך אחת שינוי תוכנית מתאר ארצית ואז זה תהליך שמעבירים להערות הועדות המחוזיות ומאשרים בממשלה. בגלל הבעיות של ההליך וכשאנחנו מדברים פה על שינוי, אנחנו נקטנו דווקא בדרך של שינוי תוכנית מחוזית שמחייבת שמיעת התנגדויות וגם משום שהיינו ערים שהוראות תמא 23 מחייבות בשלב הבא, מה שהעירה ולרי, להכין תוכנית מפורטת ולהכין תסקיר השפעה על הסביבה לכל קטע כי זה מהחובות שנקבעו על ידי תמא 23 ואין כוונה לסטות מהן. לכן הרבה מהשאלות שמועלות כאן יכולות להתברר גם בהתנגדויות שניתן להגיש וגם למעשה בשלבים הנוספים בהוראה כפי שהציעה ולרי, התוכנית המחוזית, יכולה לאפשר גמישות בתוכנית המתאר המקומית או המפורטת שכתוצאה מתסקיר השפעה על הסביבה או מתנאים נקודתיים, ניתן יהיה לקבוע ולהתחשב בתוצאות של התסקיר ושל הבדיקה הזאת.

יואב שגיא: מה תחום הגמישות?

דינה רצ'בסקי: בתמא 23 לא נקבעה גמישות, רק נקבע שניתן לשנות תוואים בתוכנית מתאר מחוזית. במסגרת תוכנית המתאר המחוזית אתה יכול להטמיע הוראה שנותנת גמישות מסוימת, לגבי השלום, אנחנו זימנו ישיבה של עורכי תמא 23, עם המחוז ועם כל הישובים והועדות המקומיות שלאורך התוואי, זימנו אותם למפגש בשנת 95, לפני חודשיים, כשכבר ידענו בדיוק מהם תיקוני הגבול ולאחר שבחנו את כל הדברים האלה על מנת להביא למועצה מסמך כי תארנו לעצמנו שהסכמי השלום זה דברים שנשאל עליהם. לכן נראה לי היות ומדובר פה בשלב של הפקדה, ושלב שאפשר להעיר ולהתנגד, ויש לנו עוד שלב מפורט לא הייתי מציעה לעצור את התכנית כעת. המועצה הארצית כל הזמן שואלת איפה הרכבת, אז כשכבר באה הרכבת, אנחנו צריכים לשאול לא רק איפה רכבת הפרברים, אלא איפה הרכבת, כי אנחנו מדברים על הפיתוח של אזור הדרום.

יואב שגיא: יש כאן בלי ספק איזה שהוא מצב שרצה פה תוכנית שבאמת לא נראה שהיא הולכת מחר להתבצע ברמה של תוכנית מחוזית, ובמקביל יש שיחות עם ירדן על פיתוח בקעת הירדן וכל מה שכרוך בזה וזה בוודאי יתקשר אחד לשלישי, במסגרת הזאת ולא בצורה הפשטנית, אולי בסוף כשזה יקרה מי שיהיה ראשון הוא ינצח או יפסיד, אני לא יודע. במסגרת הזאת להערכתי צריך להשאיר פתח, אין לי את הפתרון הפרוצדוראלי להתייחסות לא רק

תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14

לגמישות של תוצאה מתסקיר או תוצאה מאיך עובר הגבול היום, אלא באמת כתוצאה מתוכניות אזוריות בינלאומיות. אני לא יודע אם אפשר לעשות את זה בצורה כזו של אמירה כללית שלא מחייבת, אני לא חושב שיהיה נכון, יחד עם זה שיש מקום לאמר יש לנו תוואי מסוים מוגדר, לא לפתוח את זה או לא לציין שזה אמור להפתח למסגרת הזאת, אני מבקש שתבדק האפשרות להכניס את זה. דבר שני באמת אני רוצה להצטרף לענין של פתיחת הנושא הצפוני, כבקשה של המועצה הארצית לבחינת הענין הזה כי זה באמת יותר אקטואלי ויותר משמעותי, הנושאים שם הם לא רק הנושא של שטח האש, אלא כפי שסרי אמר גם היבטים סביבתיים הם משמעותיים ואני חושב שצריך לפתוח את זה ולתכנן את החלופה של הכביש כדי שניתן יהיה להשוות.

עו"ד שרית דנה: המועצה הארצית יכולה להחליט שהיא תחזור ותדון בתוכנית המתאר המחוזית הזאת בעוד שלוש שנים, בעוד חמש שנים, מתי שהיא תראה לנכון, זאת תמיד הסמכות של המועצה הארצית כיוון שמדובר על תוכנית מתאר מחוזית שהיא בסמכותה ויכולה ליזום תיקון שלה, לכן העיגון של התוכנית לא בהוראות התוכנית.

רפי לרמן: המסילה לא הולכת להתבצע מחר, אבל את האופציה אפשר לשמור ברמה התכנונית. כאשר יופיעו פתרונות אחרים ניתן לשנות את התוכנית.

דינה רצ'בסקי: אני רוצה לחזור ולהסביר, הביצוע במילא חייב תוכנית מפורטת עם תסקיר השפעה על הסביבה מתוקף תמא/23.

דן פרי: כולל רצועה שמורה לתעלת ימים, אפשר באותה מידה להוסיף רצועה שמורה לתוואי מסילה, בדיוק באותו נוסח,

דינה רצ'בסקי: למעשה מה שאנחנו רוצים להציע זה להפקיד את התוכנית ולהסמיך את ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות לתוכנית מתאר מחוזית מחוז הדרום לשמוע את ההתנגדויות ולהחליט בהם ולהחליט בשינוי לתוכנית ובעת ובעונה אחת לבטל את ההפקדה של אותם קטעים בתממ/4/14 כי לא יכול להיות מצב חוקי שבו באותם קטעים יהיו שני תוואים שונים.

אודי ניסן: ממתי הקטעים האחרים מאושרים, אלה שלא התייחסו אליהם כאן? האם אין מקום, כמו שדן אמר וכמו שביקשתי לבחון את הקטע שאני יודע שהוא לא הבחירה היעילה, אנחנו הולכים להפקיד חלקים מסוימים, כשהתמונה השלמה היא לא התמונה הנכונה להיום.

דינה רצ'בסקי: לא זאת התשובה שאנחנו מקבלים מהמתכננים,

אודי ניסן: אני מכיר את הספר העבה שלא הוגש למועצה הארצית, שם נכתב בפרוש איזו חלופה יעילה.

תכנית המיתאר המחוזית מחוז הדרום תממ/4, שינוי מס' 14

יו"ר עמרם קלעג'י: מבקש שתציעו הצעת החלטת נגד או משלימה ואנחנו נצביע.

בעד הצעת ההחלטה שדינה קראה: תשעה, נגד- אחד. אולי יש לכם איזה הצעה?

דן פרי: המועצה מטילה על מינהל התכנון להעביר לבדיקה מחודשת את תוכנית קטע הר צין עין יהב ולהציג בפני המועצה את תוצאות הבדיקה תוך חצי שנה.

יו"ר עמרם קלעג'י: יש צורך לבדוק את הצעת ההחלטה הזאת, ואם היא תומלץ על ידי עורכי התכנית אני מוכן להעביר את זה כהצעת החלטה.

- 95-44 הוחלט:
1. להפקיד את התשריט המתוקן של תוואי הרכבת מעין יהב ועד למבואות אילת.
  2. לבטל את ההפקדה של אותם קטעים בתממ/4/14.
  3. להסמיך את ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות לתכנית מיתאר מחוזית-מחוז הדרום לשמוע את ההתנגדויות להחליט בהן ולהחליט בשינוי לתכנית.
  4. המועצה מטילה על מינהל התכנון להעביר לבדיקה מחודשת את קטע הר צין - עין יהב ולהציג בפני המועצה את תוצאות הבדיקה תוך חצי שנה.

שינוי לתכנית מתאר מחוזית, מחוז הצפון תממ/2

6. שינוי לתכנית מתאר מחוזית, מחוז הצפון תממ/2 -

הקמת ישוב חדש "דמיידה"

דינה רצ'בסקי: התוכנית שתלויה על הלוח היא שינוי לתוכנית המתאר המחוזית מחוז הצפון תממ/2 והיא שטח שמיועד לישוב דמיידה. אני אזכיר לחברי המועצה שבשעתו לפני כשנתיים אני חושבת, הוצגה לחברי המועצה תוכנית העדכון לתממ 2 שנערכה על ידי צוות של הטכניון ברשותו של דני שפר, המלצות הצוות היו, לקבוע שני ישובים כישובים חדשים, אחד הכמנות והשני דמיידה.

אבל התוכנית עדיין לא הגיע למעמד סטוטורי, היא עברה את ועדת ההיגוי וטרם הגיעה למועצה הארצית לדיון להפקדה. במקביל נעשו מספר מהלכים, בשעתו היתה ועדת דב קהת ולאחר מכן הוגשה לממשלה הצעת החלטה להכיר בכמנות ודמיידה במחוז הצפון כישובים חדשים. הקמת ישוב חדש לפי סעיף 6 בהוראות תמא 31 מחייב למעשה דיון בוועדת המשנה למעקב ובקרה תמא 31 והמלצה שלה, ולאחר מכן זה מחייב הגשה למועצה הארצית כשינוי לתוכנית מתאר מחוזית.

התהליך שהיה פה הוא תהליך מאוד מורכב, היתה החלטה תכנונית של צוות תכנון מחוז הצפון והועדה המחוזית מחוז הצפון והציעה בפזורה של דמיידה להקים ישוב חדש, אם כי זה על פזורה שכבר קיימת ומאכלסת למעלה ממאה משפחות, ההחלטה התכנונית הזאת קיבלה עיגון גם בהחלטת ממשלה שהיתה לאחרונה ב-95 היא קיבלה את הביצוע באמצעות ועדת המשנה לתמא 31 והיא מגיעה עכשיו למועצה הארצית כשינוי לתוכנית המתאר המחוזית מחוז הצפון תממ/2.

לכל אחד מהתהליכים האלה קדמו דיונים. לדיון הראשון הוקמה ועדת משנה שישבו בה קדמון, וקדמן, ומשרד הבינוי והשיכון ומינהל מקרקעי ישראל יחד עם מחוז הצפון ובהחלטה על הקמתם של שני הישובים האלה, הוכנסו בחישוב מספר קריטריונים: א' שבמקום הזה אפשר להקים ישוב, ב' שבמקום הזה המועצה האזורית יכולה להרים את המשא הזה ולתת שרותים וכל מה שקשור בהקמת ישוב חדש. היה גם את הנושא שאם הקמת הישוב איננה מהווה מחסום לישובים אחרים, דבר נוסף ישוב חדש כזה צריך לספוג אליו ולספוח אליו פזורות אחרות על מנת ליצור באמת ישוב חדש וכאן מדובר על ישוב שמוצעים בו כחמש מאות יחידות, חמש מאות מגרשים שבהם מוצע להקים את הישוב הזה.

מה שמוצע בעצם לפנינו זה להחליט על ההפקדה של שינוי לתוכנית המתאר המחוזית מחוז הצפון לא במתכונת הזאת, כי זה

שינוי לתכנית מתאר מחוזית, מחוז הצפון תממ/2

כבר תוכנית המתאר המקומית שהיא תופקד בועדה המחוזית לתכנון ולבניה אלא במתכונת של תוכנית המתאר כמו שהראה דן, באותו קנה מידה שהוא תוכנית המתאר המחוזית.

בפועל היום על פי תוכנית המתאר המחוזית המאושרת של מחוז הצפון השטח הוא שטח חקלאי, כך הוא מופיע בתוכנית.

יו"ר עמרם קלעג'י: אנחנו מדברים על ישוב בדווי שישנם בו בתים מזמן התורכים. זה איננו ישוב חדש שמקימים, האוכלוסיה נשארה שם במקום. בצפון הצלחנו ליצור מצב של נדידה גדולה מאוד של אוכלוסיה. דובר על מספר אלפים גדול של בתים לא חוקיים, פתרון אחד היה ליצור מקבצים, חלק מהפזורות צרפנו לישובים קיימים. נשאר מספר פזורות קטן מאוד שלא נתנו להן מענה. בצפון אני חושב שאנחנו מקטינים את הבעיות לאחוזים די בודדים, המשך התהליך הזה הוא הכרה בדמיידה. ואני מבקש את התיחסותו של אריק רז שהישוב נמצא בתחום המועצה האזורית. לשמחתי הרבה המאיץ והמניע היתה דוקא המועצה האזורית, גם בנושא דמיידה בנושא הכמנות, בהרחבת הכפר סלמה, שמנסים להרחיב אותו ולעודד אותו, ולקלוט פזורות נוספות.

אריק רז: אני רק רציתי להוסיף מספר משפטים, שלמעשה הבדווים שמתגוררים בהם כמה עשרות שנים, הם בני שבט החוג'רת שהפתרון הממסדי שהיה להם, שיש להם זה הכפר ביר מכסור, שלא יכול להכיל אותם, הוא בעצמו קרוב למלא ואופציות ההרחבה מלאות.

יו"ר: לביר מכסור צרפנו את מכמן ועוד כמה פזורות, אריק רז: לכן הגענו למסקנה שלמעשה הפתרון היחיד המעשי כלפי האוכלוסיה הזאת עם אפשרות לספק להם שרותים ועם ההנחה שכל המבנים שנמצאים מחוץ לתחומי התוכנית, יכנסו לתוך תחומי התוכנית, אנחנו מרגישים שזה הפתרון האזורי הנכון.

יואב שגיא: כמה בתים ומה האוכלוסיה הקיימת שם היום באזור הזה, אתה מדבר על עניין של להכניס את אלה שנמצאים בחוץ פנימה, איך זה יעשה, אני רואה שכאן יש מחוץ לתוכנית ריכוז של בינוי, מי יכניס אותם פנימה ואיך יכניסו אותם פנימה, אף אחד לא היה מסוגל לעשות דבר כזה עד היום.

יו"ר: אתה עושה קביעה שהיא לא מוצדקת.

אריק רז: אני אגיד לך מה קרה בכפר סלמה, בכפר סלמה הרחבת גבול כמובן עברה ליד נחל כמון, והיו בתים שגבלו בנחל הזה ואמרו לנו חבר'ה במקום לעשות פה הרבה עניינים תזיזו את הקו קרקע, ואנחנו התעקשנו והקו עבר כמו שהוא עבר והשיך בינתיים נפטר והילדים שלו קנו חלקות בתוך הכפר, והבית הזה הולך ומתנוון ולא רחוק היום שנהרוס אותו, שני מבנים כאלה כבר הרסנו בסיוע מינהל מקרקעי ישראל. אני מאמין שאותה תופעה תהיה

שינוי לתכנית מתאר מחוזית, מחוז הצפון תממ/2

כאן, אנחנו אומנם אוכפים את חוק התכנון והבניה מאוד מאוד בנוקשות, ועל אחת כמה וכמה אם יהיה פתרון מעבר לכביש אנחנו נאכוף את החוק בנוקשות, בית אחד שם כבר נהרס כפי שאתה יודע, הבית שהיה צמוד לתוואי הדרך נהרס לפני שלוש שנים. נותרו שם בתים בודדים שצריך להגיע להבנה להסכמה איתם והם יעברו לתוך הכפר, לפי דעתם הם לא יוכלו לשבת מנגד ולראות חשמל ומים וגני ילדים ושהם יהיו מנותקים מהשרותים האלה. לגבי השאלה שלך כמה משפחות מתגוררות שם, מתגוררות שם כ-55 משפחות, קרוב ל-500 נפש.

דן פרי: בסך הכל זה כאן המשך לאותה תופעה של בניה לא חוקית שאנחנו נכנעים לה באופן שיטתי ורצוף והופכים אותה לנורמה, לגבי הבדווים בגליל ולא רק,

יו"ר: הדברים אינם כפי שמר דן פרי מציג.

דן פרי: דו"ח מרקוביץ הוא בדיוק מה שאמרתי, עם כל הכבוד הוא היה מונח בפני חברי המועצה, אתה יכול לקרוא בו עוד פעם ותגלה בדיוק מה שאמרתי, שהפשירו והלבינו.

יו"ר: טיפלתנו ועשינו תפניות בנושא.

דן פרי: יכול להיות שיש שם בית אחד מתקופת התורכים, שאר החמישים וארבעה הבתים הם לא מתקופת התורכים הם מתקופת הישראלים, צריפים ופחונים וכו'. במציאות הזו אנחנו עוסקים יום יום שעה שעה והלוואי והיו מקבלים חלק מהצעותנו בזמן.

יש כאן מצב שהישוב הזה כפי שהוא מופיע כאן יוצר רצף מבקעת בית נקופה למפרץ חיפה של אוכלוסיה מוסלמית ברצף ברור, ובעצם את הפער בין כפר מנדה לעיבלין סוגרים את הפירצה הלא יהודית הזאת. מותר להביט על הגליל גם במבט דמוגרפי ברצועות רוחב ואורך, זה לא בושה. יושבת כאן על יד עיירה שנקראת כפר מנדה היא כבר מזמן לא כפר היא עיירה, והפתרון היה להוסיף שכונה בצמוד לכפר מנדה ולייעד קרקע, ואם מותר להפקיע בהר חומה מותר להפקיע גם שם ומותר לעשות דברים, ולא בכל מקום שיש ריכוז בדווי לעשות עיגול לקרוא לו ישוב. כפי שקורה עכשיו בעין הוד ובכמנה ובעסוויה ואני לא יודע איפה עוד, וזה בדיוק הדבר שהמועצה צריכה להגיד את ההסתכלות הכוללת ולא את הפתרון שלא נוח לממשלה להתמודד עם להזיז כמה בתים.

יו"ר: הממשלה הביעה את דעתה ואישרה את המסגרת הזאת.

אורי עלוני: בפרוטוקול של ועדת המעקב מדובר שהשוליים הדרומיים מוגדרים כשטח רגיש למשאבי מים, הייתי רוצה לשמוע במה מדובר ואיזה הגבלה סביבתית ננקטה שם.

קדמון: אין ספק שהבעיה שעלתה כאן וצפה מאחורי הדברים היא מאוד קשה, התמודדות לאורך שנים עם האוכלוסיה הערבית בכפרים לא

שינוי לתכנית מתאר מחוזית, מחוז הצפון תממ/2

מוסדרים, היו תקופות שהעבירו והסדירו מאות משפחות, אני חושב שחלק מהתוכנית היא לא לבוא ולהגיד שבשום אופן לא מקימים שום ישוב ולא מסדירים שום ישוב וכל הכפרים וכל הפזורות רק מפנים אותם, דבר כזה בלתי ניתן, כל מי שעסק בנושא ומכיר אותו והיה באזור יודע שזה ניתן עד גבול מסוים. מה עשו בזרזיר? זרזיר זה יותר הסדר של בדיוק דבר כזה, כתופעה הרבה יותר רחבה ויותר גדולה.

מה שאני רוצה להגיד אני חושב שבמקרה הזה הרי יש לנו החלטה שהתקבלה על רקע של הצעה להסדיר ארבעים כפרים, אני רוצה להזכיר את העניין הזה, מה שעומד ברקע זה ארבעים כפרים לא מוסדרים, לפחות, על כל פנים אני חושב שצריך לתמוך בתוכנית הזאת ואני חושב יחד עם זאת שאם לא יעשה מאמץ משותף כמו שהיה בעבר, כשעבדנו במשותף על הדברים האלה לפני יותר מעשור, של כל הגורמים הנוגעים בדבר, אנחנו נמשיך גם בעתיד להתמודד עם שאלות מהסוג הזה, אני חושב שפה צריכה לצאת איזה שהיא קריאה מהמועצה הארצית שהממשלה צריכה על ידי הגופים הנוגעים בדבר שזה מינהל מקרקעי ישראל ומשרד הפנים בעיקר, שני הגופים האלה, להמשיך ולטפל בתופעה הזו של הישובים הלא מוסדרים להביא לפתרון כולל במקומות שצריך לפנות את הבתים. אני גם יכול להעיד מהכרות קרובה שלפחות מועצה אזורית משגב יש פתרון עקבי ומסודר בנושא זה, דווקא כאן אני לא חושב שלפחות לפי המצב הנוכחי אנחנו צריכים להיות מודאגים.

ענת גונן: מה שלי חסר דווקא בהקשר של הדברים שנאמרו קודם זה באמת לראות את דמיידה על רקע הפזורות האלה, למה היא נבחרה, אין כאן מבט כולל שמבינים מאיפה יוצאים ולאן נגיע בסוף, ולהבין שבאמת הוא אחד המקומות שיבטיחו ריכוז ולא מיסוד דברים קיימים, אני בעד ריכוז ומיסוד נכון ואי מיסוד הלא נכון, אבל צריך היה לראות את המכלול.

ירדנה פלאוט: אני מבינה את התרעומת של דן אבל גם בירושלים עשינו את זה בכל הכפרים הערביים בעיסווה וזה נכון שאנחנו ליבנו את השרץ אבל אני חושבת שחשוב לעשות סדר. אתה נותן הכשר לכל אלה שלא בנו חוקי, אבל בעתיד זה כבר יהיה בתוך גבולות נורמליים, כי לא משתלטים.

בקשר למה שנאמר כאן, קשה לנו מאוד לשפוט את התוכנית הזאת אם היא באמת הנכונה אם היא באמת תפתור את הבעיה באזור.

נו"ר: נמצאים שם אנשים ואנחנו הולכים להכיר בהם כישוב. במקום שגרו לפני שנה ולפני עשר שנים ולפני עשרים שנה. כמה יתרכזו לשם, מתי יבואו לשם, אני לא כל כך אופטימי.

יואב שגיא: אני חושב שכמו שנאמר כאן שצריך לראות את התמונה הכוללת,

שינוי לתכנית מתאר מחוזית, מחוז הצפון תממ/2

אחרת יש כאן בעיה גם בעיה אנושית מצד אחד, בעיה יישומית מצד שני, וגם בעיה של הקמת הכשרת ישוב ופתיחת השטח הזה, אבל חייבים לראות את התמונה הכוללת, אני מבקש להציג בפני המועצה את הנושא בתמונה כוללת.

דינה רצ'בסקי: חוזרת ואומרת, לפני המועצה הארצית לפני שנתיים הוצגה

עבודה כוללת למחוז הצפון, הנושא של פזורות הבדואים עם מפה מדויקת של 76 הפזורות, כמה מבנים בכל פזורה ומאיזה סוג צריפים, פחונים, הוצגו הקריטריונים על ידי צוות התכנון, לאחר שהוא ישב יחד עם הצוות המצומצם שהיה אמור לדון בתוכנית ארצית שהוגשה על ידי פרופ' יוברט לויון מהטכניון לכל הפזורות, הצוות עיבד ביחד איתו קריטריונים לקביעת ישוב חדש, אני מתנצלת שהתשריטים לא נמצאים כאן, אבל הם היו לנגד עיני המועצה לפני שנתיים, ושם סומנו הישובים. היו ארבעה קריטריונים שעל פיהם הוחלט אם ניתן להקים במקום ישוב חדש, זאת אומרת אם לפזורה הזאת אכן היא ממוקמת כישוב חדש. הקריטריונים האלה היו: הגודל, בדמיידה יש לנו ריכוז גדול מאוד של מבנים ושל אוכלוסיה, אבל זה היה רק קריטריון אחד, כי אמרנו האם על ידי עצם הקמת הישוב הזה איננו חוסמים או יוצרים מגבלה כמו שאמר דן פרי על התפתחות שאנחנו רואים אותה כהתפתחות של הישוב היהודי והערבי בצורה לא נכנסים אחד לתוך הנשמה של השני, גם בקריטריון היה ניתן היה לראות, יש לי פה לצערי רק צילום מהקטנת התוכנית, אני לא יכולה להציג את זה כאן, אבל זה הוצג בפני ועדת המשנה לתמא 31 לפני כשבועיים וחצי או שלושה שבועות כל החומר וכל הקריטריונים.

בנוסף אמרנו אם הישוב הזה יכול אכן לספוח אליו פזורות נוספות, וזה ענה על הקריטריונים, ועוד הוספנו אם המועצה האזורית יכולה לקחת על עצמה את כל העול במתן השרותים ובהקמה של ישוב חדש. מכל הסך הכל של 76 הפזורות, כל פזורה אמרנו זה מתווסף לפה והוא מתווסף לשם, יש ישובים אחרים שגדלו הגבולות שלהם, ואילו שני הישובים היו כישובים חדשים, אחד זה הקמנו והישוב השני זה דמיידה. להכנת התוכנית הזאת הוקמו ועדות היגוי משותפות שעמד בראשן אריק שנמצא כאן, בליווי מינהל התכנון והאמינו לי שכל אחת מהתוכניות האלה עד שזכתה להגיד למעמד שתהיה מקובלת על קבוצה של אנשים שצריכים להגיע ולהשלים שזה אצלו ולא אצלי וזה צריך לעבור ולשנות, זה היה גם כן תהליך מאוד ממושך.

התהליך התכנוני היה, בעקבות התהליך התכנוני באה ההמלצה להחלטת ממשלה, ובאה המלצה אחר כך לממש את ההבטחה הזאת של התהליך התכנוני. יש לנו את ההמלצה של ועדת המשנה למעקב

שינוי לתכנית מתאר מחוזית, מחוז הצפון תממ/2

ובקרה של תמא 31, יש לנו את ההמלצה של ועדת ההיגוי לתוכנית המתאר המחוזית מחוז הצפון, יש לנו את ההמלצה של הועדה המחוזית מחוז הצפון, אני חושבת שאנחנו מהיבטים האלה אי אפשר היה לעשות יותר עבודה כדי להגיע למסקנות האלה ממה שנעשה במקרה הזה.

דלית דרור: בצרופים שאתם החלטתם לצרף איזה שיקולים שקלתם, האם לקחת בחשבון את המצב החברתי, את היחסים בין המוכתרים והחמולות.

דינה רצ'בסקי: כל הנושאים החברתיים נלקחו בחשבון ונבדקו עם המועצה האזורית.

אורי אני חייבת לך תשובה לגבי האזור שנאמר בפרוטוקול שהוא כאילו אזור רגיש. הוא לא נופל בתחום האזור הרגיש למשאבי מים, אלא הוא נופל בתחום שהוא סביב מחצבה, בתחום מרווח הבטחון של מחצבה ולכן בוא נאמר שאנחנו יכולים להעיר שבתוכנית המתאר המקומית כדאי להם לבחון את הקטע הזה אם לכלול אותו, זה בתחום ההשפעה של המחצבה אבל לא בתחום האזור הרגיש למשאבי מים.

יואב שגיא: מה שנאמר זה שבכל אזור הגליל, בכל אזור הצפון הפתרון מסתכם לשני הישובים.

95-45 הוחלט: 1. לאשר את הבקשה ולהחליט על הפקדת התכנית כשינוי לתכנית המיתאר המחוזית מחוז הצפון תממ/2.

2. להסמיך את ועדת המשנה לשמיעת התנגדויות לתממ/2 לדון בהתנגדויות, להחליט בהן ולהחליט בתכנית.

3. להסב את תשומת לב הועדה המחוזית לתחום ההשפעה של מחצבה בחלקה הדרומי של התכנית.
בעד-12 נגד - 1 נמנע - 1.

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

7. דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

דינה רצ'בסקי: הנושא הבא הובא לטיפול בעקבות החלטת המועצה הארצית לפני שנה להקים ועדת היגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מספר 6, בהרכב הבא: משרד הפנים, מינהל מקרקעי ישראל, משרד התחבורה, החברה להגנת הטבע, משרד לאיכות הסביבה, משרד הבינוי והשיכון, משרד החקלאות, משרד התיירות, המשפטים, הבריאות ונציג המועצות האזוריות במועצה הארצית שתגבש הנחיות ועקרונות לרצועת הדרך ותביא הצעת החלטה למועצה הארצית.

הועדה בהרכב המלא הזה קיימה ארבע ישיבות, קיבלה חוות דעת שכולן צורפו לחומר שנשלח לחברים וקיבלה התיחסויות מאדריכל גולני, ד"ר ערן פייטלסון, אדריכלית סופיה אלדור, אדריכל דן סתו, גברת אורנה להמן, עמית שפירא, קדמון וגרשון שמיר, כל אחד מהמנויים מטה מסרו את חוות דעתם.

מתכנני המחוז גם השתתפו ובאותו סבב דיונים שמענו את כל עורכי התוכניות שישנם לאורך ציר הגבעות לפי הסדר הכרונולוגי שנערכו תוכניות, את נחום דונסקי, את יעקב הרץ עם אורי פוגל ואת רפי לרמן, וגם את חנה מורן שהכינה חומר רב לגבי השימושים השונים בשטח הזה. גם ראובן לב און מחברת כביש 6, הצטרף לדיונים בסופו של דבר.

כדי לקצר את הסיפור ואני מניחה שחלק מהחברים קרא את הדוחות האלה כי הוא העיר והגיב, והיות והועדה היתה ועדה רחבה בהיקף שלה, אתמצת את ההמלצות, הקביעות העקרוניות שהיו לוועדה: שלאורך כל הציר הזה למעשה ישנה רמה שונה של תכנון והתחשבות לאור העבודות שנעשו בחמש או שבע השנים האחרונות. יש אזורים בהם הושקעה עבודה רבה יותר ויש אזורים בהם לא נעשתה עבודה כזאת. בכל העבודות נאמר ומה שאמרה בעיקר המועצה הארצית כשראתה את העבודות, בעיקר בתמא 31, שהפיתוח ירוכז במספר מוגבל של מוקדים גדולים. הכוונה היתה מוקדים גדולים גם במטרות תעסוקה וגם במטרות מגורים. הועדה אמרה שאת הגישה התכנונית הזאת לגבי תכנון ארצי היא ממשיכה לאמץ הלאה, לא לביזור של הפעילויות האלה. אבל, לאורך התוואי ישנם כמה סוגיות המחייבות דיון מעמיק יותר.

סוגיה אחת היא הלחץ על השטחים הפתוחים שהם עדיין חלק מהרזרבה היחידה שיש לנו לרווחה. הסוגיה השניה שהיא בעייתית זה הניגוד בין הרצונות מצד אחד של הישובים החקלאיים לאורך הרצועה של הכביש המתוכנן, שכל אחד רוצה פיתוח בתחומם, קניון, מרכז תעסוקה וגם איזה עיר קטנה ואולי יותר טוב פרבר

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

צמוד קרקע. בפועל מגמות הפיתוח של הרצונות הרבה יותר מבוזרות ממה שאנחנו היינו רוצים לראות את זה בראיית התכנון הארצי והמחוזי. הסוגיה השלישית שעמדה לנגד עינינו שרמות הדיון התכנוני בבעיות האלה היא איננה אחידה לאורך כל הציר. לכן ההמלצות של הוועדה היו - דבר ראשון היא לא מצאה לנכון לערוך תוכנית מתאר ארצית ברמה מפורטת לאורך רצועה, לאורך תוואי הכביש משום שהמעבר לטיפול במועצה הארצית בסוגיות שהאופי שלהן הוא אופי מקומי, כאשר בפועל אחר כך כל שינוי מהם יחייב שוב חזרה למוסד התכנון העליון ובהעדר כלים והצדקה להשתמש בכלי הזה.

לכן הועדה מציעה להעזר בעבודה שנעשית לגבי מחוז המרכז לקביעת הפרוגרמות של שטחי תעסוקה, שטחי מגורים וכו'. אבל לאור הלחץ הגובר באזור המרכז על שטחים פתוחים הועדה מציעה להעלות את סיווג השטחים לאורך ציר 6 על מנת, להעלות את הסיווג שלהם על פי בחינה מפורטת לפי מידת ורמת הרגישות שלהם ולהתחשב בשינוי הייעוד שלהם כשטח לרווחה ולמרחב גוש דן ולא דוקא רק לשימושים חקלאיים בצורה כוללת, אלא להכנס לפרוט יותר רב של השטחים הפתוחים.

הועדה המליצה לאמץ הנחיות ועקרונות תחבורתיים שהוגשו על ידי משרד התחבורה וזה בנספח א' ובנוסף הועדה המליצה על שתי עבודות נוספות שאחת מהן כבר נמצאת בתהליכי הזמנה. אחת העבודות זה התחשבות ולימוד יותר נכון של הצרכים והבעיות במגזר הערבי לאורך כביש 6. הטמעה שלהם בתוכניות המתאר המקומיות ובתוכנית המתאר המחוזית, מדובר על עבודה שתוזמן מהמתכנן ראסם חמאיסי. עבודה נוספת משלימה לנושא של המגזר הישובי החקלאי, חשבנו שבמקום להזמין עבודה כוללת, לקחת כלכלן שהתמחות שלו היא דוקא במגזר הישובים החקלאיים, כי אחת הטענות שהיתה לגבי תממ/21/3 שהתוכנית מתייחסת לבעיה ואיננה מציעה פתרונות מאחר והיא לא התעמקה ואיננה מכירה את הבעיות היחודיות למגזר הזה.

בנוסף אמרנו שלאחר שתקבע הפרוגרמה נקבל את ההמלצות לגבי השטחים הפתוחים, המגזר הערבי והמגזר החקלאי, אנחנו מציעים שתוכנה תוכניות מתאר מקומיות ברמה של תוכנית מתאר מקומית, כשאותן תוכניות מתאר מקומיות היוזמה לעריכתן והליווי שלהם יהיה משותף גם לרשויות המקומיות לוועדה המחוזית ולצוות שליבן את ההנחיות שהרכב דומה שלו ילווה את הכנת התוכניות האלה. זאת אומרת זה יתן ביטוי לגישה של המינהל, של החברה להגנת הטבע, של מינהל מקרקעי ישראל, משרד הפנים, תיירות וכו', גם בהכנת אותן תוכניות מתאר מקומיות שהן בעצם תוכלנה

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

לגזור את הפרוגרמה מתוכנית המתאר המחוזית. זה נכון לאזור המרכז שאפשר להוסיף עבודות נוספות לתוכנית המתאר המחוזית. ואילו לגבי מחוז חיפה האזור שבין חדרה לוואדי ערה, דרך יוקנעם עד לצומת סומך אנחנו מציעים להזמין תוכנית אב עקרונית מאחר ולא נעשתה עבודה מלומדת לאזור הזה בשנים האחרונות ואנחנו מציעים גם הוראה לעריכת התוכנית הזאת וזה נספח ב' במסמך שהוגש.

לגבי מחוז הדרום לאורך תוואי דרך מספר 6 אפשר לראות את התוכנית המחוזית למחוז הדרום כמסמך התכנוני האחרון שנערך בתקופה האחרונה והוא יכול ללוות את התכנון לאורך כביש 6. זאת למעשה ההמלצה של הצוות והיא מוגשת היום לכאן, נמצא כאן ערן פיטלסון שיעץ לנו בגיבוש ההמלצות האלה ונמצאים פה גם חלק מהחברים שישבו באותם דיונים, המסמך הזה הוא מסמך פעולה להמשך עבודה באשר המועצה הארצית אמרה לגבש הנחיות ועקרונות לרצועת הדרך ולהביא הצעת החלטה למועצה הארצית.

קדמון:

כמי שהיה יוזם בזמנו של ההצעה, של הרעיון הזה, לא בדיוק לילד הזה אני לפחות פיללתי. יש פה נסיון, אני אומר ברוח טובה, לפשרה בין דעות ועמדות שונות, בסופו של דבר אני לא בטוח שנשיג את המטרה שלפחות אני רואה כחשובה בנושא הזה. לפחות לפי ההכרות שלי עם תממ/3 התוכנית שמתגלגלת היום והיא מתגלגלת הרבה שנים כבר, אנחנו יודעים את זה, היא לא בדיוק לקחה בחשבון את כל ההשפעות של כביש מספר 6, למרות שהוא מופיע שם, אבל הוא מופיע אני מעריך יותר כאיזה אילוף שקיים בשטח מאשר גורם שהוא כל כך דומיננטי ומשמעותי שעשוי לשנות את כל מה שקיים שם היום באזור הזה. ואני לא מדבר רק על המשמעות של ישובים שינסו למכסם את האינטרסים שלהם כמי שיושבים בשטח ואת הזכרת את זה קודם, אלא גם מעבר לכך. הישובים יהיו חלק קטן בתהליך פיתוח שיתרחש שם לעומת יזמים גדולים עם כסף שינסו לבוא ולעשות שם סידרי עולם חדשים.

לכן אני בכל זאת חוזר על הצעתי המקורית, שתעשה תוכנית מסודרת לאורך ציר הכביש לגבי שימושים עתידיים ברמה של תכנון מפורט, שתיקח בחשבון גם את השטחים הפתוחים וגם את צרכי הישובים, וגם את הישובים הערביים, וגם אפשרויות פיתוח עתידיות, מקובל עלי שהתוכנית הזאת לא תעמוד בפני עצמה, אפשר שאחרי שהיא תוכן ותסוכם לשלבה במסגרת תממ/3, הויכוח אם זה יהיה חלק מתממ/3 או תוכנית נפרדת, לא זה הויכוח. הבעיה היא שאין לנו להערכתי תשובה אמיתית למה שיתרחש בעתיד בנושא שהוא מאוד מאוד דומיננטי ומשמעותי.

מאחר והתפיסה שלי בעניין הזה היא עקרונית וגם מנוגדת לעמדה

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

שמבוטאת פה בהצעה זאת, אז אני לא רוצה להמשיך מעבר לזה, אם תתקבל עמדתי מה טוב, אם היא לא תתקבל יהיה לי מה לאמר גם לגבי הצעה זאת כי אני חושב שלגבי חלק מהפרטים כאן הייתי רוצה להציע מספר הצעות נוספות.

דן סתו: הרעיון להכין את התוכנית הזאת עלה בדיונים שנערכו לפני

שנה, הדיונים העקרוניים על כביש 6, אחד מארבעה או חמישה נושאים עקרוניים שהועלו בהקשר לכביש 6 מעבר לאישור קטעי התוואי עצמם היה הענין הזה של הצורך לתכנן את שימושי הקרקע שבסביבת הכביש, לאו דוקא אלה שממש צמודים לכביש, אלא בסביבת הכביש אלה שהם עשויים להיות מושפעים מקיום הכביש, ואלה שאפילו מושפעים רק מעצם העובדה שיודעים שהכביש הזה אמור לעבור ודברים שגופים שונים, יזמים, ישובים וכן הלאה, מייחסים לכוח האמיתי או לכוח המאגני של כביש מספר 6. נאמר כבר אז שיש כאן בעיה של איזה שהוא סחף תכנוני ומערכת שלמה של לחצים שחייבים למצוא את הדרך לטפל בה ונאמר גם כן שהענין דחוף ואז מכיון שההצעות שהוצעו בדיונים לא היו מקובלות, נאמר שועדה תשב בהקדם האפשרי תביא את המלצותיה למועצה הארצית, ואכן במהירות רבה במשך שנה וחודש הצליחה הועדה לבוא ולהביא את המלצותיה לועדה. ההמלצות הן, אני אומר את זה בסופו של דבר בשורה התחתונה, ההמלצות הן בעצם שום דבר. כלומר הכלים הקיימים הם הכלים, זו המשמעות, כי לעומת לבוא ולאמר ליצור כלים תכנוניים מסדירים, לאו דוקא סטטוטוריים, זה לא חייב להיות תוכנית מתאר ארצית חלקית, זה יכול לקבל גם צורה אחרת,

תוכניות מתאר מקומיות כל אחת בפני עצמה זה לא תוכנית שרואה את הדבר בכללותו. להוציא נספח כזה או אחר או לקרוא לשטחים שטחים פתוחים במקום בשם כזה בשם שהוא כביכול אחר, הדברים האלה אין בהם שום דבר, לדעתי אם אלה ההמלצות אין מה לקבל כאן ואין כאן מה לעשות. רבותי, אנחנו עכשיו במינהל מקרקעי ישראל חלק מהיוזמות, אני לא אומר כל היוזמות, רק חלק מהיוזמות מגיעות אלינו, בכל צומת וכל מחלף מארבעת הצדדים שלו יש יוזמות לכל מיני דברים, חופפים, דומים וכן הלאה, לאורך כל הכביש על כבישי הרוחב, על מה שחושבים שיהיו כבישי הרוחב, יש יוזמות וברוך השם יש עכשיו הסדר הקיבוצים, שהזכירו, ובתנועת המושבים, ודו"ח ועדת קדמון שהוא איכשהו מתקשר ויש לו המלצות לכביש הזה. הדברים האלה קורים בשטח ואני לא יודע איך חושבים להתמודד איתם. הדבר דורש ראייה לאורך כל הכביש, לאורך כל הרצועה הזאת, לראות את כל הדברים האלה ביחד, ראייה תכנונית שלמה איננה יכולה להיות במסגרת

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

תוכנית המתאר המחוזית, היא גם חלה על מספר מחוזות, משום שתוכנית המתאר המחוזית איננה יורדת לרמת הפרוט המתאימה, יש צורך לעשות ניתוח של הדברים האלה לאורך הכביש ולדעתי המלצות אלה כפי שהוגשו על ידי הועדה שאני הייתי חבר בה, ואני לא מסכים עם המלצותיה, לדעתי אם זה מה שיצא מהעסק הזה אפשר להגיד תודה, לא הצליח.

אני אוסיף רק דבר אחד, הרעיון היה שכל הגופים שיש להם ענין או שיש להם יד ורגל בדבר הזה, זאת אומרת משרד הפנים ומינהל מקרקעי ישראל ומשרד החקלאות והתחבורה, שיכון ותעשייה, שכל הגופים האלה ישתפו פעולה וישבו ויהיו שותפים ליוזמה כזאת. אני הייתי אומר שבמידה רבה בליט ברירה, אנחנו הולכים עכשיו במינהל מקרקעי ישראל, אנחנו לא נכין תוכנית סטטוטורית, לא מתאר ארצית, לא מתאר מחוזית, אנחנו נכין עבודה שלנו, עבודה כלכלית, קרקעית, תכנונית של שימושי קרקע, מין תוכנית אב שתנסה לתת לנו לפחות איזה שהם קווים מנחים איך אנחנו מתייחסים לכל היוזמות של יד חנה, לכל היוזמות שקיימות לאורך כל הדרך במחוז חיפה, במחוז המרכז ובמחוז הדרום גם כן כבר.

דינה רצ'בסקי: אתם מיישמים כבר את המסקנות להכין תוכניות מתאר מקומיות,

דן סתו: אנחנו לא נכין תוכניות מתאר מקומיות, אנחנו רוצים להכין עבודה של קביעת מדיניות פיתוח שלנו לאורך הכביש, ננסה לעשות את זה עם מירב השיתוף עם גורמים אחרים, ננסה להכניס את כל השיקולים, התוכנית היא תוכנית של שימור ופיתוח, לא רק של פיתוח, להערכתך את הדבר הזה היתה צריכה לעשות המועצה הארצית.

ד"ר ערן פיטלסון: אולי אני אשתף את חברי המועצה שלא היו בועדה בכמה מהשיקולים שבכל זאת עמדו מאחורי ההמלצות האלה ומדוע הדברים שנשמעו עד כה לא התקבלו כל כך בועדה.

ניקח את הדברים שסרי אמר, ובואו נחשוב מה המשמעות שלהם לשתי דקות, סרי אמר יש לנו המון לחצים, בכל צומת וזה נכון, והלחצים האלה הם דחופים ומידיים אנחנו צריכים לתת להם תשובה מהר. בואו נגיד שאנחנו רוצים להתייחס אליהם, שאלה מאיזה נקודת מבט מתייחסים אליה, מסתכלים עליה מנקודת מבט כוללנית או מנקודת מבט פרטנית, נדמה לי שברור לכולם פה שהמועצה הארצית צריכה להסתכל מנקודת מבט כוללנית, היא לא נקודת המבט שיושבים על כביש 6, אם אני אעשה רצועה לאורך כביש 6 ואז כמובן מתחילים הדיונים מה זה רצועה, ואיזה רוחב הרצועה ואיזה רמת פרטנות, ורק על זה יהיו כמה דיונים וזה

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

ימשך קצת זמן ואם אני אעשה חמישה ק"מ, מה יקרה חמישה ק"מ וחמש מאות מטר מהרצועה. ניקח את השאלה הטריטוריאלית מה הקו הכחול, זה כבר סיפור לא פשוט בכל דבר כזה ואנחנו נתחיל לתכנן את כל העסק הזה במפורט, זה יותר מפורט מתוכנית המתאר המחוזית, המחוזית זה 50,000 אז בואו נתכנן בעשרת אלפים או במשהו כזה, נתחיל לעשות את כל הרצועה של כל הכביש הזה בכל המחוזות בקנה מידה 1:10,000 ואנחנו עומדים בלחץ של זמן. ברור שזה לא תוכנית זריזה ועוד אם אנחנו ניתן לה תוקף סטטוטורי, כלומר זה לא תוכנית אב שאפשר לעשות אותה ואחר כך מישהו יתייחס או לא יתייחס אליה, אלא תוכנית שיהיה לה תוקף סטטוטורי עם זכויות והתנגדויות, כאשר אנחנו צריכים לעשות משהו דחוף.

אני חושב שצריך להיות ברור שיש פה איזה שהיא סתירה שאנחנו לא יכולים לעשות משהו מפורט, מדויק, שיסכם מנקודת ראות כביש 6, אבל יראה את הראייה הכוללת ויהיה מפורט ויעשה מהר. לכן הדבר הזה לא נתפס כדבר ריאלי שיענה לבעיה האמיתית שהיא באמת בעיית הלחצים, מה עוד שיש איזה שהן פעילויות תכנוניות, אפשר להתייחס אליהם וצריכים אולי לשפר אותם. השאלה איך לשפר אותם וזה היה אותן המלצות שהועדה אמרה שתוכנית המתאר המחוזית, הועדה התייחסה לתוכנית מתאר מחוזית ויש בה מספר מקומות לשיפור, באחד זה העלאת סיווג שטחים, אומנם סרי אמר זה הכל לא משנה, אבל אני חושב שזה משנה, זה שם המשחק זה מה שכולם פה עושים, זה משנים את סיווג השטחים על מפות של תוכניות מתאר, זה בסך הכל מה שאנחנו עושים. נכון שבעבר היה חקלאי וזה היה כסות הכל, היום אנחנו יודעים שחקלאי זה כבר לא מספיק, לכן אנחנו כן משנים סיווג שטחים, אם שטח מסומן כחקלאי או כשמורת טבע, יש לזה איזה שהוא הבדל קטן אני חושב, אם אין הבדל אז מה אנחנו עושים, אבל אם יש בזה הבדל זה חשוב וכדאי לחשוב לשנות סיווג שטחים.

דן סתו: אז שוהם וצורן היו גם כן מסומנים כשטחים חקלאיים, ד"ר ערן פינטלסון: נכון, ולכן הועדה אמרה שצריך לשנות את הסיווג שלו,

דן סתו: אלעד היה מסומן כשטח לצרכי נופש ורווחה משהו מהסוג הזה, בתוכנית מתאר מחוזית חלקית מודיעין אילון אפק, ד"ר ערן פינטלסון: נכון כל הזמן יש שינויי יעוד, עדיין בתוכנית מתאר מחוזית אתה נותן את נקודת הראות הכוללת, ברמה האזורית,

דינה רצ'בסקי: אתה לא מתייחס לאורך אתה מתייחס לעומק ולרוחב, ד"ר ערן פינטלסון: אתה מתייחס לכל האזור, אתה לא מוגבל על ידי קו

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

הרצועה שהוא קו שרירותי בכל מקרה, ולכן אתה יכול לתת איזה ראייה כוללנית להגיד איפה כן ואיפה לא. יש אלמנטים שהועדה השתכנעה שהיו חסרים בעבודת התכנון של המתכננים מטעם מחוז המרכז ואותם צריכים לשפר. אלה עבודות שצריכות להעשות בטווח זמן מהיר, פה אני צריך להעיר שהנושאים שבחיזוק השטח הירוק הועלו בישיבות הועדה מזמן ולמיטב ידיעתי הגופים הירוקים עוד לא עשו את החלק שהם התבקשו שם או שנרמז שכדאי שתהיה תשומה יותר חזקה מהצד הירוק, לדעתי זה עוד לא נעשה בשלב הזה. אבל זה סוג הדברים שצריך לעשות, ההצעה שאתה מדבר עליה היא רלבנטית באמת לאזור חדרה, ושזה אזור שבו לא נעשה כלום, כלומר אין שם שום ראייה כוללנית, לא נעשתה ראייה כוללנית, וצריכים לפתח שם קודם כל את הראייה הכוללנית, איפה שישנה אולי צריכים לשפר אותה, אבל לא צריכים בהזדמנות חגיגית זאת בואו נזרוק את מה שקיים נתחיל הכל מחדש ונקווה שבכך נבלום את הלחצים הנקודתיים המקומיים שמתרחשים כל רגע. אם נעשה קו לאורך כביש 6 שם יבואו לביטוי כל הלחצים הנקודתיים, כולם יסתכלו על הרצועה של כביש 6 ואז כל המשחק יתחיל מחדש, לדעתי זה יגרום לעכוב ובסופו של דבר כל הלחצים האלה יקבלו ביטוי בתוכנית הזאת ואז היא גם תהיה תוכנית עם ביטוי סטטוטורי עליון עם כל הלחצים הללו בפנים וזה יהיה הרע מכל הצדדים האפשריים, לכן אני חושב שהמלצות הועדה הן בהחלט המלצות סבירות. אי קבלתם יגרום לעיכובים הרבה יותר חמורים וכדאי להזיז אותם קדימה, כי זה הדרך היעילה והמהירה ביותר.

ירדנה פלאוט: כביש 6 מי שהחליט לאשר את הכביש הזה לטוב ולרע, איך אמר לי אחד ממתכנני הנוף של הכביש הזה, אף אחד לא מתעורר כדי להבין מה זה יעשה לכל המדינה הזאת? אתה מנסה להשתמש היום בכלים של תוכנית מתאר מחוזית ומקומית על כביש כזה, שאתה חוצה בו מדינה שלמה, מלמעלה עד למטה. כל המשמעויות של עצם תכנון כביש כזה, הן אחרות לגמרי. אני לא יודעת אם אתם שמתם לב, כשישבנו על האזור של צורן וכל הכוכבים ותכנון מפורט, ראינו בצורה מאוד משמעותית ויש היום בבדיקות התכנות והתכנון של משרד השיכון, שבהחלט מתכננים את כל הפונקציות לאורך הכביש הזה. אבל להתייחס היום אל הכביש הזה בכלים הקטנים כדי לא להכנס למהפכות גדולות, מה שנאמר כאן תבואו ותציגו תוכנית שתתייחס לכביש הזה, כי הכביש הזה מבחינת המדינה מבחינת התכנון שלו זה דבר שונה לגמרי מכל התכנון שהיה עד היום, לגבי כבישים והתייחסויות לאלמנט כזה בנוף. אני חושבת שההצעה גם של סרי וגם של קדמון מאוד נכונה וזה יעצור את כל היוזמות הפרטיות מבלי שירוצו אחרי כל הדברים

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

שיהיו בשטח ואי אפשר יהיה להשתלט עליהם ויהיה כאן אנטי תכנון, אנחנו מדברים על שטח במרכז הארץ שהוא שטח צפוף בצורה בלתי רגילה, ואנחנו יודעים שהיום שבמרכז הארץ אנחנו לא יכולים להשאר בלי תכנון.

אדם מזור: אני מצטרף לאלה שמאוכזבים מהילד, אבל אני רוצה להזכיר עמדות שהושמעו לפני שנה פלוס ולא היתה הכרעה איזה עמדה מקבלים אבל אני הבנתי שמטרת העבודה שהוזמנה זה לבדוק בגדול מה תפקידו של כביש מספר 6 ומה רוצים לקבל ממנו כפוטנציאל בצורה הרחבה ביותר. כשהוחלט על קידום הנושא הזה, אני ראיתי את הכוונה העיקרית במה מדינת ישראל רוצה שיצא לה כתוצאה מדרך מספר 6, כבעיה עיקרית ולא כיצד לעמוד בלחצים שנובעים כדרך מספר 6. הושמעו שתי דעות קיצוניות שאני לא חושב שהיתה איזה שהיא הכרעה ביניהן, האחת שאמרה דרך מספר 6 מעבה את מרכז הארץ, מתלבשת על אזורים שעד עכשיו הפיתוח פסח עליהם, במלים יפות, הרחבת המטרופולין מזרחה, הרחבת אזורי הביקוש וכתוצאה מזה יש לו חשיבות גדולה מאוד בפיתוח מרכז הארץ, והושמעה דעה אחרת שאני הייתי בין אלה שתומכים בה או שתמכו בה, שרואים את דרך מספר 6 כפוטנציאל עיקרי לקישור הפריפריה למרכז הארץ ולא לעיבוי מרכז הארץ וכתנאי לזה שיש סיכוי לא לאבד את כל הקרקעות במרכז הארץ דוקא בגלל זה שאפשר דרך מספר 6 להגיע גם צפונה וגם דרומה.

ממה שנקרא פה בהמלצות נראה לי שהגישה הראשונה קיבלה הכרעה בהמלצות. ככל שנמצאים יותר רחוק, צפונה או דרומה, ההמלצות הן יותר היוליות, הבדיקות יותר ארוכות, בדיקות כאלה עד שתתממשה, מחוז המרכז יממש את כל הפוטנציאל מדרך מספר 6 ובטח לא ישאר שום דבר לצפון ולדרום. אני חושב גם שקצב אישור הדרך במחוזות המרכז, נעצר, וגם לא עומדים להגיע כל כך מהר לא לצפון ולא לדרום, מנקודת המבט שהצגתי אני מתחיל להרגיש כמעט שהוטעיתי, הובטחה דרך ראשית שמקשרת בגדול, במקומה לאט לאט מקבלים באמת ציר נוסף מזרחי למרכז הארץ, פתח ליזמות אדירה על אזורי הביקוש של מדינת ישראל, להערכתי גם אם לא מקבלים את הגישה שאמרתי, הייתי מצפה שבבדיקה שמזמינים או בעבודה הזו, לפחות שואלים את השאלה בגדול ובצורה ברורה לגמרי איפה הפוטנציאלים של דרך מספר 6 ואיזה חלופות בגדול ברמה הארצית יש לזה ואחרי שמקבלים בדיקה כלכלית וסביבתית, דמוגרפית, יהודים וערבים וכל הדברים האלה יחד, מתחילים לחפש טכניקות ריכוז ופיזור, ואופי שטחים פתוחים כאלה ואחרים, ומציעים מדיניות, אני לא בטוח שהתוכנית צריכה להיות סטטוטורית אבל מציעים איזה שהיא

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

חשיבה.

אני רואה עקיפה של שאלות היסוד וירידה מיד לרמה של הסברים אלה או אחרים בשטחים אלה או אחרים וככל שהמקום יותר מרכזי והיזמים יותר גדולים אז על הנתיב היותר קצר יהיו פתרונות, אני חושב שאת ההקצבות של דרך מספר 6 יתכן מאוד שכתוצאה מזה גם לא יצטרכו מפני שהכל יהיה כל כך מרוכז במקום הזה שנעבה שוב את שתי הדרכים האלה ומה שקיים יספיק בשביל להגיע מהצפון ומהדרום לאזורי הביקוש שהם בתחום כל מה שהוצג כאן, הכל מתחיל בחדרה ונגמר בגדרה וכל מה שנצטרך זה עוד כמה דרכים אזוריות מכסימום.

אני חושב שבגדול הייתי אומר שלעבודה הזו צריכים להיות שני שלבים, האחד בדיקה ברמה הארצית על מה זה דרך מספר 6 וחלופות גדולות, ורק אחר כך אחרי שהמועצה או גוף יחליט איזה מדיניות בגדול מקבלים, להתחיל ללכת לכל הסעיפים שהוצעו בתור המלצות.

ד"ר ערן פייטלסון: אני רק אגיד דבר אחד, מבחינת ראייה כוללנית, השאלה איפה המקום של ראייה כוללנית, אם מתקבל מה שאדם אמר, וללא ספק שצריכים להסתכל על כביש שש בראייה כוללנית, אבל עד אז כבר תוכנית ישראל 2020 תהיה זמינה, ואפשר יהיה לגזור את זה.

זה מחזיר אותנו לשאלה של ירדנה, היא אומרת אני רוצה לראות כלים חדשים, גם אני רוצה לראות כלים חדשים, כלים חדשים זה לא תוכנית חדשה, יש כלים שחסרים לנו בסל הכלים במדינת ישראל, למשל אם היינו יכולים לעשות דברים טרנספּוֹרְט דיבלוּפּוֹרְט, אם היינו יכולים להפיק אימפקט זה היה דבר נהדר, כל מיני דברים אנחנו יכולים לדבר על כלים שחסרים לנו, יש כלים חדשים שאנחנו צריכים אותם והיו עונים טוב מאוד למקרים האלה, יותר טוב מהקיים, אבל עוד פעם, הם לא זמינים בידנו כיום. לכן אני חושב שאנחנו צריכים לדבר בין הדברים שהם ריאליים, אנחנו צריכים לעשות דבר אחד שהוא מידי כדי שדי שאפשר יהיה לעמוד מול הלחצים הנוכחיים שקיימים כדי שאפשר יהיה לבדוק דברים בטווח הארוך, כי אחרת אנחנו נבדוק דברים בטווח הארוך בינתיים יקבעו העובדות בטווח הקצר, לכן צריך לחזק את אותם דברים שהם זמינים ביותר, ועל זה אנחנו צריכים לדבר בשלב הראשון. אני חושב שיותר טוב לעשות במסגרת ישראל 2020 ותמא 31 ותוכנית מתאר מחוז מרכז, מקומות שבו אמורים להסתכל על ראייה ארצית כוללת ואז להכניס את כביש 6 לתוך זה.

יואב שגיא: נכון מאוד שמבחינת ההצהרות שקיימות כאן אני חושב שהן

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

מבטאות נכון גם את החששות וגם את הנושאים שבהם צריך לטפל, אני חושב שהדברים מתמקדים בנושא הקרקעי, שלו יש השלכות על פרישת אוכלוסיה ועל קשר לפריפריה ואיפה מפתחים וכל מה שכרוך בזה. מה שעמד לנגד עיני כל מי לא רוצים לטעון להורות לענין הזה, ופה יש הסכמה כללית, זה נושא החשש למה יקרה לעתודות הקרקע וההכוונה של הפיתוח.

הרעיון המקורי היה להכין תוכנית מתאר ארצית זמנית שתהיה כלי יותר משמעותי בענין וזה נפל בשלבים הראשונים של הועדה. יש פה כל כך הרבה שישבו בוועדה ולא מבסוטים מזה, אולי היינו יכולים בכל זאת להעביר את זה שם, ההרגשה היתה שזה לא הלך לכיוון הזה. מה שנוצר כאן בעצם זה דבר שהוא הרבה יותר ברמה ההצהרתית, וגם כעין כלים שניתנים כאן הם מעין כלים. מה כתוב כאן לגבי הענין - יבחנו האפשרויות ביחד עם הגורמים הנוגעים בדבר עם מכיני העדכון של תממ 3 להעלות את הסיווג של השטחים החקלאיים, יש פה גם עוד כמה דברים בניסוח שצריך לדבר על סיווג למה, בענין הזה. אבל הכוונה היא ברורה ואפשר לתקן את הניסוח, אבל זה כלי שהוא חלש מכל כלי, גם אם ואני תיכף אומר כמה מלים על תממ/21/3, גם אם הכלי הזה היה כלי מאוד יעיל, מאוד זריז, שעונה נכון על הבעיות של מצוקת הקרקע, עדיין מה שכתוב כאן בסעיף 2 הוא בסדר, יבחנו האפשרויות.

אין לי ספק שצריך לחזק את זה אם באמת רוצים לעמוד בפרץ בנושאים האלה.

מילה על תממ 3, זה מתקשר לזה אבל זה הרבה יותר מזה, בענין הזה אני גם רוצה לפנות שיתקיים דיון במועצה הארצית, מה שקורה עם תממ/21/3 זו תוכנית שרצה הרבה זמן, עורכי התוכנית או מכיני התוכנית, בחרו בתוכה חלופה אחת מבין כמה, זה לא יובא, עד כמה שאני יודע, תקני אותי אם אני טועה דינה, זה לא יובא לדיון ברמה הזאת, לפני שנכנסים לעומק התכנון, לאיזה דיון במסגרת המועצה הארצית, החלופה הזאת היא חלופה שלדעתי היא משגה קטסטרופלי ואני יודע ששותפים לי אחרים, בענין זה שהיא במקום לרכז היא מפזרת את הבינוי, במקום לרכז את המטרופולין, כל האמירות היפות שאנחנו חוזרים עליהם חזור, ולאט לאט אני רואה שיש יותר ויותר הסכמה עליהם, בתממ/21/3 היא עושה את ההיפך.

דינה רצ'בסקי: לכן אנחנו אמורים להביא אותה למועצה,

יואב שגיא: אני יודע מה אני אומר, אני אומר שמה שהולכים להביא זה לאחר שיש קיבוע די חזק, אומנם לא פורמלי, לגבי החלופה, ולא רק זה, את יודעת את זה, אני מכיר את זה, כל מי שמתמצא

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

בתכנון באזור המרכז יודע שהתממ/21/3 החלופה המזרחית, חלופת מודיעין היא כבר הליך תכנוני, אין שום מתכנן במחוז, שום מתכנן ברמה מחוזית ברמה מקומית, שלא מגיע אליו ופותח את תממ 3 את הורסיה הזאת וזה כמעט אורים ותומים.

אני רוצה להתריע על העניין הזה, כי אלה דברים שכבר היום אין להם חזרה, אני חושב שהולכים כאן למשגה דה פקטו בקנה מידה רציני. גם זה מתבסס על אותו תממ 3, הכלי שניתן כאן-

דינה רצ'בסקי: תממ/3 המועצה יכולה לצקת בכלי הזה מה שהיא רוצה, ככל שאנחנו דוחים את ההגשה של תממ/21/3 למועצה הארצית, יותר ויותר היא תמומש בשטח.

יואב שגיא: הטענה שלי זה שתממ 3 כבר בחרה את האלטרנטיבה, ואנחנו יודעים את הסינדרום של בחירת אלטרנטיבה, וכשזה יגיע הנה אי אפשר יהיה לזוז מהאלטרנטיבה הזאת, אני בעד לזרז את זה, אבל לדעתי היה צריך להביא את זה הנה בשלב של בחירת האלטרנטיבות שזה קרה מזמן, ולא במצב שיש קיבוע בעניין הזה. אני מבקש גם לרשום את זה בפרוטוקול כפניה שלי שתממ 3 בנושא של בחירת האלטרנטיבות המועדפות לפיתוח, כולן, יובאו למועצה הארצית ובהקדם, אני מסכים איתך, והמועצה הארצית תאמר את דברה, בדיון מאוד רציני, זה דיון אחד הכבדים שישנם.

בנושא הזה לוקחים שוב את הדבר שהיה צריך לאמר לגביו אמירה מאוד ברורה, כאשר תארנו שצריך לעשות כאן מה שאמרה ירדנה ואמרנו את זה בזמן הדיון על כביש 6 משום שכביש 6 פורץ בכל הכוח של בולדוזרים עם כל המשאבים, על כל זה, ואין לי טענה על כביש 6 בעניין הזה, יש להם משימה והם לוקחים את זה, אבל כל המערכות האחרות, פסה. אני חושב שלא מאוחר לבוא ולקחת גם את האמירות שישנן כאן ברמה של הצהרה וכלים לא מספקים ולגבש אותם לרמה של הצעה של הזמנת עבודה, הזמנת עבודה לא מעורכי תממ 3, משום שמי שעובד על תוכנית מסוימת וגם זה אין לי טענה אליו הוא לא יכול פתאום להסתכל על דברים מזוית אחרת, יש לו קושי בעניין הזה, אלא צריך להזמין כאן עבודה שתענה לקבוע את ה-TOR שלה בצורה מאוד ברורה, הנושא של עתודות הקרקע, הנושא של הפיתוח, הדברים האלה כתובים כאן, אבל הם צריכים להיות כתובים בצורה של הזמנת תכנון עם לוח זמנים, התיחסות תכנונית שצוות ישב, ולא ועדת היגוי שתדון בתוכניות שמגיעות אליה נקודתית או תדון בתוכנית נקודתית, יגיד זה טוב זה לא טוב, זה מסתדר לי זה לא מסתדר לי, אבל מה שצריך יותר כרגע זה הישות של כביש 6 עם כל מה שהיא סוחבת איתה בעניין הזה, מוכרח להיות לה תשובה תכנונית בנושאים שאדם הזכיר אותם, בנושאים שסרי הזכיר אותם, נושאים של שטחים

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

פתוחים והקצאת משאבים לעניין הזה, לא יתכן שכל המשאבים ילכו למפעל פיתוח אבל לא יהיה משאבים לנושא הזה של בדיקת הדברים האלה ועם לוח זמנים מוגדר, זה יכנס אחר כך לתממ 3 בפרוש, אבל להכנס למשהו לא דרך תממ 3 אלא דרך משקפיים אחרות ויוטמע אחר כך בעניין, וזאת היתה ההצעה המקורית שלנו, לכן דיברנו על תוכנית ארצית זמנית, ידענו בדיוק, התחזית הזאת מתממשת במלואה בעניין, גם מבחינת הזמן, גם מבחינת האמצעים וגם מבחינת הכלים והתוצרת. לא כל כך משנה איך לקרוא לזה, אני חושב שצריך היום לקחת, יכול להיות שבסופו של דבר טוב יותר שמינהל מקרקעי ישראל יעשה את זה, כי גם יש לו את הכוח להשפיע אם הדבר יעשה או לא יעשה. אבל אני חושב שגם המועצה צריכה לקבל כאן החלטה, ונדמה לי שמה שנאמר כאן ברצף שדיברנו עד היום, זה שהמועצה צריכה להזמין עבודה מטעמה, ברורה, שתמודד עם הדברים האלה. כל השאר, המעקב, יהיה פועל יוצא של העבודה הזאת.

יגאל צמיר: התחושה שלי היא שהמבנה הפיזי של מדינת ישראל מבחינה תכנונית איננו מגובש. הדבר בא לידי ביטוי כמעט בכל דיון שעוסק במערכת הכוללת, וכביש 6 פשוט חשף את הפרובלמטיקה בעצם היותו, ובעצם התחושה וגם ההבנה של על מה הוא יכול להשפיע. אני חושב שקודם כל על פניו כמופקדים על תכנון לאומי, איננו יכולים לעסוק במרכיב כל כך לאומי ככביש 6 שלא על פי תהליך של תכנון לאומי, אכסיומה. אין אפשרות לתכנן מרכיב לאומי בחלקים. אי אפשר לתכנן אותו במחוז הצפון בנפרד ולשכוח מזה, ואחר כך את מחוז הדרום בנפרד ולשכוח מזה, מחוז המרכז להשאיר פתוח או להעמיס אותו על תוכניות מסוימות בירוקרטיות כאלה ואחרות שנמצאות בקנה, אי אפשר. חובה על המתכנן הלאומי, שזאת המועצה הארצית לתכנן לאומית את כביש 6 על כל ההשלכות, זאת אכסיומה. אני חושב שמי שיערער על כך פשוט עושה חותמת לעצם היותנו.

לגופו של עניין, זה לא טוד שמסתובבות מספר תזות לגבי תפקידו של כביש 6, אם תשאלו למשל את אבי שחר, דיברתי איתו לאחרונה, הוא חושב שכביש 6 צריך לסחוב אליו את כל או מרבית או חלק משמעותי של הפעילויות המסחריות, התעשיותיות, התעסוקתיות שבמחוז המרכז. וזאת למה? לשחרר לחצים תחבורתיים ואחרים, ואני חושב שמסתייעים בתפישתו זו של שחר במקומות אחרים, לא רק תממ 3, ומול זה יש תזות הפוכות לחלוטין, שמענו את התזה של יואב. אף אחד לא הכריע רבותי, כדאי להכריע בשאלה כל כך גורלית לגבי דמותה והמבנה הפיזי השלדי של מדינת ישראל, חייבת להעשות עבודה בקנה מידה לאומית

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

שאומרת עזבו את הצד הסטטוטורי הפרקטי, בואו נדבר על גיבוש התפיסה והצגתה כאן ואישור כמדיניות לאומית, מה המבנה הפיזי הנכון של מדינת ישראל, אפרופו כביש 6 משום שזה קובע את חוט השדרה לכאן ולכאן. אני חושב שאם אנחנו לא עושים את הדבר הזה אנחנו לא עושים את עבודתנו, אני יוצא עם תחושה מאוד גרועה מהמסקנות שקראתי אותן כי אני חושב שאנחנו לא עושים את תפקידנו, אנחנו מפצלים את תפקידנו. אנחנו מעבירים סמכויות למערכות משניות אשר לא מסוגלות מעצם הגדרתן ומעצם העובדה שהן עוסקות בחלקים פרטניים לעשות את העבודה בשלמותה, אינן מסוגלות, יכולות לקבוע דיון לגבי מחוז המרכז או חלקים ממחוז המרכז, אבל בלי לראות את הקשר בהמשך הדרך צפונה ולא דרומה.

כפי שאמרתי בהתחלה, בי דפינישן, השלמות היא הערך העליון לתפיסה שלדית של מדינה כל כך קטנה, השלמות, הגודל, ההיקף, הניתוח הבו זמני של כל המרכיבים. זה לא דבר כזה בשמיים ולא מסובך, צריך לעשות את העבודה אין להמלט מזה. זאת עבודה אקספרטיזה ניתוחית, תכנונית, נקיטת דיסיפלינות שצריך לעשות אותה ואחר כך לראות מה ההשלכות שלו על המרכיבים הסטטוטוריים, היא לא צריכה להיות סטטוטוריות, גם יכולה להשמיט אחר כך על הדברים הסטטוטוריים, כולל תממ/3, בפרוש. אני ממליץ מאוד לעשות את זה שהועדה, לא יודע אם זה אותה ועדה, הועדה סיימה את תפקידה, אבל אני חושב שאנחנו לא צריכים לאשר את הדו"ח של הועדה, אני מציע לא לאשר את הדו"ח של הועדה ואני מציע לדרוש הליך תכנון לאומי לכביש 6, בלי להגדיר את הגבולות, בלי להגדיר כרגע את המשמעויות, זה תוכנית רכה, תוכנית שעוסקת בפונקציות, לא עוסקת בהגדרות שטחים, עוסקת במהות ובעקרונות.

אורנה להמן: קצת מוזר לי לשבת פה היום ולשמוע דברים כאלה בומרנג חזרה כשכל האנשים שישבו פה היו שותפים לקבל ההחלטה במועצה הארצית לגבי המינוי והמטרות של הועדה שמונתה, עם כל הכבוד אין בפני את הניר, אבל דינה בבוודאי מחזיקה את הדברים שנתבקשו לעשות, המטרות של הועדה שמונתה היתה לקבוע עקרונות מנחים לטיפול במרחב כביש 6 ולא תכנון כוללני, לאומי כמו שמוצג פה, כל האנשים שהיו שותפים, יכלו להעיר את זה בוועדה, אני מתפלאה היום שאף אחד כשהועבר המכתב לקבלת הערות אף אחד לא טרח להעיר, פתאום באים לכאן ומעירים. אז מצד אחד טוענים על קוצר הזמנים שצריך לעשות את זה מחר ורוצים מצד שני תכנון לאומי שצריך לקחת שלוש ארבע שנים, אז הועדה רצתה לקצר את הזמן ולנסות עם הכלים הקיימים עד כמה

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

שאפשר לפחות להתוות כלים מנחים, זה התוצר שהגיע ואני מתפלאה על כל אלה שהיו שותפים היום שהם הופכים את הקדרה על פיה ופתאום אומרים זה לא מה שפיללנו לו, מוזר קצת.

ראובן לבאון: אני חושב שיש תשובה הרבה יותר פשוטה, אדם, דיברנו על זה לפני לא מעט חודשים, ביוני 92 המועצה קיבלה החלטה שכביש 6 תמא 31 בא למלא את יעדי תמא 31, קודם כל יש פלטפורמה שהכביש הזה נמצא בה, זה תמא 31, קל וחומר תמא 31 יש לה מסגרת של מעקב בקרה אפ גריידינג ושיפור שגם ראשי הפרקים האלה באים לביטוי בתוכניות המתאר המחוזיות ולראיה דוקא אתם מדברים כל הזמן על מרכז, אבל למשל את תממ/4/14 שגמרה את ההפקדה וצריכה להגיע באיזה שהוא שלב לקבלת תוקף סופי, תחת אותן הנחות הניח כהנחת עבודה בסיסית שכביש 6 הוא מוביל במרחב הדרום, קיבל את זה כדירקטיבה דרך תמא 31, הוביל דרכה את מאמצי הפיתוח במחוז הדרום על רקע התפיסה הכוללת הזאת. אם אתה מסתכל גם על ההשלכה וההקרנה של תמא 31 ואני באמת שמחתי ל-2020 אבל העבודה השוטפת גם היא משפיעה בתהליך שוטף. מעקב השוטף זה ההקרנה המשמעותית על מרכז ודרום, לדאבונו יש בעיה בחיפה זה נכון, לכן עלתה הערה קונקרטית על הצורך לעשות תוכנית במחוז חיפה כי אין תממ, כל הסכום של הדברים האלה נותן את התשובה האמיתית לדברים שבעצם באים לידי ביטוי בהמלצות הועדה על אותם הפרטים.

דן פרי: אני חושב שאנחנו ידענו ואמרנו כאן בצורה ברורה, שהפיכתו של כביש 6 מתוכנית לעובדה תביא ללחץ אדיר של זרימת ביקושים ושימושי קרקע משני צידי הכביש, בעצם זה היה הבסיס לכל התרגיל. הכוונה היתה ליצור את הכוונת הזרימה של השימושים על ידי קביעת עקרונות לאן כן ולאן לא. זה בעצם מהות העניין ולא במחוז מרכז אלא לכל אורכו של כביש 6 כיחידה אחת שלמה. לכן אני בעקרון די מסכים עם מה שהציע ואמר קדמון, זה הכיוון, ויתכן שמה שצריך כאן לעשות זה להחליט על תמא 31 ב', כמו שעשינו 31א' קטעים כביש 6, לעשות כעת תמא 31ב' רצועה משלימה מלווה לכביש, עם כל המשמעויות, בצורה ברורה, ולהכתיב מתוכה את הנגזרות לתממים.

אתובה לוי: אני רוצה לדבר על שתי נקודות, הנושא של ההתמקדות במחוז מרכז היום בלחץ של זמן, מהר מהר צריך לקחת את תממ 3 ולהטמיע בתוכה את השינויים שיעשו, בדיוק את המצב הזה אני צופה שיקרה בעוד פרק זמן במחוז הדרום, למה לא לקחת כבר היום את הבחינה של סיווגי הקרקע ולהתחיל ממחוז דרום בנחת, יחד עם תכנון הדרך, ביחד עם תכנון הכביש, לעשות את זה כמו שצריך, להמשיך למחוז מרכז ומחוז חיפה, זה דבר ראשון. זאת

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

אומרת הנושא של סיווגי קרקע חקלאית, שטחים פתוחים שיתן לנו את רמות הפיתוח או רמות השימוש שאנחנו רוצים שיהיו לאורך רצועת כביש 6. דבר שני שרציתי להעלות זה הנושא של חיזוקה של הועדה המחוזית, זאת אומרת התוכנית הזו, להערכתי צריכה לצאת מהמוסד הזה, היא צריכה להיות מונחית ותחת בקרה של המוסד הזה, כי הועדה המחוזית, עם כל הרצון הטוב שלה, עומדת בלחצים בלתי אפשריים בכל מה שנוגע לפיתוחים שלאורך הציר הזה. אנחנו העלינו על ציר כביש 6, הנקודות הסגולות זה יוזמות לשימושי קרקע לתעשיות ואזורי תעסוקה, שהם תוספת, ורסיה הכי חדשה של תממ/3/21, תראו מה קורה פה, יש לנו פה בבני עיש, יש פה על כביש 40 שזה בזיקה, יש לנו פה בגיבתון, יש לנו באזור נתבג על כביש 40, זה אולי לא, אבל אלה בפרוש, כל מחלף כזה, הדברים האלה מאוד קרובים, זה בודאי תמונה חלקית, אבל באיסוף מאוד מהיר שעשינו איפה לפחות איזה 14 יוזמות,

דינה רצ'בסקי: יכולות להיות 40 או 400,

אהובה לוי: אבל הן כבר נמצאות מתגלגלות בבישולים כאלה ואחרים, דן סתו: היוזמה בברקת, היוזמה הגאונית תכנונית של אזור תעשייה ברקת כמו שזה נקרא, אז לקחו את היוזמה הזאת, הלבישו סביבה תוכנית טובה נתב"ג וישבו כאן ובסופו של דבר אישרו את זה, זה לא אז מה אם יש יוזמות, היוזמות האלה מחכות, אבל כשאין איזה שהיא הנחיה יוזמת מראש, לא תוכניות בדיעבד, תוכנית מתאר מקומית שעושים אותה אחרי שכבר הכל ישנו, עושים אז תוכנית מתאר מקומית כדי לצבוע את הצבעים הנכונים בדבר הזה. אהובה לוי: מה שאני גם כן אומרת, אפילו תממ/3/21 בעצם מרוקנים אותה מתוכן, היא מדברת על שישה מוקדי משנה מטרופולונים לתעסוקה שכל אחד בן 3000 ל-5000 דונם, הציר הזה שיווצר פה ירוקן את המוקדים האלה מתוכן, מי יגיע אליהם וכל העבודה הגדולה שנעשתה עם האיתור שלהם אני לא יודעת מתי הם יקומו. הרעיון שאנחנו היינו רוצים להעלות זה שפשוט התוכנית תצא מהוועדה המחוזית, תעבור את הבקרה של המוסד הזה כדי שנעזור לוועדה המחוזית לשמור על המחוז שלה.

עופר גרידינגר: בעקרון אנחנו מאמצים את המלצות הועדה כפי שהובאו אלינו היום, כפי שנמסרו לנו, אבל האבלים שלנו הם טיפה שונים, אני חושב שהרעיונות המובעים פה בסעיף 1 ו-2 כפי שדינה ציינה אותם לגבי הטמעה, בחינת תממ 3 והטמעת הפרטים בתממ 3 הם נכונים, אותו העלאת סיווג שטחים חקלאיים או אותה בקשה להעלאת הסיווג של השטחים הפתוחים החקלאיים היא בקשה נכונה, כולל העקרונות התחבורתיים, האבלים שלנו הם בעניינים

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

טיפה שונים. למשל אם בסעיף 4 כבר אנחנו עוסקים, הועדה עוסקת בהמלצה לגבי בחינה פרטנית של צרכי רצונות הישובים הספציפיים החקלאיים לאורך ציר דרך 6 והשלב הזה הוא בכפוף במקביל לשלב 2 של בחינת השטחים הפתוחים אנחנו בבעייה, אני חושב שאם מאמצים את ההמלצות הייתי הולך על שלביות, קודם הייתי בודק את מצב השטחים הפתוחים וסיווגם ואחר כך בוחן את רצונותיהם של כל ישוב וישוב לאורך הכביש. הייתי יוצר שלבים בבדיקה, כי במקביל אנחנו דנים הרי באותן יוזמות, לפני שהדיון על השטחים יסתיים. אותה ועדת היגוי שמוזכרת בסעיף 6 להמלצות, ועדת היגוי שתנחה הכנת תוכניות מתאר מקומיות אני חושב שהיא בעייתית, אם מה שמכתיב, אם לפי ההמלצות מה שיקבע בסעיפים 11-2 זה תממ 3, העקרונות שהוטמעו בתממ 3 והתוכניות מוגשות לוועדה המחוזית של המרכז והדיונים בוועדה מחוזית מרכז כוללים את כל נציגי כל משרדי הממשלה, כולל חברות ופניה למשרדים המקצועיים, כך שאת תוכניות המתאר המקומיות צריכים להמשיך ולהפעיל ולבדוק ולבחון במסגרת מחוז המרכז, זה לא ועדת היגוי של המועצה הארצית, יתכן והגדרת ועדת היגוי היא לא מדויקת, היום יש לנו ועדת מעקב לנושא תמא 31, יתכן שצריך ללכת במתכונת כזאת.

אני חושב שהועדה המחוזית יכולה לבצע את עבודתה, אין צורך בתוכנית מתאר ארצית, אני לא חושב שאלה נושאים הקשורים לתוכנית הארצית, העבירו במדינת ישראל עוד הרבה מאוד כבישים אחרים, הכבישים האלה לא היתה בהם מתכונת כזו, אין צורך במתכונת כזו. אנחנו ממליצים חוץ מההערות שצינתי על גיבוש ההמלצות המוצג בפנינו של ועדת ההיגוי.

דינה רצ'בסקי: אני רוצה להציע הצעת החלטה, כפי שאמרתי קיימנו 4

ישיבות שאלה היו ישיבות כמעט של יום תמים והערות קיבלנו מכל המשתתפים, אבל שמענו גם היום דיון שהיה אני חושבת אחד מהדיונים המפריים והמעמיקים שהיו במועצה. אני לא מאמצת את מה שאמרה אורנה ולמרות שהיא צודקת שלא יתכן שחברים שישבו בוועדה והיום באים, אני לא מאמצת את זה, אני חושבת שיש מקום לשמוע והדעות ששמענו פה היו מאוד מענינות. אבל יש לי מספר הסתייגויות, אני יושבת הרי בצוות של 2020, הוצגו עבודות מאוד מענינות על המשמעות של כביש מספר 6 בגישה הכלל ארצית. תמא 31 התייחסה לכביש 6, כי כביש 6 לא איזה מין יצור שבאמת כמו שמי שלא יודע קורא בעתונים וחושב שכביש מספר 6 נולד ב-91, הוא חלק מרמה של תכנון ארצית לאומית שהשולחן הזה והמועצה הזאת היתה שותפה להרבה תוכניות חלקיות, זאת אומרת לפני נושאים של תמא 3 וכו' וגם לתוכנית תמא 31, ולא אנחנו

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

הם אלו שצריכים לבוא ולראות את כביש 6 כיצור חדש שגורר איתו מהפיכה בסדרי העולם, כי אנחנו צריכים לדעת שכביש 6 הוא חלק ממערכת כוללת של מגורים, תעסוקה, שרותים ותשתיות, כולל תשתיות תחבורתיות.

גם נראה לי מאוד מוזר לבוא ולהתלונן שלא יתכן שבכל תוכנית מתאר מחוזית כאילו יש סדר לעצמה, איפה נידונות תוכניות מתאר מחוזיות? מי מחליט על השינויים בעת הפקדתם? מי שומע את ההתנגדויות? מי מטפל בזה? השולחן הזה, וביום ג' בחודש אחד הם שומעים על מחוז הצפון, ביום ג' בחודש הבא הם שומעים על מחוז המרכז, אז יש להם מושג על מה שקורה בכל אחד מהמחוזות האלה. כך שתוכנית מתאר מחוזית אינה רכוש הבלעדי של הועדה המחוזית. כך שהמועצה הארצית הזאת היא דנה בתוכניות מחוזיות, אבל זה תכנון לאומי וזה תכנון ארצי משום שזה נגזר מתוכניות ארציות מפני שגם השולחן הזה דן בתוכניות ארציות.

אני אבל חושבת שלאור ההערה ששמעתי מיואב ואני במשך שנה שלמה לא מצאתי את הדרך להביא את תממ/21/3 לשולחן הזה, במשך שנה אני מבקשת להביא את התוכנית ואני חושבת שמן הראוי, כי בעצם רוב ההתייחסויות שהיו כאן התייחסו לתוכנית תממ/21/3, אני מציעה שלמרות שהועדה המחוזית ויש לי התכתבות עניפה בענין הזה, והם מבטיחים אנחנו נביא את זה בחודש הבא ונביא את זה בחודשיים הבאים, ועברה שנה מאז, אנחנו יכולים לקבל החלטה להציג בפנינו את החלופות עוד בטרם המליצה הועדה. אני מציעה שבשלב הזה אנחנו נסתפק קודם כל, נקדיש לזה את הזמן המספיק לראות את התוכנית ונחזור ונדון אחר כך בהמלצות אחרי שהתוכנית הזאת תוצג.

כביש 6 לא נגמר בתממ/3, הוא ממשיך בתממ/4, והוא ממשיך גם בתממ/2 והוא ממשיך באיזה שהיא תממ שלא קיימת תממ 6, ואולי הזמנו תוכנית אב, אבל אני אומרת להשלים את הדיון ולדעת מה קורה שם, אני מציעה שאנחנו נזמין לישיבה של המועצה הארצית את הצגת תממ/21/3 על חלופותיה, ועל כל החומר המלווה אותה.

קדמון: אני מעריך גם לפי דברים שנשמעו פה ואני חושב שסרי המוסד שלו שהוא קשור אליו והוא האינדיקטור הכי טוב למה שקורה היום, וגם אנחנו קצת במשרד החקלאות מכירים את הדברים, אסור לנו לחכות עם זה, אני אומר לכם שהשטח רותח, ואנחנו יכולים לנהל פה דיונים אקדמיים מהיום עד להודעה חדשה, ובעוד שנתיים שלוש נבכה על מה שלא עשינו ומה שלא החלטנו.

דינה רצ'בסקי: נכין תוכנית תוך יום?

קדמון: לא תוך יום, אנחנו יודעים שגם לעצם הכנת תוכנית, עצם

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

הידיעה שיש הכנת תוכנית כבר יוצרת דינמיקה משלה, ולי יש הצעת החלטה, אני רוצה להציע אותה פה להחלטה שאומרת את הדבר הבא - המועצה הארצית ממנה ועדת היגוי להכנת תוכנית פיתוח ברמת תוכנית מפורטת לאורך ציר כביש חוצה ישראל. 2. חברים בוועדת היגוי אני מציע וכמובן זה פתוח - את משרדי הפנים, חקלאות, ממי, שיכון תחבורה, בטחון, חברת כביש חוצה ישראל, המשרד לאיכות הסביבה והגופים הירוקים. 3. עורכי התוכנית ימנו צוות תכנון שיבדוק את חלופות הפיתוח ויכין תוכנית שתוגש לאישור המועצה הארצית בתוך שנה, התוכנית תכלול פיתוח שטחים למטרות שונות ומיקומם, הגדרת שטחים פתוחים, פיתוח המגזר הכפרי וכו' וכו', והתוכנית תתואם ותוטמע במסגרת תוכניות מתאר מחוזיות. זאת הצעתי, לקבל החלטה היום ולהתחיל לעבוד.

דינה רצ'בסקי: תן לי רק סעיף אחד להצעה שלך, משרד החקלאות מתחייב להעביר בהליך שמקובל במשרדי הממשלה את הזמנת התוכנית ואת מימונה, כי אתה מדבר התוכנית תתבצע תוך שנה מהיום, זה פשוט לא ריאלי,

קדמון: אני מתחייב שמשרד החקלאות יעביר את חלקו יחד עם עורכי התוכנית שיקבעו, תמיד עשינו את זה, אנחנו הרי שותפים לעוד תוכניות.

יואב שגיא: אני גם רוצה להציע הצעה, ההצעה שלי אני בהחלט מצטרף לחלק גדול מההצעה של קדמון, אני חושב שצריך להחליט על הזמנת עבודה מיידית במסגרת תוכנית רעיונית או מסמך מדיניות מנחה, שמתייחס לדברים ברמה הארצית. אני רוצה להציע כדי שזה לא יעשה ככה בצורה חפוזה, לצרף לצוות של הוועדה הקודמת את הפרופסורים מימיני ומשמאלי אם הם יאותו, ולהטיל עליהם קודם כל להכין בזמן קצוב מאוד קצר את ה-TOR להזמנת העבודה, שיביא לידי ביטוי, החל מהדברים שאמר קדמון והדברים שנאמרו כאן בדיון, וזה דבר שאפשר לעשות תוך שבועיים, ולהסמיך את הפורום הזה ואת מינהל התכנון להזמין את העבודה. העבודה הזאת צריכה להיות לדעתי עבודה שתעשה לא בהכרח שתעשה תוך שנה, הפעילות תחכה שנה, אלא הוועדה הזאת צריכה לייצר המלצות והנחיות איך הדברים האלה באים לידי ביטוי הלכה למעשה בהסתכלות ארצית ברמה ההירארכית היותר נמוכה, וזאת צריכה להיות תוכנית ארצית מנחה, או מסמך מנחה לתממים ולכל דבר אחר.

אני חושב שזה בעצם רוח הדברים ששמענו כאן מרוב חברי המועצה, שיש צורך בהכנת עבודה כזאת, אני לא חושב שאפשר לבוא להגיד כאן כרגע אין לנו כסף, ההליכים הביורוקרטיים לא

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

מאפשרים, לכן לא נעשה את זה, קודם כל לקבל את ההחלטה, אחר כך תהיה התמודדות עם הצד הכספי והפרוצדורלי.

אודי ניסן: אני רוצה להתנגד למה שקדמון הציע כאן, אני חושב שגם זה לא ישים לעשות תוכנית מתאר ארצית מפורטת בתחומים שאנחנו מדברים עליהם,

יואב שגיא: זה מסמך מנחה,

אודי ניסן: לרוב היוזמות בשטח הזה, אין להם השפעה ארצית, רוב היוזמות הם השפעה של המחוז, יש גם תמא 31 וגם הצוות שמכין את התוכנית מתאר מחוזית הוא זה שצריך לתת את התשובה בראייה הכללית ובראייה של המדיניות, ויש את הצוותים האלה, עוד צוות לא יתן לנו שום דבר אלא רק יעכב את הנושא.

ההערה של דינה שצריך לקחת את הצוות של התוכנית מתאר מחוזית ולהביא אותו לכאן ואם יש חלופות ויש חילוקי דעות גדולים מה לעשות לאורך כביש 6, פה זה מהות הבעיה ואת זה אולי צריך להביא לשולחן, כמה שיותר מהר ולקבל החלטה. לעשות את זה בכל מיני מנגנונים אחרים ועקיפים זה יהיה אותו דבר בדיוק ונתכנס לאותם דברים, רק זה יקח עוד שנה עד שנעשה את זה ואז כבר יהיה כל היוזמות בשטח, שכבר לא יהיה דרך אחורה. אם צריך אז עוד חודשיים צריך לקיים פה את הדיון במועצה הארצית על החלופות ולקבל את ההחלטה ופה חילוקי הדעות. לכן אני תומך במה שדינה הציעה.

יואב שגיא: אני גם תומך במה שדינה הציעה לגבי תממ 3.

דינה רצ'בסקי: אני מציעה שלישיבה הבאה, הגרעין הקשה של הבעיות מתרכז במחוז המרכז, אנחנו לא אומרים שכביש 6 לא ממשיך למחוז הדרום לא עולה צפונה, אנחנו יודעים שבמחוז חיפה אין עבודה בעניין הזה, אבל הגרעין הקשה זה מחוז המרכז. כל מה שאני אומרת בואו נראה לנגד חברי המועצה את העבודה של תממ 3/21, מה יש בה, מה אין בה, מה חסר בה, מה היא לא אומרת לנו, ואז נקבל את החלטתנו, אני לא אומרת שלא לקבל החלטה כזו או אחרת, אני אומרת אני בטוחה שההחלטה תהיה לנו תחושה יותר טובה לגבי קבלתה, אחרי שאנחנו נראה מה נעשה שם ומה אנחנו יכולים לדרוש גם אם אנחנו צריכים לנסח טרמס אופרנס לעבודה אחרת, אפשר יהיה לראות את זה מניתוח והצגת העבודה הזאת.

עופר גרדינגר: אני לא מבין דינה אם את יכולה להבהיר, המסלול הסטטוטורי של תממ/21/3 הוא קודם בועדה המחוזית ואחר כך בארצית.

דינה רצ'בסקי: זה לא מפריע, אנחנו רגילים במועצה הארצית למספר עבודות להיות מדווחים בשלבים השונים של העבודות, יש עבודות

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

שכאשר דנים בחלופות, אני יודעת שאפילו כשממנים ועדות היגוי לא תוכניות ארציות, בשלבים של קבלת ההחלטה על החלופה המועדפת, כמו למשל תמא 12 תיירות, באנו למועצה הארצית ואמרנו לפני שאנחנו ממשיכים הלאה, בתוכנית המתאר המחוזית מחוז המרכז לא נערך התהליך הזה, אבל עדיין לא מאוחר לעשות אותו,

הועדה המחוזית בעצם לא החליטה עוד על החלופה המועדפת,

יואב שגיא: והיא תחליט על החלופה המועדפת ותביא לנו רק את המועדפת?
דן סתו: אני פשוט רוצה להזכיר זה אומנם נמצא בחומר שנשלח אבל אם מדברים על מקרה של תוכנית או איך אתם קוראים לזה טרמס אוף רפרנס, המשרד לאיכות הסביבה ביולי הגיש לאותה ועדה מסמך של הגדרה בדיוק מה צריך להיות בתוכנית. אפשר לדעתי לקחת את הדברים האלה, לקרוא לזה מסמך מדיניות ולאמר שזה הטרמס אוף רפרנס של העבודה של התוכנית הזאת. רוצים לעשות את זה אחרת, אחרת, אבל אני חושב שנכון הוא כבר עכשיו מעבר לענין הזה, או בנוסף לענין הזה של הבאתה של החלופות של תממ 3 לדיון כאן, אני חושב שאפשר לקחת ולאמץ את הטרמס אוף רפרנס האלה, לעשות בהם שינוי כזה או אחר, אבל בעקרון לקחת את הדבר הזה ולקבל עכשיו החלטה על הכנת התוכנית הזאת. בהתאם להצעה של קדמון.

קדמון: אני בכל זאת הייתי מבקש ככה, אני מקבל במשהו את מה שדינה אומרת, אבל אני רוצה להבהיר את הדברים, אני בכל זאת מבקש שתהיה היום הצבעה על הצעת ההחלטה הזאת, מה שאני הצעתי, ושאת הטרמס אוף רפרנס על סמך הצעות מה שסרי הכין או גופים אחרים, את הגיבוש של הטרמס אוף רפרנס נעשה אחרי שתוצג התוכנית של תממ 3 ובלבד שהיא תבוא למועצה הארצית הבאה, זאת אומרת שלא נאבד פה זמן, את ההחלטה נקבל היום,

דינה רצ'בסקי: ההחלטה אם נקבל אותה היום או בעוד חודש, התהליך הוא הרבה יותר מסובך, ואני חושבת שזאת תהיה החלטה יותר מבוססת אם יוצג-

קדמון: אני חייב לנמק אני אולי אחזור על מה שאמרתי קודם, השטח רותח וחשוב שלא רק שאנחנו נחליט, אלא שיצא פרסום גם, הודעה של משרד הפנים, שהתקבלה היום החלטה במועצה הארצית ונכנסים לתוכנית כזאת, קצת להוריד את מה שקורה, להוריד את הווליום, להוריד את הציפיות,

דינה רצ'בסקי: להיפך, זה מדרבן,

קדמון: אני אומר לך שזה בדיוק להיפך, זאת הצעתי בכל אופן אני מבקש שתובא להצבעה,

נגאל צמיר: הצעה להחלטה - המועצה הארצית מחליטה להכין תוכנית מנחה

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

לתכנון המרחב לאורך כביש מספר 6 במלוא אורכו, התוכנית תתבסס על מסמך מדיניות שיגובש לאחר הצגת תמם 3 בישיבה הבאה.

קדמון: וממנים צוות תכנון וועדת היגוי, צריך להוסיף את זה, דינה רצ'בסקי: למנות צוות היגוי, ועדת תכנון, זה לא מה שחסר לנו עד ה-5 ביוני שזה הישיבה הבאה, כי המהלך של הזמנת העבודה לא יגמר עד ה-5 ביוני, ואני משוכנעת שגם לא עד ה-5 ביולי, כי זה חסר משמעות,

יואב שגיא: אני רק רוצה להוסיף להצעה שמתגבשת פה אכן להחליט על הזמנת עבודה, למנות את הפורום שעשה את העבודה פלוס - דינה רצ'בסקי: אתה לא צריך להחליט על זה עכשיו,

היו לנו ארבע ישיבות של ועדת היגוי, באחת מהן קדמון לא הצליח להגיע, זה קושי, את הפורום הזה שהוא פורום כבד לכנס, לכן אני מציעה בואו נאמץ את ההצעה של יגאל, במקום לכנס עוד פעם את הועדה, כי לכנס אותה זה יקח חודשיים, ההצעה של יגאל אומרת להכין תוכנית מנחה לתכנון המרחב לאורך כביש מספר 6 במלוא אורכו,

התוכנית תתבסס על מסמך מדיניות אשר יגובש לאחר הצגת תמם 3 בישיבה הבאה, אני לא בטוחה שאחרי ההצגה של תמם 3/21 המועצה הארצית מגבשת מסמך,

דן פרי: אפשר לדעתי להקים מיד את צוות ההיגוי ולהטיל עליו לעשות את זה ואם זה צוות ההיגוי הזה פלוס, יחליט מי יתווסף אליו וללכת על זה,

דינה רצ'בסקי: לא נגיע למשהו, כדאי לקבל החלטה במועצה,

יו"ר: היית שותף להחלטות ואתה עכשיו מתנער מהם?

קדמון: אני לא רוצה פה לחזור על זה, אני דיברתי עם דינה, נקבעו בדיוק ימים שלא יכולתי לבוא ולא הייתי שותף לזה אז כתבתי את עמדתי בכתב, היא היתה מצורפת,

דינה רצ'בסקי: כן היא היתה מצורפת, היא הגיעה אחרי שהתקיימו כל הישיבות.

אני מציעה שאחרי שהמועצה שמעה את ההמלצות של הצוות, ואני לא הייתי זורקת את ההמלצות האלה מתחת לשולחן, כי אל תשכחו לא יושבים פה ליד השולחן עוד חברים נוספים שהיו בצוות הזה. הם יחזרו לשבת איתנו לשולחן,

יואב שגיא: אבל לא צריך לזרוק את ההמלצות, על בסיס זה יוכן מסמך המדיניות ותוכן התוכנית,

דינה רצבסקי: לא נכון, לא זה מה שנאמר, לא על בסיס ההמלצות האלה יוכן מסמך המדיניות,

דן פרי: בסיכומו של דיון הדעות הובעו, היו די ברורות על ידי תשעים

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

אחוז מהנוכחים, צריך לסכם וזהו,

דינה רצ'בסקי: אולי יגאל אתה יכול לשפר את ההצעה שלך.

יגאל צמיר: להצעה שלי רישא ויש סיפא, הרישא אומרת את העקרון, אני חושב שאנחנו צריכים לדון בעקרון, זה שצריך לתת או לגבש מסמך הנחיות לאותו צוות עתידי זה מובן מאליו וזה יעשה בהמשך הדרך, בעוד חודש, שבועיים או בעוד חודש וחצי אינני יודע. אני מציע לקבל בהחלט את מה שאת אמרת, שזה יעשה בצמוד מיד לאחר שמיעת תממ 3.

דינה רצ'בסקי: כן צריך לקשור את זה מפני שאחרי שתראה את תממ/21/3 יהיה לך יותר ברור מה אתה רוצה מהעבודה הזאת,

קדמון: אני מוכן להוריד את ההצעה שלי להצטרף להצעה של יגאל, הייתי רק מבקש להוסיף משפט אחד, שהמועצה הארצית תמנה ועדת היגוי וצוות תכנון שיכינו את התוכנית, זה לא נאמר פה אני רוצה שזה יאמר, משפט אחד.

דינה רצ'בסקי: אבל זה צריך לבוא אחר כך ממילא כמסמך נוסף.

קדמון: אז שיהיה בהצעה של היום שתהיה יותר ברורה ופחות אמורפית.

דינה רצ'בסקי: זה צריך להיות בעצם להכין תוכנית מנחה לתכנון המרחב לאורך כביש מספר 6 במלוא אורכו, מינהל התכנון ידאג להביא את צוות התכנון של תממ/21/3 להציג את התוכנית בפני המועצה הארצית בישיבה הבאה.

קדמון: ובעקבותיה תמנה המועצה הארצית ועדת היגוי וצוות תכנון.

דינה רצ'בסקי: צוות תכנון אין טעם לרשום, אתה לא יכול להחליט על צוות התכנון, לא לישיבה הבאה,

קדמון: ועדת היגוי בסדר.

95-46 הוחלט: 1. להכין תכנית מנחה לתכנון המרחב לאורך כביש מס' 6 במלוא אורכו.

2. המועצה מבקשת כי בישיבה הבאה של המועצה תוצג

בפניה תכנית המיתאר המחוזית למחוז המרכז,

השינוי הכולל מס' 21 - תממ/21/3 על

חלופותיה.

3. תוגש הצעה להרכב ועדת היגוי לליווי הכנת

התכנית המנחה.

~~דא"ת ונעדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6~~

8. תכנית מיתאר ארצית לבתי סוהר תמא/24

החלפת שלביות הביצוע בין אתר "שורק" לבין אתר "תל גודד",

שינוי סוג המוסד באתר "שורק"

חיים אלישיב: מדובר בשינוי לתוכנית מתאר ארצית לבתי סוהר, תמא 24 תוכנית מתאר ארצית לבתי סוהר קובעת כי באתר תל גודד, זה על יד נחושה, יוקם בית סוהר במסגרת שלב א' של ביצוע התוכנית ואילו באתר שורק התוכנית קובעת, בית סוהר בשלב ג' של התוכנית.

בקשה ראשונה - שרות בתי הסוהר מבקש להחליף את שלביות הביצוע בין שני האתרים היות ובאתר תל גודד קיימת מניעה לביצוע פעילות בינוי בשל המצאות עתיקות. ומכיון שיש צורך בהקמת בית סוהר במרכז הארץ מבוקש אתר שורק להעביר אותו לשלב א'.

בקשה שניה זה שינוי סוג המוסד באתר שורק, בתמא 24 קובעת כי באתר שורק יבנה בית סוהר לצעירים, אך על פי צרכי שרות בתי הסוהר דרושה הקמת בית סוהר למבוגרים. זו היא מהות הבקשה.

עו"ד מיכאל אלטמן: תמא 24 אושרה על ידי הממשלה ב-1982 והיא קבעה שישה אתרים להקמת בתי סוהר, תוך שהיא קובעת שלבי ביצוע, שלושה שלבים, תוך קביעת פרקי זמן להקמת בתי סוהר בכל שלב, ותוך שהיא קובעת במישור נוסף את סוג בית הסוהר ואבחנה בין בית סוהר למבוגרים, לבית סוהר לצעירים, צעירים קרי פחות משמונה עשרה.

במסגרת שלב א' של התוכנית מונה תמא 24 שלושה אתרים, אחד מהם הוא כלנית, האתר שבו מתבצעת כיום בניה, אתר נוסף הוא תל גודד, אתר שבו אנחנו לא יכולים לבנות מאחר והאתר הזה שהוכנס למסגרת התמא אי אפשר לבנות בו, אתר נוסף הוא אתר יפתחאל שנמצא בקרבת מקום לכלנית. שלושת המוסדות האלה נקבעו כמוסדות למבוגרים. בהתאם לתוכנית המתאר הארצית את כל שלבי התוכנית היה צריך לסיים בתוך תשע שנים. קרי, אם התוכנית אושרה ב-82 ב-91 היינו צריכים להיות במצב של שישה מוסדות חדשים בשישה אתרים שונים והריסת שני מתקנים קיימים. צרכי שרות בתי הסוהר מחייבים מתן עדיפות להקמת בית סוהר דוקא במרכז הארץ. אם אנחנו מעיינים במפת תמא 24 ניתן לראות שמבין כל האתרים שתמא 24 מציינת, יש שני אתרים ברי ביצוע, האחד זה אתר עוזרד שאנחנו מריצים אותו כרגע, השני הוא אתר שורק, אתר עוזרד נמצא בהרי ירושלים, לא רחוק מהקו הירוק, צרכי שרות בתי הסוהר, המקום שבו אנחנו רואים ריכוז של אסירים, הצורך לנייד אסירים בין תל אביב לירושלים, בית

גכ"ה מת"ל אר"ת אב"ת ס"הכ תמ"א/24

~~דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6~~

המשפט העליון וכדומה מחייב בית סוהר דוקא באזור המרכז. שרות בתי הסוהר ליבו ברמלה, הנציבות שוכנת ברמלה, יש כאן בירושלים אבל עיקרה ברמלה, אתר שורק לא רחוק מרמלה ובמיקום מיטבי מבחינת שרות בתי הסוהר. תמא 24 מייעדת את אתר שורק כביצוע לצעירים דוקא, זה אולי היה נכון והיה צורך בו לפני עשור ב-1982 או מספר שנים לפני זה כשהתוכנית הוכנה בסוף שנות התשעים. הנתונים שבידינו כיום נכון לשנת 94 הם שהתפלגות האסירים מבחינת גיל היא כזו שאסירים צעירים מהווים 1.8% מאוכלוסית האסירים הפליליים במדינת ישראל. הבקשה שלנו כדי לא להאריך היא בקשה כפולה, אנחנו מבקשים שאתר שורק המצוי היום בתמא 24 בשלבות ג', קרי השלב האחרון, יועתק לשלב הראשון, שיהיה במסגרת שלב א', הבקשה השניה והנוספת היא שלאור צרכי בתי הסוהר בכל הקשור לאוכלוסית וגיל האסירים, שישונה סוג המוסד מבית סוהר לצעירים לבית סוהר למבוגרים. נקודה אחרונה היא נקודת הסמכות, סעיף 12 לתמא 24 מקנה לפורום הנכבד הזה, למועצה הארצית, את הסמכות לשנות את סוג המוסד ואת שלביות הביצוע.

חיים אלישיב: לאחר התייעצות עם הוועדות המחוזיות הנוגעות בדבר, עו"ד מיכאל אלטמן: בהחלט והסמכות היא כאן.

יו"ר: רבותי, אנחנו מתבקשים להעביר את זה לוועדות המחוזיות, ולקבל את הערותיהם כרגיל ולהסמיך את ועדת המשנה לנושאים תכנוניים עקרוניים לדון ולהביא את ההמלצות בפני המועצה הארצית, דן פרי: במסגרת התוכנית יש גם ביטול בתי סוהר, אני רוצה לשמוע באיזה שלב בית סוהר דמון יורד מהכרמל, בהקשר לאישור הזה, עו"ד מיכאל אלטמן: תמא 24 מתירה בפרוש מתי דמון ומתי שאטה אמורים להתבטל ולההרס, אני מפנה בהקשר זה לסעיף 11 לתמא 24 האומרת שדמון יחדל לשמש בית סוהר לאחר גמר שלב א' של בניית בתי הסוהר המנויים בו בסעיף 10 לתמא, קרי כלנית שנבנה, יפתחאל ותל גודד.

דן פרי: כלומר זה משנה גם את סעיף 11.

עו"ד מיכאל אלטמן: בקשתנו היא במקור כפי שהופיעה בחומר שחולק לכם, להחליף בין תל גודד לבין אתר שורק, ואז אין שום שינוי מבחינת פרק הזמן שבו דמון יחדל לשמש כבית סוהר,

דן פרי: כלומר גם לתקן את סעיף 11 בהתאמה,

עו"ד מיכאל אלטמן: אם אתה עושה החלפה זה לא משנה את סעיף 11.

95-47 הוחלט: 1. להעביר את הבקשה להערות הוועדות המחוזיות

הנוגעות בדבר ולקבל הערותיהן במסגרת

ההתייעצות על פי התמ"א תוך חודש.

גבעה מתאר תכנית אבטל סוקר תמ"א/24
~~דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6~~

2. להסמיך את ועדת המשנה לנושאים תכנוניים
עקרוניים לדון בהערות ולהכיא את המלצתה בפני
המועצה.

~~דו"ח ועדת ההיגוי לניכוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6~~

9. דו"ח ועדת קדמון

פזילות וזניח ונסה קמלק המשמתי

קדמון: אני מכבד את חברי והכנתי הצגה מאוד מסודרת, אבל היות ורוצים לעשות את זה קצר, אני רק אתחיל ואומר כך שאנחנו עסקנו בוועדה בינמשרדית בנושא שהוא מאוד בעייתי מאוד כבד מאוד סבוך, ובעצם הוועדה מה שהיא הכינה הוא מעין מסמך תכנוני מסדיר שמנסה לראות גם מה קרה בשטח בשנים האחרונות, לפי דעתי התוצאה היא שאנחנו רואים אותם בשטח, נובעות מתקופה ארוכה של הזנחה גם מצד המוסדות וגם מצד האגודות בנושא הזה, מצד שני עמדה לנגד עינינו עובדה שלנו יש אינטרס גדול מאוד, אני אומר את זה לנו כמשרד החקלאות אבל אני חושב שאנחנו לא לבד בענין הזה, לאפשר פיתוח של יזמות עסקית לא חקלאית, גם במערכת הכפרית בישראל כדי לאפשר חלופות אחרות לחקלאות שמספר היוצאים הולך וגדל כל שנה וזה לטובת הענף, אנחנו מעודדים את התהליך הזה, מי שיודע היום אנחנו קונים בעזרת משרד האוצר מכסות בהתאם כדי לא להקטין ומכסות ביצים כדי להקטין את מספר המגדלים בענפים האלה.

השאלה שלנו המרכזית היתה איך מגשרים בין העבר, בין דברים שקרו, עובדות שנוצרו לבין העתיד כפי שאנחנו היינו רוצים לראות אותו. אני יכול להגיד עוד מילה אחת שבעצם התוצאות והמסקנות של עבודת הוועדה אם הייתי צריך לכתוב אותם לפני עשר שנים הם היו בודאי נראות אחרת, ואם אנחנו נצטרך לחזור ולעשות את העבודה ואני מבטיח לכם שאני בודאי לא אעמוד בראש ועדה כזאת בעוד עשר שנים, אז הם יראו הרבה יותר גרוע.

זאת אומרת יש פה איזה שהוא תהליך שצריך להבין את הרקע ואני ניסיתי גם בדו"ח הוועדה לציין את הרקע ואת העובדות, וגם את המסקנות, והדו"ח מונח לפניכם אני מניח שמקוצר הזמן לא כולם קראו אותו למעט אלה שהיו מעורבים בהכנה או שמעו אותי בהזדמנויות קודמות.

אני רק רוצה אולי להראות לכם דוגמא אחת של מה שעומד לפנינו, זה דוגמא למושב אחד נבחר, שהוא בעשירון העליון מבחינת הפעילויות, אבל הוא לא הראשון בתור, משמר השבעה. המושב כלוא בין ארבעה כבישים. תראו מה קורה פה, במושב יש 96 נחלות, העיגולים הכחולים, אדומים וירוקים מסמנים את הפעילויות העסקיות על חלקות א' באותו מושב, כאשר הסימונים האדומים הם מחסנים באמת, הכחולים זה עסקים יצרניים מסוגים שונים והירוקים זה עסקים חקלאיים שזה לא חקלאות פרופר, אלא חממות דברים מהסוג הזה שמוכרים צמחי בית. יש כאן במושב אחד קרוב ל-30,000 מטר מרובע של עסקים מסוגים

ד"ר איתן קמרון

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

שונים, על בערך 46 בעלי נחלות שיש על הנחלה שלהם עסק אבל הרבה יותר עסקים, כפי שאתם יכולים לראות למשל בדוגמא הזאת או כאן, שיש להם יותר מעסק אחד אפילו או יותר ממחסן אחד. זאת מציאות קשה מאוד שנוצרה בשטח ואנחנו חייבים לתת לה פתרון ואם לא היתה מתחילה התמרמרות וסכסוכים וויכוחים פנימיים בתוך המושבים, בעצם לא היתה מוקדמת הועדה.

אני אומר עוד דבר אחד, שהמסקנות שלנו בעצם מחולקות בין מספר תחומים כפי שהבנו שצריך לעשות אותם. יש מסקנות מאוד מפורטות לגבי נושא תכנון ומה מותר ומה אסור, יש מסקנות והמלצות בנושא איכות הסביבה שקיבלנו את כל מה שמשרד לאיכות הסביבה ביקש ועוד הוספנו על זה, יש אפילו תוספות שלנו מעבר למה שהם הציעו. דברים שאנחנו פשוט מכירים מהשטח וראינו לנכון להוסיף אותם.

מה שאני יכול להגיד לכם שבעת שאנחנו התחלנו את העבודה אמדנו את מספר העסקים הלא חקלאיים בכאלפיים עסקים, אני מעריך שהיום יש הרבה יותר, מסוגים שונים, על שטחים שונים, חלק מהם דברים יוצאים מן הכלל שאני תומך בכל לב שימשיכו להתקיים, וחלק דברים שפוגעים באיכות החיים והסביבה וגם עבירות חמורות על חוקי התכנון והבניה.

אנחנו בסיום העבודה החלטנו שעל מנת ליישם את הדו"ח ולא תהיה עוד חוברת שתשכב במגרות והמצב רק ילך ויחמיר, אנחנו חייבים לקיים מספר הליכים, הקמנו מינהלה, האיש שעומד בראש המינהלה ישב עד לפני שעה, סולה, היה ראש מועצה אזורית של עמק יזרעאל, לקחנו אותו, שכרנו את שרותיו, הקמנו ועדת מנכ"לים, גם עמרם חבר בה, של משרדי הממשלה הנוגעים בדבר והיא ועדת ההיגוי לעבודת המינהלה, וגם העברנו החלטת ממשלה שמאמצת את הדו"ח וגם החלטה במועצת מקרקעי ישראל שגם היא אימצה את הדו"ח, תוך שינוי מסוים לגבי דמי החכירה שאנחנו המלצנו עליהם, הם עשו שינוי מסוים שהוא דוקא לטעמי ואני מסכים לו.

הייתי אומר היום שאתם צריכים לשאול למה אנחנו פה, הסיבה יש חשיבות גדולה שמועצה הארצית תאמץ את הדו"ח הזה והוא יהפוך הנחייה לוועדות המחוזיות והמקומיות שיתחילו לפעול לפיו.

אני רואה את זה כרף עליון, אין לחרוג מהאמור בו, מותר להחמיר יותר, אני גם אומר שבעצם הועדה לא באה במקום גוף תכנוני, ועדה מחוזית יכולה לשקול שיקולים נוספים בבואה לדון בתוכניות שהוגשו לה, למשל אנחנו המלצנו לאפשר, אני בכוונה מדגיש את המילה לאפשר, כל מושב להקים אזור מלאכה, ואמרנו גם שאנחנו מעדיפים אזורי מלאכה אחודים, אבל זה

דו"ח ועדת התיגוני לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

לגופו של ענין, לפי המצב בשטח ומרחקים ופעילויות, בשביל זה קיימות הועדות המקומיות והמחוזיות והם יוכלו לדון בכך. באותו אופן אני גם מתייחס לנושא של אזור תעשייה אזורי, שגם לגביו יתקיימו דיונים ויחליטו והגופים התכנוניים הסטטוטוריים יצטרכו לשקול, אנחנו רואים את זה כמעין תפיסה, כמעין תוכנית מכוונת ומסבירה.

לגבי חלקות א' אנחנו החמרנו מאוד לגבי כל מה שמותר, אנחנו מאוד חרדים לגבי כל מה שקורה שם, אני אומר את זה כהערת אגב, שהמרחב הכפרי בישראל, בגלל השינויים שהוא עובר, בגלל השטחים העצומים שהוא יושב עליהם, אני חייב לאמר מרכז הארץ לבד, תחום הצר של מרכז הארץ יש לנו 132 מושבים, תוסיף לזה עוד 41 באזור מטה יהודה, זאת מטה גדולה מאוד וכל מי שיעסוק בתכנון באזור הזה, בשנים הקרובות יצטרך להתחשב יותר ויותר במגזר הזה, כל השינויים שהוא עובר ונדמה לי שהמועצה הארצית צריכה אולי להקדיש איזה יום אחד לדיונים לגבי הנושא זה שהוא ילך ויתפוס משנה חשיבות בעתיד.

על כל פנים מה שאני מציע זה לאמץ את ההמלצות כפי שהן, ולראות את זה, אני גם נתתי הצעת החלטה, אני מוכן לקרוא אותה מה אני מציע להחליט היום.

הצעתי אומרת שהמועצה הארצית לתכנון ובניה מחליטה 1. לברך את הועדה על עבודתה ולאמץ את עקרונות הדו"ח.

2. מורה לועדות המחוזיות להטמיע את עקרונות הדו"ח בתוכניות המתאר המחוזיות.

3. מורה לועדות המחוזיות להנחות את הועדות המקומיות בתחום המחוז לתקן את תוכניות המתאר המקומיות בהתאמה לעקרונות הדו"ח.

4. על הועדות המחוזיות לדווח על התקדמות יישום עקרונות הדו"ח מדי חצי שנה, אני חושב שזה מאוד חשוב. אנחנו צריכים לראות שבאמת הדברים נכנסו לתלם, אני יכול להגיד לכם אגב שבתקופה הזאת שקיים הדו"ח ועד האימוץ שלו והאישור, הרבה גורמים מנסים לקבוע עובדות בשטח וחיובים לבלום את התהליך הזה ולכן יש פה גם ענין של דיווח. זאת הצעתי. אם תרצו נתונים יש לי כאן יותר.

דן סתו: אני מוכרח להגיד אני לא הבנתי, הניר שהופץ בשם הצוות הבכיר של מינהל התכנון זה דבר שעומד להצבעה, עומד להצעה, בנוסף או?

דינה רצ'בסקי: אנחנו קיימנו דיון על כך בצוות הבכיר, של מינהל התכנון, היות והנושא נכלל בסדר היום וזה נבחן גם במידת האפשר עם מתכנני המחוזות, ולהמשך הבחינה נקבעה פגישה.

3/ה' 1371 ק"מ

~~דו"ח ועדת ההגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6~~

למעשה זה בעצם המלצות נוספות לגבי הדו"ח עצמו, כי כמו שמציע קדמון למעשה הוא אומר קחו את דו"ח הועדה שנבע מתוך הסתכלות פרטנית של ישוב ישוב חלקה חלקה כמו שראינו, תהפכו אותו ולמעשה הגישה היא פה מלמטה כלפי מעלה, תקחו את דו"ח הועדה תטמיעו אותו בתוכניות המחוזיות כהוראה לתוכניות המחוזיות. אנחנו חושבים שלמעשה העמדה של מינהל התכנון כפי שהיא מבטאת פה, יש בה התייחסות לכל שלושת ההמלצות במגזרים העקרוניים של הדו"ח, למגזר של מה שקורה בנחלה, האם יש מקום באמת בסדר גודל של 1200 או אפשר להסתפק שיהיה רק 800 מטר בנוי בנחלה, כי התוספת לתעסוקה החדשה נראתה לאופי של מושב עשויה לפגוע באופי שלו, זה לגבי אזור המלאכה שבתוך המושב, לגבי אזור המלאכה המרכזי ההמלצה של הדו"ח היא עד חמישים, לכל מושב, חמישים דונם אזור מלאכה נוסף לכל מושב, ובשל הבהירות שאם זה עד חמישים דונם לא ימצא אחד שיחפש שזה 49 דונם,

קדמון: לא ילכו כולם, לא ילכו הרבה לזה, אל תהיי מודאגת,

דינה רצ'בסקי: אבל זה יכול להיות תמריץ טוב מאוד להעביר כל מיני תעשיות שיכולות להיות ביישובים עירוניים ולשלם ארנונות גבוהות ולעבור דוקא לכאן, ולכן ההמלצה כאן דיברה שבואו נצמצם את סדר הגודל. כי למושב אם תחשוב כמה נחלות יש לך במושב, כמה מתוכן הופכות לתעשייה,

קדמון: זה לבד בשביל לפנות את זה צריך חמישים דונם, הנה דוגמא,

דינה רצ'בסקי: אבל זה דוגמא של אחד,

דן סתו: קודם כל אני חושב שבאמת לאור המצב הנוכחי מצד אחד, וגם אם כל הדברים האלה לא היו קיימים, או נאמר באותם מושבים שהתופעות האלה לא קיימות, אז בודאי יש צורך עכשיו כבר להקדים תרופה למכה וליצור את המערכת ההגיונית והסבירה כדי שתעסוקות לא חקלאיות יכנסו למגזר של המושבים והמושבים עדיין ימשיכו להתקיים כיישובים כפריים, אני אפילו לא רוצה להגיד חקלאיים, אלא כיישובים כפריים ויישובים שאפשר לחיות בהם וטוב לחיות בהם.

לכן אני חושב שהמבנה הכללי הוא בסך הכל מקובל ונכון, אני אבל חושב שצריכים בכל זאת להעיר מספר הערות.

לגבי מה שבתוך המושבים אני למשל לא הייתי מגביל את זה רק לפעילות שנקראת משרדית,

מה שצריך לקבוע מה כן ומה לא, אלה צריכים להיות באמת מדדים תכנוניים של שטח, גודל, עיצוב, ומדדים סביבתיים, מה שלא עושה רעש, לא עושה זיהום אוויר, לא רכב, סידרה של מדדים, אם הוא לא עושה את כל הדברים האלה, אז אפילו אם הוא מייצר

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

פצצות אטום שיהיה בפנים, אלה הדברים שצריכים לקבוע. זה דבר אחד שלדעתי צריך לשכלל כאן, דבר שני יחידות של אזורי מלאכה, תעשיה זעירה, אחסנה, איך שלא נקרא לזה, בגודל של שלושים דונם וחמישים דונם, זה הזמנה ברורה לגמרי למה שאני הייתי אומר לפח אשפה, לא לאזור של תעסוקה. כי אזור תעסוקה שיכול לפעול, כלומר אם תיקח את כל מה שיש כאן במשמר השבעה ותנסה לשים את זה באזור תעשיה אחד, גם אם זה יהיה שלושים אלף מטר מרובע בנוי, התשתית שהוא נזקק לזה, ההפעלה וההחזקה והתחזוקה שזה נזקק לזה, הם בלתי אפשריים, הם לא כדאיים על קנה מידה כל כך קטן. לכן בהחלט צריך למצוא את המקומות שאליהם התעסוקות האלה יכולות להתנקז ולהתרכז בהם, אבל אלה צריכים להיות ככלל, אני לא אומר שלא יהיו יוצאים מן הכלל, במושב בערבה יכול להיות שתהיה הצדקה להקים יחידה כזאת של שלושים דונם של בתי מלאכה, אבל ככלל צריכים לדבר על יחידות יותר גדולות שאפשר לתחזק אותם. צריך עד כמה שאפשר מבחינה תכנונית, אני לא מדבר מבחינת הארנונה, מבחינת הרשות המקומית, אבל מבחינה תכנונית עד כמה שאפשר צריך להצמיד אזורים כאלה לאזורי תעשיה או לאזורי מלאכה קיימים, ליצור את הדברים האלה, כי נאמר החזות שאנחנו עלולים לקבל שליד כל מושב או ליד כל מושב שני, זה לא משנה, צומח איזה שהוא אזור כזה של מלאכה קטן שהוא גם כמובן במידה מסוימת יהיה מפלט ארנונה או משהו מסוג זה לתעשיות שמטבע הדברים צריכות להיות במרכזי תעשיה עירוניים, זה דבר מסוכן.

אני לכן אומר הפעולה היא נכונה ואני בסך הכל אומר אני מקבל את ההמלצות עם הסייגים האלה, אני לא יודע בדיוק על מה המועצה אמורה להצביע, אני חושב שהנוסח הכללי שלך הוא אפשרי, אני רק רוצה לאמר דבר נוסף, אנחנו, עכשיו אני אומר מינהל מקרקעי ישראל, קיבלנו על עצמנו לנסות ליישם את הקמת מערכת אזורי התעשיה המלאכה והאחסנה האלה, מסרנו את זה, זה עכשיו בהתחלת הפעלה, מסרנו את זה למשהו שנקרא אצלנו חברה מנהלת, מקימים צוותי תכנון, מתחילים לסרוק בתיאום עם מינהלת של סולה את הצרכים ואיפה לעשות את הדברים האלה, והם ישתדלו לפעול במתכונת הזאת שאני דיברתי עליה, כלומר לנסות ולקחת ולרכז את הדברים האלה בין אם במתכונת של כל מועצה אזורית אזור אחד, שניים, לא קבענו שום כלל נוקשה מהסיבה הפשוטה שהדברים הם שונים ממקום למקום וצריך לתת בכל מקום את הפתרון הנוגע לעניין.

אני רוצה להוסיף משפט לסיום, דבר מאוד מאוד חשוב הוא איך מנהלים את האזורים האלה, זה לא מספיק להקים אותם, מה שחשוב

30' / 31' קדמון

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

לא פחות זה איך ממשיכים לנהל אותם, לתחזק אותם, מי נכנס, מי יוצא בסך הכל הדבר הזה הוא דינמי, גם את הדבר הזה אנחנו מנסים במסגרת הארגון הזה לנסות ליצור את המבנים הארגוניים שיוכלו לתפעל ולתחזק את האזורים האלה.

יו"ר: האם אתה מציע, לאמץ את הדו"ח?

דן סתו: באופן כללי בהחלט לאמץ את הדברים שקדמון הציג, אני בהחלט מקבל גם את הערות הצוות הבכיר, יש לי הערה להערה, אתם מדברים על הגדרת, יוגדרו מראש הפעילויות, אם אני מבין נכון הגדרה מראש של פעילויות, זה כאילו לבוא ולאמר מסגריות, נגריות, זה כן, דברים כאלה אחרים לא, אני אומר הגדרות מהסוג הזה לא צריכים ללכת, צריכים ללכת דרך קביעת כללים תכנוניים וסביבתיים על פיהם יקבעו הדברים, זה מה שצריך להיות.

דן פרי: אני מתנצל שלא אוכל להשאר לסיום. אני חושב שלא כל כך ברור לי איך הופכים את זה משפטית למערכת מחויבת, או נדמה לי שמה שצריך להגיד כאן שזה רף תחתון שאין לרדת ממנו בצורה כזאת או אחרת, כל ועדה מקומית מחוזית רשאית לשקול לאשר לא לאשר, אבל היא לא יכולה לאשר מעבר למה שהיא קבעה כאן כאמת המידה המכסימלית המותרת. כי לא דומה מושב משמר השבעה למושב דובב, עם כל הכבוד כמו שאומרים. כלומר חמישים דונם משמר השבעה זה מאוד ריאלי, חמישים דונם בדובב זה ג'אנק תעשייתי, אני לא יודע למה. לכן שיקול הדעת ואמות המידה צריכות להיות שזה רף, אבל כל ועדה רשאית לאמר לא מאשרת בכלל, משיקולים תכנוניים כאלה או אחרים, אבל לא ברור לי איך הופכים את זה למנגנון.

אורי עלונני: אני קראתי את הדו"ח אבל זה היה מזמן, לאחר הדיון בוועדת הכלכלה של הכנסת אני לא מוכן לפרטים. אבל בהקשר למה שאמר דן, למעשה צריך לקחת חלק גדול מהדו"ח ולהפוך אותו למסמך כגון הוראות תוכנית או הנחיות תכנוניות ולא בצורה של חוברת, צריכה להעשות עבודה להתאים את זה לרמה של הנחיות תכנון או הוראות תוכנית משהו מהסוג הזה.

אז אני מציע שזאת הצעה שתקבל שזה יוכן ואז אפשר יהיה לבוא ולהתייחס, יש פה משהו שהוא מאוד, לכאורה לפחות ואני אומר את זה רק כזכרון, מציעים למושבניק מדרג של שלוש אפשרויות להקים תעשייה, הוא יכול לעשות את זה בחלקה א' שלו, הוא יכול לעשות את זה במרכז של מושב או של כמה מושבים, והוא גם יכול לעשות את זה באזור תעשייה אזורי. אני חושב שאף גורם במדינת ישראל לא נותנים לו שלוש אופציות כל כך רחבות לעניין הזה. צריך לצמצם את מגוון האפשרויות, אני לא יודע אם סעיף

ד"ר אריאל קצין

~~דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6~~

4 במסמך של מינהל התכנון אם זה נלקח מתוך זה או לא מתוך זה, אבל בהנחה שזה נלקח מתוך זה אז כל מושבניק יכול להקים על חלקה א' שלו 300 מטר לאחסנה וכו', ולעיבוד חקלאי, הוא יכול אחרי כן לקחת תעשייה ובמסווה של איזה שהיא חברה במרכז המסחר או המלאכה של המושב ואני אתפלא אם המינהל יאפשר זכויות שימוש בקרקע בכל שלושת המדרגים האלה.

אני רוצה גם לאמר הנושא הזה מגיע למשרד הבריאות כי עסקים לייצור מזון זה רישוי של משרד הבריאות ותחת הכותרת של מבנים לשימוש חקלאי, יש סיפור שנמשך מי יודע כמה זמן, מפעל לקילוף תפוחי אדמה שזה שימוש חקלאי שכל הביוב במושב נסתם וכל השכנים סובלים וכו', ופרט לכך שאנשים מגיעים למשרד שלנו בתלונות-

דו"ר: רפתות ולולים אתם מאשרים?

אורי עלוני: רפתות ולולים לא מתנקזים למערכת הביוב העירונית, אבל מפעל תפוחי אדמה סתם את כל מערכת הביוב של המושב. יש תלונות והתלונות זה לא מגופים ערטילאיים זה מהשכנים, וקדמון הזכיר את זה כמאיץ בכלל להקים את הועדה.

קיצורו של דבר אני מציע שיובא מסמך מעובד של הוראות תוכנית או הנחיות תכנוניות ויהיה זמן לקרוא את זה ולהעיר לענין הזה. אני מוכן לקדם את זה ולאשר עקרונית הכנה של הענין הזה, אבל בשום פנים ואופן לא רוצה לתמוך וגם לא להתנגד כרגע, כשאני חושב ששמעתי שהדו"ח הזה קיבל שבחים מהרבה כיוונים, יהיה לא מכובד ולא רציני שאו נאשר או לא נאשר בדיון כזה חפוז, הכיוון הכללי של הכנת המסמך הזה ולאחר מכן דיון מסודר, שיוענק הזמן הראוי לזה ואז אני חושב שכל העסק יצא נשכר.

אודי ניסן: אני אתייחס בהתחלה לרקע הכלכלי, לחלק הכלכלי שאני חושב שכולם התעלמו כאן ממנו לפחות בחלק שאני רואה את זה. סך הכל כשאנחנו מסתכלים על המקרו של העסקים שיהיו במדינה, אם זה בסקטור העירוני או בסקטור החקלאי, כמות העסקים לא תשתנה, השאלה העיקרית זה המיקום שלהם, האם הם יתמקמו באזורי תעשייה של הרשויות המקומיות או ועדות מקומיות או שיהיו בשטחים שיופעלו על ידי המועצות האזוריות.

רוב החיכוכים היום זה הויכוח של מי השטח ומי יקבל את הארנונות כשהארנונות בשטחים כאלה מסבסדים את הרשות, מקבלים הרבה יותר מההוצאות על אותו שטח. דבר ראשון שאנחנו מסתכלים על אותם שלוש מאות דונם באזור מסוים, שלוש מאות דונם זה לא בפני עצמו בא, אם השטח שם לפי תכנון מחוזי נכון להיות אלף דונם אז צריך להיות שם אלף דונם. עכשיו שאלה שניה האם אלף

דו"ח ועדת ההקדמי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

דונם צריכים להיות בשטח של מועצה אזורית, או בשטח של ועדה מקומית ופה צריך להיות שילוב ביניהם, צריכים להיות אזורי תעסוקה כמה שיותר משותפים, שיצרו השפעות על הסביבה ברמה הכי נמוכה, שיהיו מרוכזים, שיהיה להם תשתיות, גם יחסוך בתשתיות וגם יהיה תפעול אחד. ארנונה צריכים להנות מזה שני הגופים לפי הצרכים של כל גוף או לפי הגודל של כל גוף. לכן לקבוע כאן 200-300 דונם אני חושב שזה לא נכון, צריך באמת לעודד אזורי תעשייה שבאמת יעזרו להוציא את העסקים האלה מתוך המושבים, אבל מכאן ועד להגדיר ספציפית, אני חושב שצריך להיות ברמה יותר מקיפה, לראות בכל מקום, זה צריך להיות כמה שיותר קרוב. כמו ההמלצה של צוות התכנון, חייב להיות מחובר לאזור תעשייה עירוני, והחלוקה ביניהם צריכה להיות על בסיס שיקולים כלכליים של כל מקום ומקום.

עכשיו אני רוצה להתייחס לתוך הנחלה, תוך הנחה זה שצריך לעשות שימוש יותר טוב בקרקע, שכבר פותחה, חלקה א' אני מדבר, זה ברור, הביקוש לבנייה צמודת קרקע תהיה ויהיה לנו את זה לשנים הקרובות. אנחנו לא רוצים שיקומו עכשיו ישובים חדשים או שירחיבו מושבים בבנייה צמודת קרקע, הפתרון האופטימלי לבנייה צמודת קרקע זה בתוך חלקות א', יש שם שטחים של ארבעה דונם שאפשר לפצל אותם לשמונה יחידות דיור, וכאן אנחנו באים ומתירים שימוש ליעודים אחרים ולא למגורים, בשנים הקרובות זה יקח לנו עוד ועוד שטחים ליעוד לא מתאים לפי דעתי. אני חושב שצריך, וסרי, הממשלה הטילה על ועדת שרים להאצת הבניה, הטילה על סרי אם אני לא טועה ועדה לבדוק את הנושא הזה, ואני חושב שהמועצה חייבת להתייחס לזה וליזום אפשרות של מגורים בחלקה א', כי אם זה לא יהיה לנו, אם לא נבוא נעשה את זה, גם השטח יתבזבז וגם יהיה ביקוש לצמודי קרקע וזה יבוא במקומות אחרים.

אני בעד לנצל כמה שיותר את חלקה א',

יו"ר: אם בחלקה א' רפת, לול, או כל עסק אחר שהושקע בו הרבה כסף, מה אז?

אודי ניסן: אם תאפשר לו שם שש יחידות דיור, הוא יפנה את הרפת לאזור מלאכה ויעשה שם שש יחידות דיור, אם היום לא נעשה את זה הוא יבנה עוד שש מאות מטר אזור תעשייה או מלאכה כלשהו בניצול לא יעיל,

יו"ר: אתה מציע לפנות כל מה שנמצא בחלקות א'?

אודי ניסן: אני מציע לאפשר וליזום אפשרות למגורים באותן חלקות א', במקביל לפני שאנחנו מאשרים עוד תוספת לתעשייה לאשר את המגורים.

דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

יו"ר: אני מתוכח איתך על משהו אחר, אם אני אאפשר בניה שם הוא יזיז רפת ויזיז לול ויזיז כל מה שאפשר.

אודי ניסן: אני אומר שגם אם הדו"ח לא נכנס לזה צריך לכוון למגורים.

קדמון: מגורים זה קודם כל חלקה א' יש מגורים, אני רוצה להגיד לכם הוקמה ועדה, הועדה התכנסה פעם אחת וחדלה, זה קצת תאוריות מה שמדובר פה, הממשלה רצה מהר מדי לקבל החלטה, לא בדקו את זה, הקימו ועדה לפני שחשבו מה רוצים ואני אומר לך אודי שאולי פה ושם במושבים מסוימים זה יקרה, אני מציע דבר יותר קיצוני, כך את כל משמר השבעה תעשה ממנו שכונה עירונית, למה ללכת בכל מיני צעדים להרוס את החקלאות להרוס את המושבים, בכל מיני דרכים כאלה,

אודי ניסן: יהיו מושבים שיצטרכו לעבור תהליכים כאלה גם,

קדמון: תולעת שנכנסת לתפוח בהתחלה היא כזאת קטנה אחר כך היא כזאת גדולה ואחר כך גם אין תפוח.

יו"ר: מתוך הכרות עם הנושא אם יש ישובים שצריך לשנות את האופי שלהם, להפוך אותם לישובים קהילתיים ממש, אז צריך להפסיק שם עם החקלאות וכל הדברים האחרים, שם תוכל להכניס בנייה הרבה יותר רוויה ממה שאפשר, יש ישובים שהם בהגדרה חקלאיים וישארו כאלה.

אודי ניסן: מי שבעל חלקה א' יכול לבנות שם עוד שתי יחידות דיור, אני לא אמרתי לכפות.

יו"ר: אם אני עושה פעולה כזאת יזומה אני חושב שאני מתקדם בכיוון שלך הרבה יותר מהר,

אודי ניסן: פעולה יזומה שמאפשרת מבחינה תכנונית לפצל את חלקה א' ולבנות שם מגורים, זה לא פעולה שכופה שום דבר, אלא רק מאפשרת וזה לא שינוי של הישוב והישוב יכול להחליט לא לקבל את זה, זה ועדה מקומית, הישוב יש לו סמכות, אבל כשאנחנו מקבלים פה החלטה לאפשר שם תעשייה ולא את זה, אז פה אנחנו בדיוק מבזבזים את השטח, על השטח שכל כך יקר שכולם מדברים עליו.

אני חוזר לרקע הכלכלי, דו"ח מבקר המדינה התייחס לנושא הזה, הארנונות משלמים באזורים חקלאיים הוא 25% עד 50% מהארנונה, בחלק מהמקומות האלה מיסים לא משלמים, דמי חכירה למינהל לא משלמים עד היום, המינהל עכשיו החליט שבאזורים החדשים שיוקמו ישלמו חמישים אחוז דמי חכירה,

בקימים זה דמי שימוש לא מותאמים, כל הדברים האלה נותנים לך יתרון עצום למועצות האזוריות, אני שכחתי להגיד את זה מקודם, כל היתרונות הכלכליים יסיתו את כל התעשייה והתעסוקה

דו"ח ועדת ההגנה לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6

מהמגזר העירוני למגזר הזה. אנחנו פוגעים פה באותה אוכלוסייה אחרת, זה לא שמישהו מרוויח כסף מאין, המועצות האזוריות, זה הולך על חשבון המגזר של הערים ואת זה צריך לקחת בחשבון, לכן צריך לשלב את זה ולעשות חלוקה בין אזורי תעשייה שבשליטת ערים לבין המועצה האזורית, אין ברירה אלא להכנס לזה,

נו"ר: אם זה נכון מה שאתה אומר מאיפה כל הגרעונות של הקיבוצים והמושבים,

אודי ניסן: כל המושבים הדתיים אף אחד לא בחובות, יש צניעות ויש רמת חיים שחיים בה, אבל זה מחוץ להקשר.

עוד דבר אחד, לגבי ההמלצות הספציפיות שדינה נתנה כאן, לסעיף 4 שזה להגביל לשלוש מאות מטר, 300 מטר לא צריך להפלות בין אלה ששמרו על החוק לעומת אלה שעברו את החוק, אלה שעברו על החוק יכשירו להם את השלוש מאות מטר, לאלה שלא עשו לאפשר בדיוק כמו אלה שמכירים להם. אני חושב שפה לא צריך להגביל ל-600 מטר, אלא כמו הדו"ח של קדמון, לתת יותר ניצול של זה, פלוס למגורים, זה הערה אחת.

קדמון: אני מצטער שלא עשיתי הצגה מסודרת עם השקפים הכל היה ברור,

אודי ניסן: סעיף 6 אזור תעשייה אזורי, כתוב בדו"ח אם אני לא טועה שלכל מועצה אזורית יוקם אחד כזה, שוב כמו שמוצע כאן לרכז את זה ולא להשאיר אזורים אזוריים, לגבי אזור מרחב מרכז זה נאמר כבר, אם אפשר כמה שיותר לרכז, לא בכל מושב ולגבי הגודל אז לפי הצרכים לא חייבים לקבוע שלושים חמישים, צריך לקבוע בסדר גודל שלא יהפך לפארק תעשייה מקומי.

נו"ר: הצעת ההחלטה, אנחנו מקבלים עקרונית את הדו"ח ומטילים על צוות לנסח, לעבד אותו למסמך שניתן לעבוד לפיו במחוזות. מה דעת המחוז?

עופר: למחוז יש הרבה הערות, אני לא אומר אותן עכשיו משתי סיבות עיקריות, נודע לנו על הדיון היום בבוקר,

נו"ר: שמעתי, אני החלטתי בכל זאת לקיים, הדיון עכשיו, אני שואל אותך בצורה ישירה מה הבעיות לפי דעתכם,

יואב שגיא: אני רק דבר אחד רוצה לאמר, אני לא בשל לדון ולהתייחס להצעת החלטה כזאת או אחרת, אני חושב שברגע שהמועצה הארצית מתייחסת לנושא של הבניה הכפרית, ההתייחסות צריכה להיות רחבה יותר, צריך לראות איך זה מתבקש בכל מערך הביקוש לבניה והביקוש לשטחים, אני מצטרף לחלק מהדברים שאמר כאן אודי, אני לא חושב שיכול להיות מצב שהרזרבה האדירה של שטח בבניה שקיים בתוך המושבים ושכסופו של דבר יבנה באזורי הביקוש, הדבר הזה לא יקבל איזה שהוא ביטוי במסגרת של התייחסות

כ"ח לציט קצאן

~~דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6~~

המועצה הארצית לנושא הזה של הבנייה במגזר הכפרי, יש על זה עבודה של צוות חשיבה שאנחנו עיבדנו מאוד ראשוני, כפי שנאמר יש ועדה שדנה בנושאים האלה, אני חשוב שלא יהיה נכון מבחינת המועצה להתייחס רק לדו"ח כמו שהוא ולא להתייחס לנושא הזה. זה נכון מה שאמר כאן, בונים ישובים חדשים, פרברים, צמודים קרקעי, בעוד שבתוך תחומי הישובים יש שטחים עצומים שלא מנוצלים בגלל אנכרוניזם מוסדי, בגלל מגבלות בירוקרטיות, וזה לא שזה לא יקרה,

דו"ר: אתה מוכן בטל שחר להוסיף אלף יחידות דיור? אלה אמירות כלליות,

יואב שגיא: כל מה שאני אומר כרגע זה כללי, הייתי יכול להיות יותר מפורט בעניין הזה, שכאשר המועצה הארצית כבר מתייחסת לכל הנושא הזה של בניה כפרית, היא צריכה לעשות את זה באיזה שהוא הקשר גם להרווית הבניה, לניצול שטחים לבנייה, ולנושא של משאבי הקרקע, אני לא רוצה לאמר יותר מזה, יש לי הרבה מה לאמר מעבר לזה, ואני חושב שבמסגרת הזאת כמו שנאמר כאן גם על ידי קדמון נכון, או שחלק מהמושבים הם במילא הופכים לערים וצריך לעשות את זה בצורה מתוכננת נכונה, ושיתוכננו כערים ולא ככפרים, אחרים צריכים להשאר כישובים כפריים ואחרים צריך לעשות בהם הרוויה כזאת לשמור על האופי הכפרי אבל תמנע הקמה של ישובים שצצים לאורך כביש 6.

דינה רצ'בסקי: אני מציעה לברך את הועדה על עבודתה, למנות צוות ליישום עקרונות הדו"ח, תוך התייחסות לתנאים המיוחדים בכל מחוז, להערות מינהל התכנון ולהערות שנשמעו בדיון, כולל יואב.

3. המסמך שיוכן על ידי הצוות יובא בפני המועצה הארצית.

4. הרכב הצוות וזה מה שחשוב, זה להרכיב את הצוות. לוחות זמנים זה לא כל כך חשוב כמו הרכב הצוות.

קדמון: אני רוצה להגיד דבר אחד, לי יש בעיה עם העניין הזה, אני לא התייחסתי פה למרות שיש הרבה מאוד טענות למה שנכתב על ידי הצוות הבכיר, כי לדעתי מה שכתוב פה זה גימוד של כל העניין, יש לנו בעיה במיוחד עם מה שקורה בכמה מהועדות המקומיות, הם ממשיכות עסקים כרגיל, אנחנו נשב פה ונתלבט ובינתיים רצים, במיוחד אצלכם במחוז המרכז, לפי דעתי אנחנו ישבנו עם מתכנת המחוז וישבנו עם מתכנן תממ/3, והסברנו ודנו ודשנו, והבהרנו את הדברים, אני מוכן תמיד לשמוע, יש פה בעיה שיש מכלול מסוים שהצלחנו להגיע אליו במסגרת צוות, אני לא מתנגד לעוד שינויים כאלה ואחרים, אני חושב שאנחנו נחטיא את המטרה, לפי דעתי הדרך הכי נכונה היא לאמץ את הדו"ח כמו שהוא, כרף

~~דו"ח ועדת ההיגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6~~

עליון להטמיע את ההוראות ולתת את השיקול דעת לוועדות המחוזיות והמקומיות כרף עליון לקבל החלטות ענייניות לגופו של עניין, זאת דעתי על הדרך הנכונה.

עו"ד שרית דנה: רק הערה משפטית, יש שתי דרכים להתייחס לנושא, זה דרך אחת וזה פרוש של ההצעה שלך, להשתמש בסמכותה של הועדה המחוזית להורות לוועדות המחוזיות, בסמכות המועצה הארצית, אי אפשר לעשות את זה עם דו"ח כזה, פרוש הדבר שבכל תוכנית מחוזית צריך יהיה להכניס את כל הדו"ח המועצה הארצית לא יכולה להשתמש בסמכותה באופן ערטילאי, היא יכולה לאמר לוועדה המחוזית תכניסי בתוכנית א' ב' ג', היא לא יכולה להגיד לה להטמיע, זה אי אפשר במסגרת החוק. אז אם אנחנו רוצים להגיד משהו קונקרטי לוועדות המחוזיות צריך להגיד להם משהו קונקרטי,

דינה רצ'בסקי: למנות צוות ליישום עקרונות הדו"ח, תוך התייחסות לתנאים המיוחדים בכל מחוז, וזה בלי ספק - יכול להיות שבמחוז המרכז יש בעיות שונות מאשר בערבה,

אורי עלוני: אומרים אנשים שהם לא קראו את הדו"ח, איך אתה רוצה שנאמץ עקרונות את הדו"ח אם יש בו 18 עקרונות, אז יכול להיות ש-15 אני אתמוך ושלושה אני אתנגד, הרי זה לא רציני שאני מאמץ את זה בעינים עצומות, הגישה שלי חיובית אבל אני לא יכול להגיד שאני הכל מאמץ,

דוד בריל: אנחנו ב-2.5.95, הדו"ח הזה הוגש ביוני 94, הזמן רץ,

דינה רצ'בסקי: הדו"ח לא חיכה על שולחן המועצה,

דוד בריל: אנחנו מציעים לאשר את ההמלצות ולקדם לא כהתניה אלא במסלול מקבילי את העניין הזה של ההמלצות הישומיות,

דינה רצבסקי: אי אפשר,

אודי ניסן: ההצעה היא להקים לכל מועצה אזורית אזור תעשייה, זאת המלצה שלא מקובלת עלי,

דינה רצ'בסקי: אני רוצה להציע הרכב לצוות, ההרכב שאני מציעה זה מינהל התכנון, האוצר, מינהל מקרקעי ישראל, משרד החקלאות, איכות הסביבה, משרד הבריאות ונציג המועצות האזוריות ואולי צריך גם נציג-

קדמון: אני רוצה לשאול את שרית מה את אומרת על זה, שיבוא עכשיו ישב הצוות הזה, מטבע הדברים כמו שקרה לנו עם כביש מספר 6 ויביא דבר הפוך אחרי שממשלת ישראל קיבלה החלטה, זה אושר על ידי ממשלת ישראל, מה תהיה המשמעות על זה אני רוצה לדעת,

עו"ד שרית דנה: קודם כל החלטת הממשלה לא מחייבת את המועצה הארצית במישור הפורמלי, מכיון שהמועצה הארצית היא גוף תכנוני עליון והיא יכולה לאמץ החלטות ממשלה אבל לא להיפך, החלטות

~~דו"ח ועדת ההגוי לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6~~

ממשלה לא מחייבת אותנו, יחד עם זאת, נדמה לי שלא נאמר פה, נאמר שהצוות תפקידו ליישם את עקרונות הדו"ח ולא לא ליישם את עקרונות הדו"ח יש הנחייה ברורה של המועצה הארצית לצוות, להביא בפניה דרך ליישום עקרונות הדו"ח, זה מה שהצוות יביא בפני המועצה הארצית,

קדמון: ברגע שנאמר שלכל מחוז יתאימו, פה כבר את יוצרת מדרג ושונויות,

עו"ד שרית דנה: זה לא נכון, בהחלטת הממשלה נאמר - במרכז מלאכה במושב יוקם על פי החלטותיהן של ועדת התכנון והבניה הסטטוטוריות ולא אמרו איזה מועדות התכנון והבניה הסטטוטוריות, וזה החל ממוסד התכנון העליון וכלה בוועדה מקומית באיזה שהוא מקום כה וכזה, ולכן זה יכול להיות שזה יהיה באמת שונה בכל מקום ומקום,

דינה רצ'בסקי: גם אתה אמרת שהקביעה שלנו פה תהיה רף עליון לשיקול דעתם של ועדות מחוזיות, ממילא לשיקול דעתה של המועצה הארצית, כשאתה מורה לוועדה מחוזית להכניס הוראות צריך להבין שתוכנית היא מסמך קיים, אי אפשר להגיד להם באופן כללי תכניסו הוראה אחידה לתוכנית מתאר מחוזית שכל תוכנית היא שונה,

אורי עלוני: כל גוף תכנוני הוא גוף סוברני, אתה הבאת את זה על מנת שנאמץ את זה בלי שנשקיע שיקול דעת ומחשבה,

קדמון: אני מדבר פה על בעיה שהדו"ח הזה קיים כבר שנה, משרד הפנים לא מאמץ אותו, עכשיו נמרח את זה עוד שנה,

דינה רצ'בסקי: אני חושבת שיש בזה טעם לפגם שלא קיימנו התייעצות עם מתכנני המחוזות,

עו"ד שרית דנה: המועצה הארצית מקבלת עקרונית את דו"ח הוועדה ומנחה את הצוות לגבש המלצות ליישום עקרונות הדו"ח, תוך התייחסות לתנאים המיוחדים בכל מחוז להערוך זה ולהערוך זה.

קדמון: רבותי לוח זמנים, שתוך שישים יום יבוא למועצה הארצית, חייבים לגמור את הספור הזה, אין פה גם הרבה עבודה, העבודה הגדולה נעשתה, היא קיימת, יש פה כל החומר,

דינה רצ'בסקי: זה לא מעשי להחליט על שישים יום.

95-48 הוחלט: 1. לברך את הוועדה על עבודתה.

2. לקבל עקרונית את דו"ח הוועדה.

3. למנות צוות שיכין הצעה ליישום עקרונות הדו"ח,

כהנחייה לתוכניות המיתאר תוך התייחסות לתנאים המיוחדים בכל מחוז, להערוך מינהל התכנון ולהערוך שנשמעו בדיון.

4. המסמך שיוכן ע"י הצוות יובא בפני המועצה

~~דו"ח ועדת החינוך לגיבוש המלצות לטיפול במרחב לאורך דרך מס' 6~~

הארצית בהקדם.
 5. הרכב הצוות: מינהל התכנון, משרד האוצר,
 מינהל מקרקעי ישראל, המשרד לאיכות הסביבה,
 משרד הבריאות, משרד החקלאות, נציגי המועצות
 האזוריות, מתכנני המחוזות.

10. מועד הישיבה הבאה מס' 338 נקבע ליום שלישי, ח' בסיון
 התשנ"ה, 6 ביוני 1995.

סוף דיון

התורה
אשר
למשה
על
הר
סיני

MINISTRY OF THE INTERIOR

שר הפנים

ירושלים, כ"ב סיון תשנ"ה
20 ביוני 1995

לכבוד
מר יצחק רבין, ראש הממשלה
ו"ר וועדה השרים להאצת הבניה

הנדון: התנגדות להקמת העיר עירון והצעת אסטרטגיה להאצת
הבניה
סימוכין: פניית השר יוסי שריד מיום 23.5.95

במכתב שבסימוכין ובחוברת המצורפת אליו מציע השר לאיכות הסביבה לקבל החלטות ממשלה בנושאים תכנוניים עקרוניים הדורשים עבודה הכנה מקצועית רבה ומתמשכת.

נושא תפרוטה האוכלוסיה במדינה, והקמתם של ישובים חדשים מוסדר בתכניות מתאר ארציות ומחוזיות.

אבקש לציין כי סמכויות ההחלטה והאישור של תוכניות כאמור נקבעו בחוק התכנון והבניה.

המועצה הארצית כמוסד התכנון המקצועי העליון במדינה היא הגוף המגיש תוכניות מתאר ארציות לאישור הממשלה, ומאשרת תכניות מתאר מחוזיות.

לפיכך מוצע שהבקשה של השר שריד תידון קודם כל בפורום הקבוע בחוק.

ב ב ר כ ה
פרוכ' יאד ליבאי

משרד האנרגיה והתשתיות
אגף תשתית ורישוי
05-7-1995
דואר נכנס

העתק:
חברי וועדה השרים להאצת הבניה
חברי המועצה הארצית לתכנון ולבניה

דג-35-95

15

המועצה הארצית לתכנון ולבניה

פרוטוקול הישיבה מס' 336 שהתקיימה באולם הישיבות של אוניברסיטת גבעת רם, בבית בלגיה, ירושלים, ביום שלישי, ד' בניסן התשנ"ה, 4 באפריל 1995

נכחו: חברי המועצה:

- מר עוזי ברעם - שר הפנים
- מר ע' קלעג'י - יו"ר
- סא"ל צ' קדמן
- מר א' עלוני
- מר מ' כהן (קדמון)
- עו"ד ד' דרור
- מר י' רונן
- גב' ס' אלדור
- מר ג' שמיר
- גב' י' פלאוט
- ד"ר י' פלג
- ד"ר ג' בן דרור
- גב' ד' רצ'בסקי
- מר ב' קריגר
- מר ד' פרי
- הרב א' לופוליאנסקי
- מר ד' דרין
- מר ב' שרעבי
- מר יוסף שגיא
- גב' ג' חיות
- פרופ' י' צמיר
- ד"ר ע' גונן
- מר יואב שגיא

משקיפים ויועצים:

- סנ"צ י' מבורך
- מר ד' סתו
- גב' ר' שפיר
- מר י' בר גרא
- מר ש' רותם
- מר ד' פיורקו

מזכיר המועצה:
עוזר למזכיר המועצה:

- חיים אלישיב
- חנה אורן

- מר ש' מושקוביץ - מתכנן מחוז יו"ש
- מר א' שלאין
- מר מ' זלוצקי
- גב' א' ארנון
- מר ס' גלברג
- מר י' דרייזין
- מר י' לקס
- מר צ' רבהון

- ד"ר ש' ברובנדר
- מר י' רונדשטיין
- מר ז' לביא
- מר ד' בן ישי
- מר י' שכטר
- מר י' ארבל
- מר א' גורל
- מר ח' הראל
- גב' ד' שריג
- מר ר' חביב - עורכי תמא/10

מר א' גונן
 מר ש' שי
 גב' כרמית פינץ קדמי } משרד התיירות
 מר ב' לשם - משרד הפנים, לשכת השר
 גב' ע' ליבנה
 גב' ק' קטקו
 גב' נ' אוסטרוונסקי
 גב' מ' לשם
 גב' א' פלג
 גב' א' שפרן
 גב' ד' זילבר
 גב' ר' מזר

מר י' קמחי
 מר ע' אלון
 מר י' קורץ
 מר מ' קפלן
 מר ס' גולדנברג
 מר ש' בלוזר
 מר צ' מינץ - רשות הגנים הלאומיים
 מר י' עבודי - מינהל מקרקעי ישראל
 מר ע' שפירא - החברה הגנת הטבע
 מר י' דסקל
 מר צ' פרנק
 מר א' פרלמן
 עו"ד נ' מאיר
 מר י' קדמן
 גב' ח' ברקן
 מר ג' שריג
 מר ד' פוכס
 עו"ד מ' גרוסמן
 מר י' בן דב
 גב' מ' גורוסנשטיין
 מר ע' שטמר
 מר ס' מורל
 מר ר' עציון
 מר ר' לרמן
 מר א' מרינוב - נציג צפריה
 גב' אריקה לאוב - פרסי-תכנון
 מר ג' ירושלמי
 מר ש' טל } משרד ראש הממשלה
 מר י' רוסו
 מר ג' גולן

עורכי תמא/12

נעדרו: חברי המועצה:

מר נ' כנרתי - במקומו בא סא"ל צ' קדמן
 מר ר' הלפרין - במקומו בא מר א' עלוני
 עו"ד ח' קלוגמן - במקומו באה עו"ד ד' דרור
 מר א' לנגר - במקומו בא מר י' רונן
 מר י' בן טוב - במקומו בא מר ג' שמיר
 מר א' אייגס
 מר י' יהב
 מר מ' לוי
 מר ה' עלי
 מר י' שינובסקי
 מר י' אואקראט
 מר ש' כלפה
 אדר' א' מזור
 מר ג' צור

סדר היום:

1. הודעות היו"ר.
2. אישור פרוטוקול החלטות 335.
3. תכנית מתאר ארצית לתיירות ונופש תמא/12 - דיווח לקראת סיום עריכת התכנית.
4. תכנית מיתאר ארצית לתחנות כח ורשת חשמל תמא/10 - טורבינות גז, מחזור משולב אתרים: חגית, רמת חובב - מתן הוראה.
5. תכנית מתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים. הצגת תכנית ארצית ברמה מפורטת ותסקיר השפעה על הסביבה.
6. תכנית מיתאר ארצית חלקית לפיתוח נמל תעופה בן גוריון תמא/2/4 א' (הטרמינל) חוות דעת המשרד לאיכות הסביבה לתסקיר ההשפעה על הסביבה והמשך דיון.
7. תכנית מיתאר ארצית מוסדות תמא/7 - ביטול התכנית.
8. תכנית מיתאר ארצית לדרכים תמא/3 שינוי מס' 21 א' (דרך מס' 531) אישור ומתן המלצה לאישור הממשלה.
9. שונות.

1. הודעות היו"ר

- א. מודיע ששר הפנים ישתף היום בישיבת המועצה.
  - ב. תכנית מיתאר ארצית משולבת לבניה, לפיתוח ולקליטת עליה תמא/31 א' - דרכים קטעים 12, 14 ו-15 פורסמו ברשומות - בילקוט הפרסומים 4284 ט"ז באדר א' התשנ"ה 16.2.95. לצורך מתן מידע לציבור נפרסם את דבר האישור בעיתונים.
  - ג. הממשלה בישיבתה מס' 39 מ-12.3.95 החלטה מס' 5037 אישרה קטע 13 חלופה מזרחית א' של תמא/31 א' דרכים.
  - ד. תיקון החלטה: המועצה הארצית בישיבתה מס' 327 ביום 2.8.94 דנה באזור התעשייה בית הגדי שהוא שינוי 15 לתכנית המיתאר המחוזית מחוז דרום תממ/4 והחליטה על הפקדה בתנאים (החלטה מס' 82-94). תכנית שינוי מס' 15 כפי שהוצגה בדיון להפקדה מהווה שינוי נקודתי שתואם את התכנית החדשה תממ/4 לכל מחוז הדרום. בתממ/4 מוצעת מסילה בתוואי באר שבע אשקלון לאורך דרך מס' 25, הגובלת בשטח תכנית תממ/4/15 לאורך צלעה הדרום מערבית. מסילה זו לא סומנה בתכנית תממ/4/15 בעת הדיון הנ"ל ואיזכורה נשמט מהחלטת המועצה.
- לפיכך מתבקשת המועצה לתקן את החלטה 82-94 כך שבסעיף א.1 יאמר "להתאים את הוראות התכנית להוראות תממ/4 שינוי מס' 14". ולהוסיף בסופו את המילים "ולסמן בתשריט את מסילת הברזל המוצעת בתוואי באר שבע אשקלון".

לתקן את החלטת המועצה מס' 82-94 בפרוטוקול מס' 327 מיום 2.8.94 בנושא תכנית מיתאר מחוזית מחוז הדרום תממ/4 שינוי מס' 15 אזור תעשייה בית הגדי.

סעיף א' (1) יהיה כדלקמן: להתאים את הוראות התכנית להוראות תממ/4 מס' 14 ולסמן בתשריט את מסילת הברזל המוצעת בתוואי באר שבע אשקלון.

2. אישור פרוטוקולים

לקראת הישיבה היום הופץ פרוטוקול החלטות מס' 335. מבקשים לאשר את הפרוטוקול בשינויי ניסוח קלים.

להלן השינויים: החלטה: 95-28 לאשר פרוטוקול 334; ויאמר "באשר להחלטה 95-22 המתייחסת לשינוי מס' 1 לתמא/31 השינוי לתכנית האמורה יועבר לאישור הממשלה בכפוף לבדיקה משפטית של הטענה שהועלתה ע"י נציג משרד הבריאות לענין התאמת השינוי לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (בורות ספיגה, בורות ביוב) התשנ"ב-1992.

החלטה: 95-29 להסמיך את מזכיר המועצה לפעול במתכונת סעיף 106 במקום לפי סעיף 106.

החלטה: 95-32 שינוי בתחביר המשפט. ועדת המשנה למעקב ובקרה וצוות מעקב ובקרה ינסחו מחדש את ההמלצות לפעולות אופרטיביות תוך התייחסות להערות שהועלו בדיון.

החלטה 95-33 להוסיף: רשות שדות תעופה מתבקשת לקיים יום עיון לדיון בתכנית לראשי הרשויות המקומיות באזור.

בשינויים המוצעים לאשר את הפרוטוקול.

95-35 הוחלט: לאשר פרוטוקול החלטות מס' 335 בגירסה המתוקנת שהופצה בראשית הישיבה, הכוללת את התיקונים דלעיל.

3. תכנית מיתאר ארצית לתיירות ונופש תמא/12

גב' ד' רצ'בסקי

בישיבה מס' 238 מיום 1.9.87 החליטה המועצה (החלטה מס' 46-87) על עריכת שינוי מס' 1 לתכנית מיתאר ארצית למפעלי תיירות ונופש תמא/12. בתוקף סמכותה החליטה המועצה הארצית על תפקידיה ומטרותיה העיקריות של התכנית. בישיבה מס' 293 מיום 7.1.92 המועצה החליטה לצרף את ממ"י לעורכי תמא/12 בנוסף למשרד התיירות ומינהל התכנון שבמשרד הפנים.

באותה ישיבה המועצה עידכנה את שלבי התכנית: שלב א' - שנת 1995.

שלב ב' - שנת 2000, שלב ג' - 2010.

המועד להכנת התכנית ולהגשתה למועצה - שנתיים מיום תחילת העבודה.

ביום 7.1.93 התפרסם בעיתונים מכרז סיווג מוקדם למתכננים. על המכרז הפומבי התקבלו 22 הצעות. 14-הגישו גם הצעה לעריכת הסקר לתיירות שהוא היה אמור להיות בסיס לעריכת התכנית. המכרז התקיים בשני שלבים: בשלב א' התקבלו 8 הצעות להכנת התכנית ו-7 הצעות להכנת הסקר.

צוות בראשותו של מר י' גולדנברג זכה במכרז גם לעריכת התכנית וגם לעריכת הסקר. ביום 13.12.93 נחתם ההסכם להכנת התכנית והסקר.

העבודה צריכה להסתיים עד 18 חודש מיום תחילת העבודה - יולי 1995, אנו כעת נמצאים באמצע העבודה.
מתחילת העבודה התקיימו 7 ישיבות של ועדת עורכים ו-4 ישיבות של ועדת היגוי. וועדת עורכים הכוללת את משרד הפנים, משרד התיירות ומינהל מקרקעי ישראל, הרכב וועדת ההיגוי הוא רחב וכולל נציגים מהמועצה הארצית ונציגים מהגופים הירוקים. משרד התיירות שעמד בראש ועדת ההיגוי, נטל על עצמו מטלות נוספות שלא היו חלק מהסקר, לדוגמא, נערך סקר מעודכן לגבי השימוש בחופי רחצה ועוד.

לפי החוזה - היה צריך לסיים את העבודה עד סוף נובמבר היו 2 הארכות - 1 - לסיים עד סוף ינואר
2 - לסיים עד 20 למרץ

מצב להיום

חלק אלפא-נומרי בשלב אישור סופי
חלק גרפי - פילוט חלקי ב-5.4.95.

מר א' גונן

מודה לצוות שלו וכן לגב' ד' רצ'בסקי ולמר עמרם קלעג'י שנתנו להם לעמוד בראש הוועדה.
בשנה וחצי האחרונה ערכנו תכנונים רבים ברמה הלאומית, ולשם כך חילקנו את המדינה למספר אזורים.

במסגרת האזור השתדלנו לעבוד עם ראשי רשויות, יזמים וגורמים שונים.

ההחלטות שתקבלנה צריכות להשפיע בטווח של 10 שנים.
לגבי עולם התיירות - פוטנציאל התיירות של ישראל נמצא בעלייה, שוק התיירות הבינלאומי נמצא בירידה.

פלחי שוק עיקריים:

סיור ותיור - תיירות Cultural turs
צליינות
נופש
תיירות כנסים
ביקורי קרובים וידידים

מסקנתנו: שניתן להכפיל את התיירות הנכנסת לישראל עד שנת 2000. הצלחה במיצוי הפוטנציאל התיירותי של ישראל מותנית בטיפול משולב ומתואם בפיתוח תשתיות ובשיווק.
בכל העולם קיים שילוב של תרבות ונופש, ואנו חייבים לתת לכך תשובה.

אם יהיה תאום בין תשתית ופיתוח לשיווק נוכל להגיע ליעד.
קיימות מספר בעיות - הענף לא ערוך לקליטת היקפי התיירות החזויים ואנו פועלים על גבול הקיבולת, לכן פנינו למהלך תכנוני מקיף.

שוק התיירות העולמי:

התעשייה הגדולה ביותר בעולם - הכנסה כוללת מתיירות: 350 מיליארד דולר. 500 מיליון איש יוצאים ממדינה למדינה כתיירים.

מועסקים 200 מיליון: 1 מכל 12 מועסקים עובד בתיירות.
ההוצאה לתיירות 11% מהוצאות התיירים. הגידול החזוי בתיירות נובע ממגמות אלה - גידול בזמן פנוי.
" בשכר ריאלי

" בהוצאה לנפש לתיירות.

שיעור הגידול בישראל היה 11% בשנה האחרונה שהוא 4% מעל שוק התיירות הבינלאומי.

שוק התיירות בישראל:

1994 - שנת שיא בתיירות!

2.17 מיליון - גידול של 12% יחסית ל-1993.

התיירות הכניסה לישראל כמעט 3 מיליארד דולר, המהווים גידול של 8% משנת 1993.

מאפייני תיירות נכנסת: רוב התיירים מגיעים מאירופה, במקום שני התיירים מארה"ב.

אנו עדים גם ל-63% עליה בתיירות מרוסיה ומזרח אירופה.

מספר לינות תיירים - ירושלים - 2-5 מיליון

- תל אביב - 1.5 "

- אילת - 1.5 "

סה"כ הלינות 14.2 מיליון מהם 8.4 מיליון תיירים והשאר ישראלים.

התפלגות תיירים לפי מטרה - צליינות 28%

- תיור 26%

- חופשה 17%

- ביקור קרובים 12%

- עסקים 12%

- אחר 5%

שילוב של צליינות וחופש יהיה מרכיב קובע.

התפלגות לפי דת - 63% נוצרים

- 26% יהודים

- 11% אחר

תיירים לפי רמת ההוצאה - ממוצע משוקלל.

הוצאה ממוצעת לתייר - \$ 1250

הוצאה ליום - \$ 75

תפקיד משרד התיירות - להגדיל התמורה הכלכלית של התיירות!

תרומה לתוצר הלאומי

שיפור מאזן תשלומים

גידול היקף ההשקעות בתיירות

יצירת מקומות תעסוקה

אמצעים:

- תקציבים המיועדים להשקעות בתשתית

- עידוד השקעות יזמיות פרטיות

- תקציבי שיווק ופרסום בעולם

- רישוי עסקים.

מדוע יש צורך במעורבות פעילה של משרד התיירות - המוצר

התיירותי הוא מוצר משולב ונתון להשפעות חיצוניות מרובות,

הדבר מחייב תכנון אינטגרטיבי כיוון שגם ברמה אזורית אתר

צריך להיות משולב טוב בסביבה.

יעדים:

כמותיים - 1998 2.6 מיליון כניסות לישראל

4.6 2008 " " לישראל

לאחר שבדקנו יכולת נשיאה, אתרי טבע, מגבלות שונות, הגענו

ל-4.6 מיליון תיירים כשהם מהווים תיירות עשירה וברמה

גבוהה.

שטחי אכסון - 1995 - 38 אלף חדרים
- 2006-91 אלף חדרים - היעד של תמא/12,
כלומר, דרושים 53 אלף חדרים נוספים בכל הארץ.
סה"כ ההשקעות הנדרשות 11 מיליארד \$
תוספת חדרים באזורי עדיפות - ירושלים 13,000
סובב כנרת 6600
אזור אילת 5900
חוף דרומי 6300
חוף צפוני 5900

יעדים כמותיים על פי פלח שוק
הכוונה לא להציף את השוק בחדרי מלון אלא להתאמה בהיקף
ובאופי לתחזית הניקוש. זה הבסיס למדיניות משרד היירות.
הכוונה להגיע ל-8.5 מיליארד \$ הכנסה נקייה למדינה.

יעדים לאומיים - תוספת למאזן תשלומים
תרומה לתוצר הלאומי גולמי
מועסקים

תכנונים אזוריים
לאחר שהוגדרה הראיה הכוללת ירדנו לפירוט ברמת האזוריים
שהוגדרו.
אנו רוצים להראות את הנתונים, של כל אזור, את האופציה
האפשרית לפיתוח ולומר לראשי רשויות וליזמים מה הם יכולים
לעשות.
במהלך 1995 תעשה השלמה למספר אזוריים.
ניתן לדוגמא את נצרת:
עיר קדושה לנוצרים - מוקד צליינות עולמי
היקף תיירות - 650 אלף בשנה
מאפייני תיירות - בעיקר קבוצות מאורגנות, רמה כלכלית
ממוצעת, התרכזות בחויות דתיות.
אכסון - היום קיימים 12 מתקני אכסון
אטרקציות תיירותיות - אתרי ביקור נוצריים
אתרי ביקור נוספים
שירותי תיירות - 24 מסעדות
שרותי מידע
מזכירות

איתור בעיות
תשתיות עירוניות לקויות
חניה, נגישות
חזות העיר

התחזית שלנו ל-2006 לנצרת היא 1.6 מיליון מבקרים.

תכנית הפיתוח:
פרוייקטים במתחם התיירותי:
ציר התיירות
כיכר המעיין
כיכר הארכיבישוף
כיכרות האורתודכסים

השקעה:
השקעה בתשתיות תיירותיות - 30 מיליון \$.
נעשתה עבודה מקיפה של המערכת, המסקנה היא שחייבים לשלב
תרבות ונופש יחד עם זאת, אין כוונה להזניח את כל השאר כמו
מקומות קדושים וארכיאולוגיה. השילוב מחייב להכנס לנושא
החופים ולנצל אותם יותר לטובתנו.
אנו רוצים לפתח את הנוף ולא לפגוע בו, באשקלון ובחבר הצענו
תכניות שהיו להן הרבה מתנגדים. לאחר תאומים הגענו לתכנית
מקובלת על כולם.

היעד בתמא/12 אופטימלי, אנו רוצים לעמוד בלוח הזמנים ולהביא לאישור התמ"א.

היו"ר

מודה למר גונן על דבריו - הצגת התכנית היום היא לא לשם קבלת החלטות אלא כדי להוכיח שהם הולכים בדרך הנכונה. השר בדרכו לחתימה על הסכם תיירות עם ירדן, ביקשתי ממנו להקדיש זמן לשיחה עם חברי המועצה במועד אחר ולשמחתי הוא נענה לכך.

השר מר ע' ברעם

אתייחס במילה לנושא התיירות, אם מדובר על פריצה לקראת עצמאות כלכלית אין לנו היום שום נושא שהוא חשוב כמו התיירות.

היום ההיי-טק עומד בתחרות אדירה שלא היתה לפני 10 שנים, בנושא החקלאי - הגענו למשבר.

אבל שני אלמנטים אף אחד לא יקח מאתנו-הארץ קדושה ל-3 הדתות עם אתרים היסטוריים וארכיאולוגיים ראשונים במעלה, והעובדה שיש בישראל קרוב ל-300 ימי שמש. יחד עם זאת קיימות מגבלות שונות כמו מגבלת שטח, מגבלת אוכלוסיה ומגבלת השלום.

בנושא חבילות התיירות - השהייה הממוצעת תרד ל-7 ימים, הנתונים שמר גונן הציג התייחסו ל-11 יום בממוצע.

החבילה שאנו מציעים כעת לתייר היא לא מצודדת, לא ניתן להביא תיירים רק לאילת או לאתרים קדושים. אם לא יקומו כפרי נופש לא נוכל להגיע לפלח שוק מבוקש.

מודע לכך שהמועצה צריכה לשקול זאת בכל האספקטים ולא רק מבחינה תיירותית, חושב ששנים לא הכינו במדינה את המשמעות האדירה שיש לכלכלה בתיירות.

לפני 3 חודשים הייתי בספרד אצל שר התיירות, הם מגיעים ל-59 מיליון תיירים, אנחנו ל-2 מיליון. אבל רבים מהתיירים שם הם עוברי אורח והשהייה הממוצעת שם מאוד נמוכה. כלומר יש כאן תשואה ענקית עם תשומה לא גדולה.

ולכובעי השני, כשר הפנים, לדעתי המועצה היא אחד מהגופים החשובים במדינה מבחינת סמכות וכוח, למרות שכאשר הלחץ לאשר גדול, היזמות במועצה הרבה יותר קטנה והיא עוברת לדרג התחתון.

השיקולים הפיסיים הם רק חלק, במועצה השיקולים הכלכליים והחברתיים צריכים להיות ראשונים במעלה בכל נושא. גם אם יהיה לישראל הסכם שלום כולל עם מצרים, ירדן, סוריה והפלשתינאים, עדיין הוא יהיה תלוי על בלימה ולא נהיה בטוחים שאנו לא במאזן אימה.

המצב בארץ יהיה שביר ומתוח גם מבחינה אתנית - ערבים יהודים, אנו לא יודעים מה תהיה הזיקה של ערביי ישראל לפלשתינאים. בנוסף קיימים ניגודים בתוך הישוב היהודי בארץ, דתיים וחילוניים ואף הפרדה בין קבוצות דתיות שונות.

התיירות תהיה אמנם רבה אך מבוקרת, המספרים שמר גונן נקב כאן הם מספרים שיש למשרד התיירות אמצעי שליטה עליהם. אם אכן יהיה שלום כולל, אף אחד לא יודע מה יקרה ואם לא תהיה כאן הצפה שאף אחד לא חזה אותה.

בברית המועצות יש שיכבה של מספר מיליונים שנעה, אמנם יש לנו בעיות בטחוניות איתה אך גם לאחרים יש. בשבוע שעבר השתתפתי בישיבה בנושא מועצות תעשייתיות, אנחנו נמצאים בתהליכי פיתוח של אתרי תעשייה, התנגדתי לאינפלציה של מועצות תעשייתיות, לדעתי חייבים לראות ראייה מקיפה של הקהילה, ההכנסות והרשויות.

הנושא החקלאי עירוני - מועצות אזוריות מתייחסות לאדמותיהן כאילו הן נמצאות שם לפיתוח המועצה בלבד אך אנו יודעים שכל הרזרבה הקרקעית שלנו נמצאת במועצות האזוריות ולא יתכן להסתכל בראיה צרה כזו.

בנושא בתי הקברות קיימת גם בעיה, הערבים השרעיים למשל מתרעמים על בניה על בתי קברות ומוכרחים להגיע לקריטריונים כוללים לבתי קברות. לדעתי יש צורך למיין את כל בתי הקברות בארץ ולהחליט איזה דין חל על כל אחד.

התנועה האיסלמית הולכת ומתחזקת ואין צורך לספק לה נשק נוסף. בכביש מס' 1, למשל מערות קבורה של יהודים הפכו לבעיה ראשונה במעלה.

מעלה הצעה - שהמועצה תחליט למנות דיקנים של אוניברסיטאות בארץ להיות יועצים למועצה בנושאי דיור וקרקע. מצד אחד זה יתן למועצה מטרייה אקדמית ומצד שני יוסיף למעמדה גם מול הממשלה.

בעיקרון, חושב ששר הפנים לא צריך לשבת בישיבות המועצה. מאחל בהצלחה, חג שמח וכשר לכולם.

מר ס' גולדנברג

בפתיחה דובר בעיקר על תיירות חוף. אנו מכינים תכנית מיתאר ארצית לתיירות, עוסק בכך צוות רב תחומי כדי לקבל תכנית מאוזנת.

גב' ד' רצ'בסקי אמרה פעם ששלב ההפקה לא פחות חשוב מהתכנית עצמה. 3 שלבים בתכנית: הפקה, התכנית עצמה והישום. מדובר בארץ דינמית, קטנה עם מציאות משתנה.

מהותה של תכנית מיתאר ארצית

צריך להבטיח שטוות הזמן הוא רחוק ולהבטיח את המשאבים גם לדורות הבאים בלא להיכנס לאינטרסים צרים ומקומיים.

את פריצת הדרך וההזדמנות לחולל מפנה במערכת התיירות אנו רואים בכמה רמות:

- סטטוטורית - שימושי שטח
- פיסית סביבתית
- כלכלית שיווקית
- מעורבות משרד התיירות
- ראייה של התיירות כמנוף חברתי

תפיסה רעיונית של התכנית

להבטיח משאבים מצומצמים ובלתי הפיכים למשך זמן בלתי מוגבל. לישראל שילוב יחודי של הסטוריה, תרבות, ונופים ויש לתת ביטוי לשפע, לגיוון ולייחוד זה.

השפעה וזיקה על איכות החיים והסביבה.

הכוונה לא להצפה של תיירות עממית אלא לתיירות מוגבלת ואיכותית ולתת לכך ביטוי סטטוטורי ומחייב.

מבחינה איכותית התיירות יכולה לתרום ולהפוך לאלמנט חיובי בעיקר בענין החברתי, שיקום נופי, טיפוח של חזות, חינוך ליתר נימוס, ליתר פתיחות תרבותית. זהו ענף שיכול לתרום לציונות כמו שבשעתו תרמה החקלאות.

בארצות כמו צרפת ואיטליה חל שינוי רב בעקבות התיירות.

מבנה התכנית

חלופות - היו שתי חלופות ברמה רעיונית - והיה עלינו להחליט אם אנו מתייחסים לארץ כארץ תיירות או ממשיכים במצב הרגיל.

בחרנו בארץ תיירות - שילוב של נופש ותרבות.

ברמה מרחבית - אפשרות ריכוז או פיזור - הפיזור לא כלכלי, כי יוצר תחרות עם יותר מדי ענפים ולכן נבחרה החלופה

המגוונת.

מסקנה - אותם מרחבים של נופש ותיירות עם תשריט ותקנון יקבלו תוקף תחת המטרייה של תמא/12.

לא יכללו בהם שימושים אחרים הסותרים נופש ושניתן למצוא להם מקום אחר.

רוצים למנוע תחרות עם ענפים אחרים, תעשייה וצנא לא חייבים לשבת על החוף.

כדי להבטיח ה"אינטרס התיירותי" צריך לשנות את המערכת הסטטוטורית, למנות למשל נציגים של משרד התיירות בוועדות השונות, כדי לשמור על האינטרס.

תיירות בעידן השלום

הנושא הפך יותר מעשי כעת, לא ידוע מה סוג השלום שיהיה וישנם סימני שאלה רבים כמו האם אנו רוצים הצפה של תיירים, האם אנו רוצים לנסוע אליהם.

מר ש' בלוזר

נושא שיווקי - תיירות פנים מבחינה ערכית וכלכלית היא בעלת משמעות חשובה.

התחזית השיווקית - הנחת יסוד - הצענו השלמות שונות בעיקר לשנת 2010, תרחישים שונים, התאמות עם סקרים בארץ ובעולם לגבי ביקושים. מתוך התיירות הנכנסת בשנת 2010-כשהיעד 5 מיליון תיירים מצפים לסיור ותיור 1.6 מיליון וצליינות 1.4 מיליון. התיירות הוא ענף כלכלי משמעותי, זהו ניצול משאב אמיתי שהתברכנו בו: מקומות קדושים, הסטוריה, ארכיאולוגיה וכד'. מה יקרה אם נהיה בפיגור הפיתוח? הביקושים זהו כאמיתיים, מי שרוצה להגיע לארץ עושה זאת ושוהה כאן מספר ימים, אם יהיה פיגור בפיתוח יהיה פיגור גם בתחומים אחרים נילוויים.

פלח נוסף - ביצענו סקרים בתורכיה ובאירופה. פנינו לסוכני תיירות בצרפת, אנגליה וגרמניה שהן מדינות מוצא עיקריות לתיירות חוף בעולם.

הממצא העיקרי, כל סוכני התיירות הציגו פוטנציאל פיתוח בגלל קירבה פיסיית ומוקדי עניין רבים. מתקני איכסון - נטייה לכפרי נופש.

אחת המסקנות מהסקר - צריך לשים דגש על מתחמי תיירות שכוללים אכסון, אטרקציות ומתקנים.

תוספת החדרים לשנת 2010 מסתכמת ב-77 אלף חדרים כאשר המוקדים העיקריים הם ירושלים, ת"א ואילת.

שני מוקדים חדשים - החוף הדרומי והחוף הצפוני של הים התיכון שבהם מתוכננים מתקני נופש לשימוש תיירות חוף ופנים. תמהיל האיכסון על סמך הסקרים והניתוח של ביקושים.

תמהיל איכסון - מלונות ברמה בינונית טובה 55%, היתרה כפרי נופש ברמה בינונית טובה. 2/3 פיתוח של רמה A/B מלונות ברמה בינונית 28% והיתרה כפרי נופש.

מר י' קורץ

ברמה השיווקית קיימות שלוש חלופות:

1. חלופת תיירות קלאסית - המשך השיווק לפלחי התיירות המסורתיים.
2. חלופה דואלית - מעבר מארץ תיירות אקזוטית לתיירות נופש, דגש על נופש חופים.
3. מוצר משולב - שילוב של המתכונת המסורתית ומספר ימים של שהות בחופים - נופש פלוס תרבות.

חלופות בתחום האיכסון

1. בעיניים כלכליות המצב שאפיין את הארץ היה ברמה ריכוזית מאוד, דגש על מערך איכסון במספר קטן של מוקדי על.
2. המשכית - מגמות קיימות עם יוזמות בכמה מוקדים בחופי הים.
3. החלופה המגוונת - דגש על איכסון בעיקר בחופים.

הצוות הסתמך על הרבה סקרים ודוחות - האם נשארים בסל הקיים או משנים אותו.

יצאנו במשלחת לקפריסין תורכיה וצרפת.

המסקנות: יש לנו נחיתות באורך החופים (נטו 90 ק"מ) - עלות בניה של חדר בארץ פי שניים מתורכיה. - בתורכיה אין בעיית מחסור בקרקע.

יתרונות: שילוב מגוון אתרים בארץ קטנה.

רמת שירותים ותשתית מערבית.
תורכיה עשתה מהפך מ-2 מיליון ל-7 מיליון תיירים.
הם עשו זאת דרך התכנון הפיסי על ידי כך שבנו 300 אלף מיטות
תוך כמה שנים וכך נכנסו לתיירות הנופש. למרות שנושא הנופש
אינו מהווה את היתרון היחסי של ישראל, שילוב של השניים
יחזק את התיירות.

קיימת סכנה של ירידת ימי השהייה בארץ.
"מיצוב" - באיזה קהל יעד מחליטים להתמקד.
החלטנו להתמקד בתייר ברמה סוציו-כלכלית ורמת השכלה בינונית
ומעלה.

לשם כך יש צורך במידה מסוימת של שינוי בסל האיכסון.
פלח השוק מחייב חשיבה בנושא של עונתיות. התמ"א צריכה לתת
פתרונות לזה.
יש מקום להשקיע מאמץ בנושא של חסכון בכח אדם.

היבטים כמותיים של ההשוואה:
החלופות מתייחסות בעיקר לנושא האיכסון.
ההבדל בכמות החדרים בין חלופה א' לבין חלופה ב' היא 7,000
חדרים.

חלופה א' - שמה דגש על ירושלים במקום בחופים, לדעתנו גובלת
בחוסר זמינות.
חלופה ב' - פריסת 17,000 חדרים לאורך חוף הים התיכון,
בעיקר בחלק הדרומי של חופי הארץ ובחלק הצפוני.

השוואה בין החלופות:

חלופה א' - ממשיכה מגמות קיימות, לכן יש בה פחות סיכון.
מבחינת זמינות היא לא ריאלית. בנוסף עונה גם על צרכי
תיירות הפנים, בכך שמציגה לישראלי אלטרנטיבה.
חלופה ב' יותר מתאימה לתמהיל השיווקי של הצוות.
רמת החופים בארץ היא מתחת לרמה המקובלת בים התיכון.

יחד עם זאת בחלופה ב' - ישנם קונפליקטים של שימושי קרקע.

התמ"א איננה פוסלת פיתוח אזורי, לא פוסלים פיתוח של מוקדים
קטנים במקומות פריפריאליים בכל מפת התיירות בארץ.
תועלת כלכלית נטו - חלופה ב' יותר טובה מבחינת עלות תועלת
ברמה הלאומית.

מבחינת עלות תועלת למשק -
בחלופה ב' נצטרך להשקיע יותר בחדרי איכסון במסחר
ואטרקציות, כ-600 מיליון דולר וכמונן השקעה של משאב הקרקע.
17,000 חדרים יפותחו לאורך חופי הים התיכון בעיקר על חשבון
מגורי יוקרה.

תייר המבקר בארץ משאיר במוצע \$1300. העובדה שהתיירות היא
בעלת ערך מוסף גבוה ומכפיל כלכלי גבוה, צד ההכנסה שקול
הרבה יותר כנגד ההשקעה. לכן, אם מסתכלים על ההכנסה חלופה
ב' יותר כדאית למשק.

הסקרים נערכו לצורך הכנת התמ"א -
מצאי החדרים על פי אזורי תכנון - (קיים, טווח קצר, טווח
ביניים, טווח רחוק) סה"כ 152,000 חדרים שנמצאים בצורת
בשלים שונים.

קיבולת המתרחצים בקטעים השונים של החוף משתנה,
לדוגמא: 37% מהמתרחצים ביום שיא נמצאים בקטע המרכזי של
ת"א, בת-ים וראשל"צ.
אם משווים את הנתון הזה בין שנת 1982 ל-1994 מוצאים כי חלה
ירידה במספר המתרחצים.

שבוע העבודה הקצר חילק את מספר המתרחצים לשניים, כי חלק
באים ביום שישי וחלק בשבת, אך העליה בשיעורי המינוע
העלתה את כמות הרכב החונה למרות שמספר המתרחצים ירד.

מר י' קמחי

מר מ' קפלן

קיים צורך בשמירה על שטחים פתוחים במקומות שהאוכלוסיה הולכת וגדלה. התכנית מתייחסת למקומות אלה ומציעה פתרונות. התכנית יכולה להיות מכשיר לשמירה על שטחים איכותיים עם השענות על הכלי שנקרא תיירות. החלופה המועדפת היא החלופה המגוונת בה מרכז הכובד בחופי הים. ההליכה לחופים נובעת מכמה סיבות: התכנית של אריה שרון שנותנת דגש לחופי הים תמא/13 גישה חופשית לחופים ומלונאות, תמא/31 שאומרת מפורשות על פיתוח ברצועת החוף. המנגנון שאנחנו מדברים עליו הוא גלעין של כפרי נופש. הריכוזים מותווים על פי תמא/13 ואין לנו חריגות מקו התכנון הלאומי.

מר ש' רותם

כיצד ישפיע מספר התיירים הגדול, ביחס לגודל האוכלוסיה ושטח המדינה, על חיי היום יום של האוכלוסיה, בעיקר בירושלים שיש בה אוכלוסיה מיוחדת. ההשלכות בשבת ובחגים במקום כמו הכותל. להערכתי חייבים להגביל את מספר התיירים.

מר יואב שגיא

מכרך על הגישה האינטגרטיבית של התכנית המתייחסת בצורה נכונה לנושא. מה שמטריד אותי, הפער שקיים בין הרצונות ובין הביטוי הישומי. ישנן מגבלות לכושר נשיאה של השטח. לדעתו התכנית המוצעת עוברת את מגבלות כושר הנשיאה, כמותית וגם לגבי אופי האכסון. קיים דגש גדול ומוגזם של המשקל על החוף. אם כל זה שהחוף אכן אטרקטיבי, התכנית מציעה למכור אותו כמוצר תיירותי. דבר זה יפגע בשטחים הפתוחים. נאמר כאן כי אין תחרות על משאבי הקרקע כי האלמנטים התיירותיים יבואו במקום תעשייה בטחון וכו'. היכן התיירות מחליפה את השימושים האחרים? התכנית לא מציינת וזו לדעתי שאלה לדיון והתייחסות של המועצה.

לדעתו הקיבולת המוצעת היא מעבר לכמות ולפריסה של תמא/13 ג'. הוצג ע"י המתכננים כי אחד היתרונות של חלופה ב' שהיא תשפר את השמירה על החופים. לא השתכנע-שמירה על השטחים צריכה להעשות בכל מקרה. העברת משקל אל החופים מוסיפה לחץ נוסף על שימושי החוף.

נושא שצריך להטריד את המועצה הוא המרינות, דרכן עוקפים את המגבלות של בניה על החוף. השימושים התיירותיים האכסטנטטיביים המוצעים בתכנית לא נראה כיצד הם מחליפים את המרינות שהן שימוש אינטנטסיבי. דבר נוסף, כפרי נופש הם בזבזני שטח, בחוף הצפוני מוצעות כמויות עצומות של אכסון - 5,000 חדרים. הכמות היא מעל ומעבר לקיבולת ולתמא/13.

מציע לשקול את האפשרות שהאדמות שיתפנו כתוצאה מהסדרים עם הקיבוצים יתנו את ההזדמנות להקים כפרי נופש במסגרת הישובים וע"י כך להצמד למוקדים קיימים.

החלופה המועדפת עלי היא חלופה ב' אבל עם פחות אכסון בחופים מבחינה מספרית ומתקרב לחלופה א'.

נאמר שמגבלה של חופי רחצה כמעט ולא קיימת אולם אציין שיש בעיה של חניה ותחבורה. אם כל החופים יהפכו למגרשי חניה זה לא יעזור שהמתרחצים ימצאו חוף, לכן יש לפתור את בעית החניה. כאשר מעמיסים עומס נוסף על השטחים הפתוחים ועל החוף מקטינים את השטחים הפתוחים ללא פיתוח ואת השטחים השמורים. מבקש להגן על שטחים פתוחים ושמורים.

ד"ר ע' גונן

האם שקלתם אפשרות של עירוב שימושי קרקע ושימושים אורבניים משיקולים של חסכון בקרקע וכושר נשיאה.

הגישה הכלכלית היא גישה נכונה אך הביטוי בשטח מחייב תשומת לב. ביחס לכישר הנשיאה-במידה ואין לתכנית אפשרות מימוש היא תהפוך למסמך חסר שיניים.

לא רואה בעיה אם בודקים ברמה האזורית את הישימות של התכניות הקונקרטיות. לדוגמא: בחוף הדרומי מוצעים 2,200 חדרים וזה מצריך 270 דונם. לדעתו אין בעיית קיבולת.

אבל אם התמ"א יורדת לרמה של פירוט ופיזיביליות, חשוב לשמור על דרגת גמישות - לדוגמא: מה יקרה אם עיר קטנה כמו עכו תערער על המספרים המוצעים ותרצה בעתיד להגדיל יותר חדרים מהיעד של תמא/12? לכן יש לאפשר גמישות.

- הערה למשרד התיירות - חייבים לעשות תאום עם תכניות אחרות.

- חשוב לעשות שימוש במאגרי מים פנימיים בראיה תירותית, נדמה לי שמשרד התיירות צריך להכנס לנושא. השימוש התיירותי בהם יקל על השימוש בחופים.

מר ד' זרין

מקדם בברכה את יעדי הגברת התיירות וכפרי נופש אך לא מבין את הצורך בתמ"א. מה קורה אם לא מגיעים ליעדים או עוברים אותם, מבחינה סטטוטורית אין בעיניו משמעות לתכנית. כדי לקדם תכנית ולפשט הליכים רצוי שתהיינה הגדרות מדויקות של שטחים, אחוזי בניה לכל אזור או עיר תיירות.

אין משמעות לקביעה של מספרי חדרים, העזרה היא בהליך הסטטוטורי בדרך של קביעת אחוזי בניה. מבקש לבטל מושג של "מלון דירות", על מנת לא לאפשר להפכם לדירות פאר. מציע לשתף את הדרגים העירוניים בקביעת היעדים הכמותיים בתחומם. חושש כי אין סיכוי לאשר את כמות החדרים שנקבעה ביעדים בהליכי התכנון הקיימים.

מר ד' פרי

על כל תייר שבא יש תייר שיוצא. הכלים השלובים מאזנים אחד את השני. כמה מביאים לנו וכמה אנחנו מביאים לאחריים. בעד הוראות נוקשות ומחייבות. לדעתו החלופה "ההמשכית" היא החלופה ההגיונית. בשלב שבו אוכלוסית ישראל תמנה 8.5 מיליון תושבים לא יהיה מספיק חוף לתושבי ישראל, ולכן, להוסיף באופן משמעותי איכסון על חוף הים מהווה בעיה.

מר מ' קפלן

תשובה לפרופ' צמיר לגבי הירידה בבדיקות לרמה המקומית. נעשתה בדיקה מפורטת עם עורכי תמא/13 ועם הידע הקיים של כל התכניות. כשאנו קובעים מתחם תיירותי אנחנו אחראים מבחינת השטח וכו'. מגורים בחופי הים הם אחד האוייבים של התיירות ואני מקדם בברכה את הרעיון לביטול המושג "מלון דירות". לגבי נושא עירוב שימושי קרקע, מתאימים חלק מהשטחים באזורים העירוניים לתיירות, נופש חופי אורבני.

גב' ד' רצ'בסקי

בעצם אנחנו בעיצומה של עבודה וחשבנו להציג את הבחירה שעשתה ועדת ההיגוי לקראת העריכה של התכנית. אני מוכרחה לומר ששמחתי לשמוע את ההערות שהועלו. ברובן התלבטנו בוועדת ההיגוי. מוכרחה לציין שכאשר נכנס משרד התיירות לעבודה הוא בא עם עמדה מגובשת של משרד וזה הקל על העבודה.

סיכום: המועצה רואה בחיוב את החלופה המגוונת. שיקחו בחשבון את דברי חברי המועצה שנשמעו בדיון.

את המספר 77,000 צריך לבסס. כמו כן צריך לאפשר גמישות. מציעה לעורכי התכנית גם גג סגור וגם גמישות. תכנית קשוחה מדי אינה טובה.

להצביע על נושא החלפת היעודים וההיבטים של התחבורה.

מר יואב שגיא

- 1) המועצה הארצית שמעה את הדיווח על שינוי תכנית תמא/12 ואת המלצת ועדת ההיגוי לפרט בתכנית הארצית את חלופה ב' - מגוונת.
- 2) בהמשך העבודה יקחו בחשבון העורכים וועדת ההיגוי את הערות חברי המועצה שנשמעו בדיון.
- 3) פיתוח התכנית וההוראות יתאמו את השטחים שהוקצו לתיירות בתכנית מיתאר ארצית לחופים תמא/13 ג'.
- 4) לצרף לוועדת ההיגוי את נציגי הרשויות המקומיות במועצה הארצית.

4. תכנית מיתאר ארצית לתחנות כח ורשת חשמל תמא/10 - טורבינות גז, מחזור משולב, אתרים - חגית ורמת חובב

מר ז' לביא

מטרת התכנית: יצירת מערך ייצור נלווה ליחידות הייצור הראשיות באופן שיעשה שימוש וניצול נוסף במקור החום השיורי שבגזי הפליטה של תחנות כח מסוג טורבינות גז. יישום הטכנולוגיה מחייב הוספת יחידות ייצור קיטוריות, לצד טורבינות הגז התעשיתיות. המערך המתקבל נקרא מחזור משולב. בשלב ראשון מבקשת חברת החשמל הוספת מערכות "מחזור משולב" לטורבינות ב-2 אתרים: אתר "חגית" ואתר "רמת חובב". מטרת הדיון: מתן הוראה ע"י המועצה הארצית על עריכת תכנית מיתאר ארצית. הצעת נוסח ההוראה הופצה עם חומר הרקע. במחזור משולב מבחינת היקף שעות עבודה מאפשר פי שתיים או שלוש - 5000-4000 שעות. מבקשים אישור ההוראה שהופצה לחברים.

גב' ד' רצ'בסקי

מציעים לקבל נוסח ההוראה, יש לנו מספר הערות שמקובלות על עורכי התכנית כמו למשל שהתסקיר יכלול בין השאר - שעות ההפעלה וגובה ארובות. בעריכת התכנית צריך לקחת בחשבון את מסגרת הרישוי שתתייחס לגז. מזכירים שהמועצה רוצה לראות תכנית אוריינטטיבית מחודשת ועורכי התכנית מוכנים לכך לפני שנכנס לדיון באתרים ספציפיים.

סא"ל צ' קדמן

בכמה הכוונה להגביה את הארובות?

מר ז' לביא

הגובה הנוכחי 30 מ', מבקשים 60 מ'.

סא"ל צ' קדמן

מבקש שגובה הארובות יתואם אתנו.

לאשר את נוסח ההוראה להכנת התכנית (ראה בנספח) בכפוף להערות להלן:

1. תסקיר ההשפעה על הסביבה יכלול בין השאר התייחסות:
  - לכושר הייצור המרבי בו יעבדו התחנות;
  - שעות ההפעלה של יחידות הייצור;
  - גובה הארובות (לאור העובדה שחום הגאזים הנפלטים יקטן).
2. הקמת היחידה ברמת חובב תותנה בפתרון בעיית תחמוצות החנקן הנפלטות מטורבינות הגז הקיימות עפ"י ההתחייבויות שנקבעו בתכנית כשנתיים מהיום.

3. אם טורבינות הגז תוסבנה להפעלה בגז, יהא צורך במסגרת רישוי נפרדת, לתת את הדעת להבטים הנוגעים לאופן הספקת הגז, כולל הערכת סיכונים.

4. חברת החשמל תעדכן את המועצה הארצית בדבר תכניתה האוריינטטיבית לתכנון ארצי כולל להוספת יחידות "מחזור משולב" לטורבינות גז קיימות ומתוכננות.

5. תכנית מיתאר ארצית לסילוק אשפה תמא/16 - אתר דודאים

לגבי דודאים קיבלנו מכתב מבית המשפט המחוזי בבאר שבע, הסכמה לדחות את הדיון עד שתנתן חוות דעת המשרד לאיכות הסביבה לתסקיר. המשיבים מציעים כי נושא אתר דודאים יוסר מסדר היום של המועצה, הצדדים מבקשים מבית המשפט לדחות את הדיון וכל צד ישא בהוצאותיו.

היו"ר

תכנית מיתאר ארצית חלקית לפיתוח נמל תעופה בן גוריון - תמא/2/4 א' (הטרמינל)

בישיבה הקודמת שנערכה ב-7.2.95 הוצגה התכנית על ידי צוות התכנון. בישיבה הוצג התסקיר, המשרד לאיכות הסביבה ציין שהתסקיר שלם אך חסרה חוות דעת שתושלם עד 21.3.95, כלומר 30 יום מיום שנמסרו ההשלמות לתסקיר. חוות הדעת שנתקבלה הופצה לחברים. ב-28/3 קיבלנו מסמך נוסף של חוות הדעת מגב' ולרי ברכיה והתייחסות לחוות הדעת ולמסמך הנוסף הופצו כעת בישיבה. לסדר הדיון - המשרד לאיכות הסביבה יציג את עמדתו.

גב' ד' רצ'בסקי

הערה עקרונית, רוצה לומר שתכנית תמא/2/4 א' היתה צריכה לבוא אחרי תמא/2/4 וזאת על פי החלטת המועצה. אין בכוונתי להחזיר את הגלגל אחורה.

מר י' פלג

הערה עקרונית נוספת - נתב"ג היום הוא שדה התעופה הבינלאומי היחיד בישראל, צרכי הניקוש הולכים וגדלים והשלום יביא איתו האצה נוספת. אלה תהליכים מבורכים ורצויים אך רצוי גם שיהיה לנו שדה תעופה משלים ושהמועצה תיתן דעתה לשדה נוסף. הרצון לתת איכות חיים לתושבים סביב השדה והרצון לתת שרות טוב לשדה יוצרים קונפליקט שצריך לבוא לידי ביטוי במתן פתרונות. לגבי בחינת החלופות: קיים חוסר עקביות ב-3 מסמכים, ההצעה הראשונה מ-93 שלא פסלה אף חלופה גם לא משיקול של בטיחות טיסה. כעת באה הצעה אחרת שמסמנת חלופה אחת ואין בילתה. אנו חושבים שיש בילתה מאחר והיא גרועה מבחינה סביבתית. כעת נותר לנו רק לבקש לבדוק גם את שאר החלופות שלא נפסלו בעבר, מבחינה סביבתית.

הערה נוספת - אנו יודעים שנתב"ג לא יזוז ממקומו, אבל רוצים להבטיח שהוא לא יפריע יותר מדי לתושבים סביבו וכן את איכות החיים שם. אנו לא חושבים לעצור את הפעילות בנתב"ג שכן לצערנו זה השדה היחיד. מבקש מגב' ארנון להרחיב.

גב' א' ארנון

בהקשר הכללי, הנמל ממוקם במקום בו לחצי הפיתוח רבים. הקונפליקט שנוצר מכך שנתב"ג הוא נמל יחיד וכל הגבלה תפגע בקשר הבינ"ל מישראל לחו"ל. חושבת שצריך לעשות חשיבה רצינית, גם בפיתוח הנמל עצמו. אין בכוונת המשרד לעכב או למנוע אלא להגיע לתכנית מושכלת. התכנית נוקטת ביד רחבה בנושאים בטיחותיים, תיירותיים, כלכליים ועוד וחיבת לעשות כך גם בנושאים הסביבתיים.

חוות הדעת עוסקת בבחירת החלופות, אי הנחת מבדיקת החלופות הובעה על ידי גב' ולרי ברכיה מספר פעמים. סבורים שיש מקום לחזור ולבחון את נושא החלופות וגם אם תבחר החלופה המערבית יש מקום לחזור ולבחון את מיקום תת החלופות בחלופה זו. הציבור חייב להשתכנע שזו החלופה הטובה ביותר האפשרית.

התסקיר כלל הרבה נושאים, הרעש ואיכות האויר הם הנושאים העיקריים.

רעש - בחינת ההחמרה של התכנית בהשוואה למצב הקיים, המחלף על כביש מס' 1, הרעש מרחבות החנייה והרעש המצטבר.

המחלף - הניתוח מצביע על מסקנות שונות מעט, ההמלצות דומות, העדיפות ניתנה לחלופה ג' אך כיוון שהיא

בעדיפות קלה ביותר לא המלצנו דווקא עליה. אין בנושא זה למשרד דעה נחרצת. כביש השרות - קיימים

מפגעי רעש גם ממקום זה, וצריך להתייחס גם לכך, והצענו תוספת מיגון גם לקטע זה.

למרכיב זה מצטרף מרכיב כבד של רחבות החנייה. אנו חולקים על הנתונים, על החישובים, על יעילות המיגון, חושבים שזה יהיה מוקד רעש חמור בעיקר לצפריה, יגל ובית רבקה.

גם בחלופה המוצעת עצמה ניתן היה להתחשב יותר. התרומה הכוללת - תהיה החמרה ניכרת מאד במפלסי הרעש בעיקר

בישובי המעגל הראשון ולא מצאנו לכך תשובה. אין תשובה הולמת בתסקיר להקטנת המפגעים הסביבתיים אפילו לא

בטיפול במפגעים עצמם וזה ללא קשר לבחינת החלופות. איכות אויר - המשרד מקבל את הנתונים שניתנו מכלי הרכב אך

מצביע עך כך שלא נלקחו נתונים מרחבות החנייה, חובה היה על עורכי התכנית להתייחס גם למקור זה. אנו חושבים שעלול להיות

זיהום אויר מרחבות הרכב ומרחבות החנייה למטוסים. תמא/2/4 כוללת מרכיב נכבד של טיפול בישובים ולא ניתן להפריד

בין שתי התכניות. לא ניתן להחליט על הפיתוח הקרקעי בלי לדעת בדיוק מהן

ההשפעות מהפיתוח האוירי. המשרד מבקש לתקן ולהשלים את הטעון תיקון.

בניגוד לתכניות אחרות שאנו ממליצים להעביר לוועדות המחוזיות, אנו חושבים שיש צורך תחילה להשלים את התסקיר לפני

ההעברה. בכל מקרה, אם יוחלט להעביר למחוזות רשמנו בדיוק מה צריך להוסיף.

יש צורך להשלים דברים רבים בתסקיר. בבחינת החלופות, הנושא הסביבתי לא היה חלק. החלופה שנבחרה

צריכה להיות לפחות אדישה לסביבה ולא לגרום מפגעים נוספים. כל תושב בכל ישוב ללא קשר מה המרחק ממנו לשדה, לא צריך

להרגיש החמרה במצב הסביבתי.

קיימנו יום עיון לפני מספר ימים במעמד נציגים רבים, שמענו בקשר רב את התגובות של הרשויות המקומיות כמו לוד, אור

יהודה, אזור ועוד. מנכ"ל רשות שדות התעופה התחייב למספר דברים שאינם כלולים בהוראות התכנית.

בחוות דעת שערכו עורכי התסקיר התייחסנו באופן ספציפי לחוות הדעת של המשרד לאיכות הסביבה. אנו מקבלים את חלקן הגדול של

ההתייחסויות הענייניות של המשרד, כמו גובה סוללות עפר, שיפור מערך מניעת רעש מרחבות החנייה ועוד - הרשות מוכנה לקבל את

ההערות ולפעול בהתאם. עורכי התכנית מבקשים להבהיר שבתמא/2/4 נכללו מנגנונים רבים לטיפול בנושאים. מזכיר שבתמא/2/4 -

היתרי בניה מותנים בכך שהם יעמדו באישור המשרד לאיכות הסביבה. כשבאים לסלול קטע מסוים מרחבת החנייה נזקקים למנגנון

היתרי הבניה. גם במספר נושאים נוספים בהן היו הערות ענייניות וספציפיות, הן מקובלות עלינו.

מר א' שלאין

מר ס' גלבר

מר צ' פרנק

שני הנושאים העיקריים -

נמל תעופה יחיד - רשות שדות התעופה מקבלת את הטענה שעליה לפתח אלטרנטיבות נוספות. במסגרת תמא/15 כלולה הקמתו של נמל בינ"ל שני בנבטים, זהו תהליך ארוך וממושך ופיתוח נתב"ג בא למלא את החלל עד אז. כמו כן קיים ניסיון לפתח פעילות בינ"ל מחיפה - דבר שיכול להקל על העומס בנתב"ג.

לדעתנו, יש תקופה לאורך כל הקו של רשות שדות התעופה שלא נבדקו חלופות ורוצה להבהיר את הנושא הזה. קודם לעריכת הפרוגרמה התכנונית של תמא/2/4 א הזמינה הרשות מתכננים בכסף רב שבדקו חלופות. העבודה של L.F.A העלתה 3 אלטרנטיבות, תחילה היועצים החיצוניים בדקו את טרמינל הנוסעים בלבד ונבחרה החלופה הטובה ביותר. בהמשך לתהליך מונה צוות ישראלי ובינ"ל כדי לפתח פרוגרמה לנמל, חברת L.F.A יחד עם מספר משרדי יעוץ נוספים בדקו פרוגרמה לשימושי קרקע.

מבהיר שאין שני נמלי תעופה זהים זה לזה. כל שדה של 6 מיליון נוסעים שבאירופה נחשב קטן לא מגיע לכמות המטען שאנו מגיעים אליו. כמחצית המטען הנכנס לישראל יוצא ונכנס במטוסי הנוסעים ולא קל להפריד ביניהם.

הגורם הבינלאומי פנה אלינו ואמר שכעת לאחר שלמדו את מערך פעולות נתב"ג יש צורך לבחון שוב את החלופות. כעבור מספר חודשים הוגש דו"ח נוסף - נלקחו כל שימושי הקרקע התומכים וחולקו לאלה שלא ניתן לפעול בלעדיהם ולאלה שלא חייבים להיות קרובים.

היועץ הוזמן על ידנו לתת הסברים לחברי וועדת ההיגוי של התמ"א, הופיע ונתן הסברים מלאים. הוא נשאר בארץ שבוע נוסף ועמד לרשות המבקשים. נציגי משרד הפנים עשו זאת ונציגי המשרד לאיכות הסביבה לא באו.

לא ידעתי אז שהוא היה כאן אך סוכס עם מוטי דבי שהוא יוזמן לכאן ונוכל לפגשו.

ד"ר י' פלג

לאחר שנבחנו החלופות פעם נוספת, התקבלה חוות דעת חד משמעית שהאלטרנטיבה היחידה שיכולה להביא את נתב"ג לתפעול היא W3. נושא תת האלטרנטיבות בחלופה המערבית מועלה כאן היום בפעם הראשונה וזה נועד ליצור עיכוב בתכנית. לסיכום, מבקש מחברי המועצה לזכור שנתב"ג מתפקד כיום תחת תמא/1/4, אין בכוח המועצה לגרום לצמצום הנוסעים בנמל. תמא/2/4 מטילה על הרשות מגבלות בפעם הראשונה ויש לראות זאת באור הזה. לכל ענין ההערות הספציפיות יש תגובות ואנו מוכנים להביא את כולן לפתרון.

מר צ' פרנק

התכנית נערכה והוגשה לשולחן המועצה. השלב הבא הוא להעבירה לוועדות המחוזיות, מזכירה שזו תכנית ברמה של תכנית מפורטת ואנו עדיין רחוקים מלאשר את התכנית.

גב' ד' רצ'בסקי

מר מ' כהן (קדמון) שאלת הבהרה, האם הרשות או מישהו בטעמה מנהל מו"מ עם מושב צפריה על פיננוי המושב.

רשות שדות התעופה לא מוסמכת לנהל מו"מ עם המושב ולא עושה כן. האחראי על הצד הקרקעי זה מינהל מקרקעי ישראל.

מר צ' פרנק

היכן הוחלט שהאלטרנטיבה הנבחרת היא זו היחידה הקיימת?

מר יואב שגיא

גב' ד' רצ'בסקי

ועדת ההיגוי קיימה 7 ישיבות בטרם הוגשה התכנית למועצה הארצית והוצגו בפניה כל החלופות, ב-7/2/95 דרוח למועצה וגם היא הורתה להמשיך בהליך. בדיונים הועלו הקריטריונים השונים לבחינת החלופות ולקראת הדיון היום קיבלנו גם את עמדת מינהל תעופה אזרחי.

מר א' פרלמן

בנושא החלופות, נאמר שהחלופה הנבחרת היא החלופה הגרועה מבחינה סביבתית. אי אפשר היה להעריך את כל ההשפעה של החלופות האחרות בגלל שהן לא הגיעו לרמת פירוט של תכנון. בנושא זיהום אויר - ניתוח זיהום אויר נעשה בעזרת מודל מיוחד לשדות תעופה. הניתוח נעשה כבר בשלב 2/4 ובשלב 2/4 א' כאשר הוחלט על מנח המחלף, נעשה חישוב נוסף הכולל את השפעתו. פליטות זיהום אויר בשלב ההמראה וההמתנה נמדדו, נמצא שהפליטות ברחבת החניה הן שוליות ולכן הן לא נלקחו בחשבון. בנושא פסולת שפכים, רוב ההערות של המשרד לאיכות הסביבה התקבלו וחלקן הוטמע כבר בתסקיר. כל ההנחיות מקובלות ואין צורך להכנס אליהן. בפרק ה' בתסקיר הזה נעשה מאמץ לתת מנגנונים לטיפול בנושאים.

מר י' קדמן

הרשות מעוניינת ותעשה מאמצים כדי שהתכנית תהיה תכנית מתחשבת בסביבה. רש"ת תתקשה לתפעל את השדה אם הוא יגרום לבעיות סביבתיות. נוטים לשים משקל יתר על המרחק מהטרמינל לישובים. ההשפעה של המרחק היא לא השפעה גדולה מבחינת הרעש, תכנון נכון ושימוש באמצעי מיגון יתן הפחתה טובה יותר. הבעיה האמיתית של הטרמינל היא לא של כלי הרכב והמטוסים אלא הטרמינל כקומפלקס. בתוך התכנית יש מנגנון של בקרה תכנונית מפורט. לנושא הרחבות וזמן השהייה של המטוס: כאשר המטוס מתחיל לנסוע תוך דקה עד 80 שניות הוא יוצא. הרעש המצטבר - הבעיה שלוקחים רעש מכבישים ומחברים אליו רעש מטוסים. בתמא/2/4 רעש המטוסים באויר קיבל מקדמי ביטחון, אני מניח שבעוד כמה שנים מפת הרעש תצטמצם. לגבי המיגון מהמחלפים והדרכים, התסקיר נתן תשובה והצביע על המיגונים הנדרשים, ניתן לתכנן לקריטריונים יותר נמוכים.

גב' ס' אלדור

אם תקבל הדרישה העקרונית לבדוק חלופות בכמה זמן תדחה העבודה.

גב' א' ארנון

הייתי שותפה לתהליכים הראשונים של נתב"ג - בשנת 81, 1980 גם אז הוזמנו המומחים. לו היינו נערכים לפני 15 שנה לא היינו במצב שאנחנו נמצאים עכשיו. אנחנו סבורים שצריך לעגן את ההחלטה לשדה אלטרנטיבי ולשדות אזוריים בלוח זמנים כלשהו. בנושא בדיקת החלופות אנחנו חושבים שצריך לפחות לעשות את בדיקת ההיתכנות. החשש הוא שלא יהיה פתרון סביר מרחבות החניה ויצטרכו ללכת לפתרון דרסטי בשימושי הקרקע. אם התחזיות לא תתממשנה מה יהיו הפתרונות. במידה והמיגון לא יספק, מהו הפתרון החלופי. יש הבדל בין אמצעים פיזיים ותפעוליים וצריך למצוא מישור להגן על הישובים מפני הרעש מבחינה תפעולית. פרק ה' רחוק מלייצג את יכולת ההשפעה, לא רק מדרכים אלא שימושים אחרים רלבנטיים.

מר א' שולמן

מבקש התייחסות להסדרת נחל האילון והשפעתו על נתיבי איילון.

הנושא תואם עם השרות ההידרולוגי.	מר א' פרלמן
הספיקות הותאמו לספיקות הנחל מ-600, ל-420.	מר ר' לרמן
מקריאה חוות דעת מנכ"ל מינהל התעופה האזרחית.	גב' ר' שפירר
קוראת הצעת החלטה: (ראה להלן ההחלטה בעמ' 20)	גב' ד' רצ'בסקי
ההצעה מקובלת ולכן לדעתי אין טעם לדיון.	פרופ' י' צמיר
מבקש כי כל הסיכומים לגבי 2/4 יותאמו ל-2/4 א'. לכל המאוחר בועדה לנושאים תכנוניים עקרוניים.	סא"ל צ' קדמן
תומך בהצעת ההחלטה. מציע שהמועצה תנחה את רש"ת תוך שלושה חודשים להגיש דו"ח הפעלת שדה תעופה נבטים.	מר מ' כהן (קדמון)
הנושא של החלופות הוא לכאורה נושא פתוח אך אם מעבירים את התכנית להערות הועדות המחוזיות כאשר המיקום של הטרמינל הוא כפי שמוצג בתכנית, אזי לדעתי צריך להענות לדרישה של איכות הסביבה לבחון את כלל החלופות, אחרת ההחלטה סותרת את הגולל על הדיון בחלופות.	מר יואב שגיא
לא הבנתי לגבי שלוש החלופות של המחלפים מתן הבעת דעה לרשויות המקומיות.	מר ב' קריגר
נאפשר לשמוע דעתם באמצעות הערות הועדות המחוזיות.	גב' ד' רצ'בסקי
מה נעשה אם ההערות תצבענה שחלופה ג' עדיפה, זוהי טעות טקטית.	מר י' רונן
יש רק שתי חלופות מההיבט ההנדסי שניתנות לשיקול דעת של המועצה. חלופה שלישית היתה צריכה להפסל על הסף.	מר ב' קריגר
נעשה הצבעה האם להעביר שתי חלופות או שלוש חלופות.	גב' ד' רצ'בסקי
דיון נוסף במועצה הארצית בנושא החלופות, דנו על אחת בשל היתכנותה ולא בשל עדיפותה.	ד"ר י' פלג
נקיים הצבעה על הצעת ההחלטה סעיף סעיף.	גב' ד' רצ'בסקי
זה בסדר מבחינתי שהמועצה נותנת עדיפות לחלופה של התכנית, אבל גם בנושא המחלפים צריך ללכת באותה שיטה ולא להגיש חלופה בלתי ניתנת לישום.	פרופ' י' צמיר
כל ועדה מחוזית יכולה להביא אלטרנטיבות. עצם ההעברה לא סגרה את האלטרנטיבות.	מר ד' פרי
לגבי נושא השדה הנוסף. יש השלכות בין מצב של שדה יחיד ושדה נוסף. להוסיף: תינתן הוראה לבדוק את נושא השדה הנוסף ומה ההשלכות של שדה נוסף על העומס בנתב"ג.	מר יואב שגיא

הצבעה על סעיף 1: 14 בעד;
1 נגד;
2 נמנעים.

סעיף 2: פה אחד בעד.

סעיף 3 א'ב': 11 בעד;
2 נגד;

סעיף 3 ג': מוצע להעביר את כל 3 החלופות: 6 - בעד.
מוצע להעביר 2 חלופות: 9 - בעד.

סעיף 4: פה אחד בעד.

לסעיף 5 ו-6: 1 נמנע;
14 בעד.

סעיף 7: פה אחד בעד.

יערך דיון נוסף במועצה הארצית לבחינת החלופות: 4 - בעד;
11 - נגד.

95-38 הוחלט:

1. צוות מצומצם של עורכי התכנית ביחד עם נציגי איכות הסביבה יבדוק את שלמות ההערות והתשובות לחוות הדעת של המשרד לאיכות הסביבה ושל עורכי התכנית לתסקיר ההשפעה על הסביבה.
2. לפרסם את התכנית בעיתונים כדי לאפשר לציבור הגשת הערות והשגות בתוך שלושה חודשים.
3. א. להעביר את התכנית לפי סעיף 52 לחוק לוועדות המחוזיות למתן הערותיהן בתוך שלושה חודשים.
ב. התכנית שתועבר לוועדות המחוזיות תכלול את כל התיקונים וההערות שביקשו ועדת ההיגוי והמועצה הארצית וכן את תסקיר ההשפעה על הסביבה, ההשלמות לתסקיר, חוות הדעת של המשרד לאיכות הסביבה לתסקיר והתשובות של עורכי התסקיר.
ג. להעביר לוועדות המחוזיות להערות ולפרסם בעיתונים את חלופות א' וב' למחלף הכניסה לטרמינל עם דרך מס' 1.
4. להודיע לוועדות המחוזיות במחוזות המרכז ותל אביב שעליהן לבקש התייחסות הרשויות המקומיות שבתחום המחוז ולקבל את הערותיהן לתכנית ולתסקיר.
5. להסמיך את ועדת המשנה לנושאים תכנוניים עקרוניים לדון בהערות הוועדות המחוזיות ובהשגות הציבור, לשקול אותן, לקבלן או לדחותן ולהציע למועצה הארצית המלצות בענין.
6. המועצה הארצית תדון ותחליט בתכנית.
7. בשלב אישור התכנית ע"י המועצה הארצית יוצג בפניה לוח זמנים לפיתוח שדות תעופה בינלאומיים משלימים.

7. תכנית מיתאר ארצית למוסדות תמא/7 - ביטול

גב' ד' רצ'בסקי
זו תכנית שאין לה שימוש, התכנית הוכנה בראשית שנות ה-70 והתייחסה ליעד אוכלוסיה של 4 מיליון נפש. התבססה על סקר משנת 1967. בתוך התכנית אין כל בקשה לשינויים, לתוספות או גריעת אתרים. הועדות המחוזיות לא התייחסו לתכנית על מנת שהיא לא תהווה מכשלה תכנונית, מציעה לבטל את התכנית.

95-39 הוחלט: להמליץ בפני הממשלה על ביטול התכנית ולהטיל על מזכירות המועצה לנקוט בהליכים המתאימים לביטולה.

8. תכנית ארצית לדרכים תמא/3 - שינוי מס' 21 (דרך מס' 531)

היו"ר
החיבור של דרך 531 בין נתיבי איילון וכביש החוף. התכנית הוצגה והיא כללה פיתוח של המערכת עד נתניה. מחוז המרכז העיר שלגבי החלק הצפוני בנתניה חלו שינויים בקונספציה והם רוצים להגיש הצעות נוספות. הועדה המחוזית ממליצה על השינוי לגבי החיבור בין כביש מס' 2 ל-2א'.

אין מתנגדים.

95-40 הוחלט: להמליץ בפני הממשלה לאשר את שינוי מס' 21 לתכנית מיתאר ארצית לדרכים תמא/3 ולהסמך את היו"ר להעביר את התכנית לאישור הממשלה.

9. מועד הישיבה הבאה מס' 337

נקבע ליום שלישי, ב' באייר התשנ"ה, 2 במאי 1995.

המועצה הארצית לתכנון ולבניה

הצעת הוראה לעריכת חכניה מיתאר ארצית (חלקית) לתחנות כח ורשת חשמל ח/מ/א/10 -

יחידות קומפקטיות לייצור חשמל (טורבינות גז העשחיות) במחזור משולב "חגית" ו"רמת חובב"

1. המועצה הארצית רואה צורך בהכנת חכניה מיתאר ארצית (חלקית) לתחנות כח ורשת חשמל ח/מ/א/10 ליחידות קומפקטיות לייצור חשמל (טורבינות גז העשחיות) במחזור משולב לאתר "חגית" ו"רמת חובב".
2. המועצה, בהמשך להוראה המקורית להכנת חכניה מיתאר ארצית לפריסתן של תחנות כח ורשת חשמל, מיום כ"ו באדר הש"ל (2.3.70) מורה לעורכי חכניה זו, בחוקף סמכותה לפי סעיף 50 לחוק, על עריכת חכניה מיתאר ארצית (חלקית) כאמור בסעיף 1 לעיל, לאתרים "רמת חובב" ו"חגית". החכניה תוגש למועצה לא יאוחר מ-12 חודש מיום מתן הוראה זו ובלבד שתושלם קודם לכן הכנת הסקיר השפעה על הסביבה.
3. המועצה בתוקף סמכותה נוחנת הוראות אלו לעריכת החכניה:
  - א. החכניה תאפשר הוספתן של מערכות מחזור משולב ליחידות הייצור הקיימות באתרים האמורים לעיל.
  - ב. החכניה תפרט את השינויים שיש להכניס לצורך זה בחכניה המיתאר הארצית (חלקית) לתחנות כח ורשת חשמל ח/מ/א/10 - "חגית" ובחכניה המיתאר המקומית לאתר "רמת חובב", לרבות שינויים בכל הנוגע לכושר הייצור המירבי הניתן להחקנה בכל אחד מהאתרים הללו ושעות ההפעלה של יחידות הייצור.
  - ג. החכניה תוכן ברמה של חכניה מפורטת.
4. החכניה תוכן בהיעצות עם הגורמים הבאים:
  - מחנן מחוז הדרום במשרד הפנים - לגבי אתר "רמת חובב".
  - מחנן מחוז חיפה במשרד הפנים - לגבי אתר "חגית".
  - איגוד ערים לאיכות סביבה חדרה.
  - מועצה אזורית חוף הכרמל.
5. חברה החשמל בע"מ תכין והגיש חסקיר השפעה על הסביבה כמוגדר בחקנות התכנון והבניה (חסקיר השפעה על הסביבה) החשמ"ב 1982. המועצה מורה בזאת ליועץ הסביבתי להגיש לאישורה תוך 60 יום הצעת הנחיות לחסקיר.
6. המועצה הארצית לתכנון ולבניה תפרסם דבר הכנת החכניה והוראותיה ב"רשומות".

המועצה הארצית לתכנון ולבניה

פרוטוקול החלטות משיבה מס' 336 שנערכה
ביום שלישי, ד' בניסן התשנ"ה, 4 באפריל 1995

1. לתקן את החלטת המועצה מס' 82-94 בפרוטוקול מס' 327 מיום 2.8.94 בנושא תכנית מיתאר מחוזית מחוז הדרום תממ/4 שינוי מס' 15 אזור תעשייה בית הגדי.
סעיף א. (1) יהיה כדלקמן: להתאים את הוראות התכנית להוראות תממ/4 מס' 14 ולסמן בתשריט את מסילת הכרזל המוצעת בתוואי באר שבע אשקלון.
2. לאשר פרוטוקול החלטות מס' 335 בגירסה המתוקנת שהופצה בראשית הישיבה.
3. תכנית מיתאר ארצית למפעלי תיירות ושטחי נופש תמא/12
  - (1) המועצה הארצית שמעה את הדי"וח על שינוי תכנית תמא/12 ואת המלצת ועדת ההיגוי לפרט בתכנית הארצית את חלופה ב' - מגוונת.
  - (2) בהמשך העבודה יקחו בחשבון העורכים וועדת ההיגוי את הערות חברי המועצה שנשמעו בדיון.
  - (3) פיתוח התכנית וההוראות יתאמו את השטחים שהוקצו לתיירות בתכנית מיתאר ארצית לחופים תמא/13 ג'.
  - (4) לצרף לוועדת ההיגוי את נציגי הרשויות המקומיות כמועצה הארצית.
4. תכנית מיתאר ארצית חלקית לתחנות כח ורשת החשמל תמא/10 - טורבינות גז, מחזור משולב, אתרים חגית ורמת חובב

לאשר את נוסח ההוראה להכנת התכנית (ראה בנספח) בכפוף להערות להלן:

  1. תסקיר החשפה על הסביבה יכלול בין השאר התייחסות:
    - לכושר הייצור המרבי בו יעבדו התחנות;
    - שעות ההפעלה של יחידות הייצור;
    - גובה הארובות (לאור העובדה שחום הגזים הנפלטים יקטן).
  2. הקמת היחידה ברמת חובב תותנה כפתרון בעיית תחמוצות החנקן הנפלטות מטורבינות הגז הקיימות עפ"י ההתחייבויות שנקבעו בתכנית כשנתיים מהיום.
  3. אם טורבינות הגז תוסבנה להפעלה בגז, יהא צורך במסגרת רישוי נפרדת, לתת את הדעת להבטים הנוגעים לאופן הספקת הגז, כולל הערכת סיכונים.
  4. חברת החשמל תעדכן את המועצה הארצית בדבר תכניתה האוריינטטיבית לתכנון ארצי כולל להוספת יחידות "מחזור משולב" לטורבינות גז קיימות ומחוכננות.
5. תכנית מיתאר ארצית חלקית לפיתוח נמל תעופה בן גוריון מס' תמא/2/4 א' (הטרמינל)
  - (1) צוות מצומצם של עורכי התכנית ביחד עם נציגי המשרד לאיכות הסביבה יבדוק את שלמות ההערות והתשובות לחוות הדעת של המשרד לאיכות הסביבה ושל עורכי התכנית לתסקיר החשפה על הסביבה.
  - (2) לפרסם את התכנית בעיתונים כדי לאפשר לציבור הגשת הערות והשגות בתוך שלושה חודשים.

- (3) א. להעביר את התכנית לפי סעיף 52 לחוק לוועדות המחוזיות למתן הערותיהן בתוך שלושה חודשים.
- ב. התכנית שתועבר לוועדות המחוזיות תכלול את כל התיקונים וההערות שביקשו ועדת ההיגוי והמועצה הארצית וכן את תסקיר החשפעה על הסניבה, ההשלמות לתסקיר, חוות הדעת של המשרד לאיכות הסניבה לתסקיר והתשובות של עורכי התסקיר.
- ג. להעביר לוועדות המחוזיות להערות ולפרסם בעיתונים את חלופות א' וב' למחלף הכניסה לטרמינל עם דרך מס' 1.
- (4) להודיע לוועדות המחוזיות במחוזות המרכז ותל אביב שעליהן לבקש התייחסות הרשויות המקומיות שבתחום המחוז ולקבל את הערותיהן לתכנית ולתסקיר.
- (5) להסמיך את ועדת המשנה לנושאים תכנוניים עקרוניים לדון בהערות הוועדות המחוזיות ובהשגות הציבור, לשקול, אותן, לקבלן או לדחותן ולהציע למועצה הארצית המלצות בענין.
- (6) המועצה הארצית תדון ותחליט בתכנית.
- (7) בשלב אישור התכנית ע"י המועצה הארצית יוצג בפניה לוח זמנים לפיתוח שדות תעופה בינלאומיים משלימים.

6. תכנית מיתאר ארצית למוסדות תמא/7 - ביטול התכנית

להמליץ בפני הממשלה על ביטול התכנית ולהטיל על מזכירות המועצה לנקוט בהליכים המתאימים לביטולה.

7. תכנית מיתאר ארצית לדרכים תמא/3 - שינוי מס' 21 א' (דרך מס' 531)

להמליץ בפני הממשלה לאשר את התכנית ולהסמיך את היו"ר להעביר את התכנית לאישור הממשלה.

המועצה הארצית לתכנון ולבניה

הצעה הוראה לעריכת תכנית מיתאר ארצית (חלקית) לתחנות כח ורשת חשמל ת/מ/א/10 -

יחידות קומפקטיות לייצור חשמל (טורבינות גז תעשיות) במחזור משולב "חגית" ו"רמת חובב"

1. המועצה הארצית רואה צורך בהכנת תכנית מיתאר ארצית (חלקית) לתחנות כח ורשת חשמל ת/מ/א/10 ליחידות קומפקטיות לייצור חשמל (טורבינות גז תעשיות) במחזור משולב לאתר "חגית" ו"רמת חובב".
2. המועצה, בהמשך להוראתה המקורית להכנת תכנית מיתאר ארצית לפריסתן של תחנות כח ורשת חשמל, מיום כ"ו באדר התש"ל (2.3.70) מורה לעורכי תכנית זו, בתוקף סמכותה לפי סעיף 50 לחוק, על עריכת תכנית מיתאר ארצית (חלקית) כאמור בסעיף 1 לעיל, לאתרים "רמת חובב" ו"חגית". התכנית תוגש למועצה לא יאוחר מ-12 חודש מיום מתן הוראה זו ובלבד שתושלם קודם לכן הכנת תסקיר השפעה על הסביבה.
3. המועצה בתוקף סמכותה נותנת הוראות אלו לעריכת התכנית:
  - א. התכנית תאפשר הוספתן של מערכות מחזור משולב ליחידות הייצור הקיימות באתרים האמורים לעיל.
  - ב. התכנית תפרט את השינויים שיש להכניס לצורך זה בתכנית המיתאר הארצית (חלקית) לתחנות כח ורשת חשמל ת/מ/א/10 - "חגית" ובתכנית המיתאר המקומית לאתר "רמת חובב", לרבות שינויים בכל הנוגע לכושר הייצור המירבי הניתן להתקנה בכל אחד מהאתרים הללו ושעות ההפעלה של יחידות הייצור.
  - ג. התכנית תוכן ברמה של תכנית מפורטת.
4. התכנית תוכן בהתייעצות עם הגורמים הבאים:
  - מתכנן מחוז הדרום במשרד הפנים - לגבי אתר "רמת חובב".
  - מתכנן מחוז חיפה במשרד הפנים - לגבי אתר "חגית".
  - איגוד ערים לאיכות סביבה חדרה.
  - מועצה אזורית חוף הכרמל.
5. חברת החשמל בע"מ תכין ותגיש תסקיר השפעה על הסביבה כמוגדר בתקנות התכנון והבניה (תסקיר השפעה על הסביבה) החשמ"ב 1982. המועצה מורה בזאת ליועץ הסביבתי להגיש לאישורה תוך 60 יום הצעת הנחיות לתסקיר.
6. המועצה הארצית לתכנון ולבניה תפרסם דבר הכנת התכנית ~~המועצה הארצית לתכנון ולבניה~~ ב"רשומות".

המועצה הארצית לתכנון ולבניה

פרוטוקול הישיבה מס' 335 שהתקיימה באולם הישיבות של אוניברסיטה העברית גבעת רם, כבית בלגיה, ירושלים, ביום שלישי, ז' באדר א' התשנ"ה, 7 מרץ 1995

נכחו: חברי המועצה: מר ע' קלעג'י - יו"ר

סא"ל צ' קדמן
מר א' עלוני
מר מ' כהן (קדמון)
מר י' רונן
גב' א' אולסנר
גב' ו' ברכיה
מר י' בן טוב
גב' ב' פלאוט
ד"ר ג' בן דרור
מר א' איגס
גב' ד' רצ'בסקי
מר י' קופ
מר ד' פרי
מר יוסף שגיא
פרופ' א' מזור
גב' ג' חיות
פרופ' י' צמיר
ד"ר ע' גונן
מר ע' ברכה
מר ע' שפירא

מזכיר המועצה: מר ח' אלישיב
עוזר למזכיר המועצה: גב' ח' אורן

יועצים מקצועיים: מר ד' פיורקו
מר ש' רותם

משקיפים: מר ד' סתו
גב' ר' שפיר

מר מ' לאונוב - תמא/31 א'
מר ב' הירשברג - תמא/3 שינוי 11 א'
מר י' לקס - משרד החקלאות
מר א' וינהבר - חב' מהנדסים לתכנון ופתוח

צוות תמא/31
גב' ע' לרמן
מר ר' לרמן
מר א' כהן
מר א' אולניק
ד"ר ר' לובנטל
ד"ר ע' פיטלסון
מר איתי כהן
מר ב' צרניאבסקי
מר ד' איתן

צוות תמא/2/4 א'
מר י' דסקל
מר צ' פרנק
מר ג' לואיס
גב' ר' ברקן
עו"ד מ' גרוסמן
מר א' גרינוולד
מר י' פלג
מר ע' ורטלסקי

צוות תמא/2/4 א'

מר א' בן דב
מר ר' קרקש
מר ד' פוכס
מר א' פרלמן
מר ז' עמית
מר י' קדמן
מר ד' קהת
עו"ד נ' מאיר
מר ג' שריג
מר מ' סגל
מר א' יהודה

גב' נ' אורני - עירית חיפה
מר ש' תמיר - ראש עירית אור יהודה
מר י' רוסו - משרד ראש הממשלה
מר ג' גולן - משרד ראש הממשלה
גב' מ' יצחק - החברה להגנת הטבע
מר י' זילברברג - מנהל מקרקעי ישראל
גב' ר' ירדני גולן - משרד הפנים, מחוז המרכז
גב' מ' הלוי - משרד הפנים, מרכז צפון
גב' מ' גלזר - משרד הפנים, חיפה

מינהל התכנון
משרד הפנים

מר מ' גרון
גב' א' לייבזון
גב' ר' פרנקוביץ
גב' י' מימון
גב' צ' ליטכך
גב' א' שפרן
גב' מ' ארסלן
גב' נ' נחום
גב' נ' פלט
גב' ע' וסרטל
גב' ד' זילבר
גב' ר' מזר
גב' מ' גינזברג
גב' ש' ארן
גב' מ' קדם
גב' א' קוית'י
גב' א' פלג

נעדרו: חברי המועצה:
מר נח כנרתי - במקומו נא סא"ל צ' קדמן
מר ר' הלפרין - במקומו נא מר א' עלוני
מר ח' קלוגמן - במקומו נאה גב' ד' דרור
מר א' לנגר - במקומו נא מר י' רונן
גב' סופיה אלדור - במקומה נאה גב' א' אולסנר
מר ג' שמיר
מר י' פלג - במקומו נאה גב' ו' ברכיה
מר ב' סלמן - במקומו נא מר י' קופ
הרב א' לופליאנסקי
מר ד' דרין
מר י' יהכ
מר ב' שרעבי
מר מ' לוי
מר ה' עלי
מר י' שיבובסקי
מר י' אואקראט
מר יואב שגיא - נא מר ע' שפירא

גיוס
פרוטוקול

פרוטוקול החלטות המועצה הארצית לתכנון ולבניה
ישיבה מס' 335 מיום שלישי, ה' באדר ב' התשנ"ה
7.3.95

הודעות היו"ר

26 - 95 - הוחלט: 1. למנות את אדר' דינה רצ'בסקי כיו"ר ו/או חברה בכל ועדות המשנה לרבות ועדות הערר של המועצה הארצית לתכנון ולבניה.

2. להמליץ בפני שר הפנים לשקול ולהחליט בבקשות ולשינויים בתעריפי אגרות הבניה, לפי הצרכים של כל רשות ולפי הענין.

3. לבקש ממינהל התכנון לזרז עריכת קריטריונים לרויזיה בשיעורי האגרות.

2. אישור פרוטוקולים

27 - 95 הוחלט: לאשר פרוטוקול 333.

28 - 95 הוחלט: לאשר פרוטוקול 334; באשר להחלטה 22-95 המתייחסת לשינוי מס' 1 לתמא/31 השינוי לתכנית האמורה יועבר לאישור הממשלה בכפוף לבדיקה משפטית של הטענה שהועלתה ע"י נציג משרד הבריאות לענין התאמת השינוי לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (בורות ספיגה ובורות ביוב), התשנ"ב-1992.

3. תכנית מתאר ארצית משולבת לבניה, לפיתוח ולקליטת עליה-תמא/31 א' דרכים - קטע 1

29 - 95 הוחלט: להסמיך את מזכיר המועצה לפעול במתכונת סעיף 106 לחוק בדבר פרסום הודעה ברשומות ובעתונות ומשלוח הודעות אישיות לבעלי החלקות.

4. תכנית מתאר ארצית לדרכים תמא/3- שינוי מס' 11 א' - מחוז צפון

30 - 95 הוחלט: 1. לאשר את שינוי מס' 11 א' לתמא/3, למעט כביש מס' 806 עוקף מע'ר.
2. להסמיך את יו"ר המועצה להעביר את השינוי לאישור הממשלה.

5. תכנית מתאר ארצית לתפרוסת הגאוגרפית של אוכלוסיה בת שמונה מיליון תושבים בישראל תמא/2/6.

31 - 95 הוחלט: 1. המועצה מאשרת תכנית תמא/2/6 - תכנית מתאר ארצית לתפרוסת הגיאוגרפית של אוכלוסיה בת 8 מיליון תושבים בישראל.
2. תמא/2/6 מחליפה את תמא/6 ותמא/1/6.
3. המועצה מנחה את הוועדות המחוזיות לנהוג על פיה.
4. המועצה משהה העברתה של התכנית לאישור הממשלה למשך שנה. בתום תקופה זו, יערך דיון נוסף בתכנית לאור הניסיון שיצטבר בהפעלתה ובזיקה לתכניות אחרות.

6. תכנית מיתאר ארצית לבניה לפיתוח ולקליטת עליה תמא/31 - דו"ח סיכום שלב 'א'

95 - 32 הוחלט: 1. המועצה מאמצת את הדו"ח.

2. ועדת המשנה למעקב ובקרה וצוות מעקב ובקרה ינסחו מחדש המלצות לפעולות אופרטיביות תוך התייחסות להערות שהועלו בדיון.
הנוסח המתוקן יופץ בין חברי המועצה.
3. המלצות כפופות להחלטות המועצה בישיבתה 332.

7. תכנית מתאר ארצית לנמל תעופה בן גוריון תמא/2/4/א' - הטרמינל

- 95 - 33 הוחלט: 1. המועצה תשוב ותדון בתכנית לאחר שחתקבל חו"ד של המשרד לאיכות הסביבה לתסקיר ההשפעה על הסביבה.
2. רשות שדות התעופה מתבקשת לקיים יום עיון לדיון בתכנית לראשי הרשויות המקומיות באזור.

סדר היום:

1. הודעות היו"ר.
2. אישור פרוטוקולים 333 ו-334.
3. תכנית מיתאר ארצית משולכת לכניה, לפיתוח ולקליטת עליה - תמא/31 א' דרכים -
  - א. הוראה להכנה של הצעת הנחיות לתסקירי השפעה על הסביבה לפרקים ג' ד' ו-ה' בקטעים 2, 12, 13, 14 ו-15.
  - ב. קטע 1, הנחיה לנקיטת פעולות לפי סעיף 106 לחוק, (פרסום בציבור וקבלת הערות והשגות).
4. תכנית מיתאר ארצית לדרכים תמא/3 שינוי מס' 11 א' מחוז הצפון - אישור.
5. תכנית מיתאר ארצית לתפרוסת הגיאוגרפית של אוכלוסיה בת שמונה מיליון תושבים בישראל תמא/2/6.
6. תכנית מיתאר ארצית לכניה לפיתוח ולקליטת עליה תמא/31 - דו"ח סיכום שלב א'.
7. תכנית מיתאר ארצית לנמל תעופה בן גוריון תמא/2/4 א' - הטרימינל.
8. שונות.

1. הודעות היו"ר:

- א. הישיבה לא תוכל להימשך מעבר לשעה 16:00 מסיבות ארגוניות של המוסד המארח-בית בלגיה.
- ב. מינוי אדר' דינה רצ'בסקי כיו"ר ו/או חברה בכל ועדות המשנה לרכות ועדות הערר של המועצה הארצית לתכנון ולבניה.
- ג. מספר רשויות מקומיות הגישו בקשה להגדלת תעריפי אגרות הבניה שהן רשאיות לגבות כלומר הבקשה היא לסווגן בתוספת השלישית לתקנות התכנון והבניה בסעיפים 1.30.0 1.31.0 על פי הפירוט להלן:

הרשויות המקומיות המבקשות הן:

מנדט	שטח	שטח	שטח	שטח	שטח	שטח	שטח	שטח	שטח
א'	"	"	"	ג'	"	"	"	"	מודיעין רשאית לגבות לפי טור ג'
א'	"	"	"	ג'	"	"	"	"	שולם
א'	"	"	"	ג'	"	"	"	"	נס ציונה
ב'	"	"	"	ג'	"	"	"	"	עמק חפר
ב'	"	"	"	ג'	"	"	"	"	חוף השרון
ב'	"	"	"	ג'	"	"	"	"	שורקות

כאשר מקימים ועדה חדשה כמו מודיעין, באופן אוטומטי היא נמצאת בטור ג' אם לא מסווגים אותה אחרת.

המועצה כשיבה מס' 294 מ-4.2.92 בנקשות דומות החליטה לא להענות לבקשות נוספות בטרם תערך רויזיה בשיעורי האגרות, בינתיים עדיין לא נערכה הרויזיה המבוקשת והמועצה למרות ההחלטה האמורה, לאחריה כ-3.8.93 נענתה לבקשות דומות של אשדוד ומכבים-רעות.

ראוי להזכיר שעד היום טרם נערכה הרויזיה המבוקשת ולא נכון להקפיא בקשות נוספות משום שהרשויות המקומיות אינן אחראיות לכך שעד היום טרם נערכה הרויזיה האמורה.

הבקשות האחרונות הועברו לדיון והמלצה של ועדת המשנה לתקנות ולנהלים. יו"ר הוועדה עו"ד דלית דרור בנימוק של העדר קריטרונים לקבלת החלטות ביקשה להעביר את הבקשות לדיון למליאת המועצה.

הדיון הוא במסגרת התייעצות לה נזקק שר הפנים כבואו לשנות תקנות.

הנימוקים לבקשות מפורטים במכתבי הבקשות ותמציתם: מודיעין: היותה עיר, גודלה, היקף הבניה, מחירי הקרקע.

שהם: אזור ביקוש, מחירי קרקע גבוהים וכן מחירי הדירות. היקף הועדה המקומית דורש עלויות הפעלה גבוהים. בשל אופי הבניה ישנם שינויים ותוספות, דבר המצריך משאבים רבים ללא שום יחס לתשלום עבור אגרות אלו.

נס ציונה: הפיתוח המואץ וצרכי הישוב, דורשים הגדלת מקורות ההכנסה, עבור קופת הועדה לצורך השקעתם בהכנת תכניות וישומן. הסיווג הקודם התאים כאשר היתה נס ציונה מועצה מקומית.

מועצה אזורית עמק חפר: מרחב תכנון גדול ביותר הכולל אוכלוסיה של 25,000 תושבים עם צפי לגידול בהיקף. המועצה נמצאת בתנופת פיתוח.

מועצה אזורית חוף השרון: מבקשי היתרי הבניה לא יתקשו לשלם אגרות בניה. הגדלת התשלום תשפר את מתן השרותים.

שורקות: המצב הכספי הקשה של הועדה. הישובים היום ישוכים מפותחים ורמתם דומה לישובים אחרים המסווגים בטור ב'.

מר יוסף שניא   ההבדל בין הטורים די משמעותי מבחינת האגרות, במקומות בהם עלויות הקרקע גבוהות ואנו נדרשים לתת שירותים בהתאם, אין כרירה אלא להעלות את האגרות. במגזר הכפרי הארנונה והאגרות נמוכות מאד ויש המנצלים זאת לרעה.

מר ש' רותם   האגרה צריכה לשמש להוצאות תכנון, חבל שאין פירוט מהן ההכנסות וההוצאות בענין.

ד"ר ג' בן דרור יש כאן 3 קטגוריות של רשויות - עיר, רשויות חדשות ורשויות ישנות. נראה שלערים החדשות יש הצדקה להעלות אך למשל לנס ציונה לא רואה לכך הצדקה, יש לה מקורות מימון נוספים. יש להגדיר במפורש את יעדי האגרות, צריך לתחום את זמן האישור - לשנה ולבדוק שוב בתום הזמן. המסקנה לא לתת אישור גורף ולעשות הכחנה היכן זה באמת דרוש ונכון.

מר ד' פרי   אין לנו חומר רקע ואין לנו הבנה בזה, מציע לא להתייחס.

מר א' עלוני   אין לנו נתונים כדי להחליט בנושא. מציע שיועבר לפורום מתאים.

- 26 - 95 - הוחלט: 1. למנות את אדר' דינה רצ'בסקי כיו"ר ו/או חברה בכל ועדות המשנה לרבות ועדות הערר של המועצה הארצית לתכנון ולבניה.
2. להמליץ בפני שר הפנים לשקול ולהחליט כבקשות לשינויים בתעריפי אגרות הבניה, לפי הצרכים של כל רשות ולפי הענין.
3. לבקש ממנהל התכנון לזרז עריכת קריטריונים לרויזיה כשיעורי האגרות.

ד. שאילתא למועצה הארצית: תוכנית מיתאר - העיר מודיעין, המגיש מר מרדכי כהן (קדמון)

לפי מידע שנמסר לי, תוכנית המתאר של העיר מודיעין, כפי שהופקדה בועדת המחוזית - מחוז המרכז ביום 30.11.94, כוללת לכאורה את הישוכים: כפר רות ושילת כחלק מתוכנית העיר לבניה בעתיד.

למיטב זכרוני, המועצה הארצית לא אישרה תוכנית במבנה זה. אבקש לכן תשובות לשאלות הבאות:

- (א) האם התוכנית שהופקדה תואמת את התוכנית שאושרה במועצה הארצית.
(ב) האם יש בתוכנית שהופקדה מרכיבים נוספים שלא אושרו ע"י המועצה הארצית.

תשובה לשאילתא של מר מרדכי כהן (קדמון)

1. התכנית מס' תממ/2/3 ג' שהופקדה הכוללת את העיר העתידית כמודיעין היא שינוי לתכנית מיתאר מחוזית ולכן אינה מוגבלת בגבולותיה לתחומי שיפוט או מרחבי תכנון מסוימים וכתכנית מתאר מחוזית היא יכולה להציג יעדים גם מעבר לגבולות העיר מודיעין.

2. התכנית הופקדה לאחר דיונים ממצים במועצה הארצית ובוועדות המשנה שלה ועפ"י הוראותיה והחלטותיה של המועצה.

3. תכנית מיתאר מקומית לעיר מודיעין כאשר תופקד תוגבל לתחום מרחב התכנון של העיר מודיעין.

4. התכנית שהופקדה כאמור היתה בפני המועצה הארצית ואושרה להפקדה על ידה ואין בה מרכיבים שלא הוצגו בפני המועצה.

5. לתשומת לב השואל: סעיף 8.2 להוראות התכנית מונה תכניות שאין התכנית המופקדת משנה וביניהן כלולות תכניות המיתאר המקומיות של כפר רות (גז/153) ושילת (גז/159).

6. הישוכים כפר רות ושילת מסומנים בתכנית כשטח ישוב כפרי קיים. סעיף 9.2 ב. מורה על שילוב ישובים כפריים ופרברים קיימים שלגביהם אושרו תכניות מתאר מקומיות במערך יעודי הקרקע מבלי לשנותם.

7. הפקדת השינוי האמור לתכנית המחוזית פותחת את האפשרות למי שרואה עצמו נפגע מהתכנית להגיש התנגדות לתכנית.

8. הועדה לשמירה על קרקע חקלאית בישיבתה מיום 6.3.95 דנה בתכנית שכנדון והחליטה לאשרה בכפוף לתנאים הנאים:

(א) בתשריט יתוקן כדלקמן:
כל אזור המגורים שלב ב', המוגדר בתשריט, צפונה לדרך 443, בשטחים הגובלים בכפר רות ושילת, יסומן כשטח חקלאי.

(ב) כל תכנית מפורטת הנגזרת מתכנית מתאר מחוזית זו תהא חייבת באישור הועדה לשמירה על קרקע חקלאית.

2. אישור פרוטוקולים

מר ד' פרי בפרוטוקול 333 בנושא קביעת אזור חופשי בליקית, ההחלטה היתה שהתשריט יופץ לחברי המועצה להתייחסות, התשריט עדין לא הופץ ועד שלא יעשה כן ההחלטה לא תקפה.

גב' ד' רצ'בסקי נכון, ההחלטה היא שהשינוי לא תקף עד שלא יופץ התשריט.

27 - 95 - הוחלט: לאשר פרוטוקול 333.

מר א' עלוני
בפרוטוקול 334 בדיון על השינוי לתמא/31 התקבלה החלטה שנוגעת לסמכות שר הבריאות בלי שניתנה לו הזדמנות להביע דעתו. בהערות הועדה המחוזית, הובעה עמדת משרד הבריאות, ולדעתו התיקון המוצע הוא בניגוד לחוק.

כמו כן, היחס ל-7 העיירות היה כאל מקשה אחת וזו ראייה לא נכונה, ברהט יש מכרז להקמת מכון טיהור, חורה ולקיה מוקמים במקום רגיש מבחינת מי תהום. יתרה מכך, את סעיף 15.7 הוחלט לבטל, אך בדברי ההסבר נאמר שקיים תכנון ראשוני לנושא. משרד הבריאות צירף גרף של תמותת תנוקות אצל הכדואים שגורם חשוב לכך הוא הכיוב. אנו עומדים להכשיל את הממשלה בהחלטה בלתי חוקית - בסעיף 15.6 נאמר "בתקופת הביניים יאושרו היתרי בניה בשכונות המגורים החדשות בישובים הנ"ל כאשר פתרון הכיוב יתכנס כבעבר על בורות ספיגה".

תקנות המים 1992 שאחראי עליהן השר לאיכות הסביבה, בסעיף 2.2 קובעות שבין 3 ל-12 יח'ד בבנין צריך אישור בכתב מהשר.

יו"ר
האוכלוסיה הכדואית בנגב מתגוררת בתנאים קשים ופזורה בשטח, כדי לעזור לה ולשפר התנאים, ראינו צורך בשינוי.

גב' ו' ברכיה
מזכירה שנסיבוב הראשון התנגדה לשינוי יחד עם משרד הבריאות על סמך נתונים מקצועיים. התבקשו להוריד את התנגדותנו והעברתי הבקשה לשר, התקיימה פגישה אצל השר ובעקבותיה הוא כתב מכתב שנמסר למועצה הארצית ובו נאמר שמאחר שהובטחה העלאת התקציב לפתרון הבעיה ומכיוון שאין שום סיבה למנוע בניה בישובי הכדואים עד לפתרון הכיוב ניתנת הסכמתו להסרת התנגדות המשרד. למישור המשפטי, אורי עלוני מצטט תקנות למניעת זיהום מים, בדקתי זאת עם אגף המים אצלנו, עד היום לא היו יוצאי דופן. מציעה שאת המישור המשפטי יבדקו יועצים משפטיים.

יו"ר
מציע להעביר לבדיקה משפטית.

מר א' עלוני
מבקש לא להוריד את סעיף 15.7 אלא לתקן אותו כלהלן:
"תכניות הבניה שתאושרנה תהיינה בהתאמה לתכנון הראשוני של מערכת הכיוב המרכזית..."

מר ד' פרי
אנו למעשה דנים בערר על הפרוטוקול ולא באישור הפרוטוקול. הפרוטוקול נאמן לדיון ולהחלטות בנושא.

יו"ר
מציע לא לשנות את ההחלטה הקודמת.

28 - 95 - הוחלט: לאשר פרוטוקול 334; באשר להחלטה 22-95 המתייחסת לשינוי מס' 1 לתמא/31, השינוי להתכנית יועבר לאישור הממשלה בכפוף לבדיקה משפטית של הטענה שהועלתה ע"י נציג משרד הבריאות לענין התאמת התיקון לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (בורות ספיגה ובורות פיוב), התשנ"ב-1992.

3. תכנית מיתאר ארצית משולבת לכניה, לפיתוח ולקליטת עליה - תמא/31 א' דרכים - קטע 1

א. הוראה להכנה של הצעת הנחיות לתסקירי השפעה על הסביבה לפרקים ג' ד' ו-ה' בקטעים 2, 12, 13, 14 ו-15.

הסעיף יורד מסדר היום, משום שבבדיקה מחודשת התברר כי כ- 16.6.92 החלטה 41-92, ניתנה הוראה להכנת הנחיות לתסקירי השפעה על הסביבה באופן כולל לכל הפרקים.

ב. קטע 1, הנחיה לנקיטת פעולות במתכונת סעיף 106 לחוק, (פרסום בציבור וקבלת הערות והשגות).

נב' ד' רצ'בסקי בעקבות פנייתו של מר דן פרי בדבר פגיעה של תוואי כביש 70 הכלול בתמא/31 א' קטע 1 בגשר תורכי ובעצי מייש, בחנה מע"צ הסטת התוואי באזור הנ"ל, כתוצאה מבחינה זו ומהצורך להסדיר ניקוז נחל דליה נעשו מספר שינויים בתוואי הדרך ולפיכך יש צורך לנקוט בפעולות במתכונת סעיף 106 לחוק. המועצה מתבקשת להסמיך את מזכיר המועצה לפרסם הודעה ברשומות ובעתונות ולשלוח הודעות אישיות לבעלי החלקות הנ"ל.

מר י' קופ בעקבות הדיונים שנערכו נעשה נספח נופי, התגלו בו ערכים שאנו רוצים להמנע מלפגוע מציע שמר מיכה לאונוב יציג את השינויים.

מר מ' לאונוב מציג את השינויים: בקטע בין מחצבת שפיה ובת שלמה אנו מקטינים את תפיסת השטחים שהדרך תופסת כ- 50 דונם. השינויים נוגעים לגשר תורכי על נחל דליה, גבעת עצי מייש וגבעת עצי אלונים.

שינוי נוסף באיזור צומת פרדיס, כדי למנוע שטפונות חוזרים כפי שקרו לאחרונה, מע"צ מטפלת כרגע בפתרונות בנחל דליה. סמוך לצומת פרדיס יש צורך בהסדרת גשר על נחל דליה ואנו רוצים לבצע אותו על הדרך המרוחקת מהכפר, לכן נזקקים ל- 10 דונם נוספים.

פרופ' א' מזור מנקש לא להציג בפני המועצה תכנית המתייחסת לעצמה כלבד, אלא תכנית מתייחסת לסביבתה.

29 - 95 - הוחלט: להסמיך את מזכיר המועצה לפעול במתכונת סעיף 106 לחוק התכנון והכניה בדבר פרסום הודעה ברשומות ובעתונות ומשלוח הודעות אישיות לבעלי החלקות.

מר ד' פרי חושב שיש מקום לקבוע נוהל שינויים כאלה הנובעים מתסקיר ונספח נופי יהיו אוטומטית בסמכות איזשהו פורום ולא המועצה.

4. תכנית מתאר ארצית לדרכים תמא/3- שינוי מס' 11 א' - מחוז צפון

נב' ד' רצ'בסקי שינוי מס' 11 א' הוצג במועצה ב-3 בינואר 1995. מזכירה שינוי גדול וכולל למחוז הצפון נמצא על שולחן ועדות העורכים וההיגוי אבל כיוון שיש בקשות להעמיק בחלק מהבדיקות כמו בדרך 90 למשל, רוכזו 6 תיקונים לגביהם לא היה ויכוח ולא היו הערות והם הוגשו כשינוי מס' 11 א'.

חלק מהם אף מופיע כבר בתכניות מפורטות שעוכב אישורן משום שהן מהווה שינוי לתמא/3. השינוי הופץ לוועדות המחוזיות, קיבלנו הערות ממחוז הצפון, עקרונית הם ממליצים לאשר את השינוי אך בגלל הזמן הרב שעבר מאז ההכנה ועד היום - ביקשה הועדה לשנות תיקון אחד הנוגע למע"ר. עקב התקדמותן של תכניות שונות בישוב נמצא שהישוב הגיע לדרך העוקפת המתוכננת והיא כבר אינה עוקפת. יסביר מר ברוך הירשברג.

מר ב' הירשברג מציג התיקונים: (1) כביש חוסן רמה 864 - אין שינוי בתוואי, הכוונה בעיקר להתחשב בסביבה ובנוף.

2) עילבון מע'ר - 806 - אי התאמת התואי מונעת אישור תכנית המתאר של מע'ר.

התואי פנוי בפועל אך מע'ר התפתחה ועברה את הכביש העוקף, הועדה המחוזית ביקשה שהתואי יעקוף את כל השטח הבנוי. מע"צ קיבלה על עצמה לבדוק אלטרנטיבות, ולכן מסכימים להוציא את השינוי הזה משינוי 11 א' עד למציאת חלופה.

3) איזור הר יונה, סימון של 3 מחלפים חדשים.

4) נהריה, קטע בעייתי מבחינת תאונות דרכים, מוצע לעשות עוקף צפוני לנהריה.

5) כקעת בית שאן - התאמה לתב"ע מפורטות.

6) צפת - מע"צ החלה כבר לסלול את עוקף צפת.

גב' מ' הלוי הועדה המחוזית הסכימה לכל השינויים למעט עוקף מע'ר מהסיבות שמר הירשברג הסביר.

גב' ד' רצ'בסקי התכנית הוצגה בולק"ח. ביקשו לראות את התכניות המפורטות: להמשך 79-אין תכנית מפורטת וכן לעוקף נהריה מצפון. באשר להערות הועדה המחוזית למע'ר מציעה שהמצב ישאר עפ"י תמא/3.

גב' מ' הלוי מבקשת להזכיר גם גריעה של הדרך מהררית לנקעת סחנין מתמא/3, בשל היבטים נופיים.

יו"ר מציע לאשר את השינוי ולהעבירו לאישור הממשלה בתיקונים שפורטו לעיל.

מר ד' פרי האם צריך להגדיר באילו קטעים הדרך נופית.

גב' ד' רצ'בסקי ההחלטה לא מונעת הגדרה בכל מוסד תכנון.

30 - 95 - הוחלט:

1. לאשר את שינוי מס' 11 א' לתמא/3, למעט כביש מס' 806 עוקף מע'ר.
2. להסמיך את יו"ר המועצה להעביר את השינוי לאישור הממשלה.

5. תכנית מתאר ארצית לתפרוסת הגאוגרפית של אוכלוסיה בת שמונה מיליון תושבים בישראל תמא/2/6.

מר מ' גרון תמא/2/6 הוצגה בפני מליאת המועצה הארצית ביום 7.9.93.

הסברנו את הנושאים הבאים:
שיטת ההכנה של התכנית - היעדים הם המוצר הסופי של בדיקת מרכיבים דמוגרפיים, פיזיים ותכנוניים.

המסגרת הכלל ארצית - על בסיס המסגרת הארצית הכללית של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2005.

התיחסות התכנית לתכניות אחרות כגון תמא/31, תכניות המתאר המחוזיות, תכניות לא סטטוטוריות כגון ציר הגבעות, מרחב ת"א-ירושלים וכד'.

סיכמנו אז : "זאת תכנית אשר יותר מכל תכנית לתפרוסת אוכלוסיה בעבר משתלבת במערכת תכניות מעודכנות ברמה הארצית והמחוזית. היא אינה תכנית אוטופית אך אינה נגזרת אחרי המציאות. תכליתה לשמש כסיס ריאלי לתכנון ופיתוח מבלי לזנוח יעדי תכנון מרכזיים".

אחרי דיון ממצה הוחלט;

להעביר את התכנית להערות הועדות המחוזיות למתן הערות תוך 4 חודשים ולהסמיך את ועדת המשנה לנושאים תכנוניים עקרוניים לדון בתכנית ולהחזיר את המלצותיה למליאת המועצה.

הועדה לנושאים תכנוניים עקרוניים קיימה 3 ישיבות בתאריכים: 24.4.94; 10.10.94; 16.10.94. הועדה המליצה לאשר את התכנית בשינויים מסוימים הן בעקבות הערות הועדות המחוזיות לתכנון ולבניה והן לאור הערות חברי המליאה שהושמעו בעת הדיון הכללי הן חברי ועדת המשנה.

באשר לשינויים ביעדים ובקיבולות, השינויים שהוכנסו עתה בתכנית המתוקנת לרוב לא היו משמעותיים.

- הוראות התכנית הוגמשו ובין היתר הוחלט על שינויים שהוכנסו כבר בתכנית המתוקנת:

- (1) הנספח ליעדי ביניים אינו מחייב אלא מנחה.
- (2) אין בתכנית התייחסות לרמת התכנית המפורטת.
- (3) תכניות מחוזיות יכולות לחרוג עד 5% מיעדי/קיבולת התכנית.
- (4) נקבעו תנאים לאישורן של תכניות חורגות.
- (5) אישור ישובים חדשים הוא בידי המועצה הארצית ולא צריך להגיע לממשלה.

ועדת המשנה גם התייחסה לסוגיות שונות שעלו בדיון במליאה ב- 7.9.93 ובוועדת המשנה.

- לגבי הקשר עם תכנית אב לישראל 2020, ועדת המשנה יזמה דיון במליאה בנושא זה. כ"כ אומצה הבנה שהושגה בין עורכי תמא/2/6 לבין עורכי ישראל 2020 בדבר התקדמות במסלולים מקבילים.

- הועדה אשררה את הצורך בפירוט התכנית ברמת היעדים המקומיים.
- הועדה קבלה הסכרים וחומר נוסף על המתודולוגיה של התכנית.
- הומלץ להקים ועדה למעקב ולבקרה בנושא תמא/2/6.

תפרוסת כללית צפויה בעקבות התכנית

גרף 1-3. חלוקת האוכלוסיה לפי מחוזות בשנת הבסיס '93, 2010, 2020.

מחוז הצפון - יהפוך למחוז המאוכלס ביותר 21.8% מסך האוכלוסיה בשנת 2020.

מחוז המרכז - כמעט זהה, יעלה נתקופת הביניים ויתיצב על 21.4% בשנת 2020.

מחוז הדרום - בעליה מתמדת ככל התקופות ויגדל מ- 13.3% ועד 16.4%.

מחוז ת"א - ירד משמעותית.

מחוז ירושלים - יתיצב אחרי ירידה ל- 10.7%.

מחוז חיפה - ישמור על משקלו ללא תמורות.

גרף 4 - אוכלוסיה- חלוקה למחוזות במספרים מוחלטים - רואים שבשנת 93 מחוזות המרכז ותל אביב הם הבולטים, בשנת 2010 מחוז הצפון עולה יחסית ותל אביב יורד. בשנת 2020, שני המחוזות הבולטים הם צפון ומרכז כאשר צפון גובר.

גרף 5 - גידול הדרגתי במחוז ירושלים, תל אביב וחיפה לעומת קפיצות ב"תר המחוזות.

גרף 12-13 התמונה שונה כשמנתחים את האוכלוסייה היהודית בלבד, מחוז המרכז תופס את המקום של מחוז ת"א אך מחוז דרום בגידול מואץ.

סיכום וברירת המחדל

תמא/2/6 - נותנת כלי למועצה הארצית לתכנון ולבניה לנהל מעקב ובקרה אחרי התפרוסת הגיאוגרפית של אוכלוסיית ישראל על מחוזותיה, נפותיה וישוביה העירוניים בצורה כוללת ולטווח ארוך.

התכנית מציגה תמונה שלמה של התפרוסת הגיאוגרפית העתידית של המדינה כפי שהיא משתקפת גם בתכניות המיתאר המחוזיות הנמצאות בשלבים שונים של תכנון, דיון ואישור.

אמנם התכנית קובעת יעדים סטטוטוריים מחייבים כמסגרת לתכנון ופיתוח. יחד עם זאת, גמישות הוראות התכנית יחד עם מנגנון מעקב ובקרה המוצע להקמה, נותנים למועצה הארצית שליטה מלאה למדי על מערכת השיקולים התכנוניים הלאומיים וסמכות לסרב או לאשר תכניות מיתאר החורגות מסיבות מוצדקות מקביות התכנית.

ברירת המחדל - אי אישור התכנית משאיר בתוקף את תמא/6 ל-5 מיליון תושבים בישראל אשר אושרה בממשלה ב-75 ואת המעמד הלא ברור של תמא/1/6 אשר אושרה ע"י המועצה הארצית ב-1985 ומשמשת כמסמך מנחה למוסדות תכנון וגופי תכנון ופיתוח שונים. תמא/2/6 היא לעומתה - מעודכנת, מתואמת וגמישה. לכן אני מבקש ממועצה נכבדה זו לאשרה.

שואל מה ניתן לעשות כדי שירושלים תגדל יותר.

מר ש' רותם

אבסולוטית המחוז גדל מאוד אבל העיר ירושלים מוגבלת. התכנית הזו לא יכלה לטפל באזורים סביב ירושלים בהם יש גידול מואץ, היות שהם מחוץ לגבול התוחם את חלותו של חוק התכנון והבניה שהוא בבסיס התכנית.

מר מ' גרון

1. האם אתה מוכן להסביר איך חושבה הקיבולת.
2. באיזו דרך נלקח בחשבון הגורם הכלכלי בקביעת האסטרטגיה של התכנית.

פרופ' י' צמיר

הקיבולות לא נקבעו בשיטה אחת. אם קיימת תכנית מאושרת ותכניות אחרות הן היוו את הבסיס בתוספת תחזית גידול האוכלוסייה. בכפרים הערכיים לקחנו מקדם של 40% מעל היעד. כמעט כל מקרה לגופו של ענין: בד"כ המתודה היתה קיבולת + פוטנציאל. במקומות שלא חשבנו שצריכה להיות התרחבות לא הרחבנו.

מר מ' גרון

בסיס כלכלי ותעסוקתי - מדברים על תחזית מותנית במדיניות. בהנחות שלא יהיו שינויים במדיניות התכנון ובמדיניות לגבי התפרוסת המרחבית, זוהי התכנית שניתן להגיע אליה. הנושא הכלכלי לא ניתן לחיזוי לתווך ארוך. התחזית היא נתון לצורך הכנת התכניות הכלכליות.

על פי התמ"א לצורך כינון ישוב חדש יש צורך באישור המועצה הארצית בלבד, ישנה החלטה של ממשלת ישראל שהקמת ישוב חדש נדרשת החלטת הממשלה. כיצד זה מסתדר.

סא"ל צ' קדמן

מבחינת התכנית הזו לא חייבים לבוא לממשלה.

מר מ' גרון

מר א' אייגס חסרה כתכנית השוואה בין הכנוי והמתוכנן, עבור האוכלוסיה בעתיד.

מר מ' גרון אנחנו אומרים כמה אוכלוסיה תהיה. כמה צריך לבנות כתוצאה מכך, זה תחשיב אחר שאינו מוגדר באופן מוצהר בתכנית.

מר א' אייגס אנחנו לא יודעים מהתכנית מה מתוך היעדים ניתנים לביצוע. מתי מגיעים למגבלה אפקטיבית ובאיזה ישובים. הערה כללית: במטרות התכנית מדברים על יעדים על-לאומיים ואילו התכנית בהוראותיה מתחילה ב"לא תאושר".

פרופ א' מזור היו מספר דיונים עם מר מ' גרון והצוות. כל הטיועונים שהועלו אז נשארו גם היום. בחוברת כרך א' אין מענה לטיעונים שלי, קשה להתייחס לכרך ב' שקיבלנו רק היום.

נשאלת השאלה האם ניתן לעשות תחזית יעד אוכלוסיה כאשר היא בלתי מותנית בדברים אחרים. לדעתי אין תחזית אוכלוסיה במדינה, אם לא עושים עשרות פעולות מתואמות. באופן כללי אין סתירות רבות בין תמא/2/6 ובין חלופה שנקראת "עסקים כרגיל" בתכנית 2020. כלומר אם ממשיכים להתנהג כמו שהתנהגנו בעבר המספרים הראו בחלופה זו שהם דומים לתמא/2/6, אבל התכרר שחלופה זו היא איננה פיזיבילית מכחינת מערכת תשתית, קרקעות חקלאיות וכו'.

ישנן ב- 2020 ארבע חלופות ולא המתכננים הם אלה שיקבעו מה תהיה הדרך בה תלך מדינת ישראל. מקבלי ההחלטות הם שיחליטו במשך הזמן, תפקיד התכנון להשאיר את האופציות פתוחות. תכנית שמתייחסת רק למגזר אחד גם אם תהיה ברמה הטובה ביותר היא מתמיצה את העתיד.

דרך אחת להמתין ולהתייחס לתכנית כמסמך מנחה. דרך שניה להגמיש אותה כך שהיעדים לא יופיעו כמספר מוחלט אלא יהיה טווח בין שני מספרים. מאוחר יותר נאפשר לצמצם יעדים במקום שניתן.

אין שום הגיון תכנוני שישוב שהיום הוא 5,000 נפש להחליט שהוא יהיה 10,000 או 8,000 נפש. צריך לקחת אזורים שלמים, ולבחון עפ"י גלעין לעומת שוליים, מטרופולינים וכו'.

קיבולת היא חשיבה של לפני 25 שנה. בלי סוג זה של בדיקות כגון מערכות דרכים, תשתיות וכד' אין ערך לתחזית. לא כל דבר בקיבולת ניתן לממש. אין דרך בעולם דמוקרטי להחליט שהכמות שנקבע תתגשם לכן אנחנו צריכים להיות הרבה יותר גמישים.

מציע לקבל את התכנית הזו כמסמך עבודה ובמקביל לשחרר את התכנית הקודמת ולקבוע יעדים שהם בין המכסימום והמינימום בתכנית 2020.

הערה נוספת, לא ברור מהמספרים לגבי איזה ישובים התכנית מהווה גידול ולגבי איזה מהם בלימה. ישובים מתפשטים אמצעים לגדול, לא ברור לי מדוע לדוגמא צריך להגביל את האוכלוסיה בדרום.

יו"ר

- מסכם את הצעותיו של פרופ' א' מזור:
- (1) לבטל התכנית הקודמת ובתכנית המוצגת לקבוע טווח למספרים בין המינימום והמכסימום כפי שמופיע בתכנית 2020, כסה"כ החלופות.
  - (2) להתייחס לתכנית כתכנית מנחה בלבד.
  - (3) לערוך דיון בעוד שנה.

פרופ' י' צמיר

התכנית המוצגת בפנינו היא תחזית ולא תכנית. תכנית מותנית במטרות. מה שמונח לפנינו היא תחזית המבוססת על הנחות מסוימות. וההנחות קשורות למציאות ההסטורית והעכשווית ולא למציאות העתיד. מטרות התכנית: סעיף 1 אומר "מטרתה של תכנית זו היא לקבוע יעדי אוכלוסיה למחוזות לנפות ולמרכזים

עירוניים של מדינת ישראל...".
זוהי איננה מטרה זוהי מהות התכנית.
אין כאן מטרות חיוניות אמיתיות. מאחר וכך יש סתירה בין
המהות והכותרת. לא ניתן לאשר ברמה הסטטורית תחזית.
הנושא השני קשור לקיבולת ולמשמעות שלה.

המסגרת שנקבעה כקיבולת היא תוצאה של דיון פרטני שעוסק
במקום ספציפי, כולל הסתכלות רחבה שמישהו עשה במקום. לעגן
את המסמך כתכנית ארצית, ניתן היה אם היינו מחשבים את
הקיבולת על פי נשיאת השטח. הקיבולת כאן היא לא עפ"י נשיאת
השטח אלא עפ"י תוכניות שונות שקיימות ושנעשו.
מאחר ו-2020 עוד לא עלתה לדיון אי אפשר להתייחס אליה כעובדה
קיימת לכן, מציע בשלב זה לקבל את התכנית כמסמך מנחה עד אשר
תתגבש התכנית הכוללת. כמו כן, מציע לבטל את התכנית הקודמת.

תחזית היא דבר חשוב. נושא של גידול טבעי, קליטת עליה
והגירה פנימית הם מרכיבים חשובים בנושא של אוכלוסיה ויש
להם השלכות על שימושי קרקע וחשוב שזה יהיה כלי לקבלת
החלטות. אולם לא כדאי להציג תכנית עם מספרים מוחלטים שאין
בהם עידון של בין לבין.

מה שחטר בה הן ההחלטות שמתקבלות כבר עכשיו ולא באות בה
לביטוי כגון: בנית 500,000 ית"ד תוך 10 שנים וההחלטה על
הגדלת צפיפויות.
חייבים לכלול את המשתנים הללו בתחזית עצמה ובשינויים שיהיו
בה. כדאי להגדיר כאן כמה דברים ברמה של קריטיקות, נקודות
מוצא שמהוות אבן פינה של התכנית. הגישה המספרית היא לא
נכונה.

כדאי לברך על המהלך של התחזית אבל לראות אותו ככלי
תחזיתי שיהווה בסיס לעבודת התכנון, העבודה שנעשתה מענינת
אבל לא שלמה.

אני מסכים עם הדברים של פרופ' מזור. תמא/6/2 לדעתי לא שרתה
את התכנון הלאומי. ולכן מציע לראות את תמא/6/2 כמסמך
מדיניות ולא תכנית סטטוטורית.

מסכימה עם דברי פרופ' מזור וד"ר בן דרור. המספרים הללו
קובעים אסטרטגיית פיתוח ארצית. לאור כל מה שקורה בארץ
השאלה מהי האסטרטגיה ומדיניות פיתוח, על כך צריך לדון
ולחשוב. אחרי שתהיה הסכמה על מדיניות הפיתוח אז ניתן לטפל
בתמא/6/2 ולהחליט לאור האסטרטגיה הארצית.

ההצעה שהועלתה שבעוד שנה התכנית תבדק ובמידת הצורך
ישנו אותה - איננה סיבה שהיא לא תהיה סטטוטורית. אפשר
לקבל את התכנית כבסיס ולעדכן אותה במידת הצורך.

מר גרון וצוותו מטפלים בתמא/6 מתחילתה, ולא נכון יהיה
להגיד שהם עוסקים בשכבת תכנון מנותקת מתכניות אחרות.
במקביל עבדו צוותים על אוכלוסיה בתמא/31 ובתכניות המחוזיות
והכל יחד היווה תוספת למוצר הסופי. רוצה לציין שהעבודה
מעמיקה הרבה יותר ממה שניסו לתאר אותה כאן. בשבוע שעבר
התבקשתי להציג את מערכת התכנון הישראלי ככנס שהתקיים
בצרפת, נשאלתי שם האם הועלתה אצלנו שאלה של גודל מכסימאלי
ונעילת שערים? אמרתי שהמדינה לא יכולה להרשות לעצמה לעשות
זאת. במקום זאת עלינו לטפח תכנון מושכל.

נשאלה השאלה האם היה ניתוח של התכנית הקודמת, והאם אכן
תאמה את המציאות וניתן לומר בגדול שהמציאות כן תאמה את
התמא. נטען גם שזו אינה תכנית אלא תחזית. זו אינה תחזית,
בחוברת של הלמ"ס יש תחזית וזה לא דומה למספרים שיש לנו
כאן. כאן יש תחזית מוטת תכנון. להערה של מר אייגס בדבר
הניסוח בלשון נגיטיבית.

ד"ר ג' בן דרור

מר ד' פרי

נב' א' אלסנר

מר ש' רותם

נב' ד' רצ'בסקי

כשרוצים לנסח על פי חוק התכנון והכניה, הניסוח המשפטי בדרך כלל מתחיל ב"לא". יש קושי מהותי לנסח זאת. קל לתקוף את התכנית - יש המעדיפים לפעול בחלל ריק, הניסיון מראה שהתכנית מבוקשת והאנפורמציה דרושה כדי לתכנן נושאים שונים. בלי מספר אוכלוסיה שניתן לתכנן לפיו קשה לעבוד. מסמך עבודה כדי שיקרא "מסמך עבודה" צריך להיות מסמך שלפיו עובדים כולם אחרת כל גוף יכין מסמך משלו. נראה כי דוקא המועצה שבה יצוג לגופים השונים צריכה לומר שזה מסמך העבודה שלה.

מצטרפת לדבריו של פרופ' מזור חושבת שהתכנית חשובה אך אין שום צורך לתת לה תוקף סטטוטורי. יכולה להיות מסמך מנחה מצוין אך לא לתת לה תוקף סטטוטורי. התכנית עצמה מאד כללית מצד אחד ומצד שני נכנסת לפרטים מאד קטנים. אופיו וצורתו של המסמך - לא מציאותי היום לקבוע במסמרות את המספרים האלה אלא כמסמך מנחה שהמועצה נותנת לו את חסותה. מציעה להשאירו כמסמך פרוגרמטי, מנחה למדיניות תכנון. לגבי פרטים תכנוניים מעבר לקיבולת צריך לבדוק האם לבטל או לא.

נב' י' פלאוט

מצטרף לדברי פרופ' מזור. מכש להדגיש מספר נקודות. למרות שנאמר שזו תכנית ולא תחזית זו עדין תחזית. יש ישובים שצריך לומר שיש להגביל אותם ויש כאלה שלא. בארץ הצפיפות גבוהה מאוד מבאר שבע צפונה אבל הצפיפות בכל הישובים העירוניים נמוכה מאוד. זו תופעה שלילית. אם מדברים על יעד אוכלוסיה התכנית היתה צריכה להתייחס לכך. המגמה שהתחזקות מחוז המרכז על מחוז תל אביב קיימת וכעת מקבעים אותה בתכנית היא שלילית. בתל אביב צריך להכפיל את האוכלוסיה. הפערים בין קיבולת ליכולת ביצוע עצומים ולהכניס זאת למגבלה של תכנון אין בזה שום דבר חיובי אלא רק קושי והפרעה. מסכים להצעה שהמסמך יהיה מנחה.

מר ד' סתיו

לדעתך ממחוז תל אביב יש להסיר כל מגבלה ובישובים פריפריאליים יש להסיר כל מגבלה, ואילו המסמך עצמו שימשם כלי עבודה.

יו"ר

אנו לא דנים על הכללים כיצד לבנות את התכנית, קבלנו תכנית על נסיס מסוים.

מר ש' רותם

מסכים עם רוב דבריו של פרופ' מזור. צריך לבטל את תמא/6 ולא לקבל את תמא/6/2 כמסמך סטטוטורי כדי שלא להגביל שום ישוב בשום מגבלה. לגבי ישובים שנעצרים בגלל מגבלה לעומת אלה שלא הגיעו ליעד, יש לכך משמעות כלכלית אדירה. למגבלות אלה היתה תרומה גבוהה לעליית מחירי דיור, ולשוק ההון.

מר א' אייגס

יש חכרי מועצה המבקשים לתת לכל ישוב לגדול כמה שירצה ויוכל.

יו"ר

במקביל בתוך הדברים נאמר שצריך לקבוע אסטרטגיה של תכנון, אם האסטרטגיה היא שכל ישוב יתפתח כמה שירצה המשמעות היא שאין לנו אסטרטגיה ואם אנו רוצים לכוון את התכנון, לא ניתן לתת לכל ישוב להתפתח כפי שהוא רוצה. לא ניתן לומר רק מה כן בתכנון, חייבים לומר גם מה לא ולקבוע מגבלות.

מכיוון שהיתה שותפה בהכנת התכנית רוצה לציין את העבודה המרובה והרצינית שמשרד הפנים השקיע בפרוייקט. נכחתי בדיונים על כל ישוב וישוב וראיתי את עומק העבודה. כל תכנית ניתנת לשינויים בעתיד אך היא לבנה במערך תכנוני כולל שנותנת אפשרות למהלך הבא. תכנית 2020 תיתן אפשרות לראות הדברים בצורה הרבה יותר כוללת, המטרה של תמא/6 היא לתת מסגרת לכל ישוב וישוב כדי שלא נגיע לאבסורדים תכנוניים כמו

נב' ג' חיות

הכפלת ת"א והתרקנות הגליל. צריך לתמוך בתכנית ולראות בה שלב מסוים לקראת תכניות כוללות.

מר יוסף שגיא

אין לי כלים להתוכח עם פרופ' מזור אבל חושש, שאם התכנית הזו לא תקבל מעמד מחייב ולו לזמן קצר אז נעמוד מול גורמים ממשלתיים שרוצים שלא תהיינה מגבלות.

שטחי המועצה האזורית חוף השרון מועמדים לפיתוח ויש ספקות אם דוקא בהם צריך להיות פיתוח גדול. לכן התכנית צריכה לקבל מעמד שיש להתחשב בו. הייתי שותף בוועדת המשנה ודברנו על כל ישוב וישוב. בתכנית יש גמישות אבל אין חופש פעולה.

גב' א' אולסנר

מסכימה שצריך להגביל כמה דברים אבל עוד יותר צריך להציב מטרות. התכנית מבטאת אסטרטגיה שאני חושבת שאנו לא צריכים היום, יש בעיות טכניות בין מה שאנו רוצים להשיג לבין מה שיש.

מר מ' גרון

רוצה להודות לגב' רצ'בסקי על דבריה, מזכיר שגב' אינה לייבזון, גב' רות פרנקוביץ וגב' יהודית מימון עשו רוב המלאכה. מרבית האנשים שיבחו את התכנית אולם השאלה העקרונית שהצניעו עליה - האם צריך לתת תוקף לתחזית, האם זו תכנית או תחזית.

בחוק התכנון והכניה כתוב במפורש שעל המועצה להכין תחזית ולתת לה תוקף. כלומר יש לנו לא רק הזכות אלא גם החובה. האם רצוי לעשות זאת? לדעתי זה רצוי. מזכיר שבדיון על 7 מליון בשנת 85 הבאנו תחזית אוכלוסיה - לא תכנית. מר ד. סתיו אז שיכנע אותי שזו תכנית ולא תחזית. זו תחזית מותנית במדיניות וכתוב בחוק שיש להביאה בפני המועצה הארצית ולאשרה. תסתכלו על התוצאה, אותם דברים נאמרו במליאה והמליאה החליטה להעביר זאת לוועדה המשנה, הרוב המוחלט היה בדעה שלא ניתן לוותר על היעדים המקומיים. היום מתחילים הכל מחדש.

בין אבות התכנית היה ברוצקוס, שלא היה חסיד לתת תוקף חוקי. לתכנית 7 מיליון יש השפעה גדולה ורבים לא יודעים שכלל לא אושרה בממשלה. האם רוצים מצב שלא תהיה תכנית ושהשוק יקבע, או לתת תוקף לתכניות מתאר ארציות אחרות ובניהן 8 מיליון. סיכמתי עם אדם מזור שברגע שיהיה משהו יותר טוב אני מתחייב לקבל אותו.

אם התכנית לא תאושר יש לנו בעיה סטטוטורית כיצד להתמודד. מבקש לחשוב על האפשרות שהתכנית לא מתאשרת ועל ההשלכות הצפויות בשנה הקרובה במערכת התכנון לאור כל הלחצים המופעלים.

פרופ' י' צמיר

הטענה שאם לא תאושר תכנית כזו תהיה הפקרות - חושב שזה כללי מדי, מבקש להצביע על הקטסטרופות הצפויות, היכן המקומות שעומדים בסכנת הצפה.

מר מ' כהן (קדמון)

נאמרו דברים חשובים כאן אבל צריך לזכור שהתכנית לטווח ארוך ולא מיישמים אותה מחר בבוקר. בד"כ התכניות מהוות בסיס לשינויים. יש ועדות ורשויות שצריכים לפעול על פי בסיס כלשהו והרבה יותר חמור להשאיר חלל ריק עד שתהיה תכנית כוללת יותר. מי שצריך לאשר תכניות מפורטות ולעבוד בשטח לא יכול לעבוד בחלל ריק. בלעדי מסגרת נכנס לתהליך שלא תהיה עליו בקרה.

אם לא נקבל החלטה המשמעות תהיה הרבה יותר גרועה. מציע לאשר את התכנית וכאשר תהיה תכנית אחרת נפתח את הדיון מחדש.

- 31 - 95 הוחלט: (1) המועצה מאשרת תכנית תמא/2/6 - תכנית מתאר ארצית לתפוסת הגיאוגרפית של אוכלוסיה בת 8 מיליון תושבים בישראל.
- (2) תמא/2/6 מחליפה את תמא/6 ותמא/1/6.
- (3) המועצה מנחה את הועדות המחוזיות לנהוג על פיה.
- (4) המועצה משהה העברתה של התכנית לאישור הממשלה למשך שנה. כתום תקופה זו, יערך דיון נוסף בתכנית לאור הניסיון שיצטבר בהפעלתה ובזיקה לתכניות אחרות.
- מר א' אייגס   אם יש בעיה בטווח הזה של השנה לגבי ישוב מסוים, כיצד ניתן להתגבר על בעיה מעין זו.
- מר מ' גרון   ודאי שלא כי זה לטווח של 2020.
- גב' א' אלסנר   היה וכמשך השנה הזו צריך לשנות יעד אוכלוסיה מסוים.
- יו"ר   המועצה תחליט על כך.
- מר א' מזור   מכקש שנושאים שיבואו למועצה לצורך שינוי יתחשבו בדעות שהושמעו בדיון הזה.
- מר ד' סתו   מציע להטיל על עורכי התכנית להכין הצעה שתבחין בין ישובים שבהם יעדי התכנית מהוים מגבלה ובין ישובים שיעדי התכנית אינם מהוים מגבלה.
- מר א' אייגס   מהו מרווח הפעולה בגבעתיים ורעננה?
- גב' ד' רצ'בסקי   בגבעתיים אין אפשרות לבנות אין כמעט שטחים.
- מר א' אייגס   ומה לגבי רעננה?
- מר מ' גרון   אין בעיה לגבי רעננה.
- מר א' אייגס   האם בעוד שנה התכנית חוזרת לשולחן ופג תוקפה?
- יו"ר   לא, בעוד שנה דנים ונחליט אם להעביר אותה לממשלה במתכונתה או להכניס בה שינויים.
- מר א' אייגס   מבקש שהתכנית תכלול טבלה שתציין באילו ישובים ניתן לאשר תוכניות נוספות ובאילו ישובים לא ניתן.
- יו"ר   ניירות העבודה לרשותך בהם קיימים הנתונים על כך.

6. תכנית מיתאר ארצית לבניה לפיתוח ולקליטת עליה תמא/31 - דו"ח סיכום שלב א' גב' ד' רצ'בסקי

הדוח מוצג בפני המועצה הארצית על פי הוראות תמא/31 סעיף 3.19. "אחת לשישה חודשים וכן לכל עת לפי החלטת ועדת העבודה או דרישת יו"ר ועדת המשנה תעביר ועדת העבודה לוועדת המשנה דו"ח ובו יפורטו נתונים סטטיסטיים ופעולות עיקריות שנעשו בתקופה אליה מתייחס הדו"ח. מסקנות שונות העולות מהנתונים והפעולות והצעות לעדכון התכנית אם הדבר דרוש". הדו"ח נדון בוועדת המשנה בפורום רחב, קבלנו עליו הערות וכעת הוא יוצג ע"י צוות מעקב ובקרה.

מר ר' לרמן   מטרת המעקב ובקרה, לעקוב באיזו מידה התכנית מתאימה למציאות בארץ, באיזו מידה מה שקורה בארץ מתאים לתכנית, ובאיזו מידה התכנית משפיעה על מה שקורה לארץ.

המטרה של התכנית: (1) מדינה קולטת עליה.
 (2) פיזור אוכלוסיה בהתאם ליעדים בטווח הארוך.

מצאנו כי קצב העליה היה נמוך מהקצב שלפיו נכנתה התכנית, הקליטה היתה מהירה יותר מהקצב שנצפה. התכנית ניסתה להשיג פיזור אוכלוסיה ופיתוח שני מוקדים מטרופוליניים נוספים, חיפה ובאר שבע.

מצאנו כי חדרה ואשקלון גדלות ואילו חיפה קטנה. קצב הגידול של ערי מרכז הגליל וחדרה גבוהים והם יגדלו באופן יחסי לחיפה. גידול - בית שמש, אשקלון, שדרות, קרית גת.

ישנו המשך של תהליך המרכז: לא חל שינוי מבני, ואפילו קיימת נסיגה בהפיכת באר שבע למרכז מטרופוליני. הממשלה לא עשתה מספיק מבחינת שינוי מבני ותעסוקתי ובאר שבע ממשיכה לצרוך את שירותיה בתל אביב.

בחיפה לא חל השינוי המיוחל למרות השינוי במנהיגות. התכנית ציפתה להשקעות יותר מסיביות בשני המטרופולינים, הפערים בין מרכז לפריפריה החריפו מאוד, עלות המחירים הגדילה את הפערים. התוצאה מכך שהיזמות בתחום הנדל"ן מחפשת קרקע ברדיוס הקרוב לתל אביב. כמו כן תהליך השלום יוצר צפיות בתחום הפעילות האזורית.

2 קטגוריות לשטחים פתוחים: משאבי טבע ונוף, ונוף כפרי פתוח. בשטח משאבי טבע היו מעט פגיעות ובשינויים שנעשו נעשה תסקיר השפעה, והשטחים הללו נשמרו עד היום. טמונה סכנה לשטחים אלה מכוונות משרד השיכון שרובן מכוונות לשטחים אלו. בישיבה הקודמת אושרה תמא/22 שזו גם ראייה ארוכת טווח בנושא השטחים הפתוחים. לפני שמפשירים עוד שטחים כדאי קודם כל להשלים דברים שנעשו ולא הושלמו. בשנתיים האחרונות נעשה מעט מאוד וההמלצה המקורית של תמא/31 היא לקבוע מגבלות זמניות שרירותיות עד שנדע את התשובות כולן.

תמא/31 השתמשה בתכנית מקרו כלכלית של הרשות לתכנון כלכלי. נבחרה האלטרנטיבה של פרישה מתונה. העליה היתה בקצב יותר איטי ממה שתוכנן. התוצר הלאומי גדל ב- 1% פחות. התוצר לנפש גדל ב- 2% כאשר התמ"א צפתה ל-3%. הצריכה הפרטית לנפש גדלה ב- 4.5% לעומת תכנון של 0.7% לנפש. הגידול של הצריכה הפרטית היה אחד מהתורמים להקטנת האבטלה. תמא/31 חזתה פחות או יותר את ההשקעות הנדרשות לקצב גידול האוכלוסיה. במקום 62 מליארד דולר ההשקעות היו 60.2 מליארד דולר. תחום המגורים הוא התחום שבו היה הפער הגדול ביותר בין מה שאמרה התמ"א ובין מה שהיה בפועל. הפער בין התוצר לצריכה הפרטית בא לידי ביטוי בולט בהרעה בולטת במאזן התשלומים. היצוא אמנם גדל אבל היבוא גדל בממדים גבוהים מאוד. המימון לכך היה הערבויות של ארה"ב. אם אכן יגיעו 70 אלף עולים לשנה המשק הישראלי יוכל לטפל בעליה ללא קושי. אשר לתפוסת היא תשופע מהחלטות כאן. כמובן קיים צורך ליצור תנאים שהמטרופולין הדרומי יזכה לתמיכה גדולה.

תחבורה - נתקופה שבין השנים 93-90 שטח הכבישים גדל, אבל תוספת הכבישים בפועל היא פחותה מאשר בתמ"א. בתחום התחבורה הציבורית - אין אפשרות יותר לספק כבישים בתחומי המטרופולינים מלבד כביש 6. תמא/31 דיברה על ביסוס השירותים המטרופוליניים ותחבורה ציבורית. הפתרונות הם לא בתחום התחבורה אלא בתחום שימושי הקרקע. צריך לרכז בניה ולא לפזר בישוכים קטנים על מנת שניתן יהיה לתת שרות של תחבורה ציבורית.

מר ע' פייטלסון

גב' ר' לובנטל

מר א' כהן

לבאר שבע - אין בעיה תחבורתית, בודקים קשר מסילתי בין ב"ש - לת"א.

מערכת הסעה המונית באזור נהריה - האפשרות קלושה בשל כדאיות הכלכלית.

בחיפה - יש מספר תוכניות לשיפור מערכת הדרכים אך הן תקועות וכולן למעשה עוקפות את המטרופולין.

נתונים על מה שקרה בתכנית האחרונה לגבי מגורים - התאמה בין התחלות בניה למגורים לבין היקף עליה. בשנת 94 - גידול בהתחלות הבניה הפרטיות.

הרבה התחלות בניה במודיעין. עליה רצינית ריאלית במחירים לדירות. מחירי התשומות נשארו אותו הדבר, זאת אומרת שעלו מחירי הקרקע ורווחי הבונים. עלית מחירים הביאה לתחושה של מחסור בקרקע וזה לא לגמרי נכון.

אשר לפער במחירי קרקע של המדינה האם ניתן לעשות הפרדה בין מחיר השיווק של מ"י לבין רווח החברות.

אין תשובה - צריך לעשות בדיקה מפורטת.

לגבי העתיד - עשינו מספר תחזיות על היקף הביקוש בעשור הקרוב. לפי תחזית האוכלוסיה - מגיעים בעצם למינמום נחוץ של 40,000 דירות לשנה ומקסימום 55,000. יש היום תמימות דעים בין העוסקים בחיזויים. מזה אנחנו גוזרים שכדי שיוכלו להתחיל 50,000 דירות צריך לתכנן הרבה יותר.

תחזית הביקוש מחייבת צעד תכנוני גדול מהביקוש ב-30%. הפעילות נדרשת גם על היצע הקרקע - הגדלת היצע הקרקע המתוכננת כדי שתהיה קרקע זמינה לזמן קצר. קרקע בלתי מתוכננת לא מועילה. כדי שהקרקע המתוכננת תהיה כדאית לבניה צריך להקטין את כדאיות מחירי הקרקע הזמינה לבניה.

רוב ההמלצות הן לתכנית הפיתוח לתמ"א/31. (דף המלצות), לא ניתן לקבל עליהן החלטה - אלא רק אחרי שיאומצו. האם יש לחברים הערות על דף ההמלצות שהופץ.

איך מתייחסים לתרשימים ולמפות בדו"ח הסיכום. האם להתנתק מהחברת ולהשאר עם דף ההמלצות. יש מפות עם רעיונות של משרד השיכון הן נדונו והיתה התייחסות שלי. שאלה נוספת, שני הסעיפים האחרונים מדברים על התניית איכלוס, לא מבין כיצד ניתן להתנות איכלוס.

בהמלצה האחרונה "מוצע לשקול מחדש את ההמלצה לסמן תחומים סכמתיים סביב מוקדי סיכון בעייתיים." הדבר נדון בעבר וסוכם על ידי מספר משרדים שלא יסומן, אני באופן חד משמעי אומר שיש לנו התנגדות מוחלטת לסימון.

יש כמה דברים שראוי לנסח אחרת. לגבי עידוד ותמרוץ מימוש פוטנציאל בניה למגורים, אין כאן אמצעים מסויימים שצריך להצביע עליהם.

הסעיף המתייחס ל 120,000 יח"ד כעתודה, לדעתי כמות לא מספקת, ובאיזה טווח מדובר.

לחמש השנים הקרובות.

אם כך אני לא מסכים.

היחס בין היקף התכניות הכולל לבין מספר יחידות הדיור שניתן לבנות קטן מידי.

לגבי הסעיף הרחבת אזור הביקוש דרומה - לא ניתן לקבוע אזורי ביקוש. צריך להגיד שרוצים להשפיע.

מר ב' צ'רניבסקי

יו"ר

מר ב' צ'רניבסקי

מר ר' לרמן

גב' ד' רצ'בסקי

סא"ל צ' קדמן

מר א' אייגס

מר ר' לרמן

מר א' אייגס

- מר ד' סתו שתי הערות לגבי ההמלצה בדבר הרחבת אזורי הביקוש דרומה -
- (1) לשנות הנוסח מ- "מוצע להרחיב את אזורי הביקוש" ... ל- "מוצע לפעול כדי..." פעילות ולא הגדרות אדמיניסטיביות.
- לפתח את צירי הדרכים והמסילה לדרום כשלוש השנים הקרובות.
- (2) תחבורה: אחרי הדברים של מר אמנון כהן - אני חושב שיש גם את הנקודה הזו להוסיף בנושא התחבורה. יצירת זיקה בין עוצמות הפיתוח של שימושי הקרקע וצירי הדרכים. אם אנחנו מדברים רק על מה שמומלץ כאן - זה טוב ויפה, אבל הדבר המשמעותי בניה בצפיפויות גדולות בריכוזים גדולים לאורך צירי הדרכים, כפי שאמר מר א' כהן.
- מר י' צמיר להערכת המסמך לא מייצג את הדו"ח בצורה טובה. אם רוצים לאמץ החלטה פורמלית - הניסוח אינו טוב.
- אני חושב שיש דו"ח מכובד המציג דברים בצורה מכובדת שניתן לאמץ אותו.
- פרופ' א' מזור יש להבהיר בהמלצות איך מחזקים את הדרום.
- גב' י' פלאוט יש שני פרקים בדו"ח על תשתיות אך הם מכסים רק חלק מהתשתיות. מבקשת לאפשר להמליץ על עוד נושאים שלצורכיהם ישמרו קרקעות.
- מר י' רונן אנחנו צריכים להזהר מהגדלה לא מבוקרת של המטרופוליין. אולי המסקנה צריכה להיות הפוכה- יצירת מטרופולינים אחרים ומערכת מסילות ברזל ורכבת פרברים שתקשר ביניהם.
- מר ר' לרמן רק רכבת פרברים, לא פותרת את הכעיה.
- מר י' רונן לא לעשות חלופות ריכוזיות בת"א אלא חלופות מפוזרות.
- גב' א' אולסנר יש בעיה עם הניסוח של הסעיף המתייחס לדגש על הפיתוח דרומה. סעיף לפני האחרון - לא לתת לאכלס שכונות. זה הרבה יותר מדי גורף, רוצה להציע שבמקרים של הקמת ישובים שיש בעיה, התכניות המפורטות יצביעו על הכיוון איך לפתור את הכעיה.
- גב' נ' אורני כאשר כוזקים מדוע בחיפה לא קרה מה שהתכנית צפתה, לדעתי מפני שלא ניתנו מספיק כלים וצעדים אופרטיביים ממשיים. מה שיוצר את הפיגור בחיפה לפי מה שאני מבינה זו התעסוקה. ההמלצה הראשונה היא הרבה יותר מידי כללית. ההתרשמות שלי שרוב הפרוייקטים של תמא/31 לחיפה כבר היו קיימים. אני לא רואה, לא כאן ולא בדו"ח מעקב משהו יותר ממשי וספציפי.
- תימרוץ ניתן לפתור ביחד עם גורמי האוצר. בחיפה נחוץ גם תכנון כתחום הענייניים הסכיבתיים, למשל העתקת מכלי גז.
- גב' ו' ברכיה למרות שזה תמציתי וכוללני אני מאוד ממליצה לאמץ את ההמלצות כפי שהוצעו ע"י הועדה למעקב ובקרה של תמא/31.
- מר ד' פרי אני חושב שנאמץ את הדו"ח - להצביע על הנקודות העיקריות בנספח.

- 32 - 95 - הוחלט: 1. המועצה מאמצת את הדו"ח.
 2. ועדת המשנה למעקב ובקרה וצוות מעקב ובקרה ינסחו מחדש המלצות לפעולות אופרטיביות תוך התייחסות להערות שהועלו בדיון. הנוסח המתוקן יופץ בין חברי המועצה.
 3. ההמלצות כפופות להחלטות המועצה בישיבתה 332.

7. תכנית מתאר ארצית לנמל תעופה בן גוריון תמא/2/4 א' - הטרמינל

גב' ד' רצ'בסקי

המועצה הארצית נתנה 1 במרץ 1994 הוראה להכנת התכנית. ועדת ההיגוי קיימה 6 ישיבות. התכניות, התסקיר וחלופות המחלף הוגשו בהתאם להחלטות ועדת ההיגוי. כמו כן, דווח למועצה על ההתקדמות בעבודה בתאריך 7.2.95. בישיבת ועדת ההיגוי האחרונה, התברר שצוות התכנון אשר נתבקש להשלים את התסקיר עפ"י דרישות נציג המשרד לאיכות הסביבה השלים את הממצאים. נציג המשרד לאיכות הסביבה ציין שהתסקיר שלם, למעט עמדתו לענין הקרינה האלקטרומגנטית, אך זה לא מונע מהם את האמירה שהתסקיר שלם. אף כי אין להם עדיין חו"ד מלאה. בישיבה שהתקיימה ניתן לאיכות הסביבה חודש ימים מיום 21.2 להשלמת חו"ד המלאה לתסקיר. לגבי השלמת התסקיר: המשרד לאיכות הסביבה קיבל את החומר בדיסקטים בתוכנה מסוימת עפ"י בקשת המשרד. לא כל אחד יוכל להשתמש בו. מי שמעוניין לראות את החומר יוכל לפנות לאיכות הסביבה או לרשות שדות התעופה. בחומר שהופץ לחברי המועצה יש גם חוברת של חלופות תכנון של מחלף החיבור של הטרמינל עם דרך מס' 1. ביקשנו מרש"ת להעביר 5 עותקים מהתכנית לכל ועדה מחוזית המושפעת מהשדה.

תמא/2/4 התייחסה למערך האוירי ותמא/2/4 א' למערך היבשתי של השדה. הוראות התכנית הן ברמה של תכנית מפורטת, התכנית מלווה במס' תשריטים:

מר ר' לרמן

א. תשריטים סטטוטוריים:

תשריט מס' 1 - יעודי קרקע

תשריט זה מבטא את החלק היבשתי של נמל התעופה בן גוריון. התשריט מגדיר יעודי קרקע שנגזרו מתמא/2/4: אזור למסופי נוסעים, אזור למסופי מטען, רחבות מטוסים, אזור לתחזוקת מטוסים, אזור לאספקת דלק, שרותי תעופה, אזור למתקנים הנדסיים, שטח לדרכים, מסילת רכבת ושטח לנחל.

תשריט מס' 2 - שלב א' לפיתוח

תשריט זה מגדיר אזורים אשר פיתוחם יהיה בשלב המוקדם של התוכנית. האזורים לפיתוח בשלב א' כוללים את אזור הטרמינל העתידי, מחלף בכביש מס' 1 בסמוך לכפר חנ"ד, הטיית נחל האיילון ובניית שירותי תעופה סביב הטרמינל העתידי.

התוכנית קובעת שטח לבנינים ולשימושים חורגים ומאפשרת המשך תפעול מסוף הנוסעים הקיים עד לפיתוח בנינים חלופיים. כמו כן מיועדות בשטח זה מספר דרכים זמניות עד לפיתוח תשתיות הקבע באזור.

תשריט מס' 3 - מערכת התנועה

תשריט מס' 4 - מערכת התנועה - שלב א' לפיתוח

שני התשריטים מתארים את מערכת התנועה בגבולות התכנית והחיבורים שלה למערכת האזורית. תשריט מס' 3 מתאר את מערכת התנועה לשלב הסופי של פיתוח נמל התעופה, כאשר הכניסה לשדה תהיה דרך ארבעה מחלפים: שניים על כביש מס' 1, אחד על דרך מס' 412 ומחלף אחד על דרך 46. תשריט מס' 4 מתאר את מערכת התנועה בשלב א' המכוססת בעיקר על השימוש בדרכים הקיימות במזרח נמל התעופה. תשריטים אלה מלווים בטבלאות מאזן תניה.

תשריט מס' 5 - תשריט פריסת מתקנים ותשתיות ראשיות
תשריט זה מגדיר אזורי הבינוי בשטח התכנית. באזורים אלו נקבע מיקום תשתיות ראשיות כמו מרכז אנרגיה, תחמ"ש, קו מתח עליון, מכון לטיפול בשפכים וכן הוגדרו אזורים שבהם מותרת לפיתוח רשימת שימושי קרקע. בקשה להיתר בניה תיעשה עלפי רשימת השימושים המותרים באזורי הבינוי והמפורטים בהוראות התכנית. חריגה מרשימה זו תהיה מותרת באישור הצוות המלווה בלבד.

ב. תשריטים מנחים:

תשריט מס' 6 - תשריט בינוי עקרוני
תשריט הבינוי מבטא באופן גרפי את שימושי הקרקע בהתאם לפרוגרמה המפורטת שהוגדרה במהלך התכנון.

תשריט מס' 7 - תשריט תיאום מערכות הנדסיות
התשריט מתאר את הקווים הראשיים של כל מערכות התשתית ההנדסית המיועדות להיבנות כנמל התעופה. קווי מערכות התשתיות כוללים: קווי דלק, קווי ביוב, קווי מים, תעלות ניקוז, קווי חשמל, קווי תקשורת. בנוסף מוגדרים אתרים למתקני תשתית כמו: מרכזי מים, מרכז אנרגיה, תחנות שאיבה למים, ומרכזי תקשורת.

תשריט מס' 8 - תשריט רומי כבישים
התשריט מגדיר את רומי הכבישים וגבהים עקרוניים של המגרשים בתחום התכנית.

תשריט מס' 9 - תשריט כללי לפיתוח נוף, שדרות, חורשות ושטחי גינון
התשריט מבטא את עקרונות העיצוב הנופי וכולל את מערכות השדרות העיקריות, החורשות ושטחי הגינון.

תשריט מס' 10 - תשריט גבולות תוכניות באזור תמא/2/4 א'
התשריט כולל את גבולות התוכניות המפורטות החופפות בחלקן לשטח תמא/2/4 א' או נמצאות סמוך לגבולותיו.

תכנית אב לפיתוח הנמל מדרום כוללת מסמכים שאינם סטטוריים. תכנית בינוי רעיונית שמגדירה את פריסת המבנים בתוך תחומי הבינוי. המסמך הזה מלווה ואינו מסמך סטטוטורי.

תכנית אב למערכות תשתית - מסמך מלווה.
קיימים חתכי דרכים ותאום מערכות ברמה מפורטת.

נספח נופי - אינו מחייב. תסקיר השפעה על הסביבה.

מע' הדרכים

מר ד' פוכס

הנפחים שיהיו על כביש 1 יהיו יותר מכפול ממה שיש היום. מע"צ העלתה את הרמה של כביש 412 וכביש מלון אויה לרמה של דרך פרברית מהירה. זה תואם לנפחים שנקבל בשנת המטרה.

מחלף הכניסה - $1\frac{1}{2}$ ק"מ לכיוון שפירים מהמחלף המופיע בתמא/3. המחלף הקיים לא איפשר את כל מערך הבקרה המחייב עד ההגעה לטרמינל.

מציג את החלופות של מחלף הכניסה דרך מס' 1:

(1) מחלף משוקע, מע"צ הסתייגה מהמחלף.

(2) מחלף עילי.

(3) מחלף עם גישות חצי ישירות.

מהם הפרשי הגבהים במחלף בין הנקודה שעוברת מתחת לכביש ובין הנקודה מעל.

יו"ר

מטרת הדיון לקשור את תמא/2/4 א' לתמא/2/4. תמא/2/4 הוצגה כמועצה הארצית ביוני 94 כבר אז הוצגו החלופות של הטרימינל. החלופות שנבחנו נבחנו מתוך הנחה שמערך המסלולים של נתב"ג למעט השינויים הנובעים מתמא/2/4 ביחס לתמא/1/4 נשאר כפי שהוא היום. בהתייחס למנח המסלולים הזה נבדקו 7 חלופות לטרמינל בנתב"ג כשהן ממוקמות בשלושה מיקומים שונים.

באתר המרכזי "במשולש" שבין המסלולים 2 חלופות:

M1

טרמינל שצידו האוירי בתוך "המשולש" וצידו היבשתי מחוץ "למשולש" וחיבורם במינהרה העוברת מתחת למסלול.

כאשר מקימים טרמינל בין המסלולים חייבים לכנות ביחס למנח המסלולים שני מסלולי הסעה פנימה בתוך המשולש. השטח ברוטו בתוך המשולש הוא 1500 דונם לאחר בניית מסלולי ההסעה כאשר המרחקים ביניהם ובין המסלולים נגזרים מתקנות בין לאומיות אשר אינן ניתנות לשינוי, נותרים 650 דונם.

כאשר נעשתה הבדיקה של כלל הפונקציה התפעולית שחייבות להיות בצמידות מיידית לטרמינל ולמטוסים לא ניתן היה להגיע לתכנון טרמינל ב- 650 הדונם.

בהשוואה למערך הטרמינלי בחלק המערבי השטח שהוקצה הוא בין פי שניים לפי שלושה רק לשימושי הטרמינל.

M2

טרמינל מלא הכולל צד אוירי ויבשתי ומתחבר לעולם החיצון במנהרה מתחת למסלולים. כחלופה זו הטרמינל כולו נמצא בין המסלולים כמובן שאם החלופה הקודמת נפסלה על אחת כמה וכמה שחלופה זו אינה מספקת די השטח לשימושי קרקע ההכרחיים לצורך תפעול הטרמינל.

באתר המזרחי באזור הטרמינל הקיים נבחנו שתי חלופות:

E1

שינוי והרחבת הטרמינל הקיים, הוספת שני טרמינלים חדשים לנוסעים וחיבורם. גם חלופה זו הצביעה על חוסר שטח למיקום כל שימושי הקרקע הנדרשים לתפעול הטרמינל ולהספקת רמת השירות הנאותה. אין תקדים בעולם לפיצול של טרמינל כשביניהם מסלול.

E2

הקמת טרמינל חדש ורחבות חניה חדשות למטוסים מדרום לטרמינל הקיים וחיבור בגשר לטרמינל החדש. חלופה זו אפשרה רמת שרות נמוכה בשל מרחקי ההליכיה הגדולים, הצריכה מערך של מנהרות שעוברות מתחת למסלולי ההסעה. גם חלופה זו לא אפשרה הכנסת כל שימושי הקרקע הדרושים בסמיכות מיידית לטרמינל.

באתר המערבי מדרום למסלול הסעה K ומערב למגדל הפיקוח 3 חלופות:

W 1

טרמינל קווי מוארך שצדדיו - האוירי והיבשתי מחוברים במסדרונות ופרוזדורים ארוכים.

W 2

טרמינל רציפים במבנה אחד המשלב בתוכו את שרותי הצד האווירי והצד היבשתי.

W 3

טרמינל נתפסת ATRIUM שמרכיביו היבשתי והאווירי בשני מבנים סמוכים מחוברים כמעבר קצר לנוסעים. מן הצד האווירי נפרסים רציפי עליה למטוסים.

מתוך שלוש החלופות נבחרה חלופה W3 כיוון שהיא הקומפקטית ביותר, נותנת את רמת השרות שנדרשה וצורת שטח הקרקע הקטן ביותר.

תסקיר לתמא/2/4 א' הוא התסקיר השני של התכנית, הוגש תסקיר לתמא/2/4 הדגש רעש מטוסים והשטחים המושפעים. הדגש לתמא/2/4 א' השטח היבשתי הדרומי ומערכת התחבורה בשדה וסביבתו.
מבנה התסקיר - חמישה פרקים כפי שמקובל בתסקיר. תחום ההשפעה שנבדק 1500 מ' מגבול התכנית.

מר א' פרלמן

ההשפעות העיקריות שנבחנו:
עומסי תנועה, תוספת תנועה כגין פיתוח נתב"ג לעומת תוספת תנועה שהיתה נוצרת ממילא.
נושא רעש.

זיהום אויר - דגש על תחבורה, אבל גם הצטברות ממטוסים נמצאה תוספת בעיקר באזור צפריה אך עדיין לא מתקרבת לתקנים.

קרינה אלקטרומגנטית-רמות נמוכות ביותר מתחת לתקנים המוגדרים.

השפעות נוספות שנבחנו: התאמת תעלת הטיית אילון לספיקות תכן, שימוש בתעלה לצורך נופש, זיהום מי תהום, פסולת, השפעה או פגיעה באורח חיים של ישובים המקיימים אורח חיים מסורתי.

מציג הצעות להוראות התכנית ששולבו כבר בהוראות התכנית.

בחנו את הרעש במצב הקיים, התייחסנו בצורה מפורטת לכל האזור שנתחום התכנית ולטבעת הכבישים סביב נתב"ג.
אחוז התנועה הצפוי בכל מערכת הכבישים הטבעתית סביב נתב"ג כתוצאה מנתב"ג יהיה נמוך.
בכביש מס' 1-3 מהתנועות תהיינה קשורות בנתב"ג.
במצב הרעש הקיים מפלסי הרעש הם מתחת לקריטריונים למעט בבית רבקה שנמצא סמוך לכביש מס' 1.
במצב העתידי חוץ מאשר הכבישים החדשים לקחנו בחשבון גם את הרעש ממסילת הרכבת ומרחבות החניה.
בבדיקת הרעש המצטבר, התוצאות הראו שבכל צורת תכנון של הדרכים ניתן להגיע לקריטריונים האקוסטיים, למעט בקומות העליונות בבית רבקה, שם תהיה בעיה למגן. בשאר המקומות נראה לנו שניתן להגיע ליעד סביר.

מר י' קדמן

ברחבות החניה תהיה פעילות נרחבת. אולם מתוכנן לבנות קיר הפרדה וכמו כן קיים מבנה הטרמינל גם הוא יסתיר את הרעש. לפיכך לא צריכה להיות בעיה להגיע ליעדים. באזורים הרחוקים מהכבישים הרעש השולט הוא גם רעש המטוסים, באזורים הקרובים לכביש, הכבישים יהיו מגוננים וההשפעה תהיה קטנה.
לצורך חישוב מפלסי הרעש העתידיים השתמשנו בנתוני תמא/2/4, תחזית הרעש של תמא/2/4 כוללת מקדמי בטחון גדולים.
מחלף הכניסה לנתב"ג ניתן להגיע בכל אחת מהחלופות ליעדים התכנוניים האקוסטיים. גם מבחינת רעש וגם מבחינת חזות נוף ואורח חיים, עדיפה החלופה של מחלף סמי ישיר.

החלופה המשוקעת היא בעיתית מכחינת מיגון.
החלופה המועדפת מאפשרת הקמת סוללת עפר שתסתיר את המחלף מכל
מי שעובר מדרום לו.

התסקיר יבדק תוך חודש, עד 21.3.95, ואז תמסר חוות דעת
המשרד לאיכות הסביבה.

גב' ו' ברכיה

קורא מכתב מהשלטון המקומי:

יו"ר

הנדון: התנגדות מרכז השלטון המקומי להעברת תמא/2/4 א'
להערות הועדה המחוזית

1. מרכז השלטון המקומי, המייצג את כלל הרשויות המקומיות
בישראל, מביע בזאת את התנגדותו הנחרצת להעברת תמא/2/4 א'
להערות הועדות המחוזיות לתכנון ובנייה.

2. המרכז מביע את התנגדותו גם לתוכנית - האם, תמא/2/4,
ופונה למועצה הארצית לקיים דיון עקרוני במערך החלופות
האפשריות לפיתוחו של נמל-התעופה בן גוריון.

3. לפיכך, אנו מבקשים שהמועצה תזמן את ראשי - הרשויות
הנפגעות מפעילות הנמל להצגת עמדותיהם, כולל הצגת חלופות
לתמא/2/4 לפני העברת תמא/2/4 א' לועדות המחוזיות.

בכבוד רב,

מר עדי אלדד, יו"ר מרכז השלטון המקומי.
מר מקסים לוי, מ"מ יו"ר המרכז.
מר רוני מילוא, ראש עיריית ת"א.
מר מוטי ששון, ראש עיריית חולון.
מר מאיר ניצן, ראש עיריית ראשל"צ.
מר יהושע שניא, ראש עיריית בת ים.
מר יצחק ואלד, ראש עיריית כפר סבא.
מר יגאל יוסף, ראש עיריית ראש העין.
מר זאב ביילסקי, ראש עיריית רעננה.
מר עזרא בנימיני, ראש עיריית הוד השרון.
מר תמיר שאבי, ראש עיריית אור יהודה.
מר שלמה בקשי, ראש מועצת יהוד.
מר אמנון ז'ק, ראש מועצת אזור.
מר יגאל דמתי, ראש המועצה האזורית מודיעין.
מר מנשה בן משה, ראש המועצה האזורית עמק לוד.
מר אלי דדון, ראש מועצה בית דגן.
מר יוסף קסטל, ראש המועצה המקומית נוה מונוסון.
מר בצלאל טביב, ראש עיריית ערד.

33 - 95 - הוחלט: המועצה תשוב ותדון בתכנית לאחר שתקבל חו"ד של המשרד
לאיכות הסביבה לתסקיר ההשפעה על הסביבה.

רשות שדות התעופה מתבקשת לקיים יום עיון ודיון בתכנית
לראשי הרשויות המקומיות באזור.

8. מועד הישיבה הבאה מס' 336

נקבע ליום שלישי, ד' בניסן התשנ"ה, 4 באפריל 1995.

פנוטען
מאכענדיג
לכבוד

פרוטוקול החלטות המועצה הארצית לתכנון ולבניה
ישיבה מס' 335 מיום שלישי, ה' באדר ב' התשנ"ה
7.3.95

4. ה/ת-95/ה'95

- 26 - 95 - הוחלט: 1. למנות את אדר' דינה רצ'בסקי כיו"ר ו/או חברה בכל ועדות המשנה לרבות ועדות הערר של המועצה הארצית לתכנון ולבניה.
2. להמליץ בפני שר הפנים לשקול ולהחליט בבקשות לשינויים בתעריפי אגרות הבניה, לפי הצרכים של כל רשות ולפי הענין.

2. אישור פרוטוקולים

27 - 95 - הוחלט: לאשר פרוטוקול 333.

28 - 95 - הוחלט: לאשר פרוטוקול 334 בכפוף לבדיקה משפטית של הטענה שהועלתה ע"י נציג משרד הבריאות לענין התקנות הקשורות בהחלטה בנושא שינוי מס' 1 לתמא/31.

3. תכנית מיתאר ארצית משולכת לבניה, לפיתוח ולקליטת עליה - תמא/31 א' דרכים - קטע 1

29 - 95 - הוחלט: להסמיך את מזכיר המועצה לפעול בהליך דומה לזה שלפי סעיף 106 לחוק בדבר פרסום הודעה ברשומות ובעתונות ומשלוח הודעות אישיות לבעלי החלקות.

4. תכנית מתאר ארצית לדרכים תמא/3- שינוי מס' 11 א' - מחוז צפון

30 - 95 - הוחלט: 1. לאשר את שינוי מס' 11 א' לתמא/3, למעט השינוי בדרך מס' 806 בקטע עוקף מע"ר.
2. להסמיך את יו"ר המועצה להעביר את השינוי לאישור הממשלה.

5. תכנית מתאר ארצית לתפרוסת הגאוגרפית של אוכלוסיה בת שמונה מיליון תושבים בישראל תמא/2/6.

31 - 95 - הוחלט: (1) המועצה מאשרת תכנית תמא/2/6 - תכנית מתאר ארצית לתפרוסת הגיאוגרפית של אוכלוסיה בת 8 מיליון תושבים בישראל.
(2) תמא/2/6 מחליפה את תמא/1/6 ותמא/6.
(3) המועצה מנחה את הוועדות המחוזיות לנהוג על פיה.
(4) המועצה משהה העברתה של התכנית לאישור הממשלה למשך שנה. בתום תקופה זו, יערך דיון נוסף בתכנית לאור הניסיון שיצטבר בהפעלתה ובזיקה לתכניות אחרות.

6. תכנית מיתאר ארצית לבניה לפיתוח ולקליטת עליה תמא/31 - דו"ח סיכום שלב א'

32 - 95 הוחלט: 1. המועצה מאמצת את הדו"ח.

2. צוות מעקב ובקרה ינסח מחדש לפעולות אופרטיביות את המלצות ועדת המשנה למעקב ובקרה תוך התייחסות להערות שהועלו בדיון. הנוסח המתוקן יופץ בין חברי המועצה.

3. ההמלצות כפופות להחלטות המועצה בישיבתה 332.

7. תכנית מתאר ארצית לנמל תעופה בן גוריון תמא/2/4 א' - הטרמינל

33 - 95 הוחלט: המועצה תשוב ותדון בתכנית לאתר שתקבל חו"ד של המשרד לאיכות הסביבה לתסקיר החשפעה על הסביבה.